Alfred
Schirokauer

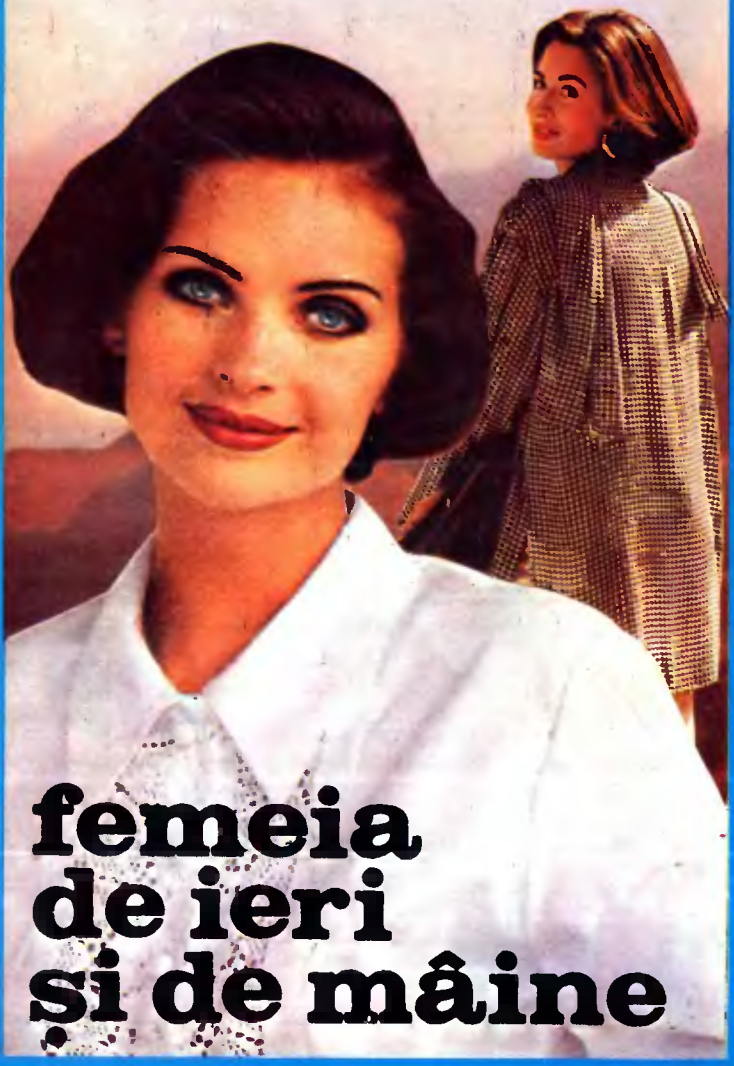

femeia de ieri și de mâine

ALFRED
SCHIROKAUER

FEMEIA DE IERI ŞI DE MÂINE

ROMAN DE DRAGOSTE

EDITURA
MONTE CASSINO
BUCUREŞTI — 1994

CAPITOLUL 1

AVOCAT DE DIVORŢURI

Avocatul Röhn ridică braţele compătimitor şi zise încet :

—Da , scumpă doamnă , nu vă rămâne decât o singură soluţie : divorţul .

Doamna, o blondă frumoasă cam de vreo treizeci de ani , tresări speriată şi-l privi ţintă pe avocat . Nopţile de veghe şi de plâns lăsaseră urme în colţul ochilor ei, măriţi acum de groază. Silindu-se să nu plângă, cu buzele tremurătoare murmură cuvântul crud : "Divorţul !" .

Avocatul Röhn dădu din cap.

—Nu văd altă soluţie , zise el cu vocea caldă , profundă, care le hipnotiza pe femei. Dacă bărbatul dvs. v-a declarat , fără nici o rezervă că nu vă mai iubeşte şi se afişează peste tot cu metresa lui, nu vă mai rămâne nimic altceva de făcut, pentru a vă păstra demnitatea de femeie.

Doamna îl mai privi o clipă tulburată şi şovăitoare. Apoi îşi plecă deodată capul, îşi acoperi faţa cu mâinile şi începu să plângă încetişor, deznădăjduită.

Avocatul Röhn rămase nemişcat. Şiroaie de lacrimi distrugătoare, de disperare se scurseseră în cabinetul lui de consultaţie. Aştepta liniştit, deşi ştia că afară se îmbulzeau clientele. Niciodată nu alunga durerea şi necazul. Pe clientele sale le trata în aşa fel, că fiecare se credea singura, care recurge la ajutorul său. În înţelepciunea aceasta plină de îngăduinţă trebuia căutată prima cauză a succesului său. A doua era cunoaşterea psihologiei femeilor. Era cel mai căutat avocat din Berlin de către clientela feminină, pe care el o împărţea în grupe distincte. După felul cum intra în cabinetul său, de la primele cuvinte, el ştia din ce categorie făcea parte noua clientă.

Femeia blondă şi frumoasă, pe care o avea acum în faţă, era din mulţimea acelora care sub povara unei căsnicii nepotrivite, se tem mai ales de cuvântul divorţ. Şi veneau totuşi la el, deşi ştiau că mai totdeauna era pentru despărţire. Era cunoscut ca un adept fanatic al divorţului, asemenea unui chirurg care te îndeamnă mai totdeauna să te operezi. Şi deşi era cel mai aglomerat avocat din Berlin, veneau totuşi la el, cu speranţa ascunsă, că fiind un mare jurist şi un bun psiholog, cunoscător de oameni, va săvârşi vreo minune, va reuşi printr-un farmec oarecare să readucă fericirea în căminul lor distrus.

El ştia toate acestea , cunoştea şi aşteptarea lor înfrigurată şi cruda dezamăgire ce o pregătea acestei categorii de femei. Fusese o vreme, cu mulţi ani înainte , la începutul carierei sale, când plin de milă, le dădea cu totul alte sfaturi şi încerca să le influenţeze soţii, să-i readucă pe calea cea dreaptă, spre a menţine căsnicia cu orice preţ. Dar iluziile acestea le pierduse de mult ; acum

era foarte sceptic. Experienţa îl învăţase că în acest fel prelungea numai un martiriu şi că nu exista nici un leac, nici un cheag pentru căsniciile nefericite.

Röhn aştepta în tăcere. În cele din urmă femeia îşi ridică faţa umezită de lacrimi.

—E cu neputinţă, domnule avocat ! şopti ea înăbuşit. E cu neputinţă să se fi sfârşit cu totul !

—Scumpă doamnă , replică el cu vocea blândă, mângâietoare - înţeleg prea bine că ideea divorţului vă apare ca ceva străin, imposibil în viaţa dvs. E ceva groaznic , de neînţeles, care se poate întâmpla numai altora, dar nu dvs. Vă înţeleg foarte bine. Vă trebuie ceva timp până să vă obişnuiţi cu ideea, să vă pătrundeţi de ea.

Era ca o mângâiere dulce, plină de bunătate. Doamna oftă cu dinţii strânşi.

—Ori doriţi să duceţi mai departe viaţa aceasta de umilinţă şi de înjosire zilnică ?! Ce preţ mai poate avea o astfel de viaţă ? Nu e oare mai demn să fiţi mândră şi eroică, să luaţi o hotărâre energică, onorabilă, mare, decât să rămâneţi într-o situaţie înjositoare ? Sunteţi încă tânără - sunteţi frumoasă - cine ştie ce fericire vă mai aşteaptă în viaţă !

Ea nu auzea bine ce-i spunea. El ştia că femeile de felul acesta, în durerea sfâşietoare de la început, pierd orice noţiune de onoare şi de judecată. Dar vorbea înainte, fiindcă era conştient de efectul calmant al vocii sale, pe care o întrebuinţa ca pe un narcotic, întocmai ca medicul care amorţeşte durerea printr-o injecţie cu morfină.

Femeia se ridică brusc, apoi se trânti în genunchi lângă fotoliul său, împreunându-şi mâinile .Gestul nu avea nimic teatral, era simplu şi mare în durerea lui.

—Domnule doctor, se rugă ea printre suspine, ajutaţi-mă ! Nu pot trăi fără el ! Nu pot îndura, în faţa copiiilor mei, ruşinea de a nu mai fi iubită de tatăl lor !

Obrazul ei supt avea pete de roşeaţă. Röhn se sculă în picioare, ajută femeii să se scoale şi ţinând-o aproape, îi şopti la ureche :

—Dragă doamnă, sigur că vreau să vă ajut, din toate puterile şi cu toată experienţa mea. Dar trebuie să pricepeţi că aşa e firea bărbatului - cu timpul se plictiseşte.Natura, în înţelepciunea ei brutală, îl sileşte să cucerească, să vâneze mereu. Poate că instinctul lui de vânătoare e mai puternic ca oricare altul. Într-o căsnicie, fie ea cât de potrivită, farmecul cuceririi încetează - trebuie să înceteze. Pricepeţi lucrul acesta ?

Ea se trase de o parte, rămase locului şi-l privi mirată. Pe faţa ei palidă, brăzdată de lacrimi, trecu o uşoară roşeaţă.

—Dacă-i aşa, atunci e de ajuns să te desparţi de cineva !Aveţi dreptate, domnule avocat ! Voi pleca într-o călătorie de câteva săptămâni.

—Încercaţi şi aşa, dacă ţineţi cu orice preţ, doamnă, zise el cam sceptic. Ştiu din experienţă că despărţirea nu schimbă nimic. Bărbatul consideră o despărţire vremelnică drept o concesiune, un mijloc de a te face mai interesantă. De ce nu aveţi curajul să faceţi pasul cel mare, să cereţi dezlegarea completă a căsătoriei ? În felul acesta veţi deveni din nou o pradă atrăgătoare pentru bărbatul dvs. Dacă i-a mai rămas un pic de dragoste pentru dvs., - deşi azi susţine contrariul, - vă dau un sfat.

Doamna îl privi nesigură, cu teamă.

—Se întâmplă oare, ca un bărbat să se căsătorească din nou cu nevasta lui, după ce au divorţat ? întrebă ea neliniştită.

Röhn dădu din cap afirmativ.

—În orice caz, nu cunosc alt mijloc de a cuceri din nou pe un bărbat, care s-a plictisit de nevasta lui. Numai după ce ai pierdut pe cineva ştii să-l preţuieşti. Căutaţi să daţi un nou imbold instinctului său de vânătoare.

Femeia rămase pe gânduri chinuită.

—Nu ştiu ce să fac, bâigui ea - nu mă pot hotărî.

—Tocmai de aceea aţi venit la mine, ca să dau un sfat, zise el cu vocea caldă şi zâmbi.

—Aş vrea să mai chibzuiesc ! spuse ea încurcată.

—Prea bine, gândiţi-vă mai întâi şi apoi hotărâţi.

—Dar credeţi într-adevăr că...? !

—În orice caz, sper că aşa va fi, răspunse Röhn.

Atunci ea îi apucă mâinile, le strânse cu putere şi zise gâfâind :

—Credeţi că e cu putinţă ? !

—E singura speranţă ce o am pentru dvs., scumpă doamnă.

Femeia se supuse, zicându-i cu însufleţire :

—Dacă-i aşa, înaintaţi formele de divorţ.

Röhn îi strânse mâna.

După ce o conduse până la uşă, rămase dus pe gânduri. Ştia că-i dăduse cel mai bun sfat posibil. Operaţia era absolut necesară. El îi uşurase, cât putuse, chinul acesta - adormind-o cu narcoticul speranţei. Dacă speranţa o va înşela mai târziu, nenorocita a trecut cel puţin peste greul pas al divorţului, având deschisă înainte calea unei vieţi noi, poate mai fericită şi mai conformă cu aspiraţiile ei de femeie. Röhn străbătu cabinetul şi deschise uşa camerei de aşteptare.

Era o încăpere luminoasă, plăcută, mobilată în stil imperial. La ferestre erau atârnate perdele subţiri de reţea şi draperii de mătase albastră. Aceeaşi mătase

acoperea pereţii împărţiţi în pătrate mărginite de rame de argint şi tapisa fotoliile şi scaunele primitoare. Pe măsuţe erau împrăştiate reviste umoristice, jurnale de modă feminină. Aveai impresia că ai intrat într-un budoar spaţios, împodobit cu eleganţă de o mână de femeie, amatoare de bibelouri. În aer plutea un miros uşor de parfum, de pudră, de fard şi de feminitate.

În salonul acesta se întruneau cele mai bogate şi mai distinse femei ale Berlinului. Era un loc de întîlnire al celei mai bune societăţi. Toată lumea se cunoştea, îşi zâmbea, se saluta şi stătea de vorbă până-i venea rândul fiecăreia să dispară în biroul tăcut de consultaţie, în dosul celor două uşi capitonate gros.

Doctorul Röhn era avocatul la modă al Berlinului. Nu erai om de lume dacă nu i te adresai lui în caz de divorţ.

Exista totuşi un colţ în camera aceasta elegantă, în care nu se vorbea, nu se glumea, nu se făcea uz de pudrieră şi de fard. Acolo aşteptau acelea ce sângerau adânc, sub povara suferinţei; ele nu veneau la avocatul la modă, ci la omul renumit pentru mărinimia sa, spre a-i cere sfatul şi ajutorul în amara lor durere. Acolo stăteau, mute şi gânditoare, femeile fără lornion, nu cele trântite picior peste picior, în rochii decoltate, cu părul tăiat " à la garçonne ".

Toate veneau acolo, şi cele umile şi cele frivole, şi cele uşuratice şi cele zdrobite, şi acelea pentru care drumul prin acest colţişor elegant însemna pasul cel mai greu din viaţă şi ultimul refugiu, şi acelea care opreau în treacăt maşina lor cu două locuri, aici pe Kurfürstendamm, aducându-şi aminte că vor să divorţez. Cu uimire, fără să înţeleagă şi chiar cu oarecare dispreţ, se uitau o parte din femei la cele ce-şi înăbuşeau suspinele şi-şi

înghiţeau lacrimile. Doamne Dumnezeule, cum poate lua cineva aşa în serios pe un bărbat ! Cum de se mai găsesc femei care să transforme o simplă întâmplare din viaţă într-o adevărată tragedie !Ciudate femei mai sunt pe lumea aceasta ! „ De altfel ai pus o rochie foarte elegantă, doamnă Posedell ". „Ce să-i faci ? Trebuie să ne gătim, căci doctorul Röhn se pricepe foarte bine la toalete !" . „ Te rog, spune-mi, cine îţi lucrează ?".

Röhn deschise uşa şi murmurul conversaţiilor se stinse imediat. Toate privirile se îndreptară spre el.

—Vă rog ,al cui e rândul ? întrebă el politicos.

Atunci se ridică de undeva, dintr-un colţ al salonului, o femeie slabă, destul de urâtă, se roşi toată şi înaintă cu paşi nesiguri, intimidată, printre rândurile de femei elegante cu privirea obraznică, apropiindu-se de uşă. Era ameţită, parcă ar fi băut. Uşa se încuie în urma ei şi a avocatului.

O doamnă novice, care venea pentru prima dată să caute aici sfat şi sprijin, se adresă extaziată vecinei ei.

—A, dar e un bărbat adorabil !

—Cum, nu-l cunoaşteţi pe avocatul Röhn ? zâmbi cealaltă cu indulgenţă.

—Nu ! M-a îndrumat aici o prietenă. Ce frumuseţe de bărbat ! Ce statură ! Şi haina ! E turnată pe el ! Şi ce bine-i şade părul cărunt de la tâmple ! Acum înţeleg de ce are atât succes !

—Dar ce are mai plăcut, e vocea, replică cealaltă. Când vorbeşte, te trec fiori, rămâi robită şi fascinată. Şi să vedeţi ce ochi are, ca de poet visător. Dar mâinile ! De când sunt , n-am văzut un bărbat cu mâini mai frumoase. Delicate, ca de femeie, şi totuşi bănuieşti în ele o putere ascunsă.

Ea închise pleoapele şi respiră adânc.

— Mi se pare mie, că sunteţi îndrăgostită de el ! pufni novicea.

—Toate, câte le vezi aici, sunt îndrăgostite de el, se justifică doamna bine informată. Dar să ştiţi, e inabordabil - absolut inabordabil ! Şi pe deasupra, e un misogin ? !

—Serios ? Bărbatul acesta cu atâtea cliente, zise ea arătând pe cele ce aşteptau, e un misogin ? !

—Da . Nu că eu aş fi ... Dar , nu vreau să fiu indiscretă, o cunoştinţă de-a mea era amorezată de el, fără nici o speranţă. Era rece ca gheaţa. Şi în acelaşi timp foarte gentil şi amabil, dar părinteşte.

—O fi avut vreo decepţie în viaţa lui.

—El să fi avut vreo decepţie ! Care femeie ar fi în stare să-i reziste ? Cred mai degrabă că se întâmplă şi cu el, ca şi cu doctorul de femei. Cu timpul devine nesimţitor în faţa farmecelor noastre. Un bărbat ca Röhn, care pătrunde mereu în cele mai adânci secrete ale femeilor...

Ele mai vorbiră mult timp de doctorul Röhn. Şi nu erau singurele care vorbeau în acest colţişor cochet despre stăpânul casei.

Domnişoara Genualt luase loc în faţa lui Röhn. În fotoliul cel mare de piele, părea şi mai intimidată, mai neînsemnată, mai acrită de viaţă. Se silea să-şi găsească cuvintele.

—Spuneţi-mi fără frică, scumpă domnişoară, o îmbărbătă el cu blândeţe. Nu vă jenaţi de mine, orice ar fi. Cred că sunt în stare să pricep tot ce-i omenesc.

—Domnule doctor, izbucni sărmana fată, zăpăcită cu totul - eu nu ştiam că la dvs. e aşa de elegant - am citit adesea în ziare numele dvs., şi fiindcă mâine e termenul... dar plec - sigur o să-mi cereţi foarte mult !

Ea sări în sus parcă ar fi fost gonită din urmă şi se

îndreptă spre uşă .

—Da bine, domnişoară, ce-i aceasta ? strigă Röhn, reţinând-o şi silind-o din nou să stea jos. E absurd ceea ce spui d-ta. Avem un tarif fix. Eu nu sunt „mai scump" decât oricare alt avocat din Berlin. Şi mai întâi de toate, lasă, te rog, la o parte interesele mele şi povesteşte-mi ce te aduce la mine .

Domnişoara Genulat privi în jos la genunchii ei ascuţiţi, care pătrundeau stofa subţire, sărăcăcioasă, a rochiei de vară. Îşi plimbă mâinile de colo până colo, neştiind ce să facă .

—Vorbeşte fără teamă. Toţi suntem supuşi greşelii şi păcatului, o încurajă el cu duioşie .

În sfârşit, domnişoara Genulat povesti încet cu cuvinte întretăiate. Avea treizeci şi cinci de ani şi nu cunoscuse niciodată fericirea. Numai munca şi iar munca. Acasă avea o mamă bătrână şi bolnavă. Pe urmă l-a cunoscut pe el, un bărbat tânăr şi frumos. Nici ea nu-şi mai amintea cum. În tramvai, la despărţire a întrebat-o când o mai vede. Erau în Lützowplatz, aproape de ceasornicul comunal. Nu ştia cum îl cheamă, dar era foarte manierat şi prietenos. În viaţa ei asta era un mare eveniment. I s-a părut mai tânăr decât ea. Ea nu era frumoasă, dar îşi închipuise - ce prostie ! - că ar fi putut să-i pară lui mai drăguţă. Spunând aceasta, roşi, foarte încurcată. Leafa ei de casieriţă îi ajungea tocmai bine pentru trai, pentru doctor şi pentru medicamentele mamei, care nu era înscrisă la vreo casă de ajutor medical. În împrejurarea aceea însă, a luat 45 de mărci, din casă. Avea de gând să pună banii la loc până la sfârşitul lunii. Din bani şi-a luat o bluză, puţin roşu pentru faţă, puţină pudră şi o sticluţă cu parfum. Ţinea aşa mult să-i placă ! Dar el n-a venit, deşi ea l-a aşteptat două ceasuri lângă ceasul din

Lützowplatz. Tocmai în seara aceea, doamna Nölke, la care era angajată, a făcut verificarea casei din întâmplare, iar a doua zi dimineaţă, cum a intrat în birou, a întrebat-o, unde sunt banii care lipsesc. Pe urmă a reclamat-o pentru delapidare, susţinând într-una că abia acum pricepe de ce îi ieşea totdeauna bilanţul pasiv. Când ai hoţi în casă, cum să nu meargă afacerile prost, când te fură funcţionarii !

—Vă jur, domnule avocat, că s-a întâmplat pentru prima dată şi că aveam de gând să pun banii la loc până la întâi ale lunii.

—Cred, aprobă Röhn, dând din cap.

Acum avea termen, pentru a doua zi, la tribunalul din Moabit.

—Dvs. nu vă puteţi închipui, domnule avocat, cât am suferit în ultimele două săptămâni. Ce spaimă am tras ! Dacă ar afla mama ar muri ! Se necăjeşte ea şi aşa, c-am rămas fără post. Căci doamna Nölke, fireşte, m-a dat afară numaidecât. Avea şi dreptate. Dar fără certificat, cine să mă mai primească ? Dar dacă ar mai fi să fac şi închisoare ? Domnule avocat, recunosc că nu m-am purtat bine, nu vreau să mă apăr. Vroiam să vin mai demult, dar mi-era frică că o să mă coste mult. Dar azi aproape am înnebunit de teamă, n-am mai putut răbda, trebuia să mă destăinuiesc cuiva şi să cer ajutor.

A durat cam mult până ce domnişoara Genulat şi-a terminat spovedania, întretăiată de lacrimi şi înecată de ruşine

—Păcat că nu ai venit mai devreme dragă domnişoară, zise Röhn după o scurtă pauză, înduioşat. Ai fi fost cruţată de multe ceasuri triste ! Fireşte, că te voi apăra. De altfel vina dumitale nu-i tocmai mare. Ceea ce ai făcut e omenesc, lesne de înţeles. N-are de ce să-ţi fie

ruşine. Ţi se va da o pedeapsă uşoară, în orice caz un termen de încercare, adică, dacă vei avea o conduită bună timp de câţiva ani - şi nu mă îndoiesc de asta...

—Domnule avocat... !

—Ştiu. La urma urmelor pentru dumneata va fi ca şi când nu te-ar fi pedepsit deloc. Cât despre un nou serviciu, să n-ai nici o grijă. Am eu destui prieteni şi îţi voi găsi ceva .

—Domnule... !

—Şi de acum înainte, nu te mai necăji, caută să dormi bine - sunt sigur că ai avut multe nopţi albe -se cunoaşte după faţa dumitale.

—Da, domnule avocat.

—Şi mâine, la zece fix, ne întâlnim în faţa secţiei unde se judecă !

—Dar onorariul dvs., domnule avocat ? Eu am ...

—O să mi-l achiţi mai târziu, când vei ocupa noul post. Nu-i nici o grabă. Şi acum, capul sus ! Vei vedea, că mâine va merge totul bine. Nu mai fi mâhnită, să dormi liniştită !

El îi întinse mâna, iar ea vru să i-o sărute .

—Nu fii copilă ! zise el trăgându-şi repede mâna înapoi. Şi trecându-şi braţul pe după umerii ei ascuţiţi, o conduse până la uşă pe biata fată puţin mai liniştită.

* * *

CAPITOLUL 2

MARYA

Multe alte femei ocupară în după-amiaza aceea fotoliul cel mare de lângă birou : o brună agitată, un fel de pachet de nervi, care cerea divorţul cu intonaţii de isterică, fiindcă bărbatul o martiriza cu „toanele lui insuportabile". Röhn întâmpină cu oarecare neîncredere vinovăţia exclusivă a bărbatului, totuşi introduse binevoitor formele de divorţ.

Fu urmată de o femeie drăgălaşă, nostimă, veselă, de douăzeci şi trei de ani.

—Salut doctore, am venit iar la dumneata, pentru ceva identic.

—Ascultă-mă, coniţă, nu ţi se pare că faci abuz de căsătorii ? glumi el.

Ea dădu din umeri, ca un copil răsfăţat.

—Ce vină am eu, dacă bărbaţii mă decepţionează atât de repede ?

—Cu toate acestea, a trecut o jumătate de an, de când ai divorţat de-al doilea bărbat, de dragul acestuia de acum.

—Ce are a face, dragă doctore ! O jumătate de an e o eternitate, când e vorba să cunoşti un bărbat şi să te dezgusti de el . Cred totuşi că de data asta am întâlnit idealul .

—Ai găsit o nouă victimă ?!

—Da, desigur. Un om adorabil, doctore dragă ! Sportiv, excelent conducător de automobil - a luat premiul întâi la „Targa Florio". Dar numai un lucru te rog, dragă Röhn ! Dă-i zor ! Iute ca fulgerul. Fă, te rog, asta pentru mine, nu-i aşa ? Până în trei săptămâni trebuie să fiu măritată . Logodnicul meu vrea să plece în Franţa - pentru... na, iar am uitat cum îi zice. Aşadar, până în trei săptămâni sigur, doctore. Bărbatul meu nu va face dificultăţi. Are şi el pe alta. Dar în două săptămâni nu s-ar putea isprăvi ? Dacă ai spune dumneata că e foarte urgent ? !

—Ho - ho, râse Röhn - mai domol ! Vom vedea ce-i de făcut. Dar, drept să-ţi spun, coniţă, dumneata iei căsătoria din cale afară de uşor !

—Cum, doctore, tocmai dumneata, omul de lume, te-ai găsit să faci pe moralistul !

Şi multe alte destine şi temperamente trecură în după-amiaza aceea prin cabinetul de consultaţie .

Ultima clientă era o brună zveltă, înaltă, îmbrăcată cu multă distincţie şi rafinament. Când intră în cabinet, răspândi un parfum discret, necunoscut şi aţâţător. Şi femeia şi parfumul îi părură lui Röhn străine, exotice. Se numea Marya Fiodorovna Isaiev .

—Luaţi loc ! Röhn îi arătă fotoliul. Femeia examină pe avocat timp de câteva minute cu ochii ei mari, plini de foc şi de patimă .

—Aşadar, dvs. sunteţi vestitul doctor Röhn ? zise ea cu un accent slav foarte pronunţat şi zâmbi ispititoare.

—Că eu sunt doctorul Röhn, nu pot tăgădui, răspunse el zâmbind. Dar că sunt vestit, asta nu-i decât un compliment din partea dvs.

—Oh, glumiţi. Nu-i un compliment, ci perfect adevărat. Mulţi mi-au vorbit despre dvs. De aceea am venit.

El se înclină mulţumind cam ironic.

—Apreciez onoarea ce-mi faceţi.

Ea strânse pleoapele, privindu-l cu atenţie.

—Ştiţi cu cine semănaţi? întrebă ea pe neaşteptate.

—Nu.

—Cu Adolf Menjou.

—Regret că nu-l cunosc pe duplicatul meu. Cine e? Un avocat parizian?!

—Oh, nu avocat! Cum nu-l cunoaşteţi pe Menjou? Marele artist de cinema! - gentilomul mondial?! Idealul meu!

—Recunosc că e o lacună în cultura mea, zise zâmbind smerit, şi-mi pare rău. Dar ocupaţiile mele nu-mi dau răgaz, să mă duc la cinematograf.

Zicând acestea, aruncă o privire fugară asupra orologiului de pe masa de scris. Era opt şi jumătate.

—N-o să vă reţin mult, îl linişti ea.

—Dacă n-am timp pentru umbrele de pe pânză, îmi rămâne însă întotdeauna timp pentru tablourile din viaţa reală, zise el binevoitor, cu o privire întrebătoare.

Nu-i puteai distinge bine trăsăturile, sub pălăria roşie de pai, lăsată mult pe ochii mari, cu privirea jucăuşă şi pătimaşă. Avea nasul mic, dar energic, gura mare şi dată cu mult roşu, iar dinţii sclipeau pe fondul de purpură. Bărbia era rotundă şi voluntară.

—Vin pentru o chestie foarte delicată, începu Marya Fiodorovna.

El aprobă în tăcere. Cine nu venea în camera asta pentru o chestie foarte delicată !

—Ca să nu mai lungesc vorba, eu am fost metresa lui Eugen Eyckhoff.

Röhn rămase nemişcat.

—Nu vă miră deloc ? ! exclamă ea uimită.Poate că nu-l cunoaşteţi pe Eugen Eyckhoff ? !

—Stimată doamnă, în cariera noastră ajungi să nu te mai miri de nimic.

—Va să zică, nu-l cunoaşteţi pe Eugen Eyckhoff ?! repetă ea nerăbdătoare.

—L-am cunoscut personal. Din auzite îl cunoaşte toată lumea. Era unul din cei mai de vază financiari ai Germaniei.

—Dacă l-aţi cunoscut personal, atunci ştiţi că trecea drept soţul cel mai fidel şi tatăl cel mai bun.

Röhn aprobă din cap.

—Apoi dacă e aşa, nu vă miraţi că el a avut o metresă ? Poate că nu mă credeţi ?

—De ce să vă cred mincinoasă ? !

—Eu nu mint. N-am minţit niciodată. Sunt prea mândră. Tatăl meu a fost renumitul general Fiodor Pavlovici Isaiev, singurul general din Rusia care n-a fost bătut niciodată, nici de japonezi, nici de nemţi. Bolşevicii l-au ucis.

Röhn aştepta să urmeze mai departe. După o pauză scurtă, Marya Fiodorovnà continuă:

—Dacă răposatul Eyckhoff a trecut drept un model de soţ şi tată, e mulţumită discreţiei mele. Spunea mereu că va avea grijă de mine, că mă va asigura şi după moartea lui. Ştia cât suferisem după fuga din Rusia. Dar să moară aşa, fără să se ţină de cuvânt... !

—Nu presimţea că moartea îl pândeşte, completă Röhn.

—Nu , nu presimţea, întări ea enervată. În ziua aceea a fost la mine. Era sănătos şi foarte drăgăstos. Şi acum , iată-mă fără bani, fără căpătâi. Ce să mă fac ? ! De aceea am venit la dvs., ca să cereţi de la fiul său, o sumă oarecare pentru mine, ca să am cu ce trăi.

Röhn se aplecă destul de calm în fotoliul său.

—Cu alte cuvinte, stimată doamnă, cereţi de la mine să pretind tânărului Eyckhoff o asigurare în bani pentru metresa răposatului său părinte.

—Da, întocmai precum aţi spus.

—Ştiţi că fiul a împlinit abia de curând douăzeci şi unu de ani ?

—Oh, ştiu totul. Eugen mi-a vorbit adesea de iubiţii lui copii .

—Aşadar, îmi cereţi să-i fac cunoscut acestui tânăr, că tatăl lui adorat avea o ... metresă, pe care a vizitat-o până în ziua morţii lui .

—E adevărul curat. De ce să nu-i spuneţi ? ! Ea scoase, foarte enervată, o ţigară dintr-o mică tabacheră de aur .

—Permiteţi ?

—Poftiţi, cum nu ! Röhn îi oferi un chibrit. Apoi o întrebă foarte serios :

—Şi voiţi să faceţi într-adevăr acest demers ? !

—De ce să nu vreau să-l fac ? ! întrebă ea foarte surprinsă, ştergându-şi un fir de tutun rămas pe buza de jos .

—Fiindcă ar fi o ticăloşie, doamna mea, răspunse Röhn fără a ridica glasul - fiindcă i-ar spulbera tânărului credinţa în cinstea tatălui său, fiindcă i-ar întina memoria tatălui său .

Ea tăcu; apoi, după o scurtă gândire, adăugă :

—Bine, atunci să ne adresăm soţiei, spuse aceasta cu tonul cel mai natural, fără nici o şovăire.

Röhn nu-şi putu stăpâni un zâmbet.

—Asta vi se pare mai uşor ? Doriţi ca femeia aceasta să cadă din al nouălea cer .. Doriţi să-i răpiţi singura mângâiere, care i-a mai rămas de pe urma soţului ei : credinţa în dragostea lui ?

Marya Fiodorovna aruncă ţigara în scrumieră. Gura ei roşie surâse sarcastic.

—Sunteţi foarte sentimental, domnule avocat, zise ea în bătaie de joc. Probabil că sunteţi un bun prieten al familiei Eyckhoff ?

Röhn clătină capul.

—Deloc. Nu cunosc personal nici pe soţie, nici pe fiu. Pe tată îl cunoşteam din afaceri. Însă - cum să spun ? cel mai elementar simţ de omenie mă sileşte să vă opresc de la pasul acesta greşit.

—Dar eu, cum rămân ? !exclamă ea, înălţându-se în marele fotoliu. Ce mă fac eu ? El de ce nu s-a gândit la mine ? Acum, după ce trei ani de zile am fost metresa lui Eugen Eyckhoff, cel mai bogat om din Berlin, să ajung iar săracă, să cerşesc ? !

Röhn privi ţintă rochia costisitoare şi bijuteriile de valoare ale rusoaicei.

—Nu veţi ajunge chiar aşa curând acolo. Se pare că în timpul vieţii sale, domnul Eyckhoff a fost foarte generos cu dvs.

—Nu prea generos ! N-a fost cine ştie ce galant. Ruşii, când sunt bogaţi, sunt mult mai darnici. Ei aruncă banii, o acoperă din cap până în picioare cu aur pe femeia iubită. Eu am avut destui amanţi. Din ce era să trăiesc ? Dar toţi erau mai largi la pungă decât Eyckhoff.

Au avut grijă de mine, m-au acoperit cu bijuterii - acestea nu le am de la el.

Îi arătă superbele ei inele şi brăţări ce le avea la mâini.

—Atunci cum rămâne ! Nu vreţi să scrieţi fiului sau soţiei ? !

—Nu . Refuz !

—De ce ? întrebă ea aspru .

—Fiindcă este o faptă incompatibilă cu onoarea profesiei mele .

Ea îl străfulgeră cu ochii ei negri, în care pupilele păreau iluminate de o flacără diabolică .

—Dacă-i aşa, o să mă duc la alt avocat .

Röhn ridică din umeri .

—N-aveţi decât. Numai că tare mă tem, că nu veţi avea mai mult noroc cu alt coleg al meu .

Atunci, cu o mişcare nervoasă a degetelor, deschise poşeta .

—Poftim - am aici o mulţime de scrisori de dragoste de la el - pline de declaraţii şi de promisiuni pentru asigurarea viitorului meu. Aruncă un pachet de foi scrise mărunt, în faţa lui Röhn - „ poftim, citiţi !“ pretinse ea .

—N-are nici un rost, se supără el. Vă cred pe cuvânt.

—Nu vreţi să citiţi ?

—Nu .

Ea strânse hârtiile foarte înfuriată .

—Dacă-i aşa, voi trimite scrisorile soţiei lui, declară ea ameninţătoare .

—Acesta ar fi un şantaj pedepsit de lege, o preveni el cu sânge rece .

—Puţin îmi pasă, dacă ajung la închisoare. Am fost timp de trei ani metresa unui bătrân dezgustător .

—Se poate, zise Röhn .

—Şi acum să mor de foame ? Eu...

Cineva bătu la uşa care dădea în sala de aşteptare. Röhn ridică mâna, pentru a potoli şuvoiul de vorbe al rusoaicei şi se duse spre uşă . Afară dădu cu ochii de un tânăr blond, cu statură atletică .

—Oh, iartă-mă ! zise el speriat . Credeam că te găsesc singur .

Röhn intră în salonul de aşteptare şi închise uşa în urma lui .

—Iartă-mă, repetă Erwin Oven . Venisem să te iau.

—Sunt gata imediat, zise Röhn . Ce-ai mai făcut pe ziua de azi, dragă ?

Între timp, Marya Fiodorovna foarte supărată, zări pe birou un bilet de clasa I pentru vagonul de dormit cu destinaţia München . Întâi îl privi distrată, apoi mai cu atenţie, îl luă în mână şi citi . Pe bilet era scris numele doctorului Röhn .

Uşa se deschise. Aruncă repede biletul galben pe masa de scris.

Doctorul Röhn intră în cabinet.

Rusoaica zâmbi tainic. El îşi trecu mâna pe frunte vrând să-şi concentreze din nou atenţia. Atunci îl izbi în mod bizar, parfumul ei iritant, exotic, ce rămăsese persistent în palma lui, de când îşi dăduseră mâna .

—Aşadar, zise el distrat şi obosit de lunga consultaţie, „ despre ce vorbeam ? “

—Tocmai vorbeaţi despre şantaj, îl ajută ea prevenitoare şi continuând să-i zâmbească cu înţeles .

—Ah, da. Şi acum, scumpă doamnă, fiţi cuminte. Nu mânjiţi nişte mâini atât de frumoase cu lucruri urâte. Vă rog, doamnă Isaiev, să nu vă apucaţi de astfel de josnicii, n-aveţi nici un interes . O femeie ca dvs.

n-are nevoie să se cramponeze de un trecut mort. Pentru dvs. mai există doar atâtea şanse vii!

El îi aruncă o privire de încurajare.

—Zău, credeţi? întrebă ea cu cochetărie. Oricum dacă mi-o spuneţi dvs., marele avocat, vreau să vă ascult. Voi avea răbdare - până se vor ivi „şansele vii".

El ridică brusc capul, foarte surprins de schimbarea ce se operase în atitudinea şi gândul femeii.

—Ei, în sfârşit, v-am făcut să vă miraţi de supunerea mea, deşi n-aveţi obiceiul să vă miraţi de nimic, zise ea triumfătoare.

—Trebuie să recunosc, ce-i drept...

—Că sunt o enigmă pentru dvs., îl întrerupse ea clipind ştrengăreşte din ochi.

—A cărei dezlegare ar fi credinţa, că în fond sunteţi bună. Dar — vă spun sincer — că mă îndoiesc. Sub aparenţa aceasta de supunere, se ascunde ceva, cu siguranţă.

Ea râse sonor.

—Poate că în curând veţi ghici ce inteţie am. Bună seara, domnule avocat.

Îi întinse mâna, zâmbind şireată.

—Bună seara, sfinx frumos, glumi el, luându-i mâna.

O strângere tainică, plină de subânţelesuri şi de gingăşie, fu răspunsul.

* * *

CAPITOLUL 3

PRIETENUL MEU OVEN

Röhn nu apucase să intre în camera de aşteptare că o şi uitase pe clienta cu aere misterioase şi atât de familiare. Cu toată firea ei problematică, cu frumuseţea ei aristocrată şi eleganţa-i cosmopolită, rusoaica nu era decât o apariţie obişnuită în acest cabinet de consultaţie, prin care trecuseră atâtea femei. Odată ce închidea uşa în urma lor, femeile acestea nu mai existau pentru Röhn ca om, ci formau numai obiectul preocupărilor sale juridice.

—Aşa, exclamă el cu un suspin de uşurare, acum, în fine te pot saluta în voie, dragul meu.

Şi întinse lui Erwin Oven amândouă mâinile.

Cei doi bărbaţi erau veri de departe ; afară de asta, îi lega o prietenie trainică, la care se adăuga, din partea lui Oven, o mare doză de recunoştinţă. Într-adevăr, era încă foarte tânăr, când moartea tatălui său îl silise să preia conducerea unei mari industrii din Westfalia. În nesiguranţa şi şovăirea unei răspunderi neaşteptate, se adresase rudei sale, avocatul din Berlin, a cărui faimă creştea pe zi

ce trecea. Röhn, cu vederile lui largi, îl ajutase pe tânărul său vărmai mult insuflându-i încredere în sine şi spirit de autoritate, decât dându-i sfaturi de om de legi, şi mai mult îl influenţase prin personalitatea lui sugestivă, decât prin îndrumările-i juridice. Aşa încât, cu vremea, se înnăscuse între ei o prietenie puternică, care la Oven era amestecată cu multă admiraţie şi o încredere oarbă.

Îşi strânseră mâna cu putere. Westfalianul întrecea cu înălţimea sa, statura înaltă a avocatului. Era lat în umeri, foarte înalt, blond şi voinic. Alături de prietenul său zvelt şi distins, părea - cu toată eleganţa îmbrăcăminţii lui - un uriaş ieşit din adâncul pădurilor. Îi citeai pe faţă, iar ochii albaştri oglindeau tinereţea, naivitatea şi curăţenia sufletului. Avea douăzeci şi cinci de ani, deci cu treisprezece ani mai puţin decât avocatul.

—Încă un minut, te rog să mai aştepţi, zise Röhn. Pe urmă ne ducem acasă, ne schimbăm şi o tulim la Wannsee.

Oven ezită.

—Dar cum să merg eu cu tine aşa, neinvitat ? întrebă el nedumerit.

—N-are nici o importanţă. Am anunţat-o, pe doamna de Gusserow la telefon, că-mi aduc un prieten. S-o refuz, nu se putea, fiindcă e una dintre clientele mele cele mai bune. Şi afară de asta, a trebuit să-i promit pe cuvânt de onoare că voi veni. De altfel n-o să stăm mult. La ea e întotdeauna atâta lume, încât putem s-o ştergem englezeşte, neobservaţi. Fac numai act de prezenţă, apoi ne întoarcem acasă şi ne petrecem seara după plac. Cât rămâi la Berlin ?

—Mâine seară trebuie să plec acasă !

—Tocmai bine. Şi eu plec la München. Aşadar - mă aştepţi.

El intră grăbit în biroul dactilografelor. Ţăcănitul maşinilor de scris continua, deşi ora era înaintată.

Funcţionarii lui Röhn erau foarte bine plătiţi, în schimb li se cerea să fie inteligenţi, să aibă multe cunoştinţe şi să nu-şi precupeţească timpul.

Una dintre domnişoare se ridică numaidecât, având caietul de stenografie în mână. Dar Röhn îi făcu semn că n-are nevoie.

—N-am timp azi să-ţi dictez,domnişoară Bergwald, sunt aşteptat undeva. Vino, te rog, la mine, mâine dimineaţă la şapte.

—Prea bine, domnule doctor.

Röhn intră în cabinetul de lucru al avocatului Hellebrandt. Lumea îl credea asociatul lui Röhn. Fuseseră colegi şi se cunoşteau de pe vremea când erau studenţi, de la cursuri şi seminarii. Hellebrandt rezolva chestiunile bărbaţilor şi afacerile de notariat. Sala lui de aşteptare era mai sobră, mai puţin intimă decât budoarul albastru al clientelei feminine a lui Röhn. Iacob Krause, bătrânul servitor, supraveghea circulaţia cam complicată şi indica, destul de competent, fiecărui vizitator sala în care trebuia să intre.

—E ceva important pe ziua de azi ? întrebă Röhn.

De la masa de scris se ridică un omuleţ cam gras ; era Hellebrandt. Nu era nici frumos, nici impunător, dar ochii lui mici, căprui, de o inteligenţă pătrunzătoare, sclipeau prin sticla groasă, puternică, a ochelarilor. Era un jurist eminent. Comentariile lui la cadastru erau cercetate de toţi oamenii de drept şi erau citate în jurisprudenţele Curţii de casaţie ca o autoritate în materie.

—Nimic deosebit, dragă Röhn, mormăi el cu o voce de bas profund, răsucindu-şi printre degete mucul de ţigară umed, de care nu se despărţea niciodată.

—Bine. Acum trebuie să plec. Anunţă, te rog, pe adversarii mei de la Secţia I, că o să vin mai târziu. Trebuie să mă duc întâi la Moabit.

—Nu pot să te înlocuiesc eu acolo ? se oferi Hellebrandt foarte serviabil.

—A, nu, mulţumesc. De chestia asta mă ocup eu. O biată nenorocită. Aşadar, pe mâine.

Îi întinse mâna şi dădu să iasă, însă Hellebrandt îşi aduse aminte.

—Voiam să-ţi mai spun ceva : avem nevoie neapărat de încă o dactilografă.

—Să angajăm pe cineva ! ordonă Röhn şi ieşi în grabă.

În afară de orele de consultaţie, era întotdeauna concis, lua hotărâri grabnice, trăia, lucra, vorbea în acelaşi tempo agitat al Berlinului, care uruia pe la ferestrele lui.

Hellebrandt se aşeză la locul lui, pufăi din ţigara stinsă ; o reaprinse şi se aplecă din nou asupra actului de notariat. În fiecare seară pe la zece, venea nevastă-sa să-l ia acasă. Era o căsnicie frumoasă, dar fără copii. Acasă mai lucra până la miezul nopţii.

În cabinetul său, Röhn apăsă pe un buton de sonerie. Imediat intră domnul Nielebock, şeful de birou. Era un moşneguţ mic, pipernicit, uscat în praful actelor. Era în serviciul lui Röhn de mult adică de la stabilirea acestuia ca avocat, după întoarcerea din război. Avea o înfăţişare ascuţită, ca de vultur. Dar aparenţa aceasta de pasăre de pradă era numai un mijloc de apărare al naturii. În fond- deşi comanda cu asprime regimentul de dactilografe - avea un suflet romantic, bun, naiv. Adeseori plângea în tăcere, mişcat de cuprinsul tragic al vreunui act. În clipele lui de înduioşare, i se prelingea pe nasul lui de vultur

câte o picătură trădătoare - spre marea bucurie a domnişoarelor din imperiul său .

Röhn revizui repede împreună cu el noile informaţii din caietul de notiţe, pe acea zi, şi dădu dispoziţii pentru actele ce trebuiau făcute în noile procese. De fiecare dată. Nielebock aproba din cap, murmurând printre dinţii rari : „ Lasă că o aranjăm noi şi pe asta ". Era fraza lui preferată .

Când îi explică Röhn cum trebuia să redacteze actul şi procura domnişoarei Genulat, pe nasul lui de vultur îşi făcu apariţia proverbiala picătură .

—Ia seama, îl avertiză Röhn binevoitor, „ stalactita a început să se formeze !"

Nielebock scoase iute o batistă roşie din buzunarul hainei sale înverzită de soare .

O maşină roşie duse afară din oraş, pe cei doi prieteni. Röhn era la volan. Încordarea atenţiei în timpul mersului constituia o relaxare, o destindere a nervilor supra-încordaţi de orele lungi de consultaţie. Peste puţin ajunseră în faţa vilei, pe care geniul lui Kurt Lohfing i-o clădise lui Röhn .

Era o casă de ţară, întinsă, din faianţă roşie-albăstruie, simplă şi cochetă. Exteriorul trăda un interior plăcut şi confortabil. Decoraţia aleasă însă şi bogăţia de tablouri preţioase, desene şi stampe, formau o surpriză nebănuită şi măreaţă .

Röhn era un cunoscător de seamă şi un concurent priceput, tenace şi temut la toate licitaţiile mari de artă internaţională. Era cunoscut la Berlin, la Paris, la Londra, la München, la Frankfurt pe Main .

Avocatul claxonă. Şoferul, care era în acelaşi timp şi un servitor priceput, ieşi afară şi luă maşina. Domnii intrară în vestibul .

Era o încăpere înaltă, foarte spaţioasă, care se înălţa până la acoperişul casei. N-avea nimic rustic şi nimic de muzeu. Tablourile formau o simplă podoabă artistică în cadrul acestui vestibul cu plafonul în casete şi cu pereţii tapetaţi cu brocart roşu. Aici era locul vechilor maieştri : un Schongauer, un Grünewald, un desen de Rembrandt, un Sarto, un Tizian, un Bellini. O scară de stejar sculptată, copiată după epoca florentină veche, ducea la apartamentele de sus . Ceaiul era servit pe o masă mare din epoca lui Michel-Angelo. Domnii luară loc .

—Trebuie să mă odihnesc câteva momente, - spuse Röhn - o să ajungem la timp, în orice caz .

El se rezemă de sofaua moale şi-şi întinse picioarele pe un covor fin, admirabil restaurat în stilul renaşterii.

—Tu, neobositule, ai obosit în fine ? ! zise Oven mirat .

Röhn se reculese. Servitorul aduse sandvişuri. Abia după ce ieşi din cameră, avocatul replică :

—Nu sunt obosit fiziceşte, Erwin. Ci mai mult sufleteşte .

Oven privi cu mirare .

—Sunt plictisit de munca, pe care o fac .

—Tu ?

Röhn zise „ da " din cap şi puse jos ceaşca fină de porţelan chinezesc, care zăngăni uşor .

—Nu mai pot suporta lacrimile femeilor, necazurile, ura înverşunată, amărăciunea asta care merge până la crimă !Şi la urma urmelor, nu le poţi ajuta cu nimic, niciodată !

Oven se întoarse brusc înspre prietenul său .

Fără a lua în seamă această mişcare de surpriză, Röhn continuă :

—Şi câtă frivolitate, câtă nechibzuinţă ! Ce fac eu altceva, izbucni el mânios, decât să spăl rufele murdare ale bogătaşilor din Berlin ! Ţi-o spun sincer, dragă Erwin, uneori ajung să mă dispreţuiesc. Muncă cinstită să fie oare ceea ce fac eu ? Nici nu-ţi închipui cât de mult invidiez pe orice lucrător de pe stradă. El întinse mâna dreaptă şi-şi strânse pumnul. Sau pe bunul Hellebrandt. Acesta face muncă dreaptă, de bărbat, pe când eu mă bălăcesc în găleata cu lături.

Oven stătea înmărmurit, neştiind ce să mai răspundă. Röhn făcu un gest vag.

—Să lăsăm asta, Erwin. Parcă aş fi o cumătră limbută. M-am molipsit de la clientele de azi. Iei o ţigară ? Îi oferi tabachera de argint şi apoi aprinse şi el una.

—Nu trebuie să iei în tragic tânguirile mele. Ai dreptate. Cauza e proasta dispoziţie. Şi acum să lăsăm la o parte solemnele discursuri asupra vrajbei dintre oameni !

La poartă aştepta o limuzină mare. Prietenii se urcară în ea. Acum era şoferul la volan. Maşina aluneca în noapte, fără zgomot. Röhn stinse lumina interioară. Simţea că în seara asta nu era stăpân pe sine. Era nervos şi iritat. Tăcură câteva clipe, apoi avocatul începu iar:

—Haide, spune-mi, dragul meu, ce te aduce la mine, la Berlin ?

—Nu acum, îl refuză Oven, - eşti prea surmenat. Să lăsăm pe mâine.

—Ce prostie ! Vorbeşte ! Era aproape o poruncă aspră.

Oven se supuse numaidecât.

—Mi s-a propus o fuziune cu Ostertag, raportă el. Cunoşti firma, nu-i aşa ? E a doua după noi în Westfalia.

Röhn dădu din cap în semi-întuneric .

Maşina alerga pe câmpul de curse Avus .

—Eram dornic să cunosc părerea ta .

—Bucuros .

Oven explică proiectul. Röhn punea întrebări scurte asupra punctelor esenţiale. La urmă, îl sfătui să nu intre în combinaţie şi-şi motivă părerea . Celălalt ascultă în tăcere .

Când sfârşi Röhn, Oven râse zgomotos ca un copil.

—Şi te mai plângi ! Îţi depreciezi profesiunea ! Tu jurist-cosultul dezinteresat, care ai simţul realităţii chiar în vârful degetelor ?

—Să lăsăm asta, nu-i chiar aşa .

—Ghicisem eu, răspunse Oven voios. Ar fi nebunie curată . Tu şti să pătrunzi lucrurile, judeci şi cântăreşti tocmai acele amănunte la care nu se gândeşte nimeni .

—Hai ! hai ! pune punct, îl întrerupse Röhn nerăbdător. Mai bine spune-mi ceva despre tine. Ce mai faci, ce mai lucrezi ?

—Eu ? Aproape nimic. E foarte plicticos în orăşelul nostru stupid. Aşa că, dacă n-aş fi elevul tău şi un celibatar încarnat - nu zău aş fi în stare să fac o mare prostie, să mă însor .

—Asta să n-o faci !

—Exclus, spuse el hotărât şi sigur de el .

Mai tăcură câtva timp . După aceea Röhn reluă :

—Crede-mă, Erwin , eu ştiu ce spun când previn pe orice bărbat, să se ferească de însurătoare .

—Da, ştiu . Instinctul de vânătoare - teoria ta favorită, fanatic ce eşti ! râse westfalianul .

—Da, bărbatul vrea să cucerească tot mai mult, sau mai bine-zis natura vorbeşte în el. Bătrâna înţeleaptă, în nesăţiosul ei instinct de conservare, îl mână de la o femeie

la alta. Căsătoria însă vrea să-l devirilizeze până la monogamie . Această luptă contra naturii e suficientă pentru a sfărâma căsătoria .

—Ho - ho - cred că generalizezi cu prea multă îndrăzneală ! Îmi închipui că există şi soţi fideli .

—Eu susţin că nu .

—Exagerezi .

—Ţi-o declar cu toată convingerea : nu există pe tot suprafaţa pământului un bărbat, care să nu-şi fi înşelat nevasta măcar cu gândul şi cu dorinţa .

—Asta se poate .

—N-ar fi de ajuns lucrul acesta privit din punct de vedere ideal, ca să distrugă orice căsnicie ? ! Dar n-avem nevoie să ne mărginim la un ideal vag . De fapt, mai mult de nouăzeci la sută din bărbaţi distrug căsnicia .

—Poate că ai dreptate . Dar poate că procentul acesta ridicat nu se află decât într-un oraş mare ca Berlinul , spuse Oven .

—Dragă băiete , poate vrei să mă convingi că moralitatea e mai ridicată la ţară ? Nu, dragul meu, bărbatul vrea să cucerească pretutindeni femei noi : fie la Berlin sau la ţară , fie însurat sau nu . Şi ce-i mai curios din toate astea , e că unele neveste mai deştepte ştiu lucrul acesta . Atunci ele vor să-l ajute să-şi urmeze firea şi neastâmpărul . „ Trebuie să vâneze ? Prea bine , atunci să mă vâneze pe mine ! “ Ele se gătesc , se transformă pentru el în ceva „ nou “ şi străin . Se opun dorinţei lui , vor să fie cucerite ca ceva rar . Dar de multe ori le-am auzit plângându-se dezamăgite , că şiretenia lor n-a dat roade . Căci partea nostimă e că : propria căsnicie nu e niciodată un teren de vânătoare pentru unii soţi . Pentru ceilalţi soţi , da

e ceva natural. Către propria soţie rar se îndreaptă instinctul de cucerire. Fiindcă dreptul de vânătoare ucide plăcerea. Numai ca braconier, e atras bărbatul de vânat.

Oven râse îngăduitor.

—Aşa încât, atunci când soţia vrea să fie cucerită şi face mofturi şi graţii de cochetă, vânătorul se supără, devine rău şi furios. În căsnicie simţul proprietăţii este foarte dezvoltat la bărbat şi domnii vânători vor să aibă pace şi linişte. Dar...

În acel moment, maşina se opri în faţa vilei somptuoase, Gusserow din Wannsee.

* * *

CAPITOLUL 4

FRUMOASA VĂDUVĂ

Atât vila cât şi proprietara ei, Eliza de Gusserow, aveau câte o poveste. De fapt, Eliza fusese cu zece ani înainte cameristă în vila aceasta frumoasă de pe Wannsee. Dar azi nu mai vorbea nimeni, despre asta ; crescuse doar atâta iarbă pe pajiştile parcului englezesc şi atâtea flori pe nenumărate straturi, încât trecutul era uitat cu totul.

Ea luase locul stăpânei în vila asta. Blondă, cu frumuseţea ei delicată, de zână, îl făcuse pe bătrânul stăpân să-şi piardă capul. Adânc jignită, soţia părăsi casa bărbatului ei, după douăzeci şi şase de ani de căsnicie. Fusese unul din primele procese de divorţ susţinute de doctorul Röhn, o afacere senzaţională în înalta societate a Berlinului, un scandal public, cu care avocatul deveni celebru chiar de la începutul carierei sale.

Tânăra şi drăguţa cameristă, care părea atât de plăpândă încât orice bărbat mai voinic se simţea dator să-i vină în ajutor - pe nedrept, de altfel, căci ştia să se

apere foarte bine şi singură, ascunzând în căpşorul ei blond o voinţă, care ştia limpede ce urmăreşte - această cameristă, modestă ca o mimoză, ajunse stăpâna vilei de pe lac. După trei ani, bătrânul stăpân muri, fără să-i pară rău de ceea ce făcuse, şi lăsă celei de-a doua soţii vila şi averea sa, crescută considerabil în urma unor furnituri de război, căci avusese ochi buni nu numai pentru frumuseţea femeilor, ci şi în chestiuni de afaceri.

Eliza fu generoasă. Îşi aduse aminte de fosta ei stăpână, acum dezmoştenită. Îi cedă o mare parte din avere, pe care aceasta, deşi cu scârbă, o acceptă totuşi, stăpânindu-se cu multă înţelepciune. Tânăra şi frumoasa văduvă era acum una dintre cele mai bune partide din Berlin. Mărinimia ei faţă de rivala de odinioară şterse amintirea trecutului şi a originei sale. Un fabricant bogat îi oferi mâna şi fu acceptată ; el plasă banii săi în maşini şi în clădiri, asigurându-i în valori reale, şi ferindu-i de fluctuaţiile inflaţiei.

Mai târziu, când Eliza se îndrăgosti de tânărul ofiţer Gusserow, şi hotărî să divorţeze de fabricant, doctorul Röhn, care era avocatul ei, reuşi să salveze o sumă foarte mare pentru tânăra pereche.

Despre această a treia şi, pentru moment, ultima căsnicie a frumoasei Eliza se vorbea în societatea berlineză, că ar fi foarte fericită. În afară de cei interesaţi în cauză, numai unul singur ar fi putut da informaţii precise. Dar doctorul Röhn păstra cu sfinţenie secretul profesional.

Petrecerea din parc era în toi, când sosiră cei doi prieteni.

Lacheul din hol luă în primire hainele şi pălăriile musafirilor întârziaţi şi-i conduse în parc. Străbătură casa. Nu era aproape nimeni înăuntru. Numai în sala de

joc mai rămăseseră câteva cucoane bătrâne la „ rum " şi câţiva domni la „ baccara " .

Când ajunseră în partea opusă a vilei, la uşa care dădea în parc, Röhn şi Oven rămaseră locului surprinşi .

Era o noapte senină de iunie. Răsărise luna ca o seceră şi tot cerul era semănat cu stele sclipitoare, ce se oglindeau în lac. De pe terasele înflorite ale grădinii, care coborau până la apă, veneau mirezme îmbătătoare . Lampioanele japoneze, colorate felurit, aruncau o lumină feerică de-alungul drumurilor ce duceau spre ţărm.

Röhn şi Oven respirau în tăcere aerul nopţii de vară şi al grădinii luminate ca în basme. Apa era neagră, nemişcată. Numai siluetele negre ale bărci or ancorate se clătinau uşor, ca nişte umbre. Iar dincolo, pe ţărmul din faţă, sclipeau luminile „ pavilionului suedez " şi ale clubului. Mai spre dreapta, se zărea Kladowul. Iar turnul din Schwanenwerder se înălţa ceva mai departe .

Ici, colo, alunecau în tăcere reflectoarele vapoarelor. Oamenii nu se puteau distinge de sus, în lumina aceasta vagă şi colorată, în care era cufundată grădina .

Numai paşii uşori, care scârţâiau pe prundişul aleelor, şoaptele, câte o vorbă spusă mai tare, albul unei cămăşi de frac sau de sclipirea unei rochii de femeie, te făceau să ghiceşti că obscuritatea era populată de oameni care petrec. După mişcarea albelor reflexe, îşi dădură seama cei doi prieteni, că mulţimea invitaţilor se îndrepta spre ţărm .

—Se pare că s-a întâmplat ceva acolo jos, zise Oven, arătând în direcţia apei .

Röhn aprobă din cap şi amândoi o luară pe aleea în serpentină, mărginită cu flori, ce ducea la vale. După mai multe coturi, ajunseră la o răspântie, unde se încrucişau mai multe poteci. Dintr-una din ele se desprinseră

un domn şi o doamnă : Röhn şi Oven le ieşiră înainte. Atunci Röhn simţi din nou parfumul acela misterios de flori străine şi necunoscute, care-l impresionase în ora de consultaţie. Se întoarse brusc. În întuneric, răsună glasul cunoscut cu accent slav :

—Bună seara, doctore Röhn. Eşti şi dumneata aici?

—Da, doamnă. După cum vedeţi !

Marya Fiodorovna îi întinse mâna. El se aplecă şi i-o sărută. Aici rusoaica nu mai era pentru el decât o doamnă din societate. Ceea ce aflase în ora de consultaţie, n-avea nici o legătură cu viaţa din afară. Asta rămânea un secret al camerei sale de lucru .

Stăteau lângă un lampion roşu, care-şi trimitea razele discrete asupra grupului lor. În lumina aceasta dulce, Marya Fiodorovna părea şi mai frumoasă. Röhn o vedea pentru prima oară fără pălărie. Rămase uimit. Părul negru, cu reflexe albăstrui, încadra cu strălucirea lui de mătase faţa palidă, lăsând liberă fruntea-i inteligentă. În rochia violetă de „ crêpe Georgette ", părea mai înaltă şi mai mlădioasă .

„ O femeie " , gândi el, „ de o frumuseţe care fascinează şi un corp, pe care l-ar invidia orice dansatoare de profesie ". Şi Röhn zări din nou flacăra din ochii ei, în care părea că zace focul ascuns al unui vulcan, ceva misterios, atrăgător, primejdios .

Însoţitorul doamnei, supărat, îşi mormăi numele. Părea cam nemulţumit că a fost deranjat din acest „ tête-à-tête ". Röhn şi Oven se prezentară la rândul lor. Apoi avocatul prezentă rusoaicei pe prietenul său. Ea îl examină pe tânărul blond, frumos, înalt, voinic, cu ochii pe jumătate închişi de cunoscătoare .

—Nu mă aşteptam să vă găsesc aici, se adresă ea lui Röhn, pe un ton de conversaţie uşoară .

—Nici eu, doamnă, o asigură Röhn.

Ea înţelese imediat gândul ascuns al bărbatului. El nu se aşteptase să găsească aici o femeie, care-i mărturisise fără jenă, că a fost întreţinută de o sumedenie de bărbaţi. De aceea ea replică pe un ton indiferent, dar cam de sus:

—Doamna Gusserow şi cu mine suntem prietene vechi. Noi...

În acel moment se auziră discuţii şi râsete dintr-o alee laterală. Un grup de doamne şi domni coborau la vale. Înaintea tuturor mergea săltând o blondă delicată, cu silueta subţire de băiat. După faţa frumoasă ca de zână, n-ai fi zis niciodată că e o femeie de douăzeci şi nouă de ani, căci atât avea doamna Eliza de Gusserow.

—Ah, domnul avocat Röhn! exclamă ea cu un glas de păsărică, - în fine ai sosit. Te-am căutat pretutindeni, o cunoşti pe doamna Isaiev! Noi ne-am întâlnit ieri la modistă şi ne-am înfăşcat una alteia cele mai frumoase pălării. Original mod de-a face cunoştinţă, nu găseşti? Dar, hai să mergem. Îndată va începe acolo jos o surpriză.

Zicând acestea, îl luă camaradereşte pe avocat de braţ şi-l trase aproape alergând pe panta cam înclinată.

El o urmă supus.

Marya Fiodorovna, după ce făcu un semn de scuză însoţitorului ei, urmă exemplul Elizei de Gusserow. Puţin îi păsa că fusese prinsă cu o minciună mică, convenţională.

De altfel, afară de Röhn, nimeni nu observase nimic. Ea îl apucă pe Oven de mână şi alergă cu el la vale. Grosul îi urmă, flecărind în gura mare.

Domnul părăsit spuse ceva printre dinţi şi, înjurând în gând femeile, urmă şi el pe ceilalţi.

* * *

CAPITOLUL 5

PETRECEREA

Parcul se întindea până deasupra lacului, printr-o terasă de piatră. Aici se revărsa lumina nenumăratelor becuri albe. În aşteptarea surprizei, musafirii se înghesuiau pe bănci şi pe scaune. Lacul era întunecat şi de nepătruns. Aproape de mal se oglindeau în apă luminile terasei, aşa că întunericul înconjurător părea şi mai greu.

Doamna Eliza îl duse pe Röhn până la o bancă de trestie împletită. Nu apucară să se aşeze, şi luminile fură stinse. După primele ţipete de surpriză, răsunară râsete şi şoapte. După câteva clipe, un strigăt de admiraţie ţâşni, ca o rachetă. Şase reflectoare îşi împrăştiară razele puternice pe întinsul lacului. În lumina orbitoare apăru, ca prin farmec, din întuneric o plută mare împodobită cu trandafiri, - oprindu-se la o distanţă de vreo cincizeci de metri de mal. Pe cele două părţi laterale, se ridicau fete tinere, înfăşurate în văluri străvezii, ţinând pe braţele ridicate ghirlande de flori. Trupurile albe, aproape goale, se desprindeau în contururi precise pe fondul întunecat.

—Îţi place ? ! şopti Eliza la urechea lui Röhn, aşteptând un cuvânt de laudă.

—Foarte mult, răspunse el încet. Parcă ar fi o expoziţie de frumuseţi.

—Ne-am şi dat destulă osteneală cu alegerea lor, recunoscu Eliza. Ai văzut vreodată picioare mai frumoase ?

—Nu, mărturisi sincer avocatul.

Dinspre apă răsunau acordurile unei melodii aproape mistice, de la o orchestră invizibilă, ascunsă în dosul culiselor. Apoi reflectoarele îşi schimbară lumina, aruncând raze violete de vis. Pe scena improvizată răsărise din culisele negre, o făptură subţire şi vioaie, dansând în vârful picioarelor. Aplauzele nu mai conteneau.

—Extraordinar ! şopti Röhn vecinei sale -ai obţinut concursul Pavlovei ?

Eliza surâse triumfătoare. Nu fusese tocmai uşor s-o convingă pe marea dansatoare ce se afla atunci la Berlin, să vină la această reprezentaţie. În cele din urmă însă, se învoi, atrasă de romantismul decorului.Dansă nemuritorul dans „ moartea lebedei ". Toţi tăcură. Erau mişcaţi şi captivaţi. Nicicând nu-şi încadrase Pavlova fantezia ei impresionantă ca acum, în liniştea apelor înfiorate de întunericul nopţii. Era prima oară când lebăda murea în elementul ei. După ce dansatoarea, scuturată de fiorii morţii, se aruncă la pământ, mai trecură câteva clipe până ce se dezlănţui, în fine, furtuna de aplauze.

Pe urmă apărură alte glorii internaţionale ale dansului : Mary Wigmann, în frumoasele ei dansuri clasice, Niddy Impekoven, în dansurile ei groteşti tragic-comice, toate o sursă de plăceri estetice. Dansatoarea spaniolă Juanita Casanova cu castagnetele sunătoare în dansul ei pătimaş, şi seducătoarea englezoaică Miss Sayton, toate spre bucuria bărbaţilor. Dar şi doamnele avură partea lor: spaniolul Olindo Sovel le fermecă prin eleganţa şi

distincţia lui, iar americanul King Elissold, prin măreţia frumuseţii şi atitudinea lui.

În depărtare sclipeau luminile pavilionului suedez, iar un vapor întârziat lăsa o dâră luminoasă pe negrul apelor. Röhn simţi că vecina sa se apropie strâns de el. Crezu că era simplă întâmplare. Dar gestul se preciză tot mai mult. El rămase nemişcat. „Aha", gândi el, „ce apropiere măgulitoare !"

Nu era ceva nou ca o clientă să se amorezeze de el. Dar, din principiu, hotărâse să nu amestece niciodată dragostea cu profesiunea. Se întâmplase chiar să cedeze câte un proces unui coleg, când vedea că n-ar putea rezista ispitei şi dragostei ce-i insufla clienta respectivă. Cu timpul, după trecere primei tinereţi, când deveni stăpân pe sine şi pe simţurile sale, compromisul acesta între datorie şi sentiment deveni şi el mai rar. De mult începuse să evite orice intimitate cu acele femei, care-i erau şi cliente.

Eliza luă indulgenţa lui tăcută drept o consimţire. Îl iubea de mult timp. Dar în atmosfera rece, impresională a cabinetului său de consultaţie, cu toată amabilitatea cu care-şi trata clientele, ea nu îndrăznise niciodată să-şi arate dragostea ce-o mistuia. Dar aici în întuneric, când nu mai era avocatul, ci numai un bărbat irezistibil, adorabil, ea lepădă masca.Încercă să-i găsească mâna şi i-o strânse între degetele ei umede de emoţie. El nu se apără. Îi venea greu să jignească o femeie care face avansuri. De mult nu mai considera femeile decît în calitate de cliente şi le trata cu o binevoitoare indulgenţă. Vremea dragostei împărtăşite era de mult apusă pentru el. Ea îşi lipi pieptul de dânsul, atigându-l cu umerii goi, şi şopti :

—Nu-i aşa că e frumos ca-n vis ?

El răspunse tot atât de încet :

—Păcat numai că visele se spulberă când te trezeşti.

Eliza era o femeie deşteaptă şi avea experienţa dragostei. Ea înţelese din cuvintele lui că o respingea. Röhn simţi că femeia devine rece şi înţepată. Trupul se desprinse de dânsul, mâna se desfăcu. Între ei se ridicase deodată un zid de gheaţă.

Puţin după aceasta se stinseră reflectoarele. În aplauzele sincere ale publicului, se aprinseră luminile terasei. Röhn abia mai avu timp să-i şoptească Elizei :

—Vino vineri la mine, în orele de consultaţie .

Şi valul de musafiri entuziasmaţi se revărsă asupra stăpânei casei, spre a-i mulţumi .

Domnul de Gusserow străbătu mulţimea şi se apropie de soţia lui. Nu-şi mai vorbeau decât faţă de străini .

Eliza primi felicitările, distrată. Röhn ţinea să-i vorbească ! Poate că interpretase ea greşit cuvintele lui ! Cine ştie ? Ce-o fi având să-i spună ? Zâmbea vag tuturor, cu gândul aiurea .

Röhn făcuse încă o dată uz cu succes de mijlocul, adesea încercat, de „a da speranţe" .

Când se va afla vineri în ambianţa cabinetului său de consultaţie, îi va explica Elizei cu argumente blânde, dar convingătoare, că un avocat trebuie să păstreze anumite rezerve, că el nu se poate bucura de fericirea hărăzită celorlalţi muritori, că trebuie să renunţe ; într-un cuvânt, tot ce mai spusese şi altor cliente amorezate, înaintea ei. Întotdeauna reuşise să transforme pe femeia îndrăgostită într-un fel de martiră, care renunţă de bună voie, ca o eroină. Şi întotdeauna se despărţeau întristaţi, dar împăcaţi unul cu altul .

* * *

CAPITOLUL 6

TENTAŢII

Pe când stăpâna casei devenea centrul în jurul căruia gravitau invitaţii, Röhn se strecură repede. Vroia să-l găsească pe Oven ca să plece odată cu el. Îşi ţinuse cuvântul şi-şi îndeplinise datoria de invitat.

Căutând să străbată prin mulţimea de pe terasa iluminată, Röhn fu recunoscut şi salutat din toate părţile, cu un zâmbet de respect sau de admiraţie. Pe cele mai multe le cunoştea, cu păsurile lor, cu secretele lor de alcov, cu necazurile şi cu micile şi marile lor pasiuni.

Le cunoştea mai pe toate şi citea lămurit prin masca zâmbitoare, ce-o purtau printre oameni.

Un domn, cu înfăţişare de ambasador englez, îl bătu jovial pe umăr.

—Bună seara, doctore.

Röhn se întoarse şi salută pe şeful unuia din cele mai mari magazine din Berlin. Imediat îşi aduse aminte de nefericita şi neînsemnata clientă de după-amiază. Era o particularitate a lui, să se folosească întotdeauna de ocazie.

Îl luă pe director de braţ, prieteneşte, şi-l conduse afară din mulţime .

—Dragă domnule Consilier, zise el, ca şi cum ar fi fost vorba de un lucru de nimic, te rog să-mi faci o plăcere.

—Iar e vorba de vreun protejat ? râse marele comerciant .

Röhn dădu din cap .

—Nu mă întreba nimic. Ai încredere în mine. Garantez eu pentru ea. Ia-o de probă. Până acum a fost casieră într-un magazin de mărunţişuri. Vei mai face o faptă bună printre atâtea altele .

—Cine poate rezista farmecului dumitale ? , glumi marele comerciant, ciocănindu-l uşor cu degetul în dreptul inimii .

—La cine s-o trimit mâine cu cartea mea de vizită?

—Trimite-o direct la mine, pe protejata dumitale. E mai sigur aşa .

—Îţi mulţumesc, foarte mult domnule Consilier. Se numeşte Genulat. O să vină cu cartea mea de vizită .

—S-a făcut !

Domnii se despărţiră cu multă căldură .Röhn cercetă pe terasă, dar în zadar. Oven nu era nicăieri. O fi şters-o în grădină, pe când vorbeam eu cu consilierul, îşi zise Röhn şi începu să urce una din aleile întunecoase .

Dar se înşelase. Oven se depărtase încă de mult, din timpul reprezentaţiei, însoţit de Marya Fiodorovna. Îşi aleseseră un loc foarte prielnic, în ultimul rând. Cu instinctul ei de pasăre de pradă, rusoaica adulmecase numaidecât un vânat bun în acest tânăr vesel şi naiv .

—Hai, să plecăm, şopti ea pe neaşteptate, dansurile astea le-am văzut de o mie de ori. Mă plictisesc. Mai bine să stăm de vorbă singuri .

Şi zicând aceasta, se strecură cu paşi uşori de pisică,de pe terasă. Fără a fi văzut de spectatorii absorbiţi, Oven o urmă, foarte măgulit că femeia aceasta, misterioasă şi excepţional de frumoasă, prefera să stea în tovărăşia lui, decât să privească la dansul acestor celebrităţi mondiale. Se furişară în vârful picioarelor, până sus pe colină şi găsiră adăpost într-unul din multele chioşcuri, la care duceau nişte cărări laterale.

Aici se aşezară, lipiţi unul de altul, în întuneric. Fu o jucărie pentru aventuriera experimentată să-l înflăcăreze pe tânărul uriaş, cu fire de copil, care trăia într-un sat îndepărtat. Parfumul ei, vorba cu accent slav, inteligenţa şi farmecul ei de femeie umblată, îl ameţiră şi-l vrăjiră. În fine nu mai avea nevoie să plece cu avocatul Röhn la München !

Mai târziu, când pătrunse până la ei răsunetul aplauzelor şi parcul fu populat de perechi răzleţe, ea-i astupă gura cu mâna şi-i făcu semn să tacă. Cu toate acestea, începură să fie mereu deranjaţi. Mai erau şi alte perechi, care căutau singurătatea într-un ascunziş.

Röhn rătăcea în căutarea prietenului său. Din chioşcurile întunecoase răzbăteau până la el, foşnete, scârţâieturi, şoapte şi chiote. Dar era prea discret ca să caute pe acolo şi de altfel nici nu-i trecea prin minte, că s-ar putea ca Oven să se găsească prin aceste refugii ale amorului.

Un zâmbet înţelegător şi sarcastic îi flutură pe sub mustaţa mică. Astea toate or să dea naştere la o sumedenie de acte pentru Nielebock, gândi el cu blândeţe oarecum părintească. Trecând prin apropierea uneia din aceste căsuţe de bambus, auzi o voce care ciripi :

—Doctore dragă, stau aici ca un hoţ la drumul mare şi pândesc o pradă.

El se opri în loc, amuzat.

—Şi ce vrei să-mi răpeşti, frumoasa mea tâlhăriţă?

—Inima, răspunse ea.

El căută să pătrundă întunericul, dar nu putu distinge decât contururile albe ale unei femei.

—Inimă nu am avut niciodată, glumi el. Am fost din totdeauna un om fără inimă.

—Dacă-i aşa, atunci lasă-mă să-ţi răpesc liniştea, îi propuse glasul prietenesc.

—Nu-mi poţi răpi ce nu am.

—Nu ai ?

—Nu am.

—Atunci lasă-mă să-ţi fur câteva sărutări.

—Asta ar mai merge, râse el binevoitor, intrând în chioşc şi luând loc lîngă necunoscuta tâlhăriţă, se lăsă prădat. După aceea o întrebă :

—De unde mă cunoşti ?

—E secretul meu , răspunse vocea de soprană.

—Dar eu nu-ţi cunosc glasul.

—Fiindcă nu ne-am vorbit niciodată. Te-am văzut însă de multe ori în societate.

—Dacă-i aşa, vreau să te cunosc, zise el hotărât, şi vru să aprindă bricheta.

Dar ea îl apucă repede de mână şi-l opri.

—Să nu faci aceasta dragul meu avocat. Nu cunoşti frumoasa nuvelă a lui Maupassant ?

—Care ?

—Aceea, în care se povesteşte cum un bărbat fiind într-un oraş străin, intră în chioşcul din grădina unui hotel.Acolo găseşte, în întunericul nopţii, o femeie, o iubeşte - şi pe urmă femeia fuge. El n-o văzuse deloc la lumină. În dimineaţa următoare pleacă mai departe.

Şi de aici înainte, de câte ori vedea o femeie frumoasă îşi zicea : ea e aceea care m-a iubit.

—Foarte subtilă !zise el cu admiraţie. Şi credinţa asta fericită vrei să mi-o dăruieşti tu ?

—Da, aşa vreau !

—Poate că e o credinţă adevărată, mărturisi el, galant.

—E mai bine să nu riscăm o probă, se apără ea râzând. Şi acum, mai sărută-mă o dată şi apoi pleacă !

El se supuse. Apoi, cuprins de gânduri triste, îşi continuă drumul, prin aleile întunecoase ale parcului. Ce păcat, că nu mai era în stare să ia toate drăgălăşeniile femeilor decât drept un simplu joc, că mai mult ceda decât dorea pe cineva, că nu mai ştia de mult ce-i dorul,- ce păcat !

Când ajunse la vilă, mirat oarecum că nu-l întâlnise pe Oven, îi veni în minte, că poate acesta îl aştepta la maşină. Traversă casa repede şi ieşi pe peron. Şoferul trase la scară.

—Nu l-ai văzut pe domnul Oven ? întrebă el.

—Nu, domnule avocat.

Röhn nu ştia ce să facă. Deodată îl apucă un dor imens de linişte şi singurătate. Era dezgustat de societate.

—Aşteaptă-l aici pe domnul Oven, porunci el. Spune-i că am fost prea obosit şi am plecat acasă. O să iau un taxi la gară.

—Prea bine, domnule .

Röhn făcu un semn scurt de salutare, intră în antreu, îşi luă haina şi pălăria şi ieşi pe strada Friedrich-Karl. La gară, găsi o maşină. Dar în dreptul câmpului de curse Avus, aproape de foişor, maşina avu o pană. Röhn coborî şi plăti şoferului. N-avea răbdare să aştepte reparaţia, voia să facă restul drumului pe jos.

Păşea încet de-a lungul străzilor ; ceasul era aproape unu, luminile erau stinse pe la ferestre, numai ici, colo se mai zărea o rază în noapte. Privind la casele drepte , lui Röhn i se păru deodată că, sub ochii lui, zidurile se prăbuşesc, că pereţii se deschid, aşa că poate vedea ce se petrece în casele acestea adormite şi că află toate tainele, intrigile, neînţelegerile, torturile, amărăciunile şi minciunile, ticăloşiile şi mizeria ce se ascund în somptuoasele iatacuri. Îşi întoarse privirea scârbit. Din nou fu cuprins de un imens dezgust pentru profesia sa.

* * *

CAPITOLUL 7

OBLIGAŢII

În dimineaţa următoare, la şapte fix, Röhn, care se scula devreme întotdeauna, - mai mult din antrenament decât dintr-o dispoziţie firească - îi dicta domnişoarei Bergwald, în camera de lucru, la el acasă. Camera aceasta mare şi severă era împodobită de impresioniştii şi moderniştii din colecţia lui de tablouri : „Peisajul cu pod" al lui Courbet, un „cap de bărbat" de Cézanne, un studiu al lui Delacroix pentru cavalerul din tabloul „Ghiaurul şi Paşa", un portret de femeie de Leible, o vedere din munţii Taunus de Thoma, un lanţ de munţi de Segantini, „Călăreţul pe malul mării" de Liebermann, câteva desene de Menzel, o acuarelă şi un desen de Daumier, favoritul său.

El dicta limpede, precis, curgător şi cu o iuţeală, pe care domnişoara Bergwald, deşi era o stenografă exersată, abia putea să-l urmărească. În orele acestea tihnite de dimineaţă, luau naştere frazele acelea, de care judecătorii şi adversarii vorbeau cu admiraţie. Erau uneori presărate cu umor şi întotdeauna biciuitoare, muşcătoare

şi sarcastice, descoerind mereu slăbiciunile adversarului, cu atâta claritate şi vehemenţă, încât partea adversă începea să se clatine.

Colegii numeau procedeele acestea, cam pe nedrept : „trucuri de scrimă nedemnă".Cu toate acestea, în duelul acesta avocăţesc, mânuitorul de spadă, elegant, priceput, sigur de el, care era Röhn, ieşea întotdeauna învingător.

Röhn termină dictatul pe la nouă fără un sfert. Domnişoara Bergwald, o brună drăguţă, scoase un oftat de uşurare.

—Ehei ! râse Röhn, - oftezi parcă te-ai fi ridicat de pe scaunul de tortură ! Ce ? am dictat prea repede ?

—Destul de repede.

—De ce nu mă opreşit ?

—Fiindcă n-ar folosi la nimic. Numaidecât o luaţi iar la galop, domnule avocat.

—Ei, tinereţea, bat-o vina ! glumi el, salutând-o şi ieşind din cameră grăbit. La nouă, avea patru termene la camera de Consiliu a Tribunalului, secţia a-III-a.

Tocmai cînd îşi îmbrăca haina în antreu,apăru şi Oven în halat, coborând treptele.

—Bună dimineaţa, somnorosule, îl salută Röhn, - te rog să mă scuzi că am plecat aseară singur. Eram foarte obosit. Ei, cum a fost ?

—Admirabil !, vorbi cu atâta entuziasm, că Röhn îl privi mirat.

—Aşadar e vorba de o femeie, preciză el laconic.

Oven făcu semn că da.

—Undeva, într-un chioşc ?

—De unde ştii ? întrebă Oven perplex.

—Zic şi eu aşa la întâmplare. Dar acum trebuie să plec. Am nişte procese şi e târziu. Vino la prânz la Hiller,

să mâncăm împreună. O să-mi povesteşti tot şi mai discutăm şi despre afacerea ta.

Oven rămase încurcat o clipă. Apoi zise cam jenat:

—Nu pot să vin la prânz. Am invitat-o la masă pe „ea", la Dressel.

—Bravo ! zâmbi Röhn . Zi, cum te-ai văzut la Berlin, te-ai şi apucat de orgii. Nu-i nevoie să te scuzi, dragă. Te înţeleg, după atâta burlăcie în satul tău. Da, dar atunci nu ne mai vedem azi, fiindcă plec diseară la München, imediat după consultaţie.

—Mai vin eu, în curând, îl consolă Oven.

—Dar cu fuziunea cum rămâne ?

—N-o fac. Argumentele tale m-au convins că nu e bine.

—Cum crezi. Aşadar - adio ! Casa mea îţi stă la dispoziţie.

Îşi strânseră mâna călduros. Când ajunse la uşă, Rönh îi mai strigă :

—Numai să nu faci vreo prostie, măi băiete ! Mi se pare că eşti amorezat lulea ! Nu uita de vorbele înţeleptului tău mentor !

Dacă ar mai fi aşteptat răspunsul, l-ar fi auzit pe tânărul său prieten pronunţând un „desigur" foarte slab. Dar el ieşi în grabă, se urcă în maşină şi porni cu mare viteză la Tribunal, secţia a-III-a. La zece fix , o întâlni pe domnişoara Genulat, în faţa Curţii cu juri din Moabit. Fata aştepta speriată, galbenă şi tremurând din tot trupul, sub privirile înveninate, răutăcioase şi triumfătoare ale fostei ei patroane, care fusese citată ca martoră.

—Curaj, îi strigă Röhn sărmanei creaturi, n-ai nici o grijă ! Ţi-am găsit şi un post. O să-ţi dau cartea mea de vizită şi te vei duce la magazinul - îi spuse numele -ca să te prezinţi direct şefului.

Câţiva reporteri, care treceau pe acolo, recunoscând pe celebrul avocat, se opriră, îl salutară politicos şi-l rugară să-i informeze în ce proces va pleda. El dădu informaţiile binevoitor, însă îi rugă să păstreze discreţia în ce-o priveşte pe clienta lui, lucru de care reporterii îl asigurară. Apoi căută din nou să o încurajeze pe biata fată.

Procesul veni la rând. Se întâmplă, după cum prooroc ise Röhn . Norocul o favoriză. Preşedintele era un judecător mai bătrân, foarte binevoitor şi omenos. Încă din timpul ascultării martorilor, Röhn începuse s-o maltrateze pe doamna Nölke care spumega de necaz. Cu multă abilitate, el reuşi să transforme denunţul ei împotriva acestei funcţionare ireproşabile, care-şi jertfise şi timpul şi munca întrecând cu mult obligaţiile de funcţionară, într-un act de nerecunoştinţă grosolană. În pledoaria sa, el scoase în relief, prin cuvinte calde, partea de duioşie tragică a faptei. Descrise în chip mişcător tribunalului, viaţa acuzatei, lipsită de orice dragoste. „Acum în sfârşit, găsise şi ea pe cineva, care s-o aştepte. De dragul aceluia, care era singura rază de noroc într-o existenţă pustie, voise să se facă frumoasă, să mai ajute natura, că doar, doar îl va fermeca. E lucru firesc - şi profund omenesc ! De ce s-o judecăm cu asprime, de ce s-o condamnăm ! Dar „el" n-a venit la întâlnire ! Ce crudă ironie a soartei ! Nu şi-a primit ea oare îndeajuns pedeapsa, când l-a aşteptat trei ore, lângă ceasornicul din Lützowplatz, după ce s-a luptat cu ea însăşi, călcând în picioare toate bunele principii ale caracterului ei cinstit?! Domnilor, cazul acesta, dacă e bine înţeles, implică neapărat iertarea. Această femeie nenorocită merită indulgenţa Dvs. Nu trimiteţi la închisoare o fiinţă, pentru că a dorit să fie şi ea o dată în viaţă frumoasă şi iubită ! "

Pe această temă îşi brodă Röhn pledoaria cu abilitatea-i cunoscută de avocat, cu darul lui oratoric atât de convingător, şi mai ales cu un spirit de umanitate profund, adevărat, înduioşător.

Domnişoara Genulat fu condamnată la o amendă şi primi un avertisment.

Stătea zăpăcită în sala paşilor pierduţi, neauzind nimic din jignirile decepţionatei doamne Nöllke, care tuna şi fulgera împotriva „sentinţei nedrepte, cum nu s-a mai pomenit" şi a avocatului. Nu-i venea să creadă că era liberă, că nu va fi dusă la închisoare. Röhn o luă de braţ pe fata ameţită de bucurie, o urcă în automobilul său şi o conduse până la marele magazin de pe Leipzigerstrasse. Scrise câteva cuvinte pe cartea lui de vizită, i-o înmână fetei şi o învăţă cum să se prezinte consilierului de comerţ. Apoi o luă în goană, cu riscul de a fi amendat de poliţie, spre Tribunalul secţiei I, pe Grunerstrasse.

* * *

CAPITOLUL 8

FRUMOASA HILDA

Fluxul clientelor se potoli abia spre seară, aşa încât Röhn sosi la gara Anhalt, tocmai cu două minute înainte de plecarea trenului de München.

Se trânti alene pe canapea şi începu să răsfoiască catalogul casei de antichităţi, la lumina prietenoasă a lămpii din compartiment, vesel că a scăpat pentru o zi de Berlin şi de munca istovitoare. Expediţiile acestea fulgerătoare, în căutarea vreunei opere de artă, pe care o dorea cu impulsivitatea unui colecţionar maniac, erau pentru el totodată şi un fel de destindere, de întremare a nervilor surmenaţi. Oricât erau de obositoare escapadele astea tâlhăreşti - căci de obicei pleca noaptea, dobândea cu multă trudă comoara şi în noaptea următoare se întorcea acasă - ele tot constituiau o recreaţie pentru el şi-i dădeau o nouă poftă de muncă.

În după-amiaza acelei zile, avocatul Hellebrandt, asociatul lui Röhn, primi vizita colonelului de Lobach. Bătrânul servitor din antreu, îl conduse imediat în sala de aşteptare pentru domni, pe venerabilul ofiţer cu mustăţi

groase, ce-i atârnau peste buze, un adevărat cap de „mareşal Blücher". Colonelul fusese unul din ofiţerii cei mai apreciaţi în armata imperială. Fusese decorat cu ordinul „Pour le mérite" fiindcă statul major nu mai putea să-l ignore. Cât despre înaintarea la brigadă, o aştepta în zadar. Nu era bine văzut de superiori din pricina activităţii lui bine chibzuite, eroice, dar prea independente şi a criticii pe faţă, precum şi a sincerităţii nereţinute.

În schimb însă, era adorat de toţi inferiorii, de la maiori până la grenadieri, deşi se purta destul de aspru cu dânşii. Dreptatea sa proverbială, solicitudinea sa părintească, conduita lui spartanică, împărtăşind toate necazurile cu trupa, îi cuceriseră toate inimile din regiment. Numai aşa se explicau iprăvile exemplare ale acestuia din urmă.

Revoluţia fu pentru el o lovitură de trăsnet. N-o putea concepe. Credincios dinastiei până în măduva oaselor, deşi fusese persecutat, el nu-şi mai găsea locul în orânduirea cea nouă. Deşi ar fi fost primit cu bucurie în armata republicană, el refuză cu dispreţ şi-şi înaintă demisia. Educaţia, tradiţia şi felul de-a simţi îl făceau să urască republica, iar cugetul lui drept nu-i îngăduia să primească pensie de la ea. Într-un răspuns înverşunat el îşi exprimă refuzul, rămânând cinstit şi cavaler până la urmă, viteaz şi sincer cu sine însuşi până la sacrificiu trăind în nevoi şi sărăcie.

Căpitanul în rezervă Hellebrandt îl salută afectuos şi plin de respect pe fostul lui comandant de regiment.

După ce aprinse ţigara oferită, colonelul începu :

—Dragă Hellebrandt, am venit să te rog ceva. Îmi vine cam greu s-o fac...

Îşi scoase ţigara din gură şi o privi cu atenţie..

—Dar bine, stimate domnule colonel, de ce să vă jenaţi de mine ? ! îl îmbărbătă Hellebrandt, privindu-l cu simpatie prin ochelarii lui groşi .

—Da, ai dreptate . N-am încotro. Crede-mă, Hellebrandt, c-am încercat în toate chipurile. Am fost agent de asigurare, voiajor pentru şampanie, reprezentant de automobile - ştii doar, când ai făcut o descindere la mine şi mi-ai luat două lăzi cu şampanie. Şi asociatul dumitale şi-a procurat „Benz"-ul prin mine. Am fost totdeauna curat şi cinstit, dar n-a mers, dracu' ştie de ce. Şi altor camarazi ai mei le merge prost. Ce să mă mai plâng ? Nu mai merge. Sunt prea bătrân. Poate că nici nu mă pricep bine la afaceri.

Hellebrandt mormăi ceva, în semn de compătimire. Colonelul scutură scrumul ţigării, o puse iar în gură şi trase de câteva ori supărat .

—Aşa că am venit cu o rugăminte la dumneata. Dacă nu se poate, atunci n-ai decât să pronunţi un simplu: nu , şi eu am să pricep. Se vede că aşa o fi voia Domnului şi o să-mi ajute El pe altă cale. Într-un cuvânt, scurt şi cuprinzător : am o fată, una singură. Are douăzeci şi doi de ani. N-am visat niciodată că va fi silită într-o zi să intre undeva ca funcţionară. E pur şi simplu oribil !

El muşcă ţigara furios .

—Nu ştiu dacă am înţeles bine domnule colonel, căută să-i ajute Hellebrandt, cu alte cuvinte, căutaţi pentru domnişoara d-voastră ...

—Ce altceva pot să fac ? ! se răsti Lobach, parcă ar fi vrut să-l certe pe bravul avocat. Nu-mi mai rămâne altceva. Cine o să mă ia pe mine, un bătrân hodorogit ? ! Mi-am tocit călcâiele alergând în toate părţile. Nu voiam să mă dau bătut cu una, cu două . Ehei , camarade,

nu-ţi poţi închipui ce înseamnă pentru mine, să-mi trimit fata pe străzi.

Dar Hellebrandt îl întrerupse:

—Se poate, domnule colonel, să judecaţi lucrurile astfel? Care fată nu munceşte azi?

—Tocmai ăsta-i blestemul vremurilor de acum! zise bătrânul cu dispreţ şi-şi şterse mustaţa. Nu mai există femei distinse, nici societate bună, nimic, o lume amestecată şi atât!

Aruncă ţigara în scrumieră atât de brusc, încât săriră scântei.

—Mai doriţi una? Hellebrandt îi oferi cutia.

—Nu, mulţumesc, dragul meu. Păcat de tutun. Nici nu ştiu ce fumez, de necăjit ce sunt.

—Luaţi, zâmbi avocatul. E un paratrăsnet foarte bun.

Colonelul luă o ţigară, o aprinse şi zise ceva mai domol:

—Dumneata nu poţi pricepe, fiindcă eşti din altă lume. De când cu revoluţia, asta mă amărăşte mai mult, fata.

Apoi aruncă chibritul, supărat..

—În fine, să uităm de asta!

—Dragă domnule colonel, astăzi s-au schimbat lucrurile cu totul. Şi eu dacă aş avea o fată, aş învăţa-o să muncească, aş pune-o să studieze.

—Să studieze? Ei vezi, camarade, aici e buba! Fetele, care sunt copile astăzi, sunt pregătite în vederea unei profesiuni. Pe când fata mea - cine ar fi crezut vreodată că va fi silită să muncească? Ce a învăţat ea? Mai nimic. Cântă puţin la pian „Rugăciunea unei fecioare" şi alte asemenea nimicuri. Acum la iuţeală a învăţat stenografia şi dactilografia. Ce poate să facă cu astea?

Cel mult să găsească un serviciu inferior într-un birou sau magazin ? !

—Pricep - eu ...

—Nu pricepi nimic ! isbucni furios bătrânul, nimic. N-o cunoşti pe fata mea . Este tocmai cum era şi nevastă-mea. Era născută contesă de Engelberg. Toţi cei din linia würtemburgheză a familiei au ceva - cum să zic ? - au pielea prea fină. Nu că le-ar fi frică de oameni sau că ar fi timizi - nu, zău nu,dar nu se împacă cu asprimile vieţii. Şi pe copilul ăsta să-l trimit...

Se întrerupse brusc.

—Iartă-mă, camarade. Eu dau întruna din gură ca o babă, şi nu te las să lucrezi !

—Nu face nimic, dragă domnule colonel !

Lobach se reculese.

—Am venit la dumneata, fiindcă mi-am zis că, în calitate de avocat, ai de-a face cu o mulţime de oameni şi poate afli...

Colonelul se opri deodată cu ochii mari deschişi. Uimirea sa era întrucâtva justificată. Căci Hellebrandt sărise în sus ca o minge şi scoase din gâtlej un fel de urlet sălbatic, pe când mâna o ţinea ridicată spre tavan, ca pentru un salut fascit.

—Am găsit !urlă el.

—Ce-ai găsit ? întrebă colonelul uimit.

—Fata dvs. !

—Ce-ai dumneata cu fata mea ? !

—Voiam să spun - ochii îi străluceau de bucurie prin ochelari - că am găsit un post pentru fata dvs.

—Omul lui Dumnezeu !exclamă colonelul.

—Aici la noi . Tocmai căutam acum o dactilografă.

—Aici în biroul dvs. ? !

—Aici. Dacă vă convine, domnule colonel.

—Dacă-mi convine ? Hellebrandt, sub supravegherea dumitale ? La dumneata ! Camarade, nici nu bănuieşti ce piatră grea mi-ai luat de pe inimă ! Acum în fine, pot să-ţi vorbesc deschis, fără să mai trăncănesc ca o babă. Eu am crescut-o pe fată de când era mică. Nevastă-mea a murit foarte tânără. În timpul războiului, am închis casa de aici din Berlin, aşa că ea a stat la o soră a nevestii-mi, care e măritată la Hanovra cu un principe de Ladeburg - ah, dar ce voiam să-ţi spun ? Bucuria m-a zăpăcit de tot - a, da, cînd ai ţinut loc de mamă unui copilaş ca ăsta - uneori mi se părea că sunt ca o cloşcă care a clocit un ou de raţă - te ataşezi mult mai mult de copil. Mă îngrozeam când mă gândeam să-mi trimit fata undeva într-un birou sau într-o prăvălie şi s-o las pradă tentativelor amoroase ale vreunui domn Müller sau Cohn. Se ştie doar câte îşi permit domnii şefi cu funcţionarele lor.

Hellebrandt bombăni ceva, care putea fi luat tot aşa de bine ca aprobare cât şi ca negare a acestei acuzări generale aduse domnilor şefi.

Bucuros că scăpase de această grijă, bătrânul continuă :

—Fata e - trebuie s-o spun, nu că o văd cu ochi de tată - dar e foarte frumoasă. Femeile din familia Engelberg sunt renumite de sute de ani pentru frumuseţea lor. Toţi marii pictori le-au făcut portretul. Dintre cei mai vechi, Fritz Pesne - portretul se află în palatul de la Postdam - în Anglia, Gainsborough - aceea era o ducesă de Middleton - şi pe cele două surori ale nevestei mele, le-a pictat Lenbach...

—Da, aşa, dădu Hellebrandt din cap, fără să ştie ce să răspundă la aceste intimităţi familiare.

Colonelul observă că inima lui uşurată o luă razna.

—Vezi, iar am început să trăncănesc. Aşa-i când îmbătrâneşti, dragă Hellebrandt, şi unde mai pui că eu te ţin de vorbă şi afară se înghesuie clienţii !

—Da de unde, domnule colonel !

—Prin urmare, dacă doriţi s-o angajaţi pe fată ...

—Foarte bucuros .

—Datoria o să şi-o facă. De asta garantez eu. Foarte mulţumesc, camarade.Plec cu inima uşoară. La dumneata ştiu că e în bună pază, şi se ridică după scaun . Când poate să intre în serviciu ?

—Ar fi bine chiar de mâine .

—Prea bine ! Spuse acesta scurt, milităreşte, parcă ar fi fost de serviciu .

—Cât despre leafă - noi plătim bine, dar cerem şi multe în schimb. La noi, din nefericire, se lucrează mai mult de opt ore, altfel nu o scoatem la capăt !

—Atât ar mai lipsi ! Şi regula asta nouă - vai, dar am uitat că eşti un republican sadea. Aşa că-mi ţin gura. Cât despre fată, poţi să ai toată încrederea. E cât se poate de conştiincioasă. De gospodăria casei o să mă ocup eu .

La uşă, colonelul mai strânse o dată cu putere mâna lui Hellebrandt .

—Ei, ai văzut, zise el aproape solemn, cu toate că uneori îţi vine să te îndoieşti, totuşi Dumnezeu din cer tot mai există .

A doua zi la ora opt fix, adică tocmai când Röhn cobora din tren la München, Hilda de Lobach intra în slujbă în noul birou. Avocatul Hellebrandt îi făcuse onoarea să o salute personal pe fiica fostului său comandant de regiment .Krause servitorul o anunţase astfel :

—Domnule avocat, a venit o doamnă. I-am spus că domnul Röhn e plecat, dar a zis că vrea să vorbească cu dumneavoastră .

Era aproape mânios, că femeia aceasta, contrar ordinei şi obiceiului, dorea să vorbească cu domnul Hellebrandt. Avocatul dădu din cap .

—Să intre. E noua noastră dactilografă .

Krause ridică supărat capul, privindu-şi şeful ironic.

—Nu-i o dactilografă, domnule avocat, e o doamnă. Mă pricep eu la doamne. Ba e încă şi foarte frumoasă, domnule. De zece ani de când sunt aici, nu prea am văzut eu multe cucoane aşa frumoase printre cele ce vin la noi.

Hellebrandt trecu repede peste aprecierile bătrânului Krause.

—Nu ţi-a spus că o cheamă domnişoara de Lobach?

—Ba da , aşa a zis .

—Atunci las-o să intre repede, că mă grăbesc să plec la tribunal !

Krause ieşi clătinând din cap. Doamna asta nu poate fi dactilografă !

Hilda intră în cabinetul avocatului Hellebrandt. Nu era nici sfioasă, nici încurcată, era numai frumoasă. Avocatul rămase uimit, privind-o cu o atenţie ce trecea aproape de marginile bunei cuviinţe. Aşa era soarta Hildei de Lobach : producea senzaţie şi uimire oriunde intra.

—Bună dimineaţa, domnule avocat, zise ea încet .

Avocatul îi întinse mâna .

—Dumneata eşti domnişoara de Lobach ? întrbă el zăpăcit, negăsind altceva de spus .

—Da, domnule, răspunse ea zâmbind .

Îi arătă un scaun. Ea luă loc. Vroia să-i ureze bun sosit, dar nu-şi găsea cuvintele. Atunci se sculă brusc şi bâigui .

—Bun, acum să te prezint şefului de birou .

Ea se ridică şi-l urmă în cabinetul şefului.

—Iată pe domnişoara de Lobach, noua noastră ... era să zică dactilografă. Dar, ca şi Krause, avu şi el simţământul vag că această creatură aleasă nu era o „dactilografă". Aşa încât zise, după o mică pauză: „noua noastră ... domnişoară".

Şi domnul Nielebock rămase uimit când o văzu. Un „hm" ieşi din gura lui zbârcită de om bătrân. Apoi se înclină - lucru pe care nu-l făcuse de când lumea în faţa unui inferior - şi mârâi recomandându-se.

Hilda răspunse acestei salutări ceremonioase, print-o înclinare drăgălaşă a capului.

—Îi vei da dumneata desluşirile necesare, zise Hellebrandt iute, simţind că şi Nielebock era cuprins de o ciudată sfială. Păreau că făptuiesc o ticăloşie, supunând pe îngerul acesta blond la o muncă inferioară. Îi întinse Hildei mâna şi se îndreptă grăbit spre uşă. Abia acolo îşi veni în fire şi mai adăugă:

—Sper să-ţi placă la noi.

Până ce fata să-i mulţumească, el ieşise deja. În biroul său, rămase gânditor lângă uşă. Abia acum pricepea teama colonelului, atunci când vorbise de fata sa. Ieri bătrânul i se păruse cam exagerat. Azi însă îl înţelegea. „Când te gândeşti că există aşa ceva pe lume"! şopti el pentru sine, fermecat. „Ceva atât de gingaş şi de ales, în viaţa aceasta materială"!

Deodată fu cuprins de o durere necunoscută până atunci. Suferea, că n-avusese parte de o fiinţă atât de fermecătoare. De mult nu mai făcuse figuri poetice. Astăzi însă i se năzărea, nu ştia de unde. Mai întâi se gândise la primăvară, apoi la flori, ce mai, era încântat. Deodată îşi aduse aminte de nevastă-sa, şi se mustră cu glas tare „sunt un ticălos".

În timpul acesta, Nielebock își regăsise autoritatea necesară. Trecu într-o condică mare toate datele Hildei, o întrebă de certificate, de carnetul de impozite și de asistență medicală ; află cu fruntea încruntată că ea nu poseda nici unul din lucrurile acestea indispensabile unei dactilografe, ba, ceva mai mult, că până atunci nu lucrase nicăieri. Bravo, foarte frumos. Biroul lui ajunsese o sală de ucenicie !

Clătină din cap oarecum nemulțumit și o chemă pe domnișoara Bergwald, cea mai veche dintre funcționare, ca să dea domnișoarei de Lobach lămuririle necesare și ceva de lucru.

Și domnișoara Bergwald rămase uimită, când o zări. O salută pe Hilda cam rece și o introduse în biroul cel mare al dactilografelor. Abia se închisese ușa în urma lor și Hellebrandt dădu năvală în camera lui Nielebock. Îi venise o idee.

—Nielebock, începu el bâiguind încurcat, domnișoara asta e fata fostului meu comandant din război, colonelul de Lobach. Purtați-vă frumos cu ea.

Nielebock îl privi încruntat.

—Domnule avocat, nu vă pot făgădui nimic. Eu nu părtinesc pe nimeni. Am fost toată viața social-democrat. În fața mea, toți oamenii sunt egali, fie că ar fi fata unui nobil colonel sau a unui simplu coșar. N-aș vrea să se creadă cumva, că am mai puțină considerație pentru un coșar, decât pentru un colonel.

—Păi da, firește, zise Hellebrandt. Am spsus numai așa. Prin urmare ne-am înțeles : o să te porți bine cu dânsa.

Și zicând aceasta, o luă în grabă spre tribunal.

Dactilografele din biroul de avocatură făceau parte din acea clasă socială, din care se recrutează de obicei

funcţionarele birourilor berlineze. Domnişoara Bergwald şi încă o fată mai în vârstă şi cam ştearsă erau fete de negustor. Părinţii altor trei fete erau lucrători şi şefi de echipă în nişte fabrici din nordul ţării. Mama Elsei Schatter era văduva de război a unui secretar de magistrat, iar tatăl Gretei Lemke era funcţionar la poştă.

Când îşi făcu apariţia Lotte Bergwald împreună cu protejata sa, în camera mult umblată a funcţionarelor, tic-tacul maşinilor se întrerupse deodată. Cele şase fete se uitară surprinse la noua lor colegă. Lotte Bergwald făcu prezentările. Hilda răspunse dând din cap şi zâmbind prietenos. Fetele, din faţa maşinilor de scris, răspunseră scurt, aproape duşmănos. Apoi ţăcănitul maşinilor reîncepu cu mai multă putere.

Pe când Lotte Bergwald îi dădea Hildei instrucţiunile şi lămuririle necesare pentru lucrarea ce avea de făcut, celelalte trăgeau mereu cu coada ochiului la noua venită. Apoi vecinele începură să şoptească între ele. Numai fata mai în vârstă şi mai urâtă tăcu, îşi îndreptă ochelarii şi lucră mai departe, nepăsătoare.

Elsa Schatter se plecă spre urechea Gretei Lemke. După domnişoara Bergwald, ea era mai sârguitoare şi mai pricepută din ceata aceasta aleasă şi harnică. Era o fată vioaie, brunetă, foarte drăguţă şi plină de neastâmpăr.

Se aplecă spre prietena ei şi îi şopti:

—Ia, te uită, Greta, asta se mai piaptănă ca pe vremea bunicii.

Greta aruncă o privire spre Hilda şi răspunse încet:

—Sfinte Dumnezeule!

Nu observase imediat, fiindcă pieptănătura era în perfectă armonie cu înfăţişarea distinsă a Hildei, care-şi purta părul bogat, moale, blond şi mătăsos, strâns într-un

coc, jos pe ceafă. În faţă, pe frunte, avea nişte zulufi aurii şi buclaţi.

—Dar rochia ! şopti Elsa Schatter. Greta dădu din cap.

Pentru amândouă fetele acestea ultramoderne şi foarte scurt îmbrăcate, garderoba Hildei provenea, după cum zise Greta încet : „din epoca de piatră".

Da, Hilda nu era îmbrăcată după ultima modă. Fusta era ridicol de lungă, nu fiindcă ea n-ar fi pus nici un preţ pe îmbrăcăminte sau nu s-ar fi priceput. Dar tatăl ei era mâniat pe „dezvelirea aceasta scandaloasă a picioarelor până în şolduri", ura capetele tunse şi rochia scurtă, ca pe nişte simboluri şi semne de sălbăticire a acestor vremuri de neînţeles. Hilda i se supunea şi din dragoste de fiică şi dintr-o fundamentală a caracterului său. Şi acum îşi dădea încă rochiţele ei frumuşele, dar ieftine, la croitoreasa, care lucrase pe vremuri pentru doamna căpitan Lobach şi pentru fetiţa ei. Dar şi pieptănătura şi îmbrăcămintea se potriveau atât de minunat cu făptura ei, încât părea cu neputinţă să-ţi închipui una fără cealaltă.

Lucrarea, pe care avea să o facă Hilda mai întâi, era destul de simplă, date fiind inteligenţa şi îndemânarea ei. Avea să copieze, pentru clienţi, actele şi sentinţele primite de la tribunal sau de la avocaţii părţii adverse. Se aşeză la maşina de rezervă şi se apucă de lucru fără codeală.

Scria repede şi sigur. Deşi părea nedeprinsă şi mult prea distinsă pentru lumea în care se afla, totuşi avea o voinţă de oţel şi o energie bine definită. Când fusese vorba să-şi câştige pâinea, ea se apucase cu multă sârguinţă de studiul stenografiei şi al maşinii de scris. Acum ştia să stea cu multă eleganţă şi graţie în faţa

maşinii şi cânta cu degetele ei agile pe clape. I se părea curios şi se simţea cam stingheră în biroul acesta, de lucru. Dar se supunea cu voie bună, mulţumind soartei că-i hărăzise de la început un post atât de bine plătit.

Celelalte fete o urmăreau mereu cu privirea. Erau cuprinse de o invidie inconştientă, impulsivă, şi de o gelozie surdă, dar mai ales o priveau cu ironie. Mare lucru o să mai facă şi „prinţesa" asta ! Dar ironia căzu curând, fiindcă se pricepeau prea bine ca să-şi dea seama, că în orice caz novicea era destul de iscusită la maşină. Dar nu ştiu cum, li se păru tuturor „comică", aşa cum stătea la lucru, la măsuţa ei cu maşina de scris.

Ceea ce li se părea fetelor „comic", nu era în fond decât contradicţia profundă, anacronismul, pe care-l reprezenta Hilda în acest birou. Văzând-o în rochia drăguţă, aleasă cu mult gust estetic, un cunoscător de artă s-ar fi gândit la una din femeile vechiului regim din Franţa, îmbrăcată într-o rochie „bleu-mourand", la crinolină, la peruca pudrată, la cântecul din epoca „rococo"-ului : „Priveşte la pulbera fină presărată pe aripile mele, eu zburd şi zbor...", la femeile eterice, picante, fine şi drăgălaşe de pe tablourile lui Watteau, Lancret, Boucher sau Fragonard. În camera aceasta de lucru era o apariţie dureros de paradoxală.

De aceea, fetele o găseau, cu destulă dreptate, „comică". Dar puţin după aceea, senzaţionalul şi curiozitatea îşi pierdură farmecul. Într-un birou, în mersul mecanic al muncii continue, un lucru fie el cât de nou şi de interesant devine imediat şters, cenuşiu, de sine înţeles, fără haz. Interesul piere în mediocritatea vieţii de toate zilele.

Elsa Schatter, căreia îi mergea gura ca o moară, începuse să-şi înşire confidenţele. Căci avea o speciali-

tate, să ţină la curent pe vecina şi prietena ei, Greta Lemke, cu toate păţaniile şi întîmplările ei, după ce ieşea de la birou, fără ca prin aceasta să-şi neglijeze câtuşi de puţin lucrul. Numai că, spre a fi auzită cu tot ţăcănitul celor opt maşini, era silită să vorbească cu o voce de stentor.

Fusese cu o seară înainte împreună cu prietenul ei, Rudolph, la premiera de vară a unei reviste şi-şi exprima acum părerile artistice, fără nici un pic de sfială.

—Să le fi văzut pe balerine ! N-aveau nimic extraordinar. Numai picioarele le aveau frumoase. Atât. De altfel, Rudolph mi-a spus că sunt o proastă că stau toată ziua aici şi ţăcănesc la maşină, în loc să mă produc şi eu ca ele, aproape goală. Zicea că eu am corpul mult mai frumos. Ei, râse ea măgulită, o fi ştiind el ce spune.

Domnişoara Bergwald trase mânioasă cu coada ochiului la Hilda. I se părea că aceste confidenţe indiscrete - cu care ea se obişnuise de mult după ce, la început, încercase în zadar să le combată - vor discredita biroul în ochii străinei. Şi cum, pe de altă parte, dragostea adâncă, fără speranţe, resemnată, ce o nutrea pentru avocatul Röhn se transformase cu timpul într-un devotament fierbinte, voia cu orice preţ să-i apere cancelaria, ţinând cât se poate de ridicat nivelul ei.

—Crezi într-adevăr, domnişoară Schatter, zise ea supărată, că e neapărată nevoie să ne împătăşeşti toate intimităţile vieţii dumitale particulare ? !

Fără a se întrerupe nici un moment de la lucru - fusese doar întotdeauna ambiţia ei, să fie cea mai vrednică la lucru - Elsa se întoarse spre Lotte Bergwald, cea mai urâtă dintre rivalele ei. O pizmuia din toată inima pentru favoarea de a fi secretara lui Röhn, lucrând direct cu el, la birou şi la el acasă.

De aceea răspunse scurt şi obraznic :

—Dacă intimităţile mele nu te interesează, n-ai decât să n-asculţi. Nici nu vorbesc cu dumneata, ci cu Greta. Ori ai dori poate să mă duc în camera de consultaţie a iubitului dumitale doctor Röhn, ori de câte ori am ceva de spus ?

O parte din fete chicotiră. Toate nutreau aceeaşi invidie împotriva colegei nevinovate, de preferinţa ce i se arăta de sus. Căci toate îl iubeau, în taină, pe şef.

Lotte Bergwald roşi de necaz şi de ruşine. Dar nu zise nimic. Nu voia să dea un spectacol urât printr-o discuţie înverşunată.

Hilda lucra, fără a ridica ochii. Nu trecu mult şi Greta Lemke o răsplăti cu aceeaşi monedă, povestind prietenei ei, Elsa Schatter, păţania ei din seara precedentă. Făcuse la cafeneaua din Zoo cunoştinţă cu un tânăr foarte drăguţ. Dar când veni la plată, el păru foarte încurcat şi-i mărturisi că şi-a uitat banii acasă.

—Ah - un chilipirgiu, exclamă Elsa Schatter experimentată. Sper că n-ai făcut prostia să cazi în cursă !

—Cum să cad în cursă ? înlătură Greta presupunerea. Fireşte că nu l-am crezut. Dar m-am prefăcut că-l cred şi am plătit. Mi-a fost milă de el, săracul ! Poate că nu pusese nimic în gură toată ziua.

—Proastă ai fost ! o judecă Elsa.

—Cum proastă ? replică Greta, care avea obiceiul să repete întotdeauna ultimele cuvinte ale interlocutorului ei, în formă interogativă. E o prostie să-ţi fie milă ? Ba, i-am dat chiar întâlnire acolo şi astă-seară.

Convorbirea urmă în timp ce lucrul continua fără întrerupere.

—Cum poţi să-ţi pierzi timpul cu un nemâncat ca ăsta ? o certă Elsa.

—Cum adică îmi pierd timpul ? Mă întâlnesc cu el, atâta tot.

—Şi iar o să-i plăteşti consumaţia, până o să ajungi să-l întreţii. Cunoaştem noi asta. Atât îţi mai lipsea ! Să hrăneşti un bărbat din banii tăi agonisiţi cu atâta trudă. Parcă n-ai fi în toate minţile !

—Cum nu sunt în toate minţile ?

Greta apără cu multă căldură simţămintele ei altruiste împotriva vederilor egoiste ale Elsei. Discuţia mai continuă multă vreme. Unele fete ţineau parte uneia, altele celeilalte .Hilda nu zicea nimic şi lucra înainte. Asculta însă totul, şi o lume nouă, nebănuită, de fete care suferă sau petrec, se deschise în faţa ochilor ei miraţi. Dar, odată cu povara realităţilor aspre, începu să apese asupra inconştienţei ei candide şi cuprinsul actelor şi al sentinţelor. Ea copia nişte lucruri, care-i urcau sângele în obraz, de ruşine ; era vorba de destrăbălări, trădări şi alte grozăvii ale căsniciei, ale amorului, care-i smulgeau legătura de pe ochi. Acum se deschideau violent înaintea ei porţile unei lumi noi, pe care ea n-o cunoscuse în singurătatea foarte retrasă a casei părinteşti, unde nu vedea pe nimeni, n-avea nici o prietenă şi nici o perspectivă în viaţa reală. Singurii ei prieteni până acum fuseseră tatăl ei şi cărţile, care-i plăceau lui şi care erau ultimele volume apărute în literatură. Ea crescuse în mediul acesta singuratic, departe de lume, retrasă. Fata aceasta care nu întâlnise nici un bărbat, nu descoperise şi nu cunoscuse încă amorul.

Sta tăcută şi scria, tremurând, nişte lucruri care o îngrozeau, auzind în acelaşi timp şi poveştile decoltate ale fetelor. Dodată fu apucată de un sentiment de teamă în biroul mare de lucru peste care se lăsa noaptea.

* * *

CAPITOLUL 9

PRIMA ÎNTÂLNIRE

Röhn achiziţionase tabloul mult dorit. Ţinuse morţiş, cu o ambiţie de câine întărâtat, să pună mâna pe „Avocaţii care discută" . Avu noroc, căci periculoşii concurenţi internaţionali lipseau, fiind atraşi de licitaţia vestitei colecţii Kontalow, din Paris. Röhn calculase bine. Dobândi comoara dorită pe un preţ destul de mare, dar totuşi suportabil.

În dimineaţa următoare, se reîntoarse la Berlin. Avea tabloul la el şi era foarte preocupat să găsească un loc potrivit pentru colegii lui din tablou. De obicei atârna tablourile, apoi se oprea, uitându-se la ele printre gene, pe urmă le scotea din loc, apoi le atârna din nou, cu o abnegaţie şi o bucurie de copil mare, căci orice om însemnat păstrează în adâncul sufletului resturi din epoca fericită a copilăriei .

În cele din urmă îi găsi loc în cabinetul de lucru. Nu era mulţumit pe deplin, firește. Căci ce loc l-ar fi putut mulţumi, când era vorba de ultima lui cucerire artistică ! Deodată tresări speriat. Se uită la ceas. Era nouă fără

cinci minute. La nouă avea un termen la secţia I, şi-i făgăduise adversarului său, avocatul Löwe, că va fi exact.

Sună servitorul şi-i ordonă să comunice la telefon că nu poate trece pe la birou, aşa că, să i se trimeată actele la tribunal. Apoi se urcă grăbit în automobilul cel mic cu două locuri şi o luă în jos pe Heerstrasse, cu viteză.

Domnul Nielebock primise ordinul transmis de servitor. Cursele le făcea dimineaţa servitorul Krause, fiindcă la acea oră nu era ocupat cu primirea clienţilor. Dar Krause plecase departe la tribunalul Wedding, pentru a depune o însărcinare din partea domnului Hellebrandt .Era un vechi obicei al acestui birou ca în lipsa servitorului, să facă cea mai nouă angajată dintre funcţionare cursele necesare. Lui Nielebock i s-ar fi părut o încălcare de lege dacă s-ar fi abătut de la tradiţia aceasta consacrată.

Aşadar o chemă pe Hilda, îi dădu servieta cu actele avocatului Röhn şi-i spuse :

—Vei duce actele astea avocatului Röhn, la tribunal, la secţia I.

Hilda se uită la el fără să priceapă.

—Eu nu-l cunosc pe domnul doctor Röhn, replică ea cu modestie.

Nielebock rămase perplex. I se păru că e rebeliune. Nu cumva se credea fata asta prea nobilă ca să facă o astfel de treabă ? ! Mai văzuse el apucături de grandomanie la câte una nou venită, dar le înăbuşise în mod despotic.

—Atunci fii atât de bună şi întreabă ! Sper că ştii să vorbeşti nemţeşte ! spuse el furios.

Hilda tresări. Cuvintele acestea grosolane îi produseră o durere fizică. Niciodată nu-i vorbise un om astfel.Ea luă servieta, fără să spună o vorbă şi... şovăi.

—Ce mai aştepţi ! Pleacă odată ! E urgent ! o dojeni Nielebock aspru .

Atunci i se umplură Hildei ochii de lacrimi. Buzele îi tremurau .

—Nu ştiu unde e tribunalul, secţia I, adăugă ea .

Acum şeful de birou se înfurie de-a binelea. Ridică braţele lui uscate spre cer cu disperare. „Auzi, să nu cunoască cineva tribunalul, secţia I !" Şi una ca asta se angajează într-un birou de avocat .

Dar zări lacrimile Hildei. Şi imediat îl cuprinse mila lui proverbială. Nu putea răbda, oricât ar fi fost de autoritar, să vadă o femeie plângând. Organul lui lacrimogen intră imediat în funcţiune. Penibila picătură îşi luă în primire postul de compătimire pe vârful subţire al nasului de vultur .

—Haide - haide - fetiţo, oftă el binevoitor, n-am crezut-o chiar aşa serios. Nu mai scânci degeaba ! În toiul lucrului, îi mai scapă omului şi câte o vorbă mai aspră. Ştii desigur unde vine Alexanderplatz ?

Hilda făcu semn că da, cu lacrimile în ochi .

—Te duci până acolo cu autobuzul numărul 2 . Te dai jos la întretăierea străzii Regale cu strada Frederic. De-acolo o să vezi unde vine - la dreapta - unde sunt trei turnuri mari .

—N-am decât să întreb pe cineva .

—Desigur. O să găseşti dumneata, numai să întrebi. Camera avocaţilor e în catul I. Întrebi pe uşierul de acolo de avocatul Röhn. Aşa - iată banii de drum - patruzeci de pfenigi, dus şi întors. Acum ne-am împăcat, nu-i aşa ?

—Dar nici n-a fost vorba de supărare, domnule... domnule...

—Nielebock , şef de birou , o ajută el amabil .

—Domnule Nielebock, spuse ea şi plecă .

Domnul Nielebock însă îşi înălţă trupul pipernicit cu multă demnitate. Ultimele cuvinte sunau ca un fel de glumă, de batjocură a autorităţii sale ! Nu cumva îndrăznea persoana asta să-l ia în bătaie de joc. El îşi strânsese buzele supărat şi-şi frecă cu dosul palmei picătura de pe vârful nasului.

În culoarul strâmt al camerei avocaţilor, avocatul Löwe se plimba ca un leu în cuşcă, şi răgea cât îl ţinea gura :

—Röhn !- Röhn !!- Avocatul Röhn !!!

Cum însă, în acelaşi timp mai erau încă douăzeci de avocaţi care-şi căutau adversarii în acelaşi fel, camera avocaţilor se asemăna, în privinţa liniştii şi a păcii, cu un tunel de metropolitan străbătut de două trenuri în viteză. Dar domnii de pe scaune şi de la mese erau obişnuiţi cu întrebuinţarea cam exagerată a plămânilor. În mijlocul acestui zgomot infernal, îşi povesteau, calmi, ultimele anecdote de la bursă, făceau tratative de împăcare, îşi studiau actele sau citeau ziarele.

La nouă şi doisprezece minute, Röhn intră ca o furtună în camera avocaţilor. Între timp, Löwe se transformase într-o fiară sălbatică. Îl văzu numaidecât, deşi era în execiţiul funcţiunii lui de aprod, tocmai de la celălalt capăt al sălii. Cu coama zburlită se repezi la el.

—Röhn - urlă el - acum se vine ? La nouă şi un sfert trebuie să fiu la Schöneberg !

Röhn scoase roba din raft şi o îmbrăcă liniştit.

—Scuză-mă, dragă Löwe. Am fost reţinut de doi colegi din Paris.

Löwe îşi ciuli urechile. Colegi din Paris ! Röhn ăsta era un om uluitor ! Clientelă internaţională ! Dar el turba de mânie, fiindcă stătea ca pe jăratec, de aceea izbucni :

—Ce-mi pasă mie de colegii tăi din Paris !

—Ei, haide, dragă colega ! Să mergem ! Şi fără să se sinchisească de figura mohorâtă a lui Löwe, Röhn se îndreptă spre sala de aşteptare şi întrebă dacă i s-au adus actele. Löwe îl urmă, cu pulpanele robei fâlfâind în vânt.

Uşierul sălii ridică din umeri :

—Nu mi s-a predat nimic, domnule avocat.

Löwe stătea ca pe spini.

—Trebuie să plec ! zise el cu glas tânguitor.

—Voi pleda fără acte, se hotărâ Röhn. Cunosc chestia pe dinafară.

Ieşiră grăbiţi din sală. În coridor, aproape de uşă, le ieşi înainte o femeie. Röhn rămase împietrit. O putere nevăzută îl ţintuise pe loc. De când era, nu văzuse o fiinţă aşa de frumoasă, de fină, de suavă şi de simpatică. Bărbatul, căutătorul de frumos şi colecţionarul din el, era paralizat de un val de sânge. Poate era mâna sorţii care-l imobiliza deodată.

Löwe înaintase câţiva paşi. Se întoarse nerăbdător.

—Unde-ai rămas ?

Atunci văzu privirea aiurită a lui Röhn şi-l urmări, curios să cunoască pricina.

Nu numai cântecul de harfă al lui Orfeu a reuşit odinioară să îmblânzească mânia fiarelor sălbatice, ci şi frumuseţea adevărată mai poate săvârşi azi asemenea minuni. Mânia lui Löwe se potoli. El surâse fericit, transformat dintr-o dată.

—Pe legea mea, se adresă el, zâmbitor, lui Röhn, care între timp îşi revenise în fire, e dulce ca mierea.

Femeia trecu pe lângă ei.

—Găsesc cam de prost gust comparaţia dumitale culinară, râse el în silă. Aş spune mai de grabă că e un Gainsborough sau un Romney coborât din cadru.

—Vrei să zici că e un fel de lady Hamilton ca bacantă ? întrebă Löwe înveselit. Ei da, dumneata eşti colecţionar. Dumitale ţi-e mai uşor să găseşti comparaţii artistice. Eu ţin mai mult la stomac. Pe fata asta îţi vine s-o mănânci !

Şi râse cu hohote de gluma asta proastă şi atât de tare că răsună sala. Dar râdea singur. Lovit în vanitatea sa, îşi dădu seama că Röhn rămase foarte serios. Acum o luară după colţ, dar mai întâi întoarseră amândoi capul şi văzură pe fată intrând în camera avocaţilor.

Un dor nelămurit, nebun, o sete vagă de fericire îl cuprinseră pe Röhn. Nu mai resimţise aşa ceva din tinereţe în faţa unei femei frumoase şi pe atunci inaccesibilă. De ani de zile nu mai cunoştea durerea resemnării.

Se aflau acum în faţa sălii unde se judeca. În două minute chestiunea fu pusă la punct. Din întâmplare, sala era goală, aşa că dezbaterea începu imediat.

Löwe plecă grăbit, având înaintea lui fantoma unei sentinţe de absenţă la Schöneberg, a indignării clientului, a unei reclamaţii şi a altor probleme. Röhn uitase întâlnirea de pe sală, dar în subconşitentul lui mai stăruia chinul dorului neîmplinit şi a setei nebune după fericire. Curând, avea să fie zguduit de o realitate foarte vie. Căci, întorcându-se iar în camera avocaţilor, întâlni pentru a doua oară - între zidurile prozaice ale tribunalului - **minunea.**

Femeia, care i se păruse un portret de Gainsborough sau de Romney, desprins din cadru, se afla lângă uşa camerei avocaţilor. Cum îl zări se apropie de el.

Hilda întrebase pe uşier de şeful ei.

—Avocatul Röhn a trecut chiar acum pe lângă dvs. E domnul acela mai înalt.

Hilda se uită după el, disperată. Habar n-avea ce trebuia să facă acum, după ce îşi dăduse atâta osteneală şi pierduse destul timp, ca să ajungă până aici. Ce să facă? Să alerge după domnii aceia ?

Uşierul văzu cât era de încurcată. El zâmbi sub mustaţa roşcată şi stufoasă, ceea ce era o mare favoare din partea acestui om necăjit.

—Aşteptaţi fără grijă lângă uşă, domnişoară, o sfătui el, se va întoarce imediat.

Ea îi mulţumi prietenește şi aşteptă. Prezicerea omului se împlini curând. Răsuflând uşurată, Hilda recunoscu pe domnul mai înalt, care o privise mai înainte cu atâta atenţie. Era obişnuită să producă senzaţie şi n-o mai supăra deloc faptul că era ţinta privirilor tuturor bărbaţilor.

Bucuroasă, că poate în fine să predea actele, se repezi la el. Astfel se întâmplă ca Röhn să vadă, cu un zâmbet de satisfacţie, apropiindu-se de el portretul de Gainsborough desprins din cadru.

Blazatul se opri în loc, uluit de astă dată.

—Domnul avocat Röhn ? întrebă ea ca precauţie.

Inima lui bătea să se rupă. Glasul se asemăna cu faţa. Era limpede, plăcut şi dulce. De mii de ori se întâmplase să-i vorbească la tribunal femei frumoase, captivante, constrânse de nevoi, care neavând rădbare în disperarea lor, fuseseră trimise acolo de Nielebock. Niciodată însă inima lui Röhn, învăţată cu toate ale vieţii, nu fusese mişcată în aşa fel. Există pentru fiece fiinţă numai una sau unul, care e în stare să-i zguduie viaţa până în adâncuri. Şi poate că, între bărbat şi femeie există mult mai multe taine şi enigme, decât am visa noi în înţelepciunea noastră didactică sau în scepticismul nostru nehotărât.

Röhn rămase locului. Simţea că îngălbeneşte, se înfurie că nu se poate stăpâni şi se sili să-şi recapete atitudinea lui obişnuită de om de lume.

—Da, domnişoară, cu ce vă pot servi ? Parcă ar fi vorbit un glas străin.

—Poftim actele, zise Hilda, întinzându-i servieta.

Röhn se uită la servietă, apoi la fată şi din nou la servietă, care i se părea foarte cunoscută, şi întrebă zăpăcit :

—Dar cine sunteţi dvs. ?

—Hilda de Lobach, replică ea cu simplitate.

Aflase ea fel de fel de lucruri despre şeful ei, în prima zi, la birou, din convorbirile colegilor, în special ale Elsei Schatter cu Greta Lemke. Pentru funcţionarele lui, el era ca un fel de divinitate îndepărtată. La drept vorbind, îi fusese teamă de această primă întâlnire cu bărbatul acesta vestit şi adorat de toate femeile. Dar, spre uimirea ei, se simţea în faţa lui foarte liberă şi nesupusă. Era doar un om atât de blajin, de prietenos, numai puţin cam zăpăcit !

—Bine, domnişoară, răspunse el nesigur după ce îşi pronunţase numele, dar cum de-au ajuns actele mele la dumneata ?

—Pentru că eu sunt angajată la biroul dvs., domnule avocat.

Röhn îşi regăsise stăpânirea de sine. Deşi era foarte mirat, o întrebă liniştit :

—Angajată la biroul meu ? De când ?

—De ieri.

Röhn îşi aduse vag aminte, că Hellebrandt îi vorbise de o nouă dactilografă. Şi fiindcă trata pe funcţionarele lui cu aceeaşi amabilitate ca pe oricine, nu-şi schimbă tonul.

—Ei, dacă-i aşa, răspunse el zâmbind, atunci sunt foarte încântat, că am făcut cunoştinţă cu dumneata aici, domnişoară de Lobach. Îţi mulţumesc foarte mult şi la revedere, la birou !

El luă servieta, îi strânse mâna ca unui camarad, se înclină şi intră în camera avocaţilor. La uşă se mai întoarse şi privi în urma fetei, care se îndepărtă grăbită.

„Ce mers are !" - gândi el - „la fel cu faţa şi cu glasul. Ce fiinţă admirabilă, armonioasă !" Şi deodată îi veni în minte cu cine semăna. Cu miss Farren ! Nu cu un Gainsborough. Sau cu lady Hamilton. Ci cu miss Farren, de Thomas Lawrence, cel mai frumos portret de femeie, zugrăvit de un pictor, o copie genială, făcută de mâna unui elev, mort de tânăr, al Maestrului aristocraţiei engleze, se afla în salonul de muzică al vilei sale. O achiziţionase pe un preţ foarte mare la Christie din Londra.

„Miss Farren", îngână Röhn distrat. Îşi trecu mâna peste ochi şi intră în camera avocaţilor, spre a-şi căuta adversarul următor.

* * *

CAPITOLUL 10

DORINŢA

După ce termină cele patru procese în faţa Curţii, secţia I - în trei din ele, lupta fusese destul de aprigă - Röhn o porni în grabă pe calea Tegeler, spre Tribunalul III.

Aici, îl aşteptau, nerăbdătoare şi neliniştite, trei cliente, pe care le chemase personal la tribunal, în interesul pledoariei sale. Era foarte prudent cu procedeul acesta, deşi făcea parte din tactica lui în procese. Majoritatea femeilor stricau, în loc să facă impresia dorită judecătorilor. Plângeau, vorbeau mai mult decât trebuia, se dădeau de gol sau indispuneau tribunalul prin accesele lor de isterie.

Cele trei femei de astăzi, însă, reprezentau un ajutor strategic. Una dintre ele era atât de frumoasă, încât judecătorii, care la urma urmelor sunt şi ei oameni, nu puteau rămâne nepăsători în faţa drăgălăşeniei ei. A doua era impresionantă şi mişcătoare în adevărata şi imensa ei durere. Iar a treia era o comediană rafinată, care, la început, îl înşelase şi pe Röhn cu accentele ei tragice.

Planul de bătaie reuşi de minune. Ajutat în retorica sa înfocată, ironică, spirituală şi, pe alocuri, patetică de prezenţa clientelor sale, el le obţinu divorţul, în cele mai favorabile condiţii.

În urmă se sustrase pe cât posibil mulţumirilor celei dintâi, lacrimilor celei de-a doua şi zâmbetului enigmatic al celei de-a treia, care acum lepădase masca, şi plecă grăbit la alt tribunal, unde-l mai aşteptau două procese de divorţ. La două şi jumătate, luă masa în grabă la hotel Bristol. La trei, era la birou.

—Camera de aşteptare e plină de cucoane, îl informă servitorul.

Röhn intră în cabinetul de consultaţie şi-l sună pe Nielebock. Discută cu el pe scurt rezultatele proceselor şi comunicările ce trebuiau trimise clienţilor.

După plecarea lui Nielebock, se îndreptă spre uşa camerei de aşteptare. Dar ajuns acolo, se opri. Împotriva obiceiului, se duse în cabinetul lui Hellebrandt. Dar avu o dezamăgire, căci trecând prin camera de lucru a funcţionarelor, n-o zări pe Hilda, care era dusă la masă. Funcţionarele plecau cu schimbul. Fiecare avea două ore libere în timpul mesei. Rândul Hildei, care era cea mai nouă, venea târziu. Stăpânindu-şi nemulţumirea, intră la Hellebrandt.

—Bună ziua, camarade, zise el prietenos, voiam numai să te anunţ, că m-am întors.

Hellebrandt se ridică numaidecât.

—Ei, ai pus mâna pe tabloul lui Daumier ? îl întrebă el cu interes.

Röhn făcu semn că da. Avusese intenţia să facă o observaţie asupra Hildei, să-l întrebe pe Hellebrandt de unde a descoperit-o, cine e, din ce familie face parte, de ce lucrează. Dar un simţământ straniu îl opri. Un senti-

ment de pudoare, aproape de frică, îl împiedică să trădeze emoţiile ascunse, inexplicabile, care-i stăpâneau sufletul.

Dar Hellebrandt îl ajută fără să ştie.

—Ai văzut-o pe noua noastră funcţionară ? îl întrebă el cu ochii sclipitori de mândrie.

Röhn răspunse cu nepăsare :

—Da, mi-a adus azi de dimineaţă actele la Tribunal.

—Tocmai pe dânsa a trebuit s-o trimită Nielebock! zise Hellebrandt necăjit. Ei, dragă, ce zici de perfecţiunea asta de femeie ? E un poem viu, nu-i aşa ?

—Nu prea gust poezia lirică, glumi Röhn, voind să-şi ascundă părerea. Ce s-a făcut cu admiterea probei cu martori în procesul lui Bertulin ?

Era ca un duş rece peste entuziasmul lui Hellebrandt, care îi dădu informaţiile cerute. Dar, în sinea lui, îşi zise : „Ei da, şi-a otrăvit sufletul, din cauza femeilor de acolo. Nu mai e în stare să preţuiască ceea ce e într-adevăr nepreţuit, fin, nobil şi neprihănit. Bietul om !

Apoi Röhn intră din nou în vâltoarea cabinetului de consultaţii. Azi, aglomeraţia era mai mare, fiindcă lipsise cu o zi înainte. Lucrul îl absorbi cu totul. Însă după ce plecă şi ultima clientă, Röhn fu apucat din nou de o neliniştе nervoasă. Începu să umble prin cameră, agitat, căutând să dezlege o problemă, care i se păruse şi ieri o imposibilitate ridicolă. Problema asta grea se rezuma în următoarele cuvinte : cum aş face s-o chem pe funcţionara mea, Hilda de Lobach, în biroul meu ?

Voia s-o vadă, voia să-i vorbească, îi era dor s-o simtă aproape. El, care de multă vreme nu mai privea femeile decât din punct de vedere juridic sau general omenesc, fără să se simtă atras de farmecele lor, simţea

acum un dor nebun, nestăpânit şi dureros, după funcţionara sa, aşa cum odinioară, pe când era student, o dorise pe sora de caritate drăguţă şi spirituală, care fusese prima lui dragoste, acum douăzeci de ani. Da, se împlineau acum tocmai douăzeci de ani !

Trebiua s-o cheme pe Hilda în biroul său, ca să-i dicteze, lucrul era limpede. Dar cum să aducă la îndeplinire o ispravă ca asta, cum s-o motiveze, ca să nu deştepte vreo bănuială, să nu se trădeze în faţa întregului birou? !

De un an de zile o alesese pe domnişoara Bergwald, ca secretară . Dacă ar fi chemat-o acum din senin pe domnişoara cea nouă la dictat, ar fi fost o mărturisire făţişă. Imposibil. Ridicol. Ar fi însemnat s-o trădeze şi pe fată şi pe sine însuşi. Nu, asta nu mergea. Îşi urmă plimbarea în sus şi în jos, necăjit. La naiba, trebuia să găsească un pretext oarecare, ca să cheme în biroul său una din funcţionarele lui ! Dar în organizaţia aceasta severă, orice abatere de la regula generală dădea de bănuit.

În clipa aceasta, domnişoara Bergwald bătu la uşă şi intră.

—Nu dictaţi astă seară, domnule avocat ? îl întrebă ea , deschizând ochii ei frumoşi, căprui, inteligenţi, în care se oglindea un devotament plin de smerenie.

El o privi mai întâi distrat, apoi exclamă deodată :

—Ce palidă eşti, domnişoară Bergwald ! Nu te simţi bine ?

Fata nu era mai palidă ca de obicei. Era anemică de felul ei. Dar acum deveni roşie ca un mac de bucurie, că idolul ei se interesa de ea mai îndeaproape. În sfârşit începuse să o vadă .

—N-am nimic domnule Röhn, îngână ea fericită. Mă simt foarte bine. Şi se aşeză la masa de scris .

—Astăzi nu dictez, zise el, necăjit că vicleşugul întrebuinţat dăduse greş.

Domnişoara Bergwald se ridică şi-şi strânse caietul.

—Atunci vin mâine dimineaţă la şapte, zise ea prevenitoare. Ochii ei mari scânteiau de fericirea neaşteptată.

Röhn se apropie de fată. Inima copilei, în aşteptarea celor ce aveau să se întâmple, bătea să se rupă. Acum era cu adevărat albă ca varul. El puse mâna pe umărul ei. Dacă gândurile nu i-ar fi fost absorbite de şiretlicul ce plănuise, ar fi simţit cum tremura fata sub atingerea lui.

—Copil ce eşti ! începu el cu o bunăvoinţă exagerată în vocea lui insinuantă - aşa nu mai merge ! Eu nu pot să-mi asum răspunderea. Trebuie să te mai odihneşti, să dormi de ajuns. Destul te-ai chinuit. Să fi în picioare, în fiecare zi de la şase dimineaţa, nu-i glumă. Zâmbi şi clătină din cap.

—Da, bine domnule Röhn, se apără ea neputând să-şi vină în fire de bucurie că se interesează atât de ea - asta îmi face plăcere. Mă simt cât se poate de bine. Luna viitoare avem vacanţă judiciară şi o să am destulă vreme să mă odihnesc.

—Nu, draga mea, nu pot îngădui aşa ceva. Uite, cazi de oboseală ! Ce-ai să te faci ?

—Şi dvs. vă sculaţi tot aşa de devreme !

Pentru prima dată îşi permitea o reflecţie mai familiară şi un zâmbet sfios.

—Eu ? ! Îşi trase mâna de pe umărul ei. A, asta-i altceva. Şi apoi mă priveşte - pe mine.

—Bineânţeles, domnule avocat. Dar noi toate ne contopim în aşa măsură cu serviciul nostru de parcă am lucra pentru noi înşine, îi aduse la cunoştinţă fericita creatură.

Atunci Röhn deveni energic.

—Nu, zise el hotărât, nu pot lăsa pe colaboratorii mei să muncească până se istovesc. Acum să vină alta să te înlocuiască. Uite, de pildă, domnişoara cea nouă, care a fost azi la tribunal. Aceasta e încă proaspătă, are putere de muncă, şi trebuie să înveţe şi ea.

—Domnule... avocat, se înecă domnişoara Bergwald, încercând o slabă împotrivire.

Röhn făcu un gest scurt de concediere.

—Nu abuza de tinereţea şi de sănătatea dumitale, domnişoară Bergwald, o sfătui el părinteşte. Astea toate se răzbună crunt. După ce o trece vacanţa judiciară, dacă te-oi simţi mai întremată, vom vedea ce-i de făcut. Şi acum, te rog să-mi trimiţi pe domnişoara... cum îi zice ?

—Lobach, răspunse ea cu glasul stins.

—Da, pe domnişoara Lobach.

Lotte Bergwald ieşi din birou. Acum părea într-adevăr că are nevoie de o cură de întremare. Nu putea fi păcălită cu una, cu două. Pricepuse cum stau lucrurile. Din prima clipă, de cum o zărise pe Hilda, se deşteptase în ea o presimţire dureroasă. Iată pentru ce fusese nemaipomenit de fericită şi liniştită, când şeful binevoise să se intereseze de sănătatea ei. Dar fusese rănită şi dragostea ei nefericită sângera adânc.

Ajunse cu greu în biroul său. Toate colegele îşi dădură seama numaidecât de suferinţa ce o copleşa. Nu se pricepea deloc să joace teatru, iar când murmură cu glasul sugrumat aproape stins :

—Domnişoară de Lobach, vă pofteşte domnul avocat Röhn la el în cabinet, acum - se trădă cu tòtul.

Celelalte funcţionare schimbară câte o privire între ele dar se făcură că nu observă nimic. După ce Hilda-singura care nu bănuia nimic - plecă din birou şi Lotte

Bergwald izbucni în plâns, ieşind pe cealaltă uşă, se strânseră toate laolaltă.

Cele mai multe se bucurau de înfrângerea Lottei, căci în epoca de măreţie, pe când ea era favorita, îşi dăduse întotdeauna aere de stăpână faţă de ele, lăsând să se întrevadă că se bucură de o atenţie deosebită din partea şefului. Câteodată chiar se exprimau că „trebuie să fie ceva între ea şi el". Unele făceau haz de asta, gândind că Röhn care putea să „aibă" pe oricare femeie din Berlin, n-o să-şi piardă timpul tocmai cu Lotte Bergwald! Ce nerozie! Raţionamentul acesta îl făcuse Elsa Schatter.

Dar cu toate acestea, strânse acum laolaltă îşi uniră indignarea împotriva Hildei. Căci fiecare se simţea înşelată şi trecută cu vederea, deşi avea mai multe drepturi decât cea nouă, care intrase în birou şi lucra abia de două zile.

Culmea e, că nici una n-avea pică pe şeful - idol. Întreaga mânie şi-o descărcau pe capul blond al Hildei. „Cine ştie, cum s-o fi băgat în sufletul lui, azi dimineaţă la tribunal".

—Ce făţarnică! zise Greta Lemke, aici se prefăcea că nu ştie să numere până la trei, pe când la tribunal...!

—Mie de la început nu mi-a inspirat nici un fel de încredere, o întrerupse Elsa Schatter. Eu am urmărit-o şi am observat, că de câte ori copia câte ceva mai deochiat şi mai intim din actele de divorţ, se roşea puternic şi îi sclipeau ochii. Atunci, ca s-o necăjesc, i-am strecurat printre hârtii afacerea Ludwig, ştiţi voi care, aceea cu o mulţime de porcării. M-am uitat la ea şi am văzut că s-a înroşit de parcă ar fi avut scarlatină. Iar eu, ca o proastă, mi-am închipuit

că s-a ruşinat. Ce mai mironosiţă prefăcută, Doamne Sfinte!

Indignarea era făţişă, aprigă şi generală. Nimeni nu mai lucra, toate aşteptau din clipă în clipă întoarcerea Hildei, să-i urmărească reacţia.

* * *

CAPITOLUL 11

SUNTEŢI CĂSĂTORIT ?

Hilda de Lobach intră în cabinetul de lucru al avocatului, cu sinceritatea neştiutoare a sufletului ei deschis. Röhn tocmai atunci vorbea la telefon. Un coleg de-al lui încerca să-l convingă, să nu vină la înfăţişare, a doua zi, într-un proces de divorţ, fiindcă era aproape sigur, că părţile se vor împăca .

Röhn o întâmpină pe Hilda cu un zâmbet, şi îi făcu semn să ia loc. Ea se aşeză şi cu dezinvoltură începu să cerceteze din ochi, biroul în care intra pentru prima oară. Privirea îi fu atrasă de o gravură mare, aşezată pe perete, încadrată, într-o ramă argintie

—Nu, scumpul meu coleg, spuse în receptor Röhn, eu intru mâine în fond, în orice caz. Încercările acestea de împăcare n-au nici un scop ; ele nu fac decât să prelungească chinul clienţilor noştri. Căsnicia aceasta e zdruncinată până în temelii, clientul dumitale şi-a înşelat soţia în chip atât de josnic - abstracţie făcând de urmările rele- încât nici nu poate fi vorba de întoarcerea şi iertarea clientei mele !

Adversarul îi aduse argumente noi. Röhn o privi pe Hilda disperat. Dar ea nici nu băgă de seamă, fiindcă era absorbită de contemplarea gravurii de pe perete.

—Fireşte că sunt întotdeauna pentru divorţ, răspunse Röhn unei imputări a adversarului, negreşit, dacă împăcarea nu înseamnă decât o închidere a rănii, care peste mai mult sau mai puţin timp, se va deschide din nou. Prefer o operaţie rapidă, fără a mai sta la îndoială. Aşadar - intrăm mâine în fond. Bună seara, domnule coleg !

Şi zicînd acestea, puse capăt convorbirii.

Hilda nu-şi dădu seama că se terminase convorbirea telefonică . Era captivată de tabloul de pe perete , care reprezenta două trunchiuri cioturoase, ieşite dintr-o rădăcină de copac . Fiecare trunchi se termina sus cu o cruce, de care stăteau spânzuraţi în dreapta o femeie, iar în stânga un bărbat , amândoi legaţi la ochi . Trupurile erau chircite de chinuri , iar gura le era strâmbă de suferinţă şi de ură . Ca operă de artă , era o capodoperă , ideea însă era o grozăvie.

Röhn se apropie de fata dusă pe gânduri.

—E o gravură în lemn din secolul al XVI-lea, îi explică el. O piesă foarte rară, pe care am descoperit-o mai de mult la Geneva. Ştii ce reprezintă ?

La auzul vorbelor lui, Hilda tresări.

—Nu, zise ea şi privi din nou pe nenorociţii răstigniţi pe cruce.

—Gravura este intitulată „Căsnicia", o lămuri el, aşa a numit-o maestrul din trecut. Inscripţia e acoperită de cadru.

—Căsnicia ? ! repetă Hilda îngrozită, să fie oare căsnicia într-adevăr atât de rea ? !

Fusese crescută în convingerea, că o fată trebuie să se mărite. Aceasta fusese ţinta educaţiei părinteşti. Şi în cărţile, pe care le citeau ea şi tatăl ei, fetele se măritau întotdeauna. Şi după aceea se scăldau în fericire şi bucurie. În cele două zile de lucru la birou, credinţa aceasta de copil primise o lovitură puternică şi începu să se clatine.

Citise şi copiase nişte lucruri, care-i îngheţase sângele în vine. În actele acelea, căsnicia nu consta decât din josnicii, înşelăciune şi viclenie. Bărbatul şi nevasta stăteau faţă în faţă, gâfâind de ură ca nişte duşmani de moarte, ca nişte ucigaşi, pândind cu ochii însetaţi de sânge partea slabă a celuilalt, spre a împlânta în carnea goală pumnalul otrăvit, ce-l ţinea în pumni.

Totuşi, educaţia ce primise şi temperamentul ei de femeie iubitoare se împotriveau revelaţiilor îngrozitoare ale celor două zile de lucru. Şi se împotriveau şi răstignirii groaznice de pe vechiul şi admirabilul tablou. Şi de aceea din cauza nedumeririi lăuntrice şi a credinţei nestrămutate în bunătatea omenească, reuşi ea să îngâne :

—E căsnicia într-adevăr atât de rea ? !

El zâmbi.

—Dumneata nu crezi ?

Încurajată de surâsul lui, îşi regăsi vioiciunea naturală.

—N-am făcut încă experienţa, replică ea senină.

—În schimb, eu sunt mai bogat în experienţe, răspunse el voios.

—Sunteţi căsătorit ? întrebă ea.

—Eu ? ! Röhn ridică braţele, făcând în glumă pe îngrozitul. Eu - şi însurat ? ! Râse din toată inima, arătând un şir de dinţi albi. Nu, domnişoară de Lobach, cine a auzit cu urechile lui, toate câte mi s-au încredinţat mie în

cursul celor aproape zece ani, de când fac clientelă, acela e imunizat pentru totdeauna împotriva acestei ispite.

Ea îşi înălţă către el privirea ochilor ei mari şi senini ca primăvara.

—Aşadar, e rea căsnicia ? ! repetă ea încet.

—Timp de şase ceasuri, continuă el, în fiecare zi, aflu ce-i căsnicia. Suferinţă, îndoială, decepţie, revoltă, silinţă zadarnică de a scăpa din lanţuri zăngănitoare. E cel mai groaznic chin, domnişoară, pe care l-a inventat bestia om, în afară de inchiziţie, rug, roată şi trasul în ţeapă.

Deşi vorbea foarte serios, întrebuinţa totuşi tonul său obişnuit, puţin declamatoriu.

Ea continua să-l privească, gânditoare.

—Numai că nu trebuie să uităm, zise ea, că dvs. vedeţi tocmai cazurile excepţionale. Aici vin natural numai căsnicii nefericite.

—Foarte adevărat, aprobă el, şi foarte înţelept ceea ce spui. Dar e totuşi un sofism. „Tabloul" - adăugă el arătând gravura - e unul dintr-o mie. Operele de artă plastică, se ridică împotriva căsniciei, zugrăvind-o de veacuri ca iadul pe pământ - sunt fără număr. Ca să nu mai vorbesc de scriitorii : Schopenhauer, Nietzsche, Strindberg şi Goethe ! Pe Voltaire l-ai citit ?

—Pe Voltaire ? Da, am citit „ Istoria lui Carol al - XII - lea ".

—Ei bine, Voltaire nu era un avocat de divorţuri. La el nu veneau, cum foarte bine ai observat, numai cazurile nenorocite. Şi totuşi, iată ce spune el despre căsnicie : „ Mă tem că-i mai curând unul dintre cele şapte păcate de moarte, decât una din cele şapte taine ".

—Voltaire a fost întotdeauna un ironic glumeţ, îl contrazise ea.

—În acelaşi timp un observator şi un gânditor adânc şi înţelept. În al său „ Dicţionar filosofic ", în dreptul cuvântului - divorţ - scrie : Divorţul şi căsătoria îşi au probabil originea în aceeaşi epocă . Cu toate acestea, cred că cea din urmă - căsătoria - e mai veche cu câteva săptămâni .

—Asta e un cuvânt bun, exclamă ea, jumătate râzând, jumătate supărată .

—Dar e delicios . Acest „ cu toate acestea, cred" e nepreţuit .

—Trebuie să existe totuşi şi căsnicii fericite ! zise ea necăjită .

El interveni prietenos .

—Tot ce am spus până acum, fireşte, nu e decât opinia mea strict personală . Mie, căsnicia îmi apare ca ceva contra naturii, ca o fosilă în viaţa modernă . Credinţa mea porneşte desigur din profesiunea mea. Eu nu sunt un filosof, nici un îndrumător de oameni, ci un simplu om practic. Eu nu propovăduiesc înţelepciuni înalte pentru toată lumea. Am expus numai ceea ce cred eu. Aşa încât dumneata n-ai nevoie să priveşti această discuţie cu prea mare dezgust.

—Nu sunt dezgustată, zise ea încet - e ceva cu totul nou pentru mine. Părinţii mei au trăit într-o completă armonie - ce-i drept, mama a murit foarte tânără. E firesc să mă impresioneze ceea ce gândiţi dvs., care sunteţi un om atât de înţelept, asupra celei mai însemnate instituţii din viaţă.

—Poate că nici nu sunt un om atât de înţelept, cântări el pe jumătate serios, ci numai un fanatic unilateral, nebun al divorţului. Şi acum să lăsăm jocul acesta crud care, îţi răneşte şi îţi distruge iluziile dumitale frumoase de fată tânără, care nu ştii ce-i viaţa şi ce se poate

întâmpla în ea. Şi acum dacă vrei şi nu eşti supărată, hai să mai lucrăm ceva. Din nefericire, tocmai acum, am să-ţi dictez nişte confirmări tragice ale scepticismului meu în privinţa căsătoriei.

Ea se apucă de lucru, puţin necăjită, dar cu puterea de a se concentra asupra a ceea ce trebuia să scrie.

* * *

CAPITOLUL 12

RĂSĂRITUL PRIMEI IUBIRI

Röhn dictă cursiv, fără întrerupere, într-un şuvoi de cuvinte repezi, acele mici capodopere de glumă, satiră, logică concisă, psihologie captivantă, mânie zguduitoare şi tragedie înfiorătoare, ce alcătuiau scrierile sale. Numai arareori arunca câte o privire asupra actelor, spre a se orienta. Purta în minte amănuntele fiecăruia din sutele lui de procese, ca un tot bine conturat.

Pentru prima dată însă, munca îi părea o plăcere. În cursul anilor, dictase la multe secretare, şi blonde şi brune, şi frumoase şi urâte, şi inteligente şi mai simple. Niciodată însă nu le observase la lucru. Ele nu erau decât un instrument, un mijloc invizibil, nu aveau mai multă însemnătate pentru el decât filele, pe care le stenografiau.

Hilda însă era foarte prezentă. El simţea adânc această prezenţă şi era cuprins de o senzaţie de fericire. I se părea că ea dă aripi gândurilor lui. Măsura camera cu paşi mari, foarte concentrat, cu mintea încordată, şi cu toate acestea o observa în fiecare moment, deplin conştient şi pătruns de admiraţie.

Vedea capul puţin plecat, vedea profilul bine luminat de lampa de pe masă, vedea zulufii aurii de pe frunte, care sub vraja luminii o înconjurau cu o aureolă de sfântă- şi nasul drept cu nările tremurânde, gura inteligentă ce se mişca uşor în timpul scrisului, ochii sclipitori cu arcul subţire al sprâncenelor şi cu genele lungi mătăsoase, vedea ovalul fin al obrazului, ceafa înclinată şi părul de un blond mai închis, mătăsos, des, strâns într-un coc. Observa mâna mică şi subţire, cu unghiile lucitoare, care alerga sprintenă pe hârtie - ca o fiinţă aparte. În timp ce gândea şi dicta, absorbea cu toate forţele sufletului său lumina ce radia din această fiinţă delicată şi fină, simţea căldura vieţii ei, răsuflarea ei caldă, se îmbăta de vioiciunea trăsăturilor ei de senzitivă, asculta cu simţurile ascuţite cum clocotea într-însa sângele şi tinereţea. Îşi dădu seama, cu un simţământ necunoscut de fericire, că era foarte bine şi plăcut, ca o alinare şi o înviorare plăcută totodată .

Hilda nu se gândea decât la lucrul ei. Îşi concentrase toată pătrunderea şi atenţia, cu care era înzestrată. Nu era uşor pentru dânsa, care avea prea puţin exerciţiu, să urmeze şuvoiul neîntrerupt al cuvintelor lui. Dar ţinea cu orice preţ să-l mulţumească şi inima-i bătea cu putere stăpânită de ambiţie. Fu ajutată în mare măsură de inteligenţa ei vioaie. Urmă şirul vorbelor lui, fără să sufle. Dar cu toată graba şi încordarea minţii şi a mâinii, avu ca şi în dimineaţa aceea la tribunal, senzaţia unei linişti depline, a unei bucurii necunoscute de ocrotire sigură în apropierea acestui bărbat. Era un sentiment de mulţumire, inconştient, dar foarte profund .În sfârşit, el se opri .

—M-ai urmărit foarte bine, domnişoară de Lobach. A fost greu ? Când lucrez, nu mai ţin seama de nimic .

Ea surâse amical.

—De urmărit, v-am urmărit eu. Acum să vedem dacă voi fi în stare să descifrez tot ce am scris.

—Dacă nu vei reuşi, mai completezi de la dumneata. Numai să aibă un înţeles. Nu-i neapărat nevoie să reproduci fiecare cuvânt al meu, nu-i de aur. Se gândi puţin şi apoi adăugă: Aşa, domnişoară de Lobach, acum aş dori să-ţi dictez mai departe mâine dimineaţă, la mine acasă. Domnişoara Bergwald e foarte surmenată. Puteţi fi mâine la mine, la ora şapte ?

—Da, desigur !

—Bine. Atunci, vă aştept.

Făcu un semn, pentru a o concedia şi ea îi întinse mâna fără şovăire, ca ceva de la sine înţeles; el i-o strânse prieteneşte - apoi fata ieşi din cameră.

Rămase multă vreme cu ochii aţintiţi asupra uşii, care se închise în urma ei. Şi dintr-odată camera aceasta în care lucra de atâţia ani, îi păru rece şi străină.

În cursul drumului destul de lung cu tramvaiul - până la locuinţa lor modestă, compusă din trei camere, la periferia oraşului - Hilda avusese timp destul pentru a cugeta asupra criticilor aduse căsătoriei de către Röhn. Şi, imaginea îngrozitoare a căsniciei răstignite se ridică în faţa ochilor ei, ca o stafie înspăimântătoare.

Ştia, că ura şi mânia lui împotriva căsătoriei nu erau îndreptăţite. Sigur că nu. Judecata lui era pe cale greşită, unilaterală - fără doar şi poate. Faptul era lesne de înţeles. Văzuse ea din ceea ce scrisese, din ce diformităţi grozave ale căsniciei se compunea ocupaţia lui de fiecare ceas. Tot ceea ce era mai urât în căsnicie făcea obiectul preocupărilor lui. Nu era de mirare, că el lua ca regulă generală, ceea ce nu forma decât o excepţie.

A, de-ar avea ea darul lui oratoric, elocinţa lui, cum l-ar mai convinge că orbirea aceasta nu era vrednică de el, cum l-ar mai îndruma pe calea cea adevărată ! Da, trebuia să facă acest lucru ! Felul acesta fals şi unilateral de a privi lucrurile îi umbrea lumina imaginii lui. Dorea să-l vadă mare, având idei largi - departe de tot ce-i strâmt - plin de îngăduinţă, de dreptate, înţelegând tot şi iertând tot, ca un adevărat reprezentant al celei mai nobile umanităţi. Aşa dorea să-l vadă .

I se păru foarte firesc, că dorea să-l vadă aşa. Căci nu bănuia, că această dorinţă arzătoare nu era decât răsăritul primei iubiri .

* * *

CAPITOLUL 13

„ MISS FARREN "

Înfloritoare şi suavă ca aurora, intră Hilda, în dimineaţa următoare, la şapte fix, în camera de lucru a lui Röhn.

—Ei, a fost greu să te trezeşti aşa de dimineaţă ?

Ea râse.

—Nu. Noi ne sculăm întotdeauna devreme. Încă de pe când era tata în armată.

—Aşa, tatăl dumitale a fost ofiţer ?

—Da, colonel.

El clătină din cap, înţelegând situaţia. Apoi, scuturând toate gândurile triste, trecu la ceva mai vesel, zicând :

—Vino în sala de muzică. Şi acolo se află un tablou, care te-ar interesa, mai puţin îngrozitor însă decât cel din birou.

O conduse în salonul de muzică, oval, cu tapete verzi ca marea.

—Acum, o îndemnă el, caută-l singură.

Hilda îşi aruncă privirea pe pereţi. Aici, în încăperea aceasta spaţioasă, plăcută, erau atârnate operele pictorilor fantezişti din secolul al XVIII-lea, francezi şi englezi.

Hilda trecu pe lângă un peisaj de Watteau, un portret de băiat de Siméon Chardin, un interior de Pater, un pastel încântător de Maurice la Tour, o scenă captivantă de Fragonard, cercetând mereu până ajunse la englezi. În faţa copiei lui „Miss Farren" de Lawrence, se opri în loc, şovăitoare.

El zâmbi.

—Te rog să observi cu atenţie această tânără femeie, o încurajă el.

Ea privi îndelung copia uimitoare a tânărului geniu necunoscut.

—Vreţi să spuneţi că eu semăn cu femeia aceea ? întrebă ea.

Röhn se apropie de ea, comparând trăsătură cu trăsătură.

—Nu găseşti ? Ar putea fi tot atât de bine portretul dumitale.

Ea clătină din cap.

—Văd şi eu o asemănare vagă, dar eu sunt departe de a fi aşa de frumoasă.

—Ba dimpotrivă, zise el pe un ton sigur.

Atunci ea începu să râdă sonor, din toată inima, ca un copil.

—Mă feresc, să vă fac să credeţi altfel !

—Nici n-ai reuşi, replică el. Mă pricep destul de bine la tablouri.

—Dar la femei ? ! întrebă ea cu şiretenie, care la ea nu avea deloc aerul unei cochetării.

—Numai proştii cred că înţeleg femeia, zâmbi el privind-o în ochii mari, albaştri, şi n-aş dori să mă iei drept un prost.

—Ar fi şi greu, zise ea serioasă, atât de drăgălaş, că lui îi veni s-o ia în braţe ca pe un copil. Dar în loc de asta, îi zise pe un ton aspru:

—Să ne apucăm de lucru !

„Ce-o fi având ? Să-l fi supărat cu ceva ? Cu ce anume ? Că nu se apucase de scris ? ! Dar chiar el îi arătase tabloul !"

Constată, că şi bărbaţii erau greu de înţeles.

Iar începu să dicteze repede, fără întrerupere. Şi totuşi era cam distrat. Gândurile îi rătăceau aiurea. Ce avea fata asta, de se simţea atât de mulţumit şi împăcat în vecinătatea ei, cum de mult nu mai fusese ? Să fi fost din cauza frumuseţii ei ? Se poate şi asta. Dar câte femei frumoase nu trecuseră pe lângă el, fără să-i deştepte interesul ?

„Este acel ceva fără nume, imponderabil şi incomensurabil, care, după părerea lui Goethe, se găseşte şi în orice operă de artă", gândi el. Şi nu era şi dânsa o preţioasă capodoperă a naturii ?! De un lucru era sigur : nici când nu-i păruse o femeie atât de atrăgătoare, de apetisantă, ca fiinţa aceasta drăgălaşă, inteligentă, sinceră şi fermecătoare. În fond, era altfel de cum părea la început în izolarea ei distinsă de aristocrată. Şi totuşi, nu era aşa ! Ochii ei străluceau de veselie, dar nu luai seama la început, fiindcă rămâneai mişcat de frumuseţea ei feciorelnică. Considera, că pe lângă distincţia şi graţia ei atât de spirituală, orice altă femeie ar părea comună, legată de pământ. Râsul ei te înviora, privirea ei îţi pătrundea în sânge.

Tăcu, absorbit de contemplarea ei.

Ea îi simţi privirea, dar nu ridică ochii. În cele din urmă, el îşi dădu seama că degetele ei stăteau nemişcate pe hârtie. Îşi trecu mâna pe frunte.

—Am pierdut şirul, zise el scuzându-se. Unde rămăsesem ?

Ea îl ajută, citindu-i ultimile cuvinte :

„Atunci apăru domnişoara Marga Theiss, în viaţa acuzatului."

—A, da ! şi începu să dicteze din nou :

„La început, ea fu secretara lui. Curând însă deveni mai mult - mult mai mult pentru el."

Într-o clipă privirile lor se încrucişară - apoi Hilda începu să scrie iute. Ea îşi plecă mult capul peste caiet.

Între ei amândoi se lăsase ceva, ca o greutate plăcută, se petrecuse ceva nou, necunoscut, răscolitor.

* * *

CAPITOLUL 14

INVITAŢIE LA TEATRU

Nu-i mai dicta decât ei. Biroul se agita. Domnul Nielebock clătina din cap şi mormăia necăjit. Oricât îl iubea şi-l stima pe şeful său, găsea totuşi că purtarea nu-i corectă. Nu dădea voie nimănui să spună ceva despre avocatul Röhn - Doamne fereşte atât ar mai lipsi ! Dar felul de a se purta cu domnişoara de Lobach era nelalocul lui. Era o preferinţă, care se bătea cap în cap cu toate principiile democratice. O proteja fiindcă era aristocrată şi fată de colonel...

Îşi pierduse stăpânirea de sine şi-şi uitase demnitatea într-atât, încât se coborâse până la o discuţie asupra cazului cu domnişoara Bergwald.

—O iubeşte, se văita Lotte printre lacrimi.

—Se respinge, exclama moşneagul pipernicit, la care stilul juridic devenise o a doua natură. Doctorul Röhn şi dragostea!O completă necunoaştere a faptelor !

Lotte dădea din cap încăpăţânată.

—E aşa de frumoasă ! suspină ea sinceră.

—Ce va să zică frumoasă ? Şi dumneata eşti frumoasă ! se înfurie Nielebock.

—Nu-s aşa de frumoasă ca ea.

—Şi eu îţi declar , şi poţi să mă crezi, fiindcă sunt superiorul dumitale, că e numai din cauză că are o particulă de nobleţe şi e fată de colonel. Şi mie , Hellebrandt mi-a pretins la început s-o tratez cu mănuşi . Zău aşa ! Eu însă sunt social-democrat. Am respins din toate puterile deosebirea aceasta de clasă. Avocatul Röhn n-a putut rezista însă ispitei domnului coleg. Ei, acum eşti convinsă ?

Lotte clătină iar din cap.

—O iubeşte, zise ea cu îndărătnicie.

Atunci domnul Nielebock se înfurie.

—Vorbeşti prostii ! Voi, femeile, n-aveţi în cap decât dragostea şi alte mofturi, de aceea îţi închipui că avocatul Röhn iubeşte - nu zău, îmi vine să râd !

În acel moment, cunoscuta picătură căzu şi se sparse de masă. Nu putea suferi să vadă o femeie suferind. Repede, încurcat, dar prea târziu, îşi şterse nasul şi frecă pe furiş picătura de pe birou cu mâneca de la haină.

Hellebrandt nu aflase nimic. Secretara lui era Elsa Schatter. Ea îşi făce datoria. Restul nu-l interesa. Biroul funcţionarelor se afla sub sceptrul lui Nielebock.

Hilda era întâmpinată în birou cu o răceală de gheaţă., dar nu-i dădea nici o atenţie. Era zăpăcită de ameţeala primei iubiri.

Era explicabil că Röhn o cucerise cu iuţeala fulgerului, dar şi el, care trecuse prin atâtea, ardea ca o lumânare.

Avea aproape tot ce-i trebuia unui bărbat ca să placă unei femei : inteligenţă, eleganţă, o înfăţişare fascinantă, o situaţie înaltă, succes şi renumele de-a fi adoratul femeilor. Între pereţii strâmţi ai modestei lor locuinţe, ea nu cunoscuse viaţa deloc. Şi de cum pătrunsese în

viaţă, se izbise de Röhn. Era primul bărbat, pe care îl întâlnea. Îi păru, nu fără temei, cel mai bun.

Ea află prin el, că era în stare să iubească. Ştiinţă uşor de învăţat. El însă află prin ea, că mai era în stare să iubească. Descoperire foarte importantă pentru acela, care credea că biruise de mult toate naivităţile şi pornirile inimii, ajungând la un fel de bunăvoinţă impersonală faţă de tot ce-i feminin.

Acum era convins, ca oricare ce simte încolţind în el o mare iubire târzie, că nu avusese niciodată o înclinaţie adevărată pentru cineva. Tot ce simţise înainte, nu fusese decât un preludiu, o aşteptare plină de presimţiri a „aceleia" ce avea să vină.

Orele de dictat deveniră singura parte interesantă din zi. Nu ajunseseră încă să vorbească despre ceea ce le umplea sufletele. Însă, în jurul lor, văzduhul se cutremura de taina sângelui lor, şi fiece privire, fiece strângere de mână la despărţire trăda ceea ce buzele lor nu pronunţaseră încă.

Începuseră să facă pauze lungi în timpul lucrului. Niciodată nu-şi pierduse timpul cu domnişoara Bergwald sau cu una din numeroasele ei predecesoare pentru o convorbire particulară. Desigur, că dictatul său, deşi era o mare cinste, altă dată era însă şi o muncă istovitoare.

Acum făcea lungi digresiuni, povestind despre el, deşi păstrase întotdeauna tăcerea asupra gândurilor şi întâmplărilor din viaţa lui şi îndemnând-o şi pe ea, prin întrebări pline de interes, să povestească despre ea şi viaţa ei. Astfel aflase cât de retrasă îi era viaţa şi cât îl iubea pe tatăl ei.

Când veni într-o seară la lucru, îl găsi palid şi abătut. Cu toate că se oţelise de mult împotriva suferinţelor omeneşti, tot mai erau întâmplări, care-l zguduiau şi-l

mîhneau adânc. Văzu îndată, că îl frământa ceva, dar nu îndrăzni să-l întrebe. Röhn încercă să dicteze, izbucni însă deodată :

—Doamna Marholz şi-a tăiat beregata azi după-amiază !

Hilda tresări. Vestea tragică o impresionă tot atât cât şi vocea lui schimbată, neobişnuită. Îl privi ţintă. Se rezemase de masa de scris cu pumnii strânşi.

—A murit ? ! şopti ea.

El făcu „ da " din cap.

Hilda cunoştea cazurile mai importante din actele pe care le scria, astfel că ajunsese repede la o maturitate în judecarea întâmplărilor omeneşti.

Ştia bine cât luptase Röhn pentru clienta aceasta. Doamna Marholz era o femeie mai în vârstă, foarte bogată şi care se măritase de curând cu un ofiţer pensionar. Röhn o sfătuise, ca prevedere, să ceară separaţia de bunuri. Refuzase însă, găsind că ar fi o jignire adusă logodnicului ei. După căsătorie, se adeveri presupunerea lui Röhn, presupunere pe care n-o spusese făţiş dintr-un sentiment de delicateţe.

Bărbatul n-o luase decât pentru banii ei. Maiorul o acoperi cu atâtea josnicii şi atâtea uneltiri viclene, cu atâtea mitocănii şi injurii, încât femeia chinuită de spaimă fugi de acasă.

Atunci Röhn începu să-l urmărească pe soţ. Încercă mai întâi să obţină de la Marholz o pensie de întreţinere din chiar banii soţiei. Soţul însă şi judecata nu acordară aceasta. Ba, ceva mai mult, curtea hotărâse că maltratările, mitocăniile şi injuriile nu erau chiar atât de grave încât să nu se poată menţine căsnicia şi că doamna Marholz putea duce traiul mai departe cu soţul ei. Prin urmare, era obligată să se întoarcă la soţul ei fiindcă,

după această hotărâre, nu mai era posibilă deocamdată o nouă cerere de divorţ .

Röhn se găsi într-o situaţie disperată : pe de o parte divorţul exclus, pe de altă parte, cât timp va mai dăinui căsătoria, doamna Marholz nu putea pretinde nici un ban din averea ei. Aşa că soţiei nu-i rămânea de ales decât : sau să se întoarcă la bărbatul ei, care acum, după proces, avea s-o trateze şi mai brutal - sau să moară de foame, fiindcă atâta timp cât ar fi trăit despărţită de el, bărbatul-care de altfel nu lucra nimic şi trăia numai de pe urma banilor ei - nu era obligat să-i acorde nici un fel de întreţinere .

Ieri, Röhn explicase nefericitei femei, cu toate menajamentele posibile, cruda alternativă. Astăzi, în mica ei cameră de hotel, ea alesese o a treia posibilitate, cea din urmă .

—Iată mult slăvita dumitale căsătorie ! exclamă el abătut, cum nu-l mai văzuse niciodată ; iată că legile nebune ale Evului Mediu nu sunt nimic pe lângă ceea ce numim noi căsătorie ! Uite, cum stau cu mâinile legate, neputincios, fără să pot da o mână de ajutor şi sunt silit să împing pe clienta mea la moarte !

—E şi un caz din cale afară de nenorocit ! încercă ea să-l mângâie .

—Nu-i adevărat ! strigă el mânios. Cazuri de astea se ivesc în fiecare lună. Şi orice luptă e zadarnică. Am luptat şi cu vorba şi cu scrisul pentru o schimbare a motivelor admisibile pentru divorţ. Am căutat să influenţez pe cei mai puternici parlamentari - am fost numit şi în comisia pentru modificarea legii divorţului - în cele din urmă tot e bine că s-a ajuns la discutarea chestiunii. Dar ia seama bine ! Totul rămâne cum a fost, opoziţia în parlament e mare, mereu cad victime .

Ea rămase tăcută, cu inima strânsă.

După o scurtă pauză, Röhn continuă mai domol:

—Atâta vreme cât nu se poate desface o căsătorie, când unul dintre soţi declară că e o căsnicie nenorocită, când nu se poate divorţa, decât învinovăţind partea adversă ... Ce înseamnă să învinovăţeşti ? ! se întrerupse el. E nevoie neapărat să fie un vinovat şi un reclamant ? ! Nu se poate ca într-o lume civilizată, căsnicia să devină un martiriu şi fără o vină precisă, mare ? ! Ca şi cum pentru a ajunge la dezlegarea căsătoriei n-ar fi de-ajuns relaţiile încâtuşate, problemele zilnice ale traiului comun, instituţia căsătoriei !

—Domnule avocat, zise ea gânditoare, insistaţi mereu asupra imposibilităţii căsniciei. Îmi daţi voie să vă întreb ceva ?

—Poftim !

—Ce aveţi mai bun - în locul căsătoriei ?

El o privi îndelung, ea simţi însă că prin ea priveşte mult mai departe.

—Da, dragă domnişoară de Lobach, la asta m-am gândit şi eu mult. Fiindcă nu există decât două posibilităţi: căsătoria şi necăsătoria, adică - nu te speria dacă pronunţ cuvântul vechi şi uzat - „ amorul liber !"

—Nu mă sperii deloc, zâmbi ea sinceră.

El continuă.

—Starea ideală ar fi, nici vorbă, o convieţuire liberă, pe propria răspundere a sexelor, atâta timp cât durează amorul. Problema nici nu se pune la început. Ea începe abia cu copiii. Dar toate acestea sunt utopii, domnişoară de Lobach. Căsătoria durează de multe veacuri şi va mai supravieţui încă multe veacuri de aici înainte. Nu noi o vom distruge. Eu nu sunt un teoretician. Eu pot gândi şi lucra numai în mod practic. De aceea pentru

mine nu există decât o singură soluţie : calea cea mai directă spre divorţ, ca o supapă pentru marea decepţie, ce urmează după îndrăzneala de-a te căsători. Aceasta e o mare exigenţă a eticii, a culturii şi a umanităţii. De altfel, sfătuiesc pe oricine are urechi de auzit, să se ferească de căsătorie .

—Vă mulţumesc pentru răspunsul acesta desluşit la întrebarea mea, zise ea simplu .

—Cam prea desluşit, nu-i aşa, zise el zâmbind, nu ştiu cum se face, dar ochii dumitale inteligenţi mă înflăcărează. Rămase pe gânduri, apoi înălţă capul. Cum de am ajuns la conferinţa asta ?

Ea vru să răspundă, dar el exclamă :

—A da, am pornit de la moartea acelei sărmane femei, o nenorocită victimă a căsniciei !

Se lăsă într-un fotoliu, îşi frecă mâinile şi rămase cu privirea aţintită în gol .

Atunci Hilda îl îmbie afectuoasă :

—Domnule Röhn, nu e bine să vă lăsaţi impresionat în aşa hal de un caz din cariera dvs. !

Îşi înălţă fruntea şi se uită la ea :

—Ştiu, sunt sentimental, zise el cu amărăciune .

—Nu, nu ! se apără ea speriată .

Se ridică brusc şi se apropie de ea .

—Domnişoară de Lobach, nu-ţi închipui cât îmi urăsc uneori meseria, izbucni el cu dinţii strânşi .

—Domnule avocat !

—O urăsc. Sunt în slujba frivolităţii şi a uşurinţei ! În faţa adevăratei nevoi însă, trebuie să stau neputincios, iar înaintea disperării stau cu mâinile legate, şi văd victimele căzând zilnic fără să le pot ajuta cu nimic, iată care e meseria mea ! Înţelegi ?

—Da, de ieri am început să înţeleg, zise ea cu duioşie.

—Atunci vei pricepe cât sunt de zdrobit, cât am obosit căutând mereu să rezolv pătratul cercului, această problemă fără dezlegare, adică să împac o barbarie contra naturii cu sentimentele, speranţele şi dorinţele oamenilor civilizaţi.

În faţa acestei izbucniri sincere, Hilda plecă ochii în jos ruşinată, ca şi cum ar fi văzut un om în pielea goală. Îl socotise un biruitor, fericit, plin de ibânzi. Căzuse acum masca de pe ochii ei consternaţi. Era adânc zguduită. Şi-l iubea văzându-l slab, cu mai multă duioşie şi gingăşie ca înainte. Îi venea să se repeadă la el şi să-l cuprindă în braţe ca pe un copil, să-l mângâie şi să-i insufle curaj. Dar în loc de asta, replică cu tărie :

—Lăsaţi-vă de clientela de divorţuri.

El clătină din cap.

—Astăzi nu mai merge, fiindcă azi sunt „ vestitul, celebrul avocat de divorţuri ", de la care toată lumea aşteaptă minuni. El râse ascuţit. E cu neputinţă să schimbi clientela. Niciodată un comic cunoscut nu va putea juca un rol tragic, oricât de mare artist ar fi. Publicul nu-l mai crede. Închipuieşte-ţi-l pe Pallenberg în rolul lui Othello ! Ca artist, l-ar juca, desigur.

—Poate că aveţi dreptate, răspunse ea. Dar pe Pallenberg nu mi-l pot închipui ca Othello, mai întâi fiindcă nu l-am văzut niciodată.

El mergea prin cameră încolo şi încoace. Deodată se întoarse şi foarte stăpân pe dânsul, cu glasul potolit, o întrebă cu interes :

—Cum se poate una ca asta ?

—N-am mai fost de... ani de zile la teatru, recunoscu ea.

—Atunci să mergem mâine seară împreună, hotărî el. Avea sentimentul penibil că îşi arătase slăbiciunea. Voia să alunge impresia aceasta printr-o trecere subită.

Hilda îşi înălţă privirea şi zise fără sfială, cu sinceritatea ei obişnuită:

—Aş merge cu multă plăcere cu dvs., dar nu ştiu, dacă tata îmi va da voie.

Röhn fu uimit.

—De ce să nu-ţi dea voie tatăl dumitale?

Ea surâse, începând să critice domol.

—Fiindcă e cam de modă veche, cum a apucat de la părinţi - de altfel şi eu sunt de modă veche, după cum vedeţi, şi la îmbrăcăminte şi la pieptănătură ca pe vremea bunicii.

—Îţi dai seamă foarte bine, că şi una şi alta ţi se potrivesc de minune „Miss Farren", zâmbi el cu o veselie excesivă, spre a scoate cât mai mult în evidenţă indiferenţa lui bărbătească faţă de accidentele din carieră.

—Şi aceasta e o constatare cu totul nouă, pe care vi-o datorez tot dvs., zise ea. Înainte o făceam numai din instinct, dintr-un sentiment inconştient.

—Ei, atunci cum rămâne cu teatrul? o întrerupse acesta.

—O să-l întreb pe tata.

—Bine.

—Dar tot nu se poate, chibzui ea necăjită. N-am nici o rochie, cu care să pot ieşi în lume alături de dvs.

—Dacă nu ţi-aş cunoaşte sinceritatea, aş crede că vrei să provoci complimente pe faţă, o necăji el. Fii foarte liniştită. În orice rochie, pari o prinţesă.

Ea începu să râdă.

—Dacă n-aş şti că sunteţi un mare avocat şi că susţineţi întotdeauna numai lucruri adevărate, atunci

v-aş crede cel mai iscusit fabricant de complimente al timpului nostru .

El zâmbi .

—Ei, acum după ce ne-am spus adevărul pe faţă, să mai lucrăm ceva. Luaţi condeiul, Alteţă .

Când Hilda se întoarse, târziu, în mica locuinţă de pe Flensburgstrasse, găsi cina pregătită cu grijă şi cu drag, pe masă. Tatăl ei îi răspunse drăgăstos la salutul voios, apoi se repezi să iasă .

—Ţi-aduc ceaiul imediat, zise grăbit, apa fierbe de mult .

—Tată, te rog ! refuză ea şi alergă după dânsul .

Stăteau amândoi în faţa maşinii de gaz, aşteptând să se ridice mărgele de apă .

Hilda avea un simţământ de ruşine ori de câte ori vedea pe bătrânul acesta voinic - care fusese comandant de trupă, şi ar fi devenit poate un mare şef militar, dacă i s-ar fi îngăduit să-şi desfăşoare aptitudinile - coborându-se până la treburi de servitoare. La început, deretica ea prin casă, cu toate că la şase şi jumătate trebuia să plece de acasă. Dar de la o vreme el n-o mai lăsa, şi fiindcă ruga nu ajutase, îi porunci ca la armată .

—Măcar la atâta voi fi şi eu bun, deşi sunt o hodoroagă bătrână, se îmbufnă el şi-şi zburli barba cărunţă şi deasă ca a mareşalului Blücher .

—Asta nu-i treabă de bărbat, replică ea întristată .

—Haida de, mormăi el, un soldat bătrân e bun la orice .

Ea se supuse autorităţii lui părinteşti. E drept că şi tinereţea ei îşi cerea partea de odihnă. Nu se culca niciodată înainte de unsprezece. Se scula întotdeauna înainte de şase. Căuta să doarmă cât putea. Fiindcă de când iubea, dorea să fie frumoasă pentru „el" .

După ce termina treburile casnice, bătrânul alerga pe la bănci şi birouri, luându-se după anunţuri şi oferte de serviciu, în căutarea unei activităţi oarecare.

Când tatăl şi fiica se aşezară la masă, Hilda începu să mănânce cu o foame de lup sandvişurile pregătite; la prânz, mânca destul de modest, într-un mic restaurant pe Tanenzienstrasse.

Deodată spuse tatălui ei:

—Tată, domnul avocat Röhn m-a invitat să merg cu el la teatru, mâine seară.

Colonelul se aplecă încet peste masă.

—Avocatul Röhn ? !

Ea făcu „da" din cap şi mestecă mai departe. Dar i se pusese un nod în gât. Simţea că se preface, că îl înşeală, pentru prima dată, pe tatăl său, pe singurul prieten ce-l avusese în copilărie şi în anii adolescenţei. Dragostea ei de adevăr cerea să-i mărturisească iubirea de care era cuprinsă şi să nu vorbească de asta ca de un lucru fără nici o importanţă. Dar, piedici neînvinse îi împietriră limba. Nici măcar acestui bărbat, care fusese duhovnicul gândurilor ei din frageda copilărie, nu-i putea vorbi de răscoala ameţitoare din suflet.

—Avocatul Röhn ? ! repetă colonelul cu glas răguşit.

Ea dădu din nou, din cap, indiferentă.

—Are obiceiul să meargă la teatru şi cu... celelalte... dactilografe ? !

—Nu cred, ocoli Hilda răspunsul. În orice caz, tată, cu mine se poartă cu totul altfel. Ştii foarte bine că m-a ales ca secretară de la început. Şi mă tratează ca pe o doamnă - ca pe o egală a lui pe scara socială.

Glasul sună înăbuşit şi nefiresc, deşi se silea să pară altfel.

Colonelul însă nu era un observator fin al subtilităţilor. El se lăsă liniştit în fotoliu.

—Aşa ! reflectă el. Asta o face desigur din consideraţie pentru Hellebrandt.

—Se prea poate, scăpă ea sinceră. Tonul şovăitor, cu care răspunsese, îl făcu pe tată să bănuiască totuşi ceva.

—Sau n-o face din cauza aceasta ? ! Se aplecă din nou înainte, în fotoliu.

—Ce vrei să zici ? întrebă ea făcând pe sfânta.

—Nu cumva e - tu eşti fată drăguţă - nu cumva e îndrăzneţ faţă de tine ? ! În cuvintele acestea răsuna un început de ameninţare faţă de omul acela.

—Da bine, tată ! zise ea luându-i apărarea. Avocatul Röhn şi îndrăzneţ ! Cum ţi-l închipui ! E întotdeauna gentileţea şi politeţea întruchipată. E un gentleman - iartă-mi expresia, ştiu că nu-ţi place, dar n-avem alta în loc - până în vârful degetelor.

—Pe vremea mea, aveam o vorbă potrivită pentru asta : cavaler. Dar azi, pe drept cuvânt, trebuie să fie o expresie demodată, replică el cu amărăciune. S-o lăsăm. Tăcu câteva clipe şi-şi netezi mustaţa. Alungă apoi gândurile rele. Dacă-i aşa, nu văd de ce nu te-ai duce cu el la teatru. Probabil că vrea să te răsplătească pentru că lucrezi atât de mult.

—Probabil.

—Atunci nu fi proastă, copilă, şi du-te, pentru numele Domnului ! Destul ai stat închisă în casă.

—Dacă crezi, zise ea mirată de întorsătura neaşteptată ce o luase convorbirea. Acum tata o îndemna pe ea ! Îi fu ruşine de falsitatea ei. Într-o izbucnire subită a recunoaşterii vinei ce o avea, sări în sus, apucă mâna

noduroasă a bătrânului ei tată şi o duse la buze. Era ca o implorare mută de iertare .

Bătrânul retrase mâna foarte încurcat, îi mângâie părul şi bombăni :

—Haide, haide, fetiţă impulsivă ce eşti ! Ce-ai păţit?

Ea dădu din umeri. Ochii i se umplură de lacrimi. Violenţa sentimentelor noi şi tainice îi răpea şi ei - ca şi iubitului - calmul şi stăpânirea de sine, devenise impresionabilă, se înduioşa de orice, simţurile erau supraexcitate .

—Să pui rochia cea nouă albastră, Hilda, pe care ţi-a cusut-o doamna Berger, o sfătui el cu grijă de mamă, dar cam zăpăcit fiindcă de câtva timp i se părea schimbată. Poate că era surmenată. Sau poate că aşa deveneau fetele, când treceau de douăzeci de ani. Era greu al naibi să le cunoşti. Şi Berta, soţia lui, avusese unele ceasuri de entuziasm şi de exaltare, şi el stătea în faţa ei neştiind ce să facă .

Hilda zise „noapte bună" şi se duse în dormitorul ei, dar nu se culcă. Cu mâinile ei iscusite de artistă, se apucă să refacă rochia albastră. Era veche de mai bine de un an, dar pentru familia Lobach o astfel de haină trecea încă drept „nouă". Însă cum nu era croită după moda de anul trecut, ci era o simplă rochie „stil" de culoarea oţelului, cu fusta largă şi creaţă, nu trebuia să lucreze noaptea ca să şteargă urmele modei de ieri. O scurtă numai puţin şi o aranjă ca să pară mai cochetă. Ca modă însă, rămase tot ceva nehotărât. Nu voia ca „lui" să-i fie ruşine cu ea. Lângă omul acesta de lume, care se îmbrăca după ultimul jurnal din Londra, nu voia să pară din epoca preistorică. Se deşteptase în ea deodată gustul pentru eleganţă şi mondenitate .

Când o văzu colonelul la dejun, în rochia refăcută, îşi fixă monoclul la ochi şi clipi din pleoape. I se păru că era ceva schimbat. Nu ştia exact în ce consta schimbarea. Văzu numai, că era frumoasă .

—Ei, vezi să petreci bine, o preveni el şi o mângâie pe obrazul fraged. Şi dacă o vrea să meargă pe urmă cu tine la supeu, să nu faci mofturi, că aşa trebuie să fie .

Fata plecă în grabă. Privi lung în urma ei şi se scărpină după ureche .

—Poate că o fi ceva mai mult decât consideraţia pentru Hellebrandt, gândi el oftând adânc. Ar fi de dorit aşa ceva pentru fată ! Numai Dumnezeu ştie, numai Dumnzeu ştie ! !

Şi gândind aceasta se ridică şi strânse masa .

* * *

CAPITOLUL 15

FEMEIA DE IERI ŞI DE MÂINE

Se scurse o zi de intrigi răutăcioase la birou, între fete. Röhn îndată ce sosi la consultaţie, o sună pe domnişoara de Lobach. Când intră în rochia cea „nouă", el exclamă încântat :

—Pe cinstea mea - eşti fermecătoare !

Ea se roşi, ochii îi scânteiau de bucurie. Albastrul ochilor părea şi mai pronunţat în vecinătatea albastrului de oţel al rochiei .

—Din toaleta dumitale atrăgătoare pot deduce oare că tatăl dumitale şi-a dat consimţământul ? întrebă el nerăbdător .

Buzele înguste, roşii, afirmară vesele şi surâzătoare. Buclele blonde de pe frunte fluturară când dădu din cap.

—Splendid ! jubilă el ca un licean şi gustă cu ochii iluminaţi de fericire splendoarea albastră a fetei. Admirabil ! şopti el ameţit, eşti un anacronism paradoxal !O „grande dame" din secolul al-XVIII-lea. Ştii ce eşti dumneata ? strigă el trecându-i prin minte ceva nou : **„ Femeia de ieri şi de mâine " .**

—Ce sunt ? întrebă ea râzând .

—Femeia de azi vrea să fie orice, numai femeie nu. Ea vrea să fie bărbat în înfăţişare, în tăietura părului, în îmbrăcăminte, în sport, în carieră, în felul de a se purta, în toate. Prin aceasta s-a pierdut pe ea însăşi, răpindu-ne şi nouă, bărbaţilor, ce aveam mai de preţ în viaţa noastră. Va veni însă curând vremea când se va porni în căutare, spre a descoperi din nou femeia. Eu deci voi apare ca un Columb, cu dumneata de mână. Şi de aceea eşti femeia de ieri şi de mâine.

—Adică, cum am spune cu alte cuvinte, fără galanterie, o rămăşiţă din alte timpuri, glumi ea, privindu-l cu atâta drag şi încredere, încât îl duru inima de fericire.

—Demodată ? ! Clătină el din cap. Nu, Hilda de Lobach. nu te pot fixa în timp - eşti deapururi - femeia tuturor timpurilor - „eternul feminin".

—Doamna tuturor veacurilor, completă ea entuziasmată, gustând dinainte bucuria de a fi împreună cu el diseară.

El râse din toată inima. Pe urmă îi dezvălui întregul plan de campanie.

—Azi caut să termin devreme. La şapte le dau afară pe toate clientele. Apoi intru în birou şi-ţi spun că poţi pleca acasă, fiindcă nu mai lucrez. Dumneata te duci peste drum la „Comedie" şi mă aştepţi la casă.

Ea dădu din cap.

—E rău că ne ascundem ? întrebă el încet şi cu sfială.

—Ba nu, deloc ! răspunse ea. Aşa trebuie ! Funcţionarelor li s-ar părea foarte ciudat şi curios, dacă ne-ar vedea plecând împreună. Vă mulţumesc pentru prevederea dvs. ocrotitoare. Şi apoi acestea sunt simple forme, care nu ne ating .

—Fetiţo ! zise el deodată, fără să vrea.

Ea îngălbeni, bucuria îi apăsa inima cu putere. Era prima drăgălăşenie ce-i adresa pe faţă.

—Aşadar, ne-am înţeles ?

Ea plecă capul.

—Mi se pare, că joc într-o piesă de intrigă, zise ea zâmbind.

—Aşa şi e. Piesa are şi un nume vechi şi potrivit.

—Un nume ? !

—Da. Intrigă şi... amor.

Ea îl privi ţintă, uimită de această declaraţie de dragoste fără ocol. Apoi răspunse cu căldură, fără a se reţine :

—S-o numim şi aşa ! Am ţinut întotdeauna la Schiller. Îl primesc cu multă plăcere ca patron.

CAPITOLUL 16

MINUNEA ALBASTRĂ

Spectacolul a fost reuşit. Piesa de intrigi avu un succes desăvârşit. La opt fără câteva minute, Röhn se întâlnea cu partenera sa în vestibulul teatrului. Când îşi dădură hainele la garderobă, ea observă foarte surprinsă, că el era în smoking. Röhn văzu mirarea ei.

—Transformare magică în primul act, zise el râzând. Am întotdeauna o haină de seară la birou. În viaţă, totul e să fi gata oricând.

Urcară treptele spre lojile de primul rang. Lui Röhn nu-i scăpară privirile curioase ale femeilor, nici zâmbetul lor cam ironic la vederea pieptănăturii demodate şi a rochiei cam trecute. El luă strâmbătura din nas a frumoaselor femei drept cea mai strălucită critică. Văzu cum domnii rămâneau gură-cască, văzu figuri de oameni obosiţi de munca zilei îmblânzindu-se, trăsături aspre de oameni de afaceri relaxându-se, devenind mai umane, văzu admiraţia înflăcărată şi adoraţia extatică din ochii tinerilor studenţi.

În loja lor, Hilda produse senzaţie. Toate binoclurile se îndreptară asupra ei. În diferite colţuri ale sălii,

buze geloase de femeie şoptiră : „Ia, uite, cu cine e avocatul Röhn, colo sus ?“ „Unde ?“ „În loja a patra de la scenă“ . Dacă aceste cuvinte se adresau unei femei, atunci erau urmate de o tăcere semnificativă. Dacă erau adresate unui bărbat, erau imediat urmate de un strigăt imprudent de admiraţie, care supăra rău pe însoţitoarea respectivă .

Piesa ce se juca era o comedie. Hilda râse limpede şi voios ca un copil. El nu auzea în obscuritate decât râsul ei. Uită de scenă. Şi gândi fără nici o logică : „râsul ei seamănă cu clopoţeii - care răsar primăvara“. Vina confuziei agerului jurist erau ochii albaştri şi rochia albastră ca oţelul şi furtuna primăvăratecă din pieptul său .

După ieşirea de la teatru, Röhn o întrebă :

—Îţi place să dansezi ?

Ea răspunse, caldă încă de râs şi petrecere :

—Zău, nu ştiu bine ! N-am mai dansat de câţiva ani, de pe vremea când luam lecţii de dans .

—E nevoie prin urmare de o constatare imediată, glumi el şi o conduse la maşina lui, care trăsese la scara teatrului .

Şoferul mirat duse mâna la şapcă. El recunoscu imediat pe „dommişoara dactilografă“ a stăpânului său, îi deschisese doar de atâtea ori uşa vilei .

Hilda se urcă în maşină, cam încurcată. Röhn dădu şoferului numele unui restaurant la modă .

În timp ce maşina alerga, fata rămase tăcută, cu inima strânsă. El o înţelese .

—Kleinmüller - zise el arătând pe şofer - e un suflet credincios. Şi apoi, aşa e soarta tragică a tuturor intrigilor, că au, cum am zice după o vorbă veche, un călcâi al lui Achille .

Ea surâse şi-şi regăsi voia bună de la început .

Era primul ei supeu. Îndrumată de cunoştinţa în materie a lui Röhn, alese cu atenţie trufandale din care nu mai gustase niciodată. Învăţă să soarbă stridii şi le găsi sincer vorbind execrabile. Homarii găsiră aprobare entuziastă din partea ei. Anghinarea era cam obositoare de mâncat. Cât despre vinuri, îşi descoperi un talent special de a le gusta.

Se întreţinură pe tonul glumeţ şi şăgalnic, pe care îl întrebuinţau de obicei. Röhn era un om de societate, plin de vervă, care te dispunea la vorbă, vesel, amuzant şi fermecător. Obrajii ei se înroşiră, căpătă şi ea poftă de vorbă. Lui îi păru mai însufleţită şi mai frumoasă ca niciodată.

Pe urmă dansară. El dansa după cum părea, cu un aer de nepăsare superioară, ca un om de lume, rafinat şi elegant. Ea la început fu cam stângace. Dar sub conducerea lui sigură îşi recăpătă încrederea în sine, mai ales că mişcările îi erau înnobilate de graţia ei naturală.

—Ei, ai putea să-mi spui acum ce crezi despre coregrafia aceasta ? o întrebă el după al treilea dans, care fusese un black-bottom.

—Da, cum nu, declară ea. Ritmul îmi produce plăcere. Îmi pătrunde în sânge. Cred însă că eu, care sunt un „anacronism paradoxal", trebuie să arăt caraghioasă în dansurile acestea moderne. De aceea nici nu prea le gust. Mi-ar plăcea mai mult să dansez un vals lent, o gavotă sau un menuet.

El zâmbi pe ascuns. Mâzgăli la iuţeală câteva cuvinte pe lista de bucate şi le strecură pe nesimţite chelnărului împreună cu un bacşiş.

Imediat după aceasta orchestra cântă un vals de Strauss. Ea ascultă uimită.

—„Dunărea albastră", exclamă ea voioasă.

—O seară în albastru, răspunse el, „o fată in albastru, ochi albaştri, clopoţei albaştri, Dunărea albastră, minunea albastră" ; se sculă iute şi se înclină în faţa ei spre a o invita la dans. Şi legănându-se în mişcarea valsului, simţiră şi mai lămurit decât înainte, apropierea ce face să bată inima, strângerea de mână ce trădează emoţia celuilalt, fericirea oscilaţiei laolaltă în ritmul melodiei, vraja şi uitarea de lume în mijlocul celui mai zgomotos vârtej de petreceri.

În drumul spre casă, ea mai vibra încă de plăcerea dansului şi a şampaniei, şi ardea de beţia fericirii ce i se deschidea înainte. În singurătatea şi întunericul limuzinei, el îi apucă mâna. Ea i-o lăsă. Apoi îi luă buzele. Ea i le lăsă. Se sărutară cu aprindere, cu o patimă ce-i unea strâns. Era prima ei sărutare de dragoste.

Automobilul se opri în faţa casei ei, pe Flensburgerstrasse. Li se păru că trecură doar câteva clipe de cînd se urcaseră în maşină - dar clipe ce atârnau greu în viaţa lor.

Tresăriră speriaţi. El îi mângâie mâna în tăcere. Ea îşi aşeză părul.

—Pe mâine dimineaţă, şopti el.

—Da. Ea îi apucă deodată mâna şi o strânse la pieptul ei.

—Iei gustarea de dimineaţă cu mine ?

—Cu plăcere .

O conduse până la poarta casei, descuie.

—Noapte bună, femeia mea de ieri şi de mâine şi de astăzi, zise el cu un zâmbet serios, de recunoştinţă.

—Noapte bună - te iubesc, zise ea şi-l mângîie sfioasă pe braţ.

El rămase locului, până ce o văzu prin geam dispărând, aruncându-i un salut drăgăstos, la cotitura

scării.Încet, dus pe gânduri, se întoarse la maşină. Kleinmüller se făcea că priveşte cu atenţie becul roşu al starterului.

Auzind-o că intră în camera alăturată, tatăl ei, care aşteptase, culcat în pat, întoarcerea târzie a copilei, zise:

—Ei, a fost frumos, Hilda ?

Ea apăru în prag.

—Admirabil, tată ! Pe urmă închise uşa.

Bătrânul surâse mulţumit în perne şi se întoarse cu faţa la perete. Putea să doarmă liniştit.

Nu trecu mult şi bătrânul colonel începu să sforăie adânc în odaia de alături. Hilda însă nu-şi găsea odihna. Sufletul ei clocotea de o fericire fără seamăn. Cu braţele ridicate, se plimba încet prin cameră, în lung şi-n lat. Obrajii îi ardeau, buzele îi ardeau, ochii îi ardeau. Inima îi bătea cu atâta putere, că la un moment dat îi fu teamă că ar putea-o auzi tatăl din camera de alături. Atât de tare îi zvâcnea sângele, murmurându-i în urechi cântarea cântărilor dragostei ei. Deodată însă începu să râdă de prostia ei.

Se aşeză în faţa oglinzii bătrâneşti şi se privi cu ochi iscoditori, ca pe o persoană străină. Iată aşadar pe femeia iubită şi sărutată de celebrul avocat Röhn ! Iat-o colo, în oglindă ! Îşi păru străină, schimbată, nu ştia nici ea cum. Nu-şi dădu seama că părea mai coaptă, că ochii priveau mai cald, mai pătimaş de când fuseseră acoperiţi de sărutările lui, că fata neştiutoare se transformase într-o femeie ce aştepta să se împlinească scrisul soartei.

Privi lung la rochia albastră ca oţelul. Apoi, cu un gest impulsiv, mângâie stofa moale şi mătăsoasă. I se părea că e o fiinţă vie şi sfinţită fiindcă o atinsese el, fiindcă ea îi plăcuse lui şi se întâmplase cea mai mare fericire din viaţa ei.

Se smulse apoi din contemplare şi-şi scoase rochia cu băgare de seamă. Pe urmă, când îşi desfăcu părul tot la oglindă, zări în ochii ei serioşi şi trişti o întrebare mută: Ce va fi , ce va fi ? Cu o mişcare bruscă, involuntară, îşi azvârli părul bogat pe spate.

La ce bun să-şi pună întrebarea asta ? Nu era de ajuns că el o iubeşte, că ea plutea într-o fericire divină ? Luă în mână peria de cap, mânioasă.

Dar cu părerea de rău şi cu supărarea nu poţi alunga strigoii din moşi strămoşi. De multe, foarte multe generaţii, în cercul ei, în familia ei, o sărutare însemna „logodnă". Fetele din casa de Lobach şi din familia conţilor Engelbert nu se lăsau sărutate, decât de bărbatul căruia voiau să-i închine toată viaţa lor.

Fireşte că vremurile se schimbaseră şi împrejurările odată cu ele. Hilda aflase din activitatea ei nişte lucruri pe lângă care o sărutare era o copilărie. Ştia prea bine toate acestea. Şi cu toate astea, în sângele ei înfierbântat de dragoste, înviau strămoşii şi chiar firea ei, deprinsă cu anumite concepţii, se răzvrătea. Ce avea mai bun şi mai nobil într-însa punea neliniştit aceeaşi întrebare: „ce va fi, ce va fi ?". Îşi zise din nou: el te iubeşte, asta ajunge. Tot restul e morală seacă şi calcul nevrednic ! cu toate astea, sute de bunici întrebau în sufletul ei, cu ochii trişti şi prevestitori de rele: „ce va fi ?"

Ştia ea prea bine că el n-o va lua de soţie. Că nu putea s-o ia. Ar însemna să trădeze credinţa lui despre structura căsătoriei. Ar însemna să calce în picioare convingerile sale cele mai ferme. Şi cu toate acestea, în sufletul fetei, care-şi peria acum părul lung şi des, răsări o speranţă dulce, blândă ca o alinare.

Voia să rămână la dânsul toată viaţa, să-i fie de toate: femeie, tovarăşă, prieten. Să nu mai plece nicio-

dată de la el. Voia să-i fie tot ce poate fi o femeie pentru un bărbat. Nu voia să fie pentru el un simplu episod, va şti ea să-l păstreze şi să fie fericită cu dânsul. Nu era altceva decât o femeie, cu toate slăbiciunile, puterile, dorurile şi patimile inerente firii. Şi de aceea spera, împotriva tuturor aparenţelor, a „celei mai sfinte credinţe" şi a tuturor „convingerilor nestrămutate".

Tinereţea şi optimismul ei învinseseră. Începu să creadă în minunile dragostei. Dacă o iubea - şi o iubea, o simţea cu toate fibrele inimii - va recunoaşte şi el că era orbit de o credinţă nebună. Desigur - desigur. Când iubeşti nu eşti numai orbit, se poate să ai din contră, vedenii. Astfel ea vedea azi totul într-o lumină nouă, înflorită ! Sigur că el îşi va schimba...

Se întinse pe cearşaful neted, care-i răcorii trupul înfierbântat şi, pe de-o parte fericirea primei iubiri, pe de alta străvechea şi veşnica mângâietoare speranţă, îi îmblânziră zbuciumul şi îndoiala şi o legănară blajin până adormi în somnul plin de încredere al tinereţii.

Nici Röhn nu putu să adoarmă. El nu mai avea douăzeci şi doi de ani, ca Hilda. Pe el nu-l mai încălzea nici o speranţă. Îmbrăcat în pijama, se plimba prin cameră în lung şi în lat, mestecând printre dinţi o ţigară după alta. Şi el se gândea cu grijă la viitor, la căsătorie, dar nu ca la un lucru cu putinţă. Pentru prima dată era cuprins de un simţământ destul de adânc, ca să-i îndrepte gândul spre căsătorie, dar îl alungă cu străşnicie. Ce înseamnă slăbiciunile acestea prosteşti ! Sentimentalismul ăsta !Nu voia să devină prost, să-şi piardă minţile ca ceilalţi bărbaţi, când erau sub dominaţia unei iubiri puternice ! Nu voia să cadă în cursa ademenitoare. Să paralizeze orice avânt, să înăbuşe flăcările divine !

Aruncă mucul de ţigară în scrumiera de argint.

Atunci ce-i de făcut ? Nu mai era destul de tânăr să se azvârle cu capul în jos, fără a cugeta, într-o aventură. Şi apoi Hilda îi era prea dragă, prea scumpă ca s-o ia drept o simplă aventură. Atunci ce era de făcut ? Să plece? Să o evite ? Să renunţe ? Să strângă la iuţeală drapelele fluturând de sărbătoare ale primei lui iubiri adevărate ? ! Astăzi - cât mai e încă timp - poate ? !

Umbla tăcut cu sprâncenele încruntate, în sus şi în jos. Îl străpungea gândul că era bătrân. Dacă îi putea trece prin minte că era cu putinţă să renunţe la minunea aceea de frumuseţe şi bunătate, pe care viaţa i-o rezervase atât de târziu, însemna că începe să îmbătrânească. Că nu mai era bărbat, ci o simplă sperietoare de vrăbii în haine bărbăteşti ! Asta ar fi ca şi cum cineva s-ar sinucide - din frică de moarte ! - Nu, nu, nu !! Se va agăţa cu mii de braţe dornice, da, se va agăţa de fericire, silindu-se să fie vrednic de ea ! Fie ce-o fi !

Se aruncă pe pat.

O va ţine cu mii de braţe egoiste !

Dar altruismul lui cinstit îi şopti: „Las-o în pace - e mai bine pentru ea !"

Scrâşni din dinţi şi-şi strânse pumnii. Nu, nu, nu !! La ce va fi bună viaţa, după ce va fi stins cea mai strălucită făclie care-l luminează, ca un laş ! Să trăiască în întunecimea unui beci ! El ? ! Nu !

Până în zori de zi se luptă cu egoismul său şi cu marea lui dragoste târzie.

* * *

CAPITOLUL 17

OVEN SE CĂSĂTOREŞTE

În ziua următoare, la şase jumătate, Hilda sună la poarta vilei de pe Heerstrasse. Röhn se apucase de lucru. Se sculase din pat la cinci, neputând să doarmă. Îi ieşi în întâmpinare.

Amândoi erau obosiţi de nesomn, zdrobiţi de luptă, speranţă şi îndoială. Dar îndată ce se revăzură, dispăru orice urmă de oboseală şi uitară de toate frământările şi luptele cu ei înşişi. Ea căzu la pieptul lui, supusă, uşurată, ca împinsă de vântul soartei, parcă s-ar fi iubit de când lumea.

După ce trecu primul val de bucurie, el zise, bine dispus:

—Ai venit mai devreme cu o jumătate de ceas. Nici tu n-ai avut răbdare, ai vrut să mă vezi mai curând ? Eu ardeam de dorul tău.

Ea mărturisi sinceră:

— Nu, Wolfgang, n-aş fi îndrăznit niciodată să te deranjez înainte de oră. Da, m-am gândit să vin mai devreme, fiindcă m-ai invitat la dejun, ca să nu întârziem ora de lucru !

Atunci o luă din nou în braţe - râzând, ca pe un copil care a spus o năzbâtie !

—De ce râzi ? întrebă ea neliniştită.

—Frumoasa mea conştiinciozitate ! zise el, blondul meu simţ al datoriei ! Cât te iubesc - şi fiindcă respecţi munca !

Da, şi zelul ei era pentru dânsul, muncitorul neobosit, omul de fier al datoriei, ceva scump şi apropiat.

Se aşezară pe terasa din grădină şi începură să dejuneze. Kleinmüller, servitorul-şofer, se retrăsese discret. Hilda făcea pe stăpâna casei, fără să-şi dea seama, inconştient, cu prevedere şi cu multă graţie.

Dar, pe când îşi încheiau, cu dreptul inalienabil al îndrăgostiţilor, prima masă în doi cu o caldă îmbrăţişare, uşa sufrageriei, care da pe verandă, se deschise şi în prag se ivi...Erwin Oven .

Venise, ca de obicei, direct de la gară. Găsise deschisă uşa casei, bucătăreasa deretica prin vestibul.

— Domnul avocat s-a sculat ?

Bucătăreasa dădu din cap, voind să mai adauge ceva, dar Oven se şi repezise la uşa sufrageriei.

Rămase cam încurcat în faţa scenei de dragoste de pe terasă, luminată de soarele unei dimineţi de iunie, care-şi filtra razele purpurii deasupra fericiţilor îndrăgostiţi.

Uşa trosnise, când o deschise Oven. Duşi pe altă lume de beţia sărutării, ei nu auziră nimic. Nu auzeau decât zvâcnirea sângelui în vine. Oven, zăpăcit, voi să plece neobservat, dar se temu să nu-i bată la ochi bucătăresei din vestibul. Aşa că se dădu înapoi şi închise uşa binişor. Apoi aşteptă. Trebui să aştepte cam mult şi avu destul răgaz să dea drumul mirării sale. De mulţi ani nu mai întâlnise - afară de bucătăreasă şi de secretară -

nici o femeie în casa asta.

Îi veni să râdă şi faţa lui, cam tulburată când intrase, se mai linişti.

Când Hilda şi Röhn coborâră în fine pe pământ, Oven ieşi din semiobscuritatea sufrageriei.

—Bună dimineaţa ! exclamă el voios.

Amândoi tresăriră speriaţi.

—Erwin ! Röhn se repezi la el.

De la plecarea lui la München nu mai auzise nici o ştire de la Oven. Nu-şi scriau mai niciodată. Când venea însă, era binevenit, amândoi prietenii se bucurau de revedere.

Hilda se înroşi, mâinile îi căzură pe genunchi.

Bărbaţii îşi strânseră mâna călduros. Pe urmă Röhn îşi petrecu braţul cu un gest afectuos pe umărul lui Oven şi-l duse în faţa Hildei.

—Ţi-l prezint pe dragul şi unicul meu prieten, Erwin Oven - şi ţie, pe Hilda de Lobach.

Oven îi întinse mâna, zicând că-i pare bine. Hilda plecă ochii în jos. Röhn observă că era încurcată şi schimbă imediat vorba.

—Ia stai aici să iei masa cu noi. Ce mai e nou ? Iar e vorba de fuzionare ?

Oven rămase încurcat, atât de încurcat cum nu fusese Hilda niciodată.

—Trebuie să vorbesc ceva cu tine, zise el, chiar acum.

Röhn se uită la el iscoditor. Nu-l văzuse niciodată prea agitat pe liniştitul westfalian.

—E ceva rău ? !întrebă el îngrijorat.

—Nu.

—Dar spune odată ! zise Röhn, poftindu-l să stea jos.

Hilda dădu fuga în sufragerie să aducă o ceaşcă, o farfurie şi un tacâm.

—Trebuie să vorbesc cu tine singur, zise Oven repede, folosindu-se de absenţa ei.

—E ceva atât de urgent ?

Oven dădu din cap .

Hilda aduse lucrurile. După ce le aşeză pe masă, Röhn se apropie de ea, îi luă mâna drăgălaş şi-i spuse:

—Noi ne ducem în birou pentru câteva minute. Erwin are să-mi comunice o afacere urgentă. Ne întoarcem imediat.

Ea dădu din cap, fără să se simtă ofensată. Oven se înclină respectuos, domnii ieşiră.

Pe când mergeau, Oven exclamă cu entuziasm :

—Este o făptură admirabilă !

Röhn zâmbi .

—Îmi pare foarte bine că-ţi place .

—Eşti îndrăgostit rău ?

—Rău de tot .

—Felicitările mele !

—Însă, n-aş dori, dragă băiete, zise Röhn, închizând uşa biroului, să o judeci greşit pe Hilda. O iubesc, ce-i drept - dar - iartă-mi expresia trivială - numai platonic.

Oven rămase înmărmurit.

—O căsătorie ? !scăpă el un strigăt de triumf .

—Ce prostie ! mormăi Röhn. Cum de ţi-a venit o idee atât de absurdă ! Eu să mă însor ? !

Atunci Oven îşi luă inima în dinţi şi spuse :

—Fiindcă eu mă însor !

Trecu câtva timp, până când Röhn îşi regăsi glasul.

—Tu? !

—Da .

—Dar ce, ai înnebunit ? !

Atunci Oven făcu un pas spre el. Când izbutise în fine să-i destăinuiască secretul, i se luase o piatră de pe inimă. Încet, sângele i se urcă din nou în obraji.

—Ştiam, că o să te superi rău, zise el cu încredere. Şi îţi mărturisesc că mi-a fost cam frică de tine.Pe cinstea mea. Dar, Wolfgang, tot ce mi-ai spus şi mi-ai insuflat întotdeauna, a fost numai pură teorie. Când iubeşti cu adevărat, mă înţelegi, astea toate se spulberă ca nisipul în vânt. Dacă şi tu o iubeşti cu adevărat pe fata de alături vei recunoaşte asta în curând.

—Că ai fi în stare să faci o nebunie ca asta, zise el blajin, nu mi-aş fi închipuit niciodată.

—M-am luptat destul cu mine, recunoscu Oven. Mă gândeam mereu la tine şi la... învăţăturile tale. Dar, am fost înfrânt.

El ridică braţele resemnat.

—De altfel o cunoşti şi tu.

—Eu ? !

—Chiar tu m-ai prezentat.

—Eu ? !

—La serbarea din parc, la Wannsee.

Röhn ridică fruntea gânditor.

—Habar n-am, mărturisi el.

—Femeia aceea superbă - Marya Fiodorovna.

La auzul acestui nume, Röhn tresări şi se dădu un pas înapoi. Dacă meseria nu l-ar fi deprins de mult să se stăpânească, s-ar fi trădat cu siguranţă. Se făcu galben ca ceara, silindu-se să pară calm. Abia acum îşi dădu seama că de la serbarea de la Wannsee, nu se mai gândise deloc la rusoaică.

Cu glas potolit întrebă :

—Crezi în prietenia mea ? !

Cu glas potolit întrebă :

—Crezi în prietenia mea ? !

—Ce întrebare, Wolfgang !

—Atunci nu te însura !

Oven zâmbi trist.

—Ştiam că tu o să fi contra. Şi Marya ştia.

—Aşa - ştia şi ea ?

—Ştie că eşti un duşman înverşunat al căsătoriei.

Röhn îl apucă pe prietenul său de mână. Foarte grav, aproape cu patimă, îi spuse gâfâind :

—Te implor să nu te însori !

Oven îşi trase mâna binişor.

—Frate dragă, ceea ce-mi spui tu, e o absurditate. Şi Marya zice aşa. Fiindcă tu, ca avocat de divorţuri, ai făcut experienţe triste. Să renunţăm noi la fericire ! E cu neputinţă, să pertinzi aşa ceva. Asta ar fi...nu găsesc alt cuvânt decât o „crimă". Cuvântul nu vine de la mine. Dar Marya are dreptate. Îţi vei schimba părerea, Wolfgang, după ce o vei cunoaşte mai de aproape. Nu există fiinţă mai curată, mai nobilă, mai blândă.

Un sunet răguşit ieşi din gâtul lui Röhn.

—Ai zis ceva ? întrebă Oven.

Dar Röhn îşi muşcă buzele şi rămase tăcut.

—Soarta a fost crudă cu ea - a trebuit să fugă din Rusia de teama primejdiilor de tot felul - aici a îndurat mizeria - ţi le voi povesti eu toate astea pe îndelete, altă dată. Şi cum tu eşti un om bun şi milos, te vei feri s-o năpăstuieşti cu tot dinadinsul - fără pricină şi fără scop.

—Hm ! făcu Röhn.

Oven se uită la el încurcat.

—Ciudat mai eşti ! Ai ceva personal împotriva Maryei ?

—Nu, zise Röhn apăsat

Era silit să mintă.

Între el şi prietenul său se ridica secretul profesional.

Pe Röhn îl săgetau tot felul de gânduri. Întrebă fără mânie :

—Ai cunoscut-o pentru prima dată acolo, la serbarea de al Wannsee ?

Oven răsuflă uşurat. Röhn începea să consimtă. Împotrivirea lui era înfrântă. Răspunse plin de râvnă :

—Da. Şi din prima seară ne-am şi plăcut. Mai ţi minte că a doua zi n-am putut lua masa cu tine ? Fiindcă aveam întâlnire cu ea şi toată după-amiaza am petrecut-o în locuinţa ei. Din păcate, seara a trebuit să plec. Dar, două zile după aceea, a venit ea la Colonia. Mă ţineam într-una să-ţi scriu. Dar - cum ţi-am spus - mă temeam de tine ca un copil ! Zâmbi cu sinceritatea unui băiat de liceu.

Röhn nu zise nimic.

Oven însă adăugă :

—Acum trebuie să plec - ea mă aşteaptă afară, în automobil.

Röhn îl privi mirat.

—Da, n-a vrut să intre. Zicea ca să-ţi povestesc eu mai întâi cu binişorul. Am sosit amândoi azi de dimineaţă. Aveam de gând s-o conduc mai întâi la ea acasă şi eu să vin să stau la tine. Dar cum şi tu pluteşti în al nouălea cer - făcu un semn spre terasă - mă voi duce mai bine la hotel.

Röhn nu răspunse nimic.

—Mă gândeam să prânzim împreună toţi trei, la Dressel. La ce oră vrei tu ?

Röhn chibzui în grabă.

—La două şi jumătate, zise el.

Oven îl apucă de mână şi i-o strânse cu putere. Acum bătălia era câştigată, de vreme ce primea să ia masa cu ei împreună !

—Ce bine îmi pare, Wolfgang ! La două şi jumătate? Bine. La două am o întâlnire de afaceri. Dar nu face nimic, puteţi începe masa fără mine. N-o să întârzi nici eu prea mult. Acum însă plec, că mă aşteaptă. Salut-o din partea mea pe fiinţa aceea fermecătoare de pe terasă. Ascultă-mă pe mine, ia-o, dacă o iubeşti ! Există şi căsnicii fericite, încearcă şi vei vedea. Aşadar, la revedere, la Dressel. Şi vei vedea, cu o femeie ca asta nu poate fi nenorocit nici un bărbat - cu toate că tu ai avut atâtea experienţe triste .

Se despărţiră în vestibul, dar Röhn mai rămase multă vreme în mijlocul biroului, dus pe gânduri. Înţelegea prea bine ce uneltise femeia aceea. Totul era limpede pentru el. Încă de la serbarea din parc simţise că tânărul bogat, dar lipsit de experienţă, va fi o pradă sigură, fără apărare, în faţa şireteniei ei. Îşi puse în gând să-l convingă s-o ia de nevastă. Să îngăduie el oare aşa ceva ? ! Să-l lase pe băiatul acesta încrezător să alerge spre pieire? ! Femeia asta îl va nimici . Fără doar şi poate . Se mărita cu el numai din calcul . „Dama" aceasta, care, de ani de zile, nu era decât o femeie întreţinută ! Care n-avea scrupule şi nu ştia ce-i buna cuviinţă ! Cu femeia aceasta să-l lase pe prietenul lui să se însoare ? !

Îşi concentrase toate facultăţile minţii, spre a judeca. Nu, n-avea voie să-i dezvăluie lui Oven nimic, din ceea ce îi încredinţase ea la acea consultaţie. Îl oprea datoria lui de avocat. Nu putea trăda, ceea ce îi încredinţau lui clientele ! Nu - nu ! Dar cum să-l lase pe tânăr, pe care-l iubea ca un părinte, să meargă spre pieire, fără a-i întinde o mână de ajutor ? !

În cele din urmă, se întoarse pe terasă. Hilda îl salută cu un surâs, neobişnuit la ea, înflorit abia de aseară, un surâs plin de bucuria dragostei împărtăşite. De aceea şi ochii ei păreau mai întunecaţi şi mai adînci.

—Scuză-mă, o rugă el şi luă loc. Deşi căută să-şi ascundă durerea sub o aparenţă de veselie, ea ghici cu instinctul ce i-l da iubirea, că era tulburat. Îl atinse drăgălaş cu mâna, întrebându-l cu interes :

—Dragul meu, eşti îngrijorat ?

El o privi cu ochii întunecaţi, fără a răspunde. Hilda citi în ei o criză sufletească. Înfricoşată, îi apucă mâna .

—Dragul meu, nu pot să te ajut, purtând şi eu o parte din grijile tale ?

Spontan, din adâncimi atavice, răsărise în ea spiritul de tovarăşă , al femeii .

Röhn clătină din cap .

—N-am voie să vorbesc. E un secret profesional.

—Ce mai contează ! Eu lucrez în biroul tău şi ştiu că n-am voie să vorbesc de afacerile tale de avocatură, replică ea mirată .

—N-am voie, nu. Ceea ce ajunge în acte şi documente din câte mi se încredinţează, e greu să rămână secret. Se discută şi în public, în faţa tribunalului. Dar ceea ce aud în orele de consultaţie, n-am voie să divulg ! Zâmbi el, spre a face o diversiune.

—Ce dureros e, zise ea tristă, că sunt atâtea lucruri pe care trebuie să le suporţi singur, fără mine !

—Mă voi descurca eu într-un fel oarecare, răspunse el hotărât. Îmi pare rău că am fost stingheriţi la primul nostru dejun în comun .

—Ce să faci, era unicul tău prieten ! zise ea .

—Unicul meu prieten ? Astfel ţi l-am prezentat ? Atunci am făcut o dublă greşeală. Întâi că mi-a provocat

o amară decepţie şi apoi - o simt din ce în ce mai limpede şi mai puternic : Singurul meu prieten eşti tu !

Auzind acestea , ea sări de pe scaun, îşi încolăci braţele în jurul gâtului lui şi-i acoperi faţa de sărutări fierbinţi .

—Mulţumesc - îţi mulţumesc ! Nu-mi puteai dărui ceva mai preţios şi mai frumos .

Puţin mai târziu îi dicta liniştit şi repede ca de obicei.

În drum spre Tribunal, o conduse până în apropiere de birou.

În răgazul dintre procese, îl apucă din nou grija de prietenul său . Ce fel de căsnicie, ce decepţii distrugătoare, ce pângărire a cinstei îl aşteptau alături de femeia aceea !

Se gândea în tot chipul, îi veni în minte să-i scrie decanului baroului, să-i expună cazul fără a cita vreun nume şi să-i ceară o dispensă spre a-l putea avertiza pe Oven. Dar înlătură ideea aceasta, fiindcă n-avea nici un rost. Nici cea mai înaltă instanţă avocăţească nu-l putea dezlega de datoria de a tăcea.

În procesul următor, avu ca adversar pe unul din cei mai vestiţi avocaţi ai Berlinului, un membru al consiliului de disciplină, cum de altfel era şi Röhn. După ce ieşiră de la şedinţă, îi povesti cazul pe scurt şi-l rugă să-i dea un sfat. Înţeleptul şi bătrânul consilier juridic chibzui cum e mai bine.

—Proastă afacere, dragă prietene. E un conflict, în care intră majoritatea oamenilor, precum şti şi dumneata. Nu-i aproape nimic de făcut. Singurul lucru ar fi să-l previ pe prietenul dumitale într-un anumit fel .

—Credeţi, domnule consilier, că un om care e amorezat nebun mai ascultă de consideraţii obişnuite ? !

Bătrânul ridică din umeri.

—Fără a-l pune în faţa unor fapte concrete, indiscutabile, nu voi ajunge la nimic. N-aş reuşi decât să-mi pierd prietenul, tocmai acum când are mai multă nevoie de mine.

—Posibil, foarte posibil, mormăi consilierul. Nu rămâne altceva, decât să laşi destinul să-şi termine opera. Trece-o pe lista lungă a acelor întâmplări, în faţa cărora stăm neputincioşi. Să ne resemnăm împotriva forţelor superioare ale vieţii, iată care e soarta noastră a tuturor.

Röhn vru să răspundă ceva, dar tocmai atunci se apropie de el noul adversar, gata de luptă. Întinse deci mâna consilierului, mulţumindu-i îndurerat şi se îndreptă spre sala unde se judeca.

Deşi experienţa sa în afaceri feminine îl făceau foarte sceptic în privinţa rezultatului, totuşi punea o ultimă nădejde în convorbirea între patru ochi cu Marya Fiodorovna.

Exact la două şi jumătate, fu la Dressel. Ea aştepta. Când veni la masa ei, femeia îi întinse mâna, zâmbindu-i prietenos, dar ironic în acelaşi timp.

—Bună ziua, domnule avocat, mă bucur mult că vă revăd.

El îi întinse abia degetele şi luă loc. Se aplecă apoi spre ea şi zise încet, dar apăsat :

—Scuteşte-mă te rog de toate formalităţile astea. Erwin va fi aici peste puţin timp. Nu avem vreme de pierdut. Te rog, să-l laşi în pace şi să-i redai libertatea !

Ea ridică în sus arcul îngust de brici al sprâncenelor, simulând mirarea.

—Ce vorbeşti dumneata ? ! Să-i redau libertatea ? Eu ? Pentru ce ?

—Fiindcă nu eşti femeia care-i trebuie lui Erwin. Să lăsăm comedia la o parte ! Îl voi preveni .

Ea scoase, foarte liniştită, pudriera de aur din poşetă şi începu să-şi facă buzele cu roşu în faţa micii oglinzi de pe capac. În acelaşi timp zise nepăsătoare :

—Dumneata pe mine vrei să mă păcăleşti, domnule Röhn. Dumneata nu ai voie să vorbeşti nimic - dacă nu, eu spun asta la baroul de avocaţi.

—Aha, făcu Röhn sarcastic. Va să zică ştii şi asta ?

—Eu ştiu foarte bine. Eu am fost la un avocat din Köln, să cer un sfat pentru averea pe care dragul de Erwin vrea să mi-o dea cadou, fiindcă el este foarte generos cu mine. Şi i-am spus că mi-e frică de dumneata. El mi-a răspuns să nu am nici o grijă. Dacă dumneata vorbeşti, închisoarea şi pedeapsa baroului de avocaţi te aşteaptă.

Röhn dădu din cap, ironic.

—Să lăsăm asta, zise el tăios. Apoi se aplecă şi mai mult spre ea şi întrebă apăsat.

—Spune-mi, ce sumă pretinzi .

Chelnerul se apropie, Röhn îi făcu semn să plece, zicând enervat :

—Mai târziu.

—Despre ce sumă este vorba ? întrebă ea prefăcută.

—Ştii prea bine. Ce sumă pretinzi ca să-i redai libertatea lui Erwin ?

—Glumeşti. Dragostea mea nu poţi s-o plăteşti cu bani.

—Nu mai spune ? ! se miră el batjocoritor.

Ea îl străpunse cu o privire ascuţită de pumnal.

—Dumneata mă insulţi, fiindcă eşti fără armă, zise ea.

—Îţi ofer 50.000 de mărci .

Ea râse în hohote.

—Nu am nevoie de nenorociţii dumitale de bani. Eu am un logodnic multimilionar .

Atunci o ameninţă, şoptindu-i :

—Te previn ! Dacă îl vei nenoroci pe nefericitul tânăr, vei vedea că nu sunt chiar aşa fără armă, cum crezi.

—Ameninţările tale mă lasă rece. Eu am trecut prin prea multe pericole. Dar grija dumitale este de prisos. Eu - ah, ai sosit, Erwin ! Tu crezi, că eu te fac pe tine nenorocit ?

Oven îi sărută mâna fierbinte, îl salută pe Röhn şi râse cu poftă .

—Ce, iar a început să cobească, duşmanul ăsta al căsătoriei ? Nu i-o lua în nume de rău, drăguţă. El cunoaşte numai femei rele. Nu îngeri, ca tine .

Oven se scuturase, în prezenţa ei, de atitudinea elevului faţă de maestru şi vorbea cu un fel de milă binevoitoare. Sărută din nou mâna Maryei, evlavios, cu pietate, ca pe o icoană .

În cursul prânzului, Röhn avu din ce în ce mai mult impresia că el n-are ce căuta acolo, că face o figură stupidă şi idioată. Cei doi îndrăgostiţi se giugiuleau ca nişte copii, se strigau pe tot felul de nume şi diminutive caraghioase, aveau relaţiile lor secrete şi întrebuinţau un vocabular special, într-un cuvânt : se purtau ca nişte amorezaţi şi logodnici, cărora nu le mai pasă de nimeni, aşa încât Röhn părea un străin de prisos, înaintea căruia se înălţa ca un zid intimitatea glumeaţă a celor doi. Avea impresia că, sub influenţa acestei femei, Oven începuse de pe acum să se schimbe în rău. Fusese întotdeauna mai mult băiat decât bărbat, în înţelesul bun al cuvântului. Un băiat isteţ, deştept, sincer, cinstit şi devotat. Acum îi păru lui Röhn prostuţ şi copilăros. Cu toate acestea, dragostea

lui pentru dânsul nu se micşoră. Dimpotrivă. Mila, dorinţa de a-i veni în ajutor şi sentimentul celei mai dureroase neputinţe, crescură şi mai mult în el.

Merge spre pieire - merge spre pieire ! îi răsuna mereu în creier, în timp ce privea la dragostea senzuală, împinsă prea departe a lui Oven şi la maimuţăreala de patimă adâncă a femeii, care nici măcar nu ştia să se prefacă destul de bine. Se cutremura, era scârbit - şi suferea profund.

El vorbi puţin. Oven, care de obicei era tăcut şi gânditor, întreţinea convorbirea de parcă ar fi fost beat. Marya Fiodorovna îi ţinea isonul, rotindu-şi mereu ochii, şăgalnică.

În fine, Röhn se ridică de la masă. Nervii nu-l mai susţineau. Scoase ceasul.

—Vă rog să mă scuzaţi, zise el. Am de lucru.

Nu-l reţinură. Logodnicii erau bucuroşi că scapă de prezenţa lui tăcută, care părea o critică la adresa lor şi îi apăsa ca o stâncă.

—Ne mai vedem noi, nu-i aşa ? întrebă Oven.

—Desigur, răspunse Röhn.

—Pritenul tău nu se mai amuză când este în societate, îşi bătu joc Marya după plecarea lui Röhn.

—Nu - azi e cam necăjit, recunoscu Oven. Să nu-ţi pese de asta, drăguţa mea. Nu era supărat pe tine, ci pe căsătoria noastră în general. E un partizan maniac al burlăciei, n-ai ce-i face !

—Este un bărbat rău - oh, eu îi cunosc bine pe bărbaţi. Nu pot să-l sufăr şi nu vreau să-l mai văd.

—Se poate Marya, dar el este prietenul meu...

—Oh - ce om rău eşti ! Tu nu mă iubeşti ! Îl iubeşti mai mult pe prietenul tău, decât pe mica şi sărmana ta Marya.

—Ce spui, îngeraşule... zise el, şi puse mâna pe braţul ei.

Ea îl îndepărtă bosumflată.

—Du-te şi însoară-te cu prietenul tău - nu cu mine!

—Ce-i asta, dragostea mea...

—Tu dacă mă iubeşti, promite-mi că astă-seară plecăm şi n-o să-l mai vedem pe Röhn - el îmi este duşman - este un om rău, simt că mă urăşte. Da - da! Eu simt când un bărbat mă urăşte.

Se uită prin sală şi-l chemă pe chelner. Acesta se apropie.

—Adu-mi te rog, o coală de hârtie şi un plic!

—Ce vrei să faci? o întrebă Oven speriat.

—Te rog să-i scrii chiar acum că nu-l mai putem vedea fiindcă noi plecăm diseară. Eu ţi-am spus să nu venim la Berlin. Eu îl cunosc foarte bine. Dar tu ai susţinut că trebuie să-i anunţăm şi lui căsătoria noastră. Acum îţi dai seama că trebuie să plecăm şi să facem nunta la Köln, fără multă gălăgie, asta numai dacă crezi că Marya este femeia ta dragă şi dulce.

Ea îşi lipi şoldul de el pe sub masă, îl privi cu ochii ei negri, strălucitori, aşa încât bietului băiat începu să-i fiarbă sângele în creier, înecându-i orice putere de judecată şi orice posibilitate de împotrivire. Îi scrise lui Röhn, plecară fără să-l vadă, şi peste puţin timp Oven se însură cu Marya.

Pe cel mai bun prieten al său nu-l invitase la nuntă.

Röhn ghici din tăcerea lui Oven tristul adevăr. Acum aştepta veşti de la el, căci dragostea lui pentru prietenul său tot mai dăinuia. Ştia precis că în curând îl va câştiga din nou, că se va întoarce la el cu mii de iluzii în minus, distrus poate pentru totdeauna.

Aştepta în tăcere să vină vremea aceea, când Marya plictisită, va găsi pe altcineva şi îl va părăsi pe Oven, prea sincer şi prea copilăros pentru ea.

Pe de altă parte, situaţia sa îi absorbea toate gândurile şi energiile .

* * *

CAPITOLUL 18

DESĂVÂRŞIREA DRAGOSTEI

Veni o vreme grea - plină de bucurii, vremea creşterii şi a statornicirii dragostei lor şi - a prefecătoriei şi a minciunii pe de altă parte. Până acum, Hilda n-avusese niciodată taine faţă de tatăl ei. Acum ascundea de dânsul tot ce alcătuia viaţa ei adevărată. Tot nu era încă în stare, să-i vorbească despre dragostea ei. O sfială nestăpânită o împiedica. Dar simţul ei cinstit de adevăr suferea şi se chinuia în atmosfera aceasta de minciună.

Veni apoi clipa în care îl minţi pe tatăl ei. În seara accea, după consultaţie, când Röhn intră în vestibul, îi ajunse la ureche sunetele andantelui Grazioso din a nouă sonată a lui Mozart. Stătu locului şi trase cu urechea. Ea îl interpreta pe Mozart cu mult talent, îl cânta uşor şi graţios, după chipul şi asemănarea ei, şi capricios, cald şi impulsiv, limpede ca un dangăt de clopot şi curat, aşa cum era şi ea.

Intră fără zgomot în cabinetul de lucru şi rămase să asculte. Apoi merse în vârful picioarelor până la uşă. Ea cânta fără partitură. Aşa cum şedea în faţa pianului, cu

gândurile departe, profilul ei părea mai nobil şi mai spiritualizat ca niciodată.

—Hille, şopti el fără voie.

Ea tresări, îşi înălţă privirea şi se ridică. Dădu fuga şi se aruncă năvalnic la pieptul lui.

—Mi-am cântat fericirea pe o arie de Mozart, zise ea încet şi-l sărută cu o sinceritate inconştientă, care izvora din firea ei, străină de orice rezervă calculată şi fără ascunzişuri. Înflăcărarea ei îl cuprinse şi pe el.. Dar se stăpânea ca de obicei, îşi punea stavili puternice, se căznea să rămână stăpân pe simţurile lui. Ştia el, că era a lui de mult, chiar dacă, în fecioria ei fără experienţă, nu-şi dădea seama cât de primejdios era să se joace cu focul patimii lui.

Se aşezară la masă. El povesti tot felul de lucruri.

După ce mâncară se apropiară de divan şi se sărutară. Deodată Röhn şopti :

—Scumpă Hille, avem şi noi de vorbit despre ceva, pe faţă şi cinstit.

—Ce anume ? ! întrebă ea speriată şi neliniştită.

—Iată ce-i, Hille, zise el luptând cu sine însuşi, mă întreb ce va fi cu noi amândoi ? Dacă ai şti, cât mă lupt cu mine însumi...

—Te lupţi cu tine însuţi ? !

—Ştiu, că temperamentul tău - firea ta întreagă - trebuie să te îndemne să te gândeşti la - la - o căsătorie.

Ea sări în sus. Galbenă ca ceara, şopti :

—Nu mai vorbi despre asta !

—Ba, trebuie ! Odată şi odată ! Fiindcă chestiunea aceasta se-ridică între noi.

—Între noi amândoi !

—De-ai şti, cât sufăr fiindcă nu-ţi pot spune : fii soţia mea !

Ea ridică mâna, împotrivindu-se slab .

—Nu-ţi pot spune, Hille. Toate fibrele trupului meu se opun la aceasta.

Ea voi să-l întrerupă, dar el urmă mai departe :

—Ar fi să ucidem dragostea noastră - ah, ce să-ţi mai spun, tu ştii prea bine ce gândesc eu despre căsătorie!

Ea îşi întoarse faţa spre el.

—Dragul meu, zise ea blajină, ştiu tot. Nu te mai îngrijora de asta. Să fim şi de aici înainte fericiţi în dragostea noastră ca şi până acum. Să nu ne mai gândim, să nu ne mai frământăm ! Să fie tot aşa mai departe - să ne strângem şi mai aproape şi să ne iubim mai cu drag... Ea îl îmbrăţişă . Eu nu trăiesc decât prin tine - dacă aş vrea să devin nevasta ta, ar fi numai spre a fi pentru tine tot ce poate fi o femeie pentru un bărbat. Fără margini, fără rezervă, din toată inima - te iubesc atât - atât de mult ...

Glasul i se tăie. Îşi lipi buzele de gâtul lui, se strânse lângă el, aproape, luată de vârtejul patimii, al bunătăţii, al dorinţei dureroase de a se da. Sângele ei clocotea de dorul lui - din instinct - împins de puterea firii - dintr-o pornire a simţurilor .

Rezistenţa lui căzu - şovăirea lui dispăru. Deveni dintr-odată bărbat, nimic altceva decât un bărbat, care simte vlaga bărbătească clocotind în vene. O trase spre dânsul ...

—Te iubesc mai mult ca orice pe lume, îngână ea .

Şi ameţeala îi cuprinse pe amândoi fără să se mai gândească la altceva .

* * *

CAPITOLUL 19

FRĂMÂNTĂRI

Abia când se întoarse în casa părintească, Hilda îşi dădu seama de cele întâmplate şi-i fu ruşine. Nu se căia, dar recunoştea, smerită, că păcătuise împotriva tradiţiilor strămoşeşti. Cât timp fusese în tovărăşia lui Röhn, care o condusese până acasă, fusese ameţită de dragostea, de drăgălăşenia lui, şi de atenţia ocrotitoare, cu care orice adevărat bărbat o înconjoară pe femeia, care a devenit a lui în faţa naturii.

Acum însă era singură cu ea însăşi, cu fapta ei. Şi educaţia, atavismul, firea şi conştiinţa ei o mustrau.

Tatăl ei nu dormea încă. Găsise în cele din urmă ceva de lucru. Scria adrese pentru un institut de propagandă. Se apucase de lucru foarte bucuros. Plicurile scrise se îngrămădiseră pe masă. Lucrul se plătea la suta de bucăţi.

Hilda intră în cameră, şovăitoare şi cu sufletul împovărat. Colonelul îşi ridică ochii, bine dispus.

—Hilda, fetiţo, am găsit de lucru ! Ia te uită ! Ce mai munte de plicuri am scris ! Ei, aţi avut mult de lucru?

Ea spuse prima mare minciună din viaţa ei :

—Da .

—Atunci trebuie să fii obosită. Haide la culcare ! Eu o să mai lucrez puţin, ca să pot preda mâine de dimineaţă toată grămada asta .

Era foarte vesel că poate câştiga şi el ceva după atâta alergătură zadarnică .

Ca şi în alte seri, ea se aplecă spre dânsul şi-l sărută, zicându-i „noapte bună". Astăzi însă, făcând aceasta, îi fu ruşine de prefăcătoria ei. Ce-ar zice, ce-ar face el, dacă ar şti că i s-a oferit iubitului ei. El o privi îndelung. Să fi băgat ceva de seamă ? Ea se înroşi, sângele i se urcă la cap şi simţi cum totul zvâcneşte în ea, de frică .

—Ce te uiţi aşa la mine ? întrebă ea fără să răsufle.

—Nu ştiu ce să fie, replică tatăl zâmbind - rochia ta frumoasă o fi pricina - sau lumina - dar niciodată n-ai semănat atât de bine cu maică-ta, ca în astă-seară .

Atunci, din ochii ei, ţâşniră lacrimi fierbinţi, lacrimi de ruşine în faţa memoriei sfinte a mamei ei, înălţată de-a pururi deasupra a tot ce-i pământesc, lacrimi de chinuitoare consternare, când se compara cu femeia aceea castă şi cinstită .

—Copilă ce mai eşti !exclamă colonelul, apoi sări în sus şi o strânse cu drag la pieptul lui. E foarte frumos că semeni mamei atât de mult - parcă ar trăi mai departe prin tine - pentru tine şi pentru mine. O mângâie pe spate.

Ea se desfăcu din îmbrăţişarea părintească, zâmbi în silă şi zise, scuzându-se :

—Se vede că sunt cam turmentată, dar îşi dădu seama cu multă durere de acest nou neadevăr şi ieşi iute din cameră .

Tatăl se aşeză iar la masă şi scrise mai departe adrese, în mod mecanic. Dar gândurile îi zburau acum

aiurea. Se gândea în fel şi chip. L-o fi iubind oare Hilda pe şeful ei ? Cam aşa pare. Căci în ultimul timp s-a schimbat mult, a devenit distrată, neastâmpărată, irascibilă. Nu cumva toate acestea provin din cauză că era amorezată ? Uf, ce greu e să citeşti în sufletul unei femei! Că Röhn o iubeşte pe fată, nu mai încape îndoială. Nu merge cineva cu dactilografa lui la restaurant şi la teatru chiar dacă e aristocrată şi fată de colonel - mai ales un bărbat ca avocatul Röhn - dacă n-ar iubi-o pe fată. Că totul decurge în mod onorabil este chezăşie copila lui - şi avocatul Röhn, care e cunoscut ca un om de onoare, el care era prietenul şi asociatul lui Hellebrandt. De partea asta era cât se poate de liniştit.

Dar, la urma urmelor, ar fi timpul ca omul acesta să-şi dea intenţiile pe faţă. La drept vorbind s-ar fi cuvenit de mult să-i facă o vizită, şi să se prezinte tatălui iubitei lui.

Tot gândind astfel, bătrânul puse condeiul jos. Fără îndoială, astăzi toate s-au schimbat. Cine mai ţine socoteală acum de taţi, mai ales când sunt nişte bătrâni la pensie, fără o leţcaie în buzunar ? Pe urmă nici bunacuviinţă nu mai urma regulile de altădată.

Luă iar condeiul în mână şi începu să scrie o adresă pe plic.

Odată şi odată tot va veni el. De bună seamă, că nu ştie nici el ce gândeşte Hilda în această privinţă, fiindcă ea îşi ascunde dragostea faţă de el, aşa cum fac femeile de obicei. Ha, ha, nu degeaba era fata lui. Zâmbi bucuros că bărbatul acesta care-i va lua fata într-o bună zi, şi pe care - în treacăt fie zis - era grozav de gelos în adâncul sufletului, nu ştia cum stau lucrurile cu ea. Aşa-i trebuia, omului acesta străin cu desăvârşire, care venea aşa, din senin şi-i lua copila. Nu-i de mirare, că s-a amorezat

nebun de fată. Zău, deloc. Era doar o comoară de fată, şi atât de frumoasă !

Copie, harnic, toate numele de pe lista cea lungă. Cu încetul se mai linişti, îi veni inima la loc. De altfel era şi el omul, care i se potrivea fetei. Îl cunoştea mai mult din descrierile ei. Pentru o fiinţă excepţională ca ea, trebuia şi un bărbat, care ştia să se ridice deasupra celorlalţi- aşa cum se zice, acum aşa de nimerit ? - era o figură „proeminentă". Cât despre „proeminent" nu era nimic de spus. Nu-ţi puteai arunca odată ochii pe vreun ziar, fără să-i găseşti numele pomenit - mereu avea câte un proces senzaţional. Acum de curând, fusese numit în comisia pentru modificarea legii divorţului, ca specialist. Ce prostie mai era şi modificarea asta a legii de divorţ ! Un fel de încălcare de ordine, prea de tot liberală. Prea împingea departe principiile liberale, avocatul ăsta - spunea nişte grozăvii la discuţia proiectului - ei, ce să-i faci? Hm, oare n-ar fi bine să vorbească odată cu Hilda - pe departe, fireşte - în aşa fel ca să nu profaneze mugurii gingaşi ai dragostei ei. Scria şi făcea tot felul de planuri isteţe, cum s-o aducă pe fată din condei cu binişorul, ca să-i dea de înţeles că omul acesta o iubeşte şi că ar fi bine să nu se mai arate nici ea prea rece faţă de dânsul.

Hilda rămase în camera ei ţintuită locului, aproape de uşă. De două ori îl înşelase cu bună ştiinţă pe tatăl ei, pe omul acela pentru care adevărul alcătuia prima poruncă a omeniei, care o învăţase de mic copil, că nu există ceva mai infam, mai murdar, decât minciuna.

De două ori îl minţise chiar azi, în primele cinci minute după - după - cele întâmplate. Şi chiar această - această întâmplare - nu era, prin ea însăşi, o trădare ruşinoasă faţă de dânsul ? ! Simţul ei de dreptate, dragostea ei de adevăr se răzvrăteau.

Asta era abia începutul. Tot astfel o să meargă lucrurile de aici înainte : cu minciună şi înşelăciune, cu prefăcătorie şi necinste ? !

Îşi aruncă privirea, disperată, prin cameră. Mobila o adusese mama ei, de zestre. Era o mobilă veche de mahon, pe care odinioară o primise bunica ei de zestre, lucruri frumoase de demult, printre care Hilda se pomenise încă de mică .

Deodată i se păru că e străină printre lucrurile acestea vechi şi dragi - parcă ar fi fost izgonită de ele, ca şi cum obiectele strămoşeşti ar fi văzut ce i se întâmplase. Se aşeză într-un fotoliu vechi, cu picioarele sculptate. Mahonul lucios, înroşit de timp, al mesei rotunde, al dulapurilor şi al scrinului, sclipea grav şi cu dispreţ. Se ghemui toată, ca şi cum mobilele cele vechi ar fi privit-o supărate şi cu înţeles .

„Da", îi şoptea o voce lăuntrică, „acum am ajuns şi eu una dintr-acelea, pe care lumea le arată cu degetul".

Toate însă, câte le aflase, le auzise, le citise şi le văzuse la birou, în ultimele săptămâni, se răsculau împotriva mustrărilor conştiinţei ei deznădăjduite .

Astăzi totul s-a schimbat, gândi ea cu sarcasm. Dragostea fără căsătorie e mai morală decât o căsătorie fără dragoste, aşa zice Wolfgang că a spus o femeie. Vederile s-au schimbat din vremea când mama mare şi-a ondulat buclele de la tâmple în faţa oglinzii de colo, de la masa de toaletă. După război a venit o epocă erotică, aşa se zice .

Ea sări în sus .

Nu, nu, toate astea erau prostii ! Nu fiindcă era o epocă erotică, nici din cauza vreunei fraze moderne lipsite de înţeles, nici mânată de vreun alt principiu, se dăduse ea bărbatului iubit, ci fiindcă îl iubea - fără

şovăire, fără ambiţie, fără margini. Şi tot aşa era pe vremea bunicii - şi în toate vremurile, de când oamenii au început să iubească şi de când în venele femeii clocoteşte dragostea. Numai că azi faptul nu mai era un păcat - o crimă ce nu se poate ispăşi, pentru care fetele altădată erau alungate din casă, hulite şi disperate. Toate fetele astea sărmane şi izgonite odinioară, fie Gretchen, sau „Maria Magdalena" a lui Hebbel sau multe alte mii fără nume, nu păcătuiseră mai greu - decât ea .

Ea se plimba prin cameră în lung şi-n lat, purtată de gânduri. Cazul ei era, firește, altfel decât al celorlalte, mult mai complicat. Pentru iubitul ei, căsătoria era o imposibilitate, fiindcă el ...

Se întrerupse singură. Pentru toate surorile ei de suferinţă, cazul fusese la fel de „complicat". Totdeauna au existat motive, care au împiedicat căsătoria. Nu, nu. În faţa acestor mobile severe, lustruite, scuza ei nu prindea, nici apărarea pentru el şi pentru ea. Mahonul lucea sever, neînduplecat, străin - rece. Nu mai era prietenos ca altădată .

Se aşeză pe marginea patului, descurajată şi părăsită. Dar, în sufletul ei, chinuit de griji, se trezi din nou speranţa, care o încălzise şi în ziua când fusese cu Röhn la teatru prima oară : să-l învingă prin dragoste, să-l covingă prin fapte ! Să continuie a trăi astfel cu el - să-l lase n-ar fi în stare niciodată - până când îşi va recunoaşte singur greşeala, până va fi încredinţat că nu există ceva mai măreţ şi mai înalt decât căsătoria, care a fost şi va fi de când lumea, aşezarea cea mai nobilă, care a consfinţit dragostea şi traiul comun a doi oameni ce se înţeleg şi se iubesc .

* * *

CAPITOLUL 20

DESTĂINUIREA

Dar, cu toate speranţele frumoase, Hilda tot nu era fericită în dragostea ei. Mai mult ca oricare altă femeie, ea fusese creată pentru a păstra poruncile legii,tradiţiile strămoşeşti ,focul sacru al căsătoriei.Extravaganţele,concubinajul,amorul liber, i se păreau în fond lucruri vrednice de dispreţ, care o înspăimântau.Cum de alunecase ea însuşi pe povârnişul acesta, nu putea pricepe deloc şi se cutremura gândindu-se

În faţa tatălui ei, se simţea foarte umilită din cauza acestei taine urâte pe care trebuia s-o ascundă.

Dar toate acestea le resimţea numai când era singură.Cum se afla în compania lui Röhn, toate se justificau, ca ceva de la sine înţeles; atunci „amorul liber", „legătura", erau vorbe goale, fără noimă , spuse de oamenii care nu-şi dădeau seama de conţinutul lor adevărat, profund. Atunci se simţea ocrotită, păzită, era împăcată cu soarta şi fericirea ei nu era cu nimic tulburată. În asemenea clipe, până şi protestările lui repetate, izvorâte din dragostea lui chinuită de răspundere,asupra

imposibilităţii de-a încheia o căsătorie, i se păreau convingătoare ; iar argumentele de admis. El îi aducea mereu exemple din carieră, spre a-i motiva repulsia ce o avea pentru căsătorie. Oamenii, care se căsătoriseră dintr-o dragoste fierbinte, înlăturând mii de piedici, după o luptă titanică cu forţele potrivnice, bărbaţi care smulseseră pe femeile lor din alt cămin, fiindcă nu puteau trăi fără ele - femei, ce-şi părăsiseră copiii iubiţi, spre a-şi lega viaţa de bărbatul, fără de care viaţa însemna moartea pentru ele .Şi toate luptele, văpăile şi iubirile acestea puternice îşi găseau încheierea în cabinetul lui de consultaţie.

Da, în prezenţa lui totul îi părea simplu şi limpede. Căsnicia era ceva înfiorător, crud, ce nu avea nimic de-a face cu dragostea, dimpotrivă, îi era cel mai neâmpăcat duşman. Glasul lui, logica şi personalitatea lui o ameţeau şi îi întunecau judecata.

După ce se despărţea de el, nu mai era sub puterea sugestiei. Atunci rămânea o simplă femeie, pe care nici-o putere din lume n-o putea convinge că o căsătorie cu ea ar însemna pieirea, că dragostea ei ar putea să dispară, că dorinţa ar putea zbura şi că totul s-ar prăbuşi din înălţimile cerului în adâncul iadului.

Röhn îi creă o situaţie materială de neînchipuit.Dar ea refuza ajutorul lui. Nu primea decât cadourile făcute de el şi pe care era nevoită să le ascundă ca să nu le vadă tatăl ei. Viaţa îi devenise o continuă silinţă de-a ascunde, de-a tăinui, de-a masca. Abia mai avea putere să suporte toată prefăcătoria asta înjositoare.

Un singur lucru acceptă de la iubitul ei; ajutorul pentru tatăl său.

Într-una din zile, Röhn află de la Hilda, că bătrânul colonel scria adrese.

—Se poate, Hilda, să-mi spui asta abia acum ! o mustră el. Nimic mai uşor pentru mine decât să-i găsesc bătrânului o ocupaţie demnă şi bine retribuită .

—Poţi tu să faci asta ? ! Era un chiot de bucurie .

—Nici vorbă, cunosc atâţia oameni ! Cam ce crezi că i s-ar potrivi mai bine ?

—Un post de organizator, unde să poată da dispoziţii - ba chiar oriunde. Căci nu degeaba a fost comandant. Ea surâse blajin, cu indulgenţă .

Röhn reflectă .

—Bine, am găsit. La film - acolo se comandă ! Şef de atelier - sau aşa ceva. Directorul unei mari societăţi de filme era foarte îndrăgostit de o femeie măritată - clienta mea ; în trei săptămâni a fost divorţată - acum sunt foarte fericiţi - şi gata să-mi facă orice serviciu. O s-o rog să-mi facă ea rost. Vei vedea, Hilda, ce repede se va pune la punct, cum ar zice bătrânul meu Nielebock .

—Eşti foarte drăguţ, Wolfgang, zise ea încet. Îţi mulţumesc pentru bunătatea ta. Dar - te-aş ruga ceva : n-aş vrea ca tata să ştie că îţi datorează ţie postul .

O privi, foarte surprins ; ea plecă ochii în pământ. El pricepu. Obişnuit să perceapă şi cele mai subtile chestii, înţelese şi pe asta .

—Hilda, nu vreau ca între noi să existe ceva cum să zic ? - nelămurit - lipsit de încredere. Dacă am fi căsătoriţi, tatăl tău s-ar simţi jignit dacă eu i-aş procura un post?

—Noi nu suntem căsătoriţi, Wolfgang .

—Dar nu suntem tot aşa de uniţi, de apropiaţi, de legaţi unul de altul - ba şi mai mult ?

—Noi doi, da .

—Dragostea noastră nu depinde oare numai de legătura dintre noi doi ?

—Pentru noi, da. Dar vezi că faţă de tata. Ea izbucni deodată cu durere : Iartă-mă, Wolfgang, dar atât de mult trebuie să mint şi să mă prefac la mine acasă, încât vreau să fiu sinceră cel puţin cu tine - altfel mă înăbuş în atmosfera asta de minciuni.

—Hilda !

—Iartă-mă, dar nu mai pot.

El îi luă mâna şi i-o mângâie, căutând s-o liniştească.

—Hilda - începu el din nou - tu ştii doar ...

Ea îl întrerupse obosită.

—Eu ştiu tot şi înţeleg tot. Numai că sunt cam nervoasă. Te iubesc şi sunt fericită, aşa cum stau lucrurile. Tata însă - crezi tu că ar putea accepta un ajutor de la ... iubitul fetei lui ? El, care e aşa de mândru şi de corect !

El încercă să ocolească răspunsul.

—Vrei să spui, din ce punct de vedere apreciază el dragostea noastră, sau cum o apreciem noi ? accentuă el.

—Numai cum o luăm noi, răspunse ea apăsat şi cu convingere. Dar dacă vrei să-l ajuţi, atunci nu trebuie să ştie. Ea zâmbi drăgălaş ca de obicei, dar surâsul îi era învăluit în tristeţe. Căci, Wolfgang, dacă va afla de dragostea noastră - şi va afla în curând - o presimt - atunci n-aş vrea ca pe lângă durerea asta să mai îndure şi necazul de-a fi silit să-şi lase postul.

—Fiindcă i l-am procurat eu ?

Ea făcu semn că da, şi-şi lipi faţa de pieptul lui.

Două zile mai târziu, Hilda veni acasă mai devreme. Röhn avea şedinţă la comisia pentru modificarea legii divorţului. Când deschise uşa antreului, tatăl ei îi ieşi în întâmpinare, o apucă de mână fără a spune o vorbă, o

trase în salonaş, o strânse la piept şi izbucni în cele din urmă :

—Hilda - fetiţo - am căpătat de lucru - o situaţie splendidă - se mai întâmplă şi minuni - bătrânul prieten de colo de sus mai trăieşte încă !

Hilda pricepu numaidecât cum stau lucrurile. Comedia reîncepea de îndată ce deschidea uşa casei părineşti.

—Ah - tată - ce bine îmi pare ! zise ea cu bucurie exagerată.

Dar bătrânul nu se pricepea la nuanţările vocii.Bucuros peste măsură cum era, el îi scoase pălăria din cap.

—Ia stai colea, şi ascultă. Ce bine că ai venit azi mai devreme. Altfel plezneam că n-aveam cui împărtăşi bucuria. Stai să vezi - ieri a venit o cucoană - foarte frumoasă - cam fardată, nu-i vorbă - şi m-a întrebat de o doamnă Schulze, dacă nu locuieşte aici. Doamna era membră într-o societate pentru ajutorul femeilor, sau cam aşa ceva - şi voia s-o ajute pe sărmana doamnă Schulze. Eu îi răspund, că aici nu locuieşte nici o doamnă cu acest nume - ea mă roagă să-i dau voie să intre ca să însemne ceva în carnet - ei, tatăl tău, cavaler, cum îl ştii, din creştet până-n tălpi - începem să vorbim de una, de alta - se vede treaba că femeiuşca aceea frumoasă, dar şireată, a înţeles că nu prea îmi merge bine, dracu ştie de unde - fiindcă nu-m-am plâns - ştii că nu-i felul meu - în fine, ea pleacă şi eu nici nu mă mai gândesc la toată întâmplarea asta. Nici ţie nu ţi-am povestit nimic fiindcă uitasem cu totul.

Hilda dădu din cap şi aşteaptă continuarea cu nerăbdare . Ce poveste fantastică mai născocise şi Wolfgang ! Era drăguţ din partea lui, că-şi dădea atâta

osteneală ! Dar cu toate astea ce urât din partea ei, că-şi bătea joc şi-l păcălea astfel pe bătrânul ei tată !

—Azi, dis-de-dimineaţă, soseşte o scrisoare prin poştă. Eu fac nişte ochi mari cât toate zilele. Fiindcă era de la societatea Trias-Film, care mă anunţa că domnul director general mă roagă să-l vizitez. Închipuieşte-ţi - un general - fie numai un director general, mă roagă pe mine să vin la el !! Eu nu înţeleg nimic - dau năvală acolo. Instalaţie mare, birouri grandioase ; lume multă - sunt imediat condus la comandantul suprem - un tânăr foarte amabil - cât se poate de politicos - ei, şi acum ce să vezi! Ca-n basme ! Ascultă ! Doamna era nevasta lui - îi făcusem impresie bună - auzi tu, Hilda, eu, om tomnatec, să-i plac ei ! Şi- şi zburli mustaţa deasă, cu voioşie.

De la moartea mamei, Hilda nu-l mai văzuse pe tatăl ei atât de vesel şi voios.

—Zicea că tocmai are un loc liber de şef de atelier- e un loc care cere multă luare aminte - supravegherea lucrătorilor - menţinera ordinei - adeseori o intervenţie energică - scurt şi cuprinzător, calităţi ce se pot găsi la un vechi soldat. Eu cred că visez, mă ciupesc în ascuns, văd că mă doare. Dacă aş primi ? Eu parcă-s zăpăcit. El, de colo : „Ah da, am uitat să convenim asupra lefii - vă ofer 800 mărci pe lună". Eu mă apuc cu mâinile de scaun, să nu care cumva să cad, că de, nu s-ar fi potrivit deloc cu un început de carieră - dau numai din cap ca un prost - nu ştiu ce-o fi zis omul acela de mine ! În cele din urmă, îmi vin în fire - îmi iau inima în dinţi - îi spun că nu sunt întotdeauna aşa de zăpăcit ca acum, cauza e că am stat multă vreme fără lucru - el pricepe - îmi scrie un cec, pentru avans.

Colonelul bagă mâna în buzunarul pantalonilor şi scoase un teanc de bancnote.

—Poftim, ia priveşte - 400 mărci !De acum înainte bătrânul tău tată nu va mai fi un pierde-vară !

Zguduit de bucuria prea mare şi eliberat de ruşinea de a se lăsa întreţinut de fiica sa, se clătină şi căzu în braţele ei. Ea îl mângâie, cu blândeţe de mamă. Se lupta să nu plângă, aşa de rău îi făcea bătrânul purtat de nas. El se ridică - avea ochii umezi. Îşi şterse pleoapele cu dosul palmelor.

—Ce caraghios ! Să plângi de bucurie ! Am un contract pe un an de zile. Acum îţi vei da demisia de la domnul Röhn. Acum vei fi iar o domnişoară din societatea bună. Slavă Domnului !

Hilda îl privi ţintă.

—Nu, tată, nu-mi pot da demisia !

Colonelul zâmbi cu înţeles. Sosise în fine momentul să vorbească cu fata.

—Lasă că ştiu eu de ce nu poţi să-ţi dai demisia. Nu sunt eu chiar aşa o bufniţă bătrână cum îţi închipui tu, Hilda. Am simţit eu cum stă chestia. Doctorul Röhn e amorezat de tine. Am ghicit eu de mult. Nu sunt chiar aşa de sălbatic. Ei - dar tu ? Ce se petrece în inimioara ta de fetiţă ? Hai ?

Clipi din ochi, căutând să-i dea curaj . Hilda nu mai avea o picătură de sânge în obraji. Şi ea îşi dădea seama că sosise momentul explicaţiei. Nu mai mergea. Trebuia să scape odată de înjosirea asta, de prefăcătorie, de această continuă înşelătorie. Fie, ce-o fi pe urmă ! Se înăbuşea în urzeala asta de minciuni. Încet, dar sigur şi drept, ea răspunse :

—Îl iubesc pe avocatul Röhn !

—Hilda ! jubilă bătrânul. Iată o zi de mare fericire!

Se apropie de ea, o apucă de mână, ea se împotrivi uşor. Cu glas dezmierdător, îi şopti :

—Dar dragostea nu-i o ruşine, copilă !Arată-i şi tu că-l iubeşti în fine, fetiţo ; nu fi prea rece, prostuţo !Ca să ştie şi el cum stă chestia cu tine, şi să aibă, în fine, curajul să te ceară.

Hilda îşi trase mâna înapoi.

—Ştie de mult că-l iubesc, zise ea hotărâtă şi cu curaj, de câteva săptămâni sunt amanta lui.

* * *

CAPITOLUL 21

ALEGEREA

Trecură câteva clipe grele ca plumbul. Colonelul sta aplecat cu pumnii strânşi şi se clătina . Hilda ţinea fruntea plecată şi umerii strânşi ca aripile unei păsări înspăimântate de furtună.

—Ce ai spus ? ! întreabă tatăl în cele din urmă. Glasul lui părea că vine de departe.

—Eu îl iubesc - tată - el mă iubeşte - şi pentru că nu ne putem căsători...

—E adevărat ? ! urlă bătrânul dând pe spate capul cu păr cărunt şi scurt. Ochii îi erau injectaţi de sânge. Se repezi la fată cu braţele ridicate în sus.

Ea nu se feri în lături, căci era un pui de soldat. Îl privi fără frică, liniştită, dar foarte mâhnită, pe bietul om, a cărui figură era descompusă de mânie şi de furie.

—Da - tată - e adevărat.

Ai fi zis că bătrânul a fost doborât la pământ de o mână nevăzută. Se prăbuşi într-un fotoliu cu toată greutatea corpului său masiv, aşa încât scaunul trosni din toate încheieturile. Capul îi căzu într-o parte, braţele se

bălămbăneau, parcă ar fi fost dezarticulate - trupul se strânse, ca şi cum i s-ar fi înmuiat sau i s-ar fi rupt şira spinării. Stătea aşa, nepăsător şi frânt - şi cu privirea înfiptă în covorul decolorat. Hilda fu cuprinsă de groază. Un atac de apoplexie ! Se repezi la el, îi puse mâna pe umăr şi strigă într-un oftat:

—Tată !

Colonelul îi dădu la o parte mâna de pe umăr.

—Nu mă atingè - „tu", suflă el printre dinţi.

Ea se dădu îndărăt. Capul bătrânului căzu din nou, greu ca o piatră ; numai articulaţia de la ceafă părea foarte mobilă. Ţeasta căruntă tremura înspăimântător - era singura mişcare a bietului om paralizat de durere .

Hilda stătea lângă el neştiind ce să facă. Tăcerea, întreruptă numai de răsuflarea lui gâfâietoare, era insuportabilă, îi sfâşia nervii chinuiţi. Pielea capului o furnică, parcă ar fi fost străbătută de un curent electric. Ea oftă adânc. Apoi începu să vorbească - iute, rugătoare :

—Tată - mă doare inima, că-ţi stric ziua aceasta de bucurie după atâtea vremuri grele - dar tocmai fiindcă ai avut norocul să găseşti un post atât de bun - mă gândeam-că n-aş mai putea să te înşel mai departe - ar trebui să înţelegi că un avocat, care are de-a face zi de zi numai cu căsătorii nenorocite ...

El n-auzea decât sunetele - dar nu înţelegea nimic. Ridică încet capul şi o privi cu nişte ochi rătăciţi, care aveau ceva din privirea tristă a unui ogar bătrân şi bolnav. O examină, parcă n-ar fi cunoscut-o. Copila lui unică, Hilda lui, pe care o crescuse de mititică, o îngrijise, o păzise, în care avea o încredere oarbă, era o ...

—De ce nu te ia de nevastă ? ! se răsti el deodată, întrerupând şuvoiul ei de vorbe. Glasul era obosit, dezolat, nedumerit .

—Un avocat, care are zilnic înaintea ochilor toată jalea căsniciei ... , începu ea din nou .

Colonelul sări în sus. Trupul lui se însufleţise brusc, îşi regăsise resortul .

—De ce nu te ia de nevastă ticălosul acela ? !tună bătrânul .

La auzul acestor cuvinte, sângele ei începu să fiarbă de mânie .

—El nu e un ticălos, strigă ea cu patimă. Înjură-mă, fă-mi ce vrei, dar nu-ţi permit să-l înjuri pe el !

Bătrânul o mustră din cap până în picioare; privirea îi lunecă de câteva ori încet de tot peste toată făptura ei, pe sub sprâncenele albe şi stufoase .

—Tu nu-mi permiţi ! Tu ! Mai îndrăzneşti să vorbeşti de permisiune ! Mulţumeşte lui Dumnezeu - dacă mai crezi într-însul - că nu ţi-am... . Se întrerupse şi gemu, parcă şi-ar fi vorbit sieşi : „Nu, cu tine mă socotesc după aceea - după aceea !" Îşi trecu pumnul drept pe gură şi pe nas, iute, enervat. Mai întâi să mă răfuiesc cu cinstitul tău patron... care a îndrăznit să - ridică glasul tot mai tare pe când vorbea, ca un răcnet înfuriat de pasăre de pradă - a îndrăznit - faţă de copila mea... . Dar deodată se răsti iar :

—De ce nu te ia de nevastă ticălosul acela ? ! !

—Tată, îţi repet, că nu-i un ticălos, strigă ea supărată. Dar în cariera lui, vede numai partea urâtă a căsătoriei...

—Mofturi, tună colonelul, pretext dezgustător, laş, josnic ! Cu asta te poate păcăli numai pe tine. Pe mine nu !

Îşi roti ochii prin cameră, apoi se îndreptă iute spre uşă, mai sprinten ca de obicei. Hilda, zguduită de spaimă, se repezi la uşă, oprindu-l să iasă .

—Încotro - tată ?

El o îmbrânci la o parte cu pumnul lui de fier .

Ea îl ajunse în coridor. Îşi trăsese pălăria pe ochi, iar în mână ţinea un baston greu, de stejar. Ea se agăţă de braţul lui .

—Tată, se văicări ea tremurând de frică - să nu te atingi de el ! !

El se eliberă cu o putere neînvinsă .

—Ţi-e teamă să nu păţească ibovnicul tău ceva de la bătrânul tău tată ? ! râse el cu dispreţ. Nu trebuie să ai nici o grijă de amantul tău. Nu sunt un ucigaş. Vreau numai să-i arăt ce înseamnă onoarea unui ofiţer .

—Tată - nu te duce - te implor ! Ea ridică mâinile rugătoare .

—Dă-te la o parte ! Lasă că-i arăt eu nemerniculuí ce va să zică să seducă o fată de ofiţer !

—Tată, el nu m-a sedus. Astea sunt concepţii învechite, demodate, nepotrivite cu realitatea. Eu m-am dat lui - fiindcă îl iubesc...

—Dă-te la o parte din uşă ! o ameninţă tatăl. O să văd eu dacă în vremea asta blestemată, desfrânată, poate cineva să ia o fată de familie bună ca să facă din ea o femeie pierdută, fără să fie pedepsit ! La o parte !

Ea îl apucă de braţul, care vroia s-o dea la o parte.

—În numele Cerului, tată - asta e - astea sunt concepţii din epoca preistorică !

—Eu trăiesc după concepţiile mele. N-o să las ca onoarea mea să fie târâtă în noroi de prima secătură...

—Dar onoarea ta... !

O îmbrânci brusc la perete şi trânti uşa cu putere în urma lui. Ea rămase gâfâind lângă zid - auzi paşii lui depărtându-se pe scară - până nu mai auzi nimic .

Atunci o năpădi spaima şi începu să aibă vedenii scăldate în sânge. Aşa cum era, fără pălărie, fără haină, smuci uşa, se repezi pe scară, se poticni, se ridică, ieşi în stradă - o luă la fugă - găsi un automobil - îl opri - îi spuse adresa - intră înăuntru - uşa nu se închidea - şoferul mirat, surprins, o ajută.

Cu câteva minute înainte de fiica sa, se oprise maşina colonelului în faţa vilei de pe Heerstrasse. El apăsă pe butonul soneriei, până ce servitorul deschise.

—Doresc să vorbesc cu avocatul Röhn!

—Domnul avocat nu-i acasă, răspunse Kleinmüller.

—O să-l aştept.

Şi zicând aceasta, îl împinse pe servitor şi intră în vestibul.

Servitorul indignat, îl apucă de braţ pe bătrân.

—Hei, ia ascultă! Cine eşti dumneata! Ce cauţi aici?

Colonelul smuci degetele care-l ţineau în loc, cu toată puterea.

—Să vedem dacă ai curajul să te atingi de mine! urlă el.

Tocmai atunci se opri la scară maşina Hildei. Ea alergă în casă.

—Dă-i pace, zise ea, e tatăl meu. Plăteşte şoferului.

Intră iute în vestibul. Servitorul, mirat, îşi veni încet în fire. Începu să priceapă.

Hilda străbătu camerele. În cabinetul de lucru îl găsi pe tatăl ei. El îi aruncă o privire în treacăt, apoi îşi continuă plimbarea de la un perete la altul, fără a scoate o vorbă. Bastonul, pe care tot îl mai ţinea în mână, bocănea înăbuşit pe covor.

Ea se opri şi-i vorbi:

—Tată, ce ai cu el ? ! zise ea gâfâind .

El nici n-o luă în seamă .

—Tată ! strigă ea disperată, chestia asta mă priveşte pe mine. Sunt majoră. Îţi interzic ...

El se opri şi o măsură din nou din creştet până în tălpi .

—Tu îndrăzneşti să-mi interzici mie ceva ! Tu ! Apoi, cu un suspin : Te-ai gândit la mama ta din mormânt, femeie fără onoare, ce eşti ? !

Ea se cutremură ca de friguri. Se târî până la un scaun într-un colţ, fără zgomot, şi se ghemui în el. Lobach îşi continuă plimbarea prin cameră .

Kleinmüller intrând în bucătăria din subsol, zise :

—Vai de mine - a sosit taică-său ! Acum, să te ţii ! Cine ştie ce se poate întâmpla ! Mai bine ar fi să-l pândesc pe domnul şi să-i spun dinainte ce-l aşteaptă .

Dar bucătăreasa făcu un gest de dispreţ cu mâna ei grasă şi roşie .

—Ei, ce tot spui ? Lasă că-l pune domnul la rezon, în două minute, pe moşneag ! Şi ea era puţin amorezată de stăpânul ei, deşi nu-şi putea exprima sentimentele decât prin mâncărurile alese, ce-i pregătea pentru masa de seară .

—Paza bună trece primejdia rea, îşi dădu cu părerea Kleinmüller. Cu puşcaşi de ăştia bătrâni nu te joci ! Mai bine mă duc să aştept afară .

Şi zicând acestea, ieşi afară .

Două ceasuri, cele mai îngrozitoare din viaţa ei, aşteptă Hilda cu tatăl ei în cabinetul de lucru al lui Röhn. Ea îl ruga mereu :

—Tată, ce ai cu el ? ! El n-o să se bată cu tine în duel !

El nu găsi de cuviinţă să-i răspundă. Se plimba în lung şi-n lat, neînduplecat, îndărătnic, fără rost, ca un tigru în cuşcă.

Văzându-l astfel, Hilda pierdu orice stăpânire de sine. Spaima şi neliniştea ei creşteau cu fiecare minut. Avea impresia că umblă pe capul ei la fiecare pas, o durea şi era zdrobită ; iar vârful de fier al bastonului părea că i se înfige adânc în creier ori de câte ori îl izbea în podea. Îşi muşca degetele, ca să nu ţipe în gura mare, ca o isterică. Şi se văita într-una, fără scop, în mod mecanic, fără a aştepta vreun răspuns :

—Tată, ce ai cu el ? ! ! Ce ai cu el ? ! !

Uşa de afară se deschise, în fine.

Servitorul credincios îl aştepta afară. Când Röhn opri maşina, el îi şopti la ureche, tainic ca un conspirator:

—Domnişoara de Lobach e aici împreună cu tatăl ei.

Röhn tresări, dar se reculese numaidecât, zise „bine" şi intră repede în casă. În vestibul îşi lăsă haina şi pălăria. Uşa cabinetului se deschise, Hilda veni în grabă spre el.

—Tata e aici - i-am spus totul !

Faţa ei era descompusă. Niciodată n-o văzuse în aşa hal. O apucă de mâini.

—Fii liniştită, Hille ! încercă el s-o calmeze şi intră cu ea în cameră. El mergea înaintea ei, ca şi cum ar fi vrut s-o ocrotească ; ea închise uşa.

Colonelul se opri din marş, şi-l examină pe Röhn cu ochii mari deschişi.

Avocatul se înclină şi, cu toată agitaţia lui, zise liniştit şi amabil, prezentându-se :

—Röhn !

—De Lobach ! mormăi bătrânul.

—Domnule colonel, deşi se pare că vizita dvs. nu-i prietenească, totuşi mă bucur că am plăcerea de-a face cunoştinţă cu tatăl Hildei.

—Aşa - te bucuri !

El făcu trei paşi mari, apropiindu-se de Röhn.

—Ce-ai făcut cu fata mea ? ! strigă el la avocat.

—Nimic, de care n-aş putea răspunde, spuse Röhn, blajin.

—Aşa ? tună bătrânul - îţi iei răspunderea ! Poate că-ţi închipui, că fiindcă-i funcţionara dumitale, fata e liberă ca o pasăre în pădure ? Nu cumva ? !!!

—Nici prin gând nu-mi trece aşa ceva.

Colonelul făcu o inspiraţie profundă, apoi zise ceva mai sigur şi ameninţător, ca un ultimatum :

—Acum, te întreb domnule, când ai de gând să te însori cu fata mea ? !

Dar înainte ca Röhn să poată răspunde, Hilda interveni cu glas neobişnuit de ridicat :

—Eu refuz să mă căsătoresc cu Wolfgang ! !

Lobach îi aruncă o privire plină de mânie.

—Taci ! îi porunci el.

Röhn apucă iar amândouă mâinile fetei şi o trase către el, spre a o ocroti.

—Nu vreau - zise el demn şi liniştit - să mă ascund în spatele refuzului Hildei. Dar în ce mă priveşte, trebuie să vă declar, domnule colonel, că între noi nu poate fi vorba de o căsătorie.

Bătrânul, furios, vru să-l întrerupă. Dar Röhn făcu un gest energic cu mâna.

—O iubesc pe fata dvs. din toată inima. Dar concepţia mea, bine aprofundată, asupra căsătoriei, convingerea cea mai sacră şi experinţele mele mult prea reale,

mă împiedică să pun fericirea noastră la o încercare, ce o va nimici.

Colonelul suflă de câteva ori pe nas, înainte de-a găsi cuvintele. Apoi izbucni:

—Prostii de astea poţi să i le cânţi copilei, meşteşugar de paragrafe ce eşti! Mă-nţelegi? Pe ea poţi s-o prosteşti cu vorba. Pe mine, nu mă zăpăceşti cu gogoşi de astea! Te mai întreb încă o dată: când ai de gând să te însori cu fata mea, căreia i-ai răpit onoarea?!

Hilda vru să intervină din nou, dar Röhn o strânse de mâini şi zise cu sânge rece:

—Eu n-am răpit onoarea fiicei dvs. Când o fată este iubită de un om cumsecade, nu înseamnă că-şi pierde onoarea. Este un fel de a vorbi, care n-are nici un rost, domnule colonel!

—Răspunde-mi fără înconjur, gâfâi. Vrei să te însori cu fata mea - da sau nu?!

—Nu.

Colonelul înfuriat ridică bastonul.

Cu vocea lui calmă, insinuantă, Röhn îl preveni:

—Scutiţi-vă şi pe dvs. şi pe mine, de complicaţii dureroase, domnule colonel.

Colonelul ţinea bastonul ridicat. Vârful sclipitor tremura, dar sub privirea fixă a lui Röhn, alunecă încet în jos.

—Dacă-i aşa, îmi vei da satisfacţie prin arme, scrâşni el.

—Tată! răcni ea.

—Linişteşte-te, Hille, linişteşte-te! E un om bătrân, îmbâcsit de prejudecăţile epocii şi castei lui.

—Bătrânul te va face să simţi prejudecăţile lui, când îţi va scutura afurisita dumitale linişte cu un foc de revolver. Sau nu cumva vrei să

spui, că-l iei pe „bătrân" ca pretext, ca s-o iei la sănătoasa ? !

—N-am nevoie de pretexte, domnule colonel. Eu nu mă bat în duel cu tatăl femeii, care mi-e mai scumpă ca orice pe lume .

Lobach strigă răguşit :

—Câine laş şi fără cinste ! Şi se năpusti asupra avocatului .

Hilda se aruncă în faţa lui Röhn, spre a-l apăra. El o dădu la o parte şi-l ţinti pe bătrânul înfuriat drept în ochi. Braţul ridicat al colonelului, care ţinea bastonul, alunecă în jos, el şovăi, se apucă de speteaza unui fotoliu şi se sprijini de el .

—Laş nemernic ! mormăi el, apoi se îndreptă spre uşă şi murmură istovit : Vino !

Atunci Röhn interveni :

—Nu cred, domnule colonel, că Hilda este în stare acum, să părăsească această casă .

Bătrânul ascultă, făcu câţiva paşi îndărăt şi zise încet de tot, abia mai stăpânindu-şi firea :

—Omule - să nu-mi mai spui nici un cuvânt - că de nu, jur pe Dumnezeu, că se va întâmpla vreo nenorocire! Vino !

Se apropie de Hilda .

—Tată, plânse ea chinuită şi sfâşiată de lupta asta între cei doi bărbaţi, eu nu mă pot despărţi de el astfel. Caută să înţelegi ...

—Vino !

—Tată - nu vezi tu cum mă iubeşte. Nu pot trăi fără el - trebuie să te împaci cu ideea asta - tu ...

—Ţi-ai pierdut minţile cu totul ? !

Colonelul se uită ţintă la ea. Abia acum începea să se desluşească, că Hilda ...

—Îţi închipui oare - că aş putea consimţi - ca tu - să fii metresa ...

—Tată !

—Vino ! O apucă de încheietura mâinii .

—Nu pot, gemu ea disperată .

Bătrânul îi dădu drumul .

—Refuzi să părăseşti această casă ? !

Părea că vrea să adâncească ceva, ca şi cum capul său încărunţit de ani n-ar putea pricepe lucrul acela .

—Tu nu-mi mai dai ascultare ? !

Rosti aceasta foarte deprimat şi obosit. Apoi se reculese, şi zise răspicat :

—Dacă nu vii acum cu mine, casa mea îţi va rămâne închisă pentru totdeauna .

Röhn stătea împietrit .

Hilda însă strigă deznădăjduită :

—Tată, nu mă pune în faţa unei alegeri atât de îngrozitoare !

—Dacă ai de ales, dădu bătrânul din cap, amărât, atunci eu nu mai am ce căuta aici .

Se îndreptă spre uşă.

—Domnule colonel, strigă Röhn, scos din sărite, nu martirizaţi astfel copila, fără milă !

Lobach ieşi din cameră. Hilda se luă pe urma lui, în vestibul.

—Tată, suspină ea, fii bun - tu ştii că te iubesc - ştiai încă azi de dimineaţă, doar nu m-am schimbat aşa, deodată ! Rămâi ! Rămâi ! - să ne sfătuim în linişte - nu mai pune condiţii de astea din Vechiul Testament, nu vreau să pleci astfel ! Adu-ţi aminte de tot ce a fost bun şi frumos - mi-ai ţinut loc de mamă, închipuieşte-ţi ce ar face acum mama în locul tău...

Ea îl ţinea strâns, dar el se smulse, brutal.

—Ba tocmai la mama ta mă gândesc şi-mi vine să intru în pământ de ruşine.

El plecă.

—Tată, se jeli ea, nu pleca ! Tu nu poţi fi atât de crud, atât de lipsit de pricepere !

Se târâ până la uşă, apucă clanţa, deschise uşa, ieşi în stradă.

—Tată !se văită ea în liniştea nopţii, apoi căzu zdrobită în braţele lui Röhn, care o urmărise.

Toate tentativele de împăcare dădură greş, căci inima bătrânului se făcuse de gheaţă. Nu mai rămăsese decât un om amărât, nedumerit, care, ca şi mulţi alţi părinţi înaintea lui, nu mai pricepea deloc rostul vremii. Fata lui, Hilda lui micuţă, blândă, cu ochii ca viorelele, idolul lui, portretul răposatei lui soţii, copilaşul acesta pe care-l credea că-l cunoaşte până-n fibrele inimii ei, amestecul acesta de nobleţe şi puritate - plecase, spre a deveni... amanta patronului ei, îl părăsise, pentru omul acesta, pe dânsul, care o alintase de mică, o crescuse şi o îngrijise !

Nu putea să priceapă, şi se topea cu încetul în faţa neînţelesului. Orice încercare de apropiere rămase fără rezultat. Chiar în dimineaţa următoare, înainte de-a pleca la birou, Hilda se duse în strada Flensburger. Tatăl nu era acasă. Începuse noul serviciu.

Seara, se afla din nou în faţa uşii, ce da în coridor. Auzi paşi obosiţi pe sală. Nu erau paşii tatei. Ba da.

—Cine-i acolo ? întrebă el aspru.

—Eu, tată !

—Ce vrei ? El nu deschise uşa.

—Deschide, tată !

—Te întorci la mine ?

—Vreau să vorbesc cu tine. Vei vedea.

—Te întorci la mine ?

După o lungă şovăire - „nu".

—Ţi-am spus că în cazul acesta, uşa mea îţi va rămâne închisă.

Paşii se îndepărtară neînduplecaţi. Uşa salonului fu închisă cu zgomot. Hilda aşteptă - sună - o dată, încă o dată. Totul rămase tăcut şi mort în casă. Plângând, coborî pas cu pas treptele, trăgând cu urechea, oprindu-se să vadă de nu cumva vine tocmai acum, să deschidă. Nu, el nu veni.

În dimineaţa următoare, îi trimise lucrurile, fără un singur rând. Seara, el se duse la Hellebrandt, în ora de consultaţie. Avocatul rămase încremenit, când îl văzu intrând pe vechiul său comandant de regiment. Se miră aşa de tare, încât era să-i cadă nelipsitul muc de ţigară din colţul gurii. Bătrânul albise cu totul, faţa îi era de-o paloare bolnăvicioasă, parcă ar fi îmbătrânit cu câţiva ani.

Hellebrandt sări în sus.

—Bună ziua, stimate domnule colonel. Mă bucur că vă revăd. Aţi venit probabil să vă interesaţi de domnişoara dvs. Nu vă pot comunica decât veşti bune. S-a introdus admirabil în afaceri. Suntem foarte mulţumiţi de ea. Dar, vă rog, luaţi loc, domnule colonel.

Lobach se lăsă trudit pe un scaun, împreună ambele mâini, galbene ca ceara, pe cârja bastonului, şi zise :

—Aşa - zău - sunteţi foarte mulţumiţi de fata mea! Aşa - aşa. Şi dumneata de asemenea ?

Hellebrandt, în ignoranţa lui, nu observă însă nimic.

—Adică eu am mai puţin de-a face cu ea decât avocatul Röhn. El e nespus de încântat de serviciile ei.

Bravul Hellebrandt exageră puţin, spre a spune bătrânului ceva plăcut. Röhn, din ziua când se întorsese

de la München, nu mai schimbase cu el o vorbă asupra Hildei.

În gâtul bătrânului, trosni ceva. Îşi rezemă bărbia rasă de mâinile spijinite pe baston şi horcăi.

—Aşa - aşa zău ! E încântat de serviciile ei ! Aşa - aşa !

Şi deodată începu să urle aşa de tare, încât Hellebrandt, îngrozit, se uită la uşă, cu toate că era groasă şi tapisată, aşa că nici un sunet nu o putea străbate.

—Omule - îţi dai seama de ceea ce spui ? ! Ştii ce fel de servicii îi face fata mea onorabilului dumitale asociat ? !

—Eu, nu vă ... înţeleg, domnule colonel, bâigui Hellebrandt, răsucind zăpăcit mucul de ţigară între degetul gros şi arătător.

—Atunci, stai să-ţi spun eu, domnule ! Frumos ai mai păzit-o pe fata mea - dumneata !

—Eu ? !

—Dumitale ţi-am încredinţat-o !

—Ei, şi ? Devenea din ce în ce mai perplex.

—Şi ?! Delicatul dumitale asociat a făcut-o concubina lui ! Aruncă acuzarea cu glas atât de ridicat, încât Hellebrandt se uită din nou la uşă, consternat.

Se scurseră câteva secunde, înainte de a fi în stare să îndruge, neîncrezător :

—Röhn ? !

—Da, chiar Röhn, semizeul dumitale !

—Cu neputinţă !

—Zău, aşa crezi ? Atunci fi bun şi întreabă-l pe el şi pe fata mea. Chiar ei amândoi mi-au mărturisit-o.

La auzul acestora, avocatului îi căzu ţigara. Îşi aţinti privirea rătăcită asupra colonelului.

—Nu mai pricep nimic, bolborosi el.

—Mai sunt multe de priceput, bunul meu Hellebrandt - zise Lobach încet. Fata a plecat de acasă, dacă vrei să ştii - trăieşte cu ticălosul acela.

—Nu se poate !

—Ba da, se poate - da - da - se poate, cu toate că îmi pierd minţile la bătrâneţe din cauza asta ! Vorbi răguşit, ca un moşneag necăjit. Ba da, se poate, bunul meu avocat !

Hellebrandt căzuse din al nouălea cer al admiraţiei pentru şeful şi prietenul lui. Nu găsea nici un cuvânt. Voi să spună câteva cuvinte de consolare, dar le găsi neroade şi nepotrivite, şi se înecă. În cele din urmă, izbuti să rostească :

—Dragă, domnule colonel - nici nu vă închipuiţi - cât de rău îmi pare .

—Ei şi, la ce bun, îl refuză colonelul supărat. Hellebrandt, eu n-am venit aici, ca să-ţi fac mustrări cumva. Nici dumitale nu ţi-a trecut prin minte, cum nu mi-a trecut nici mie, că omul acesta atât de bine văzut ar fi capabil de o astfel de josnicie. Cât despre mine, sunt un bou - îşi dădu cu pumnii în cap - chiar eu am trimis-o cu individul la teatru, la restaurant .

—Despre toate astea eu nu ştiu... !

—Nu, nu. Nu ştii nimic, camarade. Eu - ah, da, ce voiam să-ţi spun : n-ai putea avea o influenţă asupra fetei? Căci eu nu mai am nici o putere asupra ei.

—Dar, iubite domnule colonel - eu nu ştiu bine... şovăi Hellebrandt .

—Să se întoarcă la mine, acasă. Unde o să ajungă?! Într-o bună zi o să se satură de dânsa. Cunoaştem noi de-al de-astea. Ce va face copila atunci ? !

—Fireşte, desigur, cu toate că Röhn...

Colonelul făcu un gest dispreţuitor.

—E la fel cu toţi ceilalţi. Ba mai rău, că te zăpăceşte cu vorba. Vorbeşte dumneata cu ea, ca să vină acasă. Pentru binele ei şi - eu sunt... Afurisită slăbiciune ! Să nu crezi, camarade, că vechiul dumitale comandant plângemă dor ochii - am răcit...

Hellebrandt nu ştia încotro să-şi îndrepte privirea. Neştiind ce să facă, îşi aprinse din nou ţigara stinsă.

—Dragă domnule colonel, voi face tot ce îmi va sta în putinţă. Imediat, chiar astăzi, negreşit.

—Însă, un lucru, Hellebrandt - Lobach se ridică- să nu mai vină cu propunerea ca să consimt la legătura lor. Căci aşa şi-au închipuit ei ! Că o să închid amândoi ochii mei de om bătrân şi o să consimt la amorul nelegiuit al fiicei mele ! Ei, ce zici de asta ? !

—Imposibil ! aprobă Hellebrandt, tot zăpăcit.

—Dacă nu vrea aşa, atunci poate să rămână unde e. E majoră doar, şi nu pot să o aduc acasă cu forţa .

—Nu-l înţeleg deloc pe Röhn, se tângui Hellebrandt, sincer revoltat.

—Oh ! exclamă colonelul, pe el îl înţeleg foarte uşor. Numai copila e o enigmă pentru mine. Cât despre el, un om, care înfrumuseţează şi ridică în slava cerului nelegiuirile omeneşti - ca să obţină libertatea vinovaţilor- la ce te poţi aştepta de al el ! Nu mă mira deci, că un astfel de om a fost în stare s-o seducă pe nevinovata mea copilă !

—Cum se poate una ca asta, stimate domnule colonel, începu Hellebrandt .

—Să nu mai vorbim de asta, Hellebrandt. De la avocatul Röhn nu mă aştept la nimic - nici atât. Omul acela e sărit din minţi, e imoral, lipsit de omenie şi de conştiinţă. Caută prin urmare s-o convingi pe fata mea,

căci în fond e bună şi sănătoasă sub raportul moral. Vorbeşte, te rog, cu ea !

Era o implorare, pe care bătrânul, mândru, o rosti cu greu. Hellebrandt, mişcat, îi făgădui tot ajutorul.

După terminarea consultaţiei, el traversă biroul funcţionarelor. Trecând pe lângă masa Hildei, şovăi puţin, dar se duse mai departe. Prefera să vorbească mai întâi cu prietenul şi şeful său. Intră deci în cabinetul lui.

—Ce e nou, Hellebrandt ? întrebă Röhn, zâmbind prietenos, ca de obicei, colegului său.

—Ceva foarte - penibil - trist, zise celălalt cu vocea înăbuşită.

—I-auzi colo ? ! Cu clientela ta masculină atât de solidă şi de frumoasă ? !

—Nu cu clientela.

Röhn îl privi, surprins. Bravul Hellebrandt părea atât de misterios şi de amărât ! Ce-o fi având omul acesta cumpătat ? !

—Colonelul de Lobach a fost pe la mine.

—Aşa ! îşi zise Röhn. Apoi întrebă scurt : Ei şi ? !

—Este adevărat ce mi-a spus el, Röhn ? oftă Hellebrandt, revoltat de privirea rece, de sus, a colegului.

—Ce ţi-a spus ?

—Ştii tu ce - că fata lui - funcţionara noastră - este amanta ta.

—Dragă Hellebrandt, Röhn se ridică încet de la birou şi se apropie de colegul lui de studii, aş putea pretinde, pur şi simplu, că nimeni n-are voie să se amestece în chestiunile mele particulare.

—Vezi însă în cazul de faţă, eu, izbucni Hellebrandt.

Röhn ridică mâna în semn de pace.

—Nici nu pretind asta. Ai tot dreptul. Foarte bine. Dar, iubite şi vechi prieten de corporaţie de la Bonn, nu te folosi te rog, de cuvinte atât de demodate ca : ea e amanta ta .

—Nu-i amanta ta ? ! exclamă Hellebrandt, iluminat de speranţă .

—Fireşte că e, dacă vrei cu orice preţ s-o numeşti astfel. Dar ce înseamnă asta ? Nimic. Adevărul e că - ei da, sună ridicol şi trivial între noi, bărbaţii - o iubesc, dar ştii cum n-am iubit niciodată - e marea fericire a vieţii mele. Poftim - iat-o exprimată pe şleau, în cuvinte grosolane .

Se întoarse, se îndreptă spre fereastră şi privi afară.

Hellebrandt ghicise emoţia profundă ce se ascundea cu tot tonul uşor pe care-l întrebuinţa dinadins. Îl întrebă dar, stăruitor :

—Dacă-i aşa, de ce n-o iei de nevastă ?

Röhn se întoarse brusc .

—După toate câte le-am văzut şi le-am auzit în camera asta !

Hellebrandt se apropie de el cu câţiva paşi .

—Dragă Röhn, te-am contrazis numai arareori, când ţi-ai expus teoriile asupra căsătoriei. Acum însă chestiunea e prea gravă, de ea depind câteva vieţi omeneşti. De aceea ţi-o declar : părerea ta asupra căsătoriei e tot aşa de unilaterală, ca şi a unui chirurg, care văzând numai bolnavi de cancer, ar crede că toţi oamenii suferă de boala asta. Nu te supăra că ţi-o spun .

—Nu mă supăr, dar chestia asta trebuie s-o laşi în seama mea .

Hellebrandt oftă adânc .

—Bătrânul se prăpădeşte din cauza asta.

Röhn se înfurie.

—E un bătrân neînţelegător şi îndărătnic. Hilda s-a dus de două ori la el acasă. A lăsat-o la uşă şi nu i-a dat drumul! I-a scris scrisori, şi el nu i-a răspuns. Te rog foarte mult să laşi fata în pace! Căci şi aşa suferă mai mult decât poate îndura!

—I-am promis tatălui ei, că voi vorbi cu ea.

—În numele vechii noastre prietenii, te rog să nu faci asta. Nu pot tolera să mai fie chinuită. Sub nici un ...

Cineva bătu la uşă. Era Hilda.

—Ah, scuzaţi, exclamă ea şi voi să se retragă.

—Intră, te rog. Am terminat. Aşadar - ne-am înţeles. Bună seara, Hellebrandt.

Îi întinse mâna.

Celălalt plecă deprimat şi foarte nemulţumit cu sine însuşi. Îi părea foarte rău de durerea şi neînţelegerea dintre cei trei oameni. Scrise imediat colonelului, căutând să-l cruţe şi să-i dea speranţe. Toate se vor sfârşi cu bine, dar nu voia să strice printr-o stăruinţă şi o grabă fără rost - el priveşte însă cu multă încredere în viitor.

Primind scrisoarea, Lobach o făcu ghemotoc şi o aruncă la coş. *„Palavre avocăţeşti"*, bombăni el înciudat, că fusese atât de crud înşelat în ultima lui speranţă : de acum e pierdută!

Până târziu noaptea el şezu, dând mereu din cap şi zicându-şi din vreme în vreme : *„De acum e pierdută fără nădejde..."*

* * *

CAPITOLUL 22

MAREA RENUNŢARE

Hilda nu suferea mai puţin ca tatăl ei. Era mâhnită din cauza lui, se gândea fără încetare la grija şi necazul lui şi la singurătatea în care se afla. Şi mai suferea şi din cauza situaţiei ei în casa lui Röhn. Acum devenise pe faţă amanta lui. Îi era ruşine de personal, se simţea expusă tuturor comentariilor, îşi pierdu candoarea şi expansivitatea şi echilibrul fermecător al temperamentului ei.

Se schimbă şi ca exterior. Rochiile, pe care Röhn i le cumpăra de la casele mari de modă, erau ultimele modele sosite la Paris, iar lenjeria era compusă din cele mai noi produse ale cochetăriei intime. Chiar şi părul ei lung şi bogat îi apăru ca o rămăşiţă demodată dintr-o epocă dispărută a existenţei ei.

—Hille ? ! exclamă el, dureros impresionat, când o văzu sosind acasă tunsă ca toată lumea „à la garçonne", de ce ai făcut asta ? !

—Fiindcă e mult mai comod, ocoli ea.

Era şi acum foarte frumoasă, cu expresia de suferinţă a feţei, poate chiar mai spiritualizată ca înainte. Dar acel ceva special, care-i aparţinea numai ei, se şterse. Femeia de ieri şi de mâine devenise femeia de astăzi.

Fusese dezrădăcinată şi nu se mai regăsea. Iar speranţa într-un viitor mai bun mai pâlpâia doar ca o flacără slabă, sub cenuşa prezentului tulbure. Tocmai acum, când trăiau ca într-o căsnicie, când îi rămăsese şi în viaţa externă camaradă şi tovarăşă de lucru - fiindcă nu voise sub nici un motiv să abandoneze activitatea de la birou - ar fi trebuit să înflorească speranţa aceasta mai mult ca oricând. Însă încrederea în sine murise în sufletul ei. Abia acum se simţea declasată şi degradată. Cu toate că el o înconjura cu o dragoste plină de atenţii, cu toate că ea îl iubea cu o patimă nestăvilită, cu toate acestea, strămoşii ce-i purta în sânge şi propria ei simţire şi gândire tânjeau după demnitatea ce i-ar fi dat-o căsătoria.

Dar, ea îşi ascundea necazurile în adâncul sufletului. În faţa bărbatului iubit, juca pe cât putea comedia fericirii şi a mulţumirii, se arăta veselă şi mulţumită ca odinioară, în primele timpuri ale dragostei şi fecioriei ei pline de încredere. Seara, când se întorcea acasă, obosit şi frânt de toate suferinţele femeilor, ce ajunseseră la urechea lui în orele de consultaţie, nu voia să-l mai împovăreze şi cu durerile din inima ei. Atunci se prefăcea că-i veselă şi vorbea de împăcarea cu tatăl ei, care nu putea să mai întârzie, fiindcă în curând va recunoaşte şi el, că apucase pe drumul drept, că nu putea să facă altfel.

Röhn citea însă în sufletul ei. O cunoştea prea bine. Şi ochii ei, şi zâmbetul ei învăluit în tristeţe, şi bucăţile melancolice pe care le cânta la pian - Beethoven devenise acum favoritul ei - toate o trădau. Şi el suferea şi nu ştia

cum să iasă din impas. Dar într-însul dospea ceva, ce tindea să capete o formă.

Într-o duminică, se întoarse acasă pe neaşteptate de la o vizită, străbătu grădina şi intră fără veste în salonul de muzică. Ea citea. Zărindu-l, puse cartea la o parte. Mai târziu, crezând că nu observă, o strecură printre notele de muzică de pe etajeră.

Îndată ce ea ieşi din cameră, spre a supraveghea ceva la bucătărie, el scoase cartea afară. Era o broşură subţire, roşie. „*Căsătoria de mâine*", citi el pe copertă, de „ *Annie Francée Harrar* ". Pricepu numaidecât de ce ascunsese cartea, ca să n-o găsească el. O răsfoi îngândurat. Câteva pasaje erau subliniate.

„Restrângerea aceasta voluntară într-un cerc de viaţă limitat, pe care o poartă în sânge de mii de ani toate femeile, spre binele lor, de altfel, le fereşte de primejdia de a se rătăci pe căi străine, de a se arunca fără preget într-o totală libertate, de a se ameţi cu vorbe mari, care se pierd în lumea iluzorie a abstractului, primejdie cu atât mai mare pentru bărbat, cu cât e mai înzestrat de natură, mai doritor de a cunoaşte şi cu cât păşeşte mai înarmat de voinţă în viaţă".

Asta se raportează la ea - şi la mine, gândi el. Aici iar - alt pasaj subliniat :

„Nu este oare pretutindeni alături de el, ca să-l uşureze, să-l susţină şi să-i sară în ajutor, ori de câte ori e nevoie ? Ce fiinţă mai e atât de devotată şi fidelă, într-o lume plină de bestii străine, aşa cum se arată prea adesea semenii cu acela ce luptă singur ?"

„Şi toate aceste nenumărate aptitudini, care se dezvoltă într-însa de la sine, de cele mai multe ori, fără ca ea să-şi învăţat în mod teoretic menirea - ce sunt oare, în ultimă analiză, decât iubire, sentimentul solidarităţii, al

contopirii ce se manifestă în împrejurările simple, adesea urâte ale vieţii zilnice, chiar şi atunci, când oboseala şi obişnuinţa nu mai aduc de mult vorbe de gingăşie pe buzele ofilite ! De-a lungul vremurilor până azi, mai rătăceşte încă femeia preistorică alături de tovarăşul ei de căsnicie, în tot cursul vieţii. A învăţat ea nespus de multe lucruri şi a căpătat nenumărate iscusinţe. În adâncimea simţirii însă, a rămas tot cea de demult. Prietenul, camaradul, de care te reazemi şi care-ţi insuflă curaj. Singurul, care nu poate fi înlocuit prin nimeni".

El lăsă cartea jos. Apoi o puse din nou printre note şi începu să măsoare camera în lung şi-n lat, în prada gândurilor ce se ciocneau în mintea lui.

Când ea intră în cameră, cu obrajii aprinşi de dogoarea maşinii, se îndreptă spre ea, o apucă de mână şi spre uimirea ei, o duse până la un scaun, se aşeză pe el şi o luă pe genunchi.

—Ce solemn eşti ? ! râse ea. Ai de gând să-mi faci vreo declaraţie de dragoste ?

—Cam aşa ceva, răspunse el pe acelaşi ton. Apoi adăugă foarte serios, jucându-se afectuos cu degetele ei: Hille, împrejurările vieţii sunt totuşi mai puternice ca noi. Noi credem că le dominăm, în realitate însă, ele şi viaţa ne domină pe noi.

—Nu înţeleg ce vrei să spui, mărturisi ea nesigură.

—Eu nu găsesc că e o ruşine, să-ţi recunoşti greşeala. Eu am greşit. Noi am intrat într-o fundătură, nu putem ieşi din ea. Omul cuminte nu intră cu capul în perete, ci se întoarce din drum.

—Spui lucruri foarte înţelepte, dragul meu, dar ce folos dacă eu sunt o fată limitată şi nu pot dezlega dilema, zise ea surâzând.

Atunci el răspunse pe neaşteptate:

—Trebuie să ne căsătorim .

Ea sări în sus de pe genunchii lui .

—Să ne căsătorim ? !!!

El dădu din cap, îngândurat .

Ea rămase câtva timp tăcută, cu faţa întoarsă. Apoi întrebă cu glas răguşit :

—De dragul tatei ?

—Şi de asta. Şi de dragul tău şi din mii de alte motive .

Ea stătu din nou pe gânduri. Apoi se apropie de scaunul lui .

—De dragul meu ? Dar eu sunt fericită. Nu doresc nimic altceva, decât ceea ce este .

—Hille, nu spui adevărul .

Ea se înroşi .

—Mai întâi, să-mi spui un lucru, dar să fii sincer - fără rezerve : vrei să te însori cu mine dintr-o convertire sinceră - din convingere adâncă, că e totuşi altfel căsătoria, decât ai văzut-o tu până acum ? ! Spune-mi drept şi sincer, Wolfgang !

—Copilă mai eşti ! începu el pe un ton care trăda dorinţa de a se eschiva .

—Nu aşa ! Cinstit, ca de la om la om ! pretinse ea .

Atunci el mărturisi :

—Nu, Hille. Nu sunt un copil, ca să-mi pot schimba părerile bine întemeiate, de azi pe mâine. Dar nici nu sunt un dobitoc îndărătnic, ca să nu fiu în stare să închei un compromis cu realităţile vieţii. Văd, cum tu - şi mai ales tatăl tău ...

—Îţi mulţumesc, zise ea cu glasul înecat în lacrimi. Niciodată nu te-am iubit ca acum, în ceasul acesta. Eşti - ah, de o bunătate nemărginită ! Că mai există astfel de oameni pe lume mi se pare o minune !

—Hille !

—Aşa e. Aşa e !Dar - nu - Wolfgang - eu nu pot să primesc. Nu pot. Cu toată dragostea ce-o am pentru tatăl meu. Nu vreau nici un sacrificiu de la tine .

—Numeşte-l compromis !

—Ce importanţă are numele ? Sunt şi prea mândră ca să primesc să fiu luată în căsătorie în felul acesta. Nu, dragul meu, nu te încrunta. N-o spun cu necaz sau cu supărare. Nici copil nu mai sunt. Nu-i mai bine aşa ?

—Ba da, e bine, aprobă el cam fără voie.

—Dacă ai spune din profundă convingere „eu trebuie să mă însor cu tine, fiindcă mi-am dat seama că antipatia mea pentru căsătorie era nedreaptă, recunosc că nu există o formă superioară căsătoriei spre a consfinţi traiul în comun " - dacă ai putea spune toate acestea şi la urmă ai adăuga : „astea le-am învăţat în zilele ce le-am petrecut la un loc cu tine " - poţi tu să spui asta - cu toată sinceritatea ? !

Ea îngenunche în faţa lui şi sărută mâna ce-i acoperea ochii.

—Nu te mai chinui. Înţeleg tot. Ştiam toate astea încă înainte de... a deveni femeia ta. Să rămână lucrurile aşa cum sunt. Aşa e soarta noastră, aşa trebuie s-o îndurăm. Şi tu şi tata şi eu. Singurul lucru ce-l mai pot face, e să mă duc azi din nou la tata.

El o îmbrăţişă.

—Tu - tu - cea mai frumoasă şi mai dragă - de ce nu vrei să încercăm o căsătorie ! Mii de alte perechi o încearcă. Poate că noi doi o să câştigăm lozul cel mare.

Ea zâmbi îndurerată

—Eu nu joc la noroc !

Mult timp el încercă să o înduplece şi să o convingă, dar în zadar .

CAPITOLUL 23

VACANŢĂ ÎN ITALIA

Două zile mai târziu începu vacanţa judiciară.

—Ura ! jubilă Röhn, desfăcând braţele cu entuziasm ! Ce fericire să nu mai fii spălătoreasa rufelor murdare din căsniciile Berlinului, cartierul de vest, timp de opt săptămâni de zile ! Ah, ce deliciu ! El răsuflă uşurat şi mulţumit. Ce bine ar fi de nu s-ar mai sfârşi niciodată această vacanţă.

—În fond, n-ai fi chiar aşa de mulţumit, îşi dădu Hilda cu părerea. Clientela asta feminină e doar elementul tău. Tocmai fiindcă o ai, ţi-e dor de altceva, ca orice om cu imaginaţie bogată.

—Ba nu, zău nu ! o încredinţă el. Urăsc clientela mea mai mult ca niciodată. Mereu mă gândesc, cum aş face să-i trec femeile lui Hellebrandt. Dar nu merge. Cu siguranţă că ele ar fugi de el.

—Eşti destul de încrezut, dragul meu, îl tachină ea.

—Ba deloc. Dar personalitatea e totul. De ce să mă fac mai modest decât sunt ! Hellebrandt e prea realist, prea fără înconjur şi prea burghez.

Femeile nu se duc la un bărbat, care mestecă tot timpul un muc de ţigară.

Ea râse şi continuă să împacheteze. Căci seara aveau de gând să plece în călătorie.

—Rezultatul unei schimbări în diviziunea muncii ar fi o împrăştiere subită a clientelei. Asta ar însemna să zic : adio vilei, adio automobilelor, adio Daumier, adio pictori englezi din secolul al XVIII - lea. Şi pentru astfel de răsturnări nu mai sunt destul de idealist.

—Mai întâi trebuie să te recreezi bine. Şi pe urmă şi lumea şi clientela or să ţi se pară altfel, îl consolă ea şi împachetă mai departe cu mult zel, obosindu-se, ca să nu - se mai gândească la grija ce-i pricinuia lunga despărţire de tatăl ei. Cu toate că nici nu-l vedea, totuşi abia acum, când se depărta de Berlin, avea impresia că-l lasă cu totul în prada necazului şi a singurătăţii.

Primăvara şi vara fuseseră răcoroase şi ploioase. Lor le era dor de arşiţa soarelui şi de căldura lui. Mai întâi însă, Röhn era dornic de o călătorie pe mare. Aşa încât plecară până la Hamburg, unde se îmbarcară pe un vapor pentru Genova. De acolo aveau să plece mai departe, la Veneţia. Apoi se vor opri la Lido, spre a se prăji acolo la soarele de miază-zi.

Înaintea ochilor, măriţi de încântare, ai Hildei, se deschidea o lume nouă. Până atunci nu ieşise niciodată din Germania, prea arareori din Berlin chiar. Noile impresii ce se precipitau, una după alta, evenimentele ce-o absorbeau : marea - staţionările vaporului : Rotterdam - Lisabona - Tanger - Marsilia, viaţa pe bordul marelui vapor ce se îndrepta spre

Orientul asiatic, îi liniştea durerea. Aici, în străinătate, printre oameni necunoscuţi, se simţea mai puţin apăsată ca acasă. Aici trecea drept nevasta lui Röhn, era trecută pe lista pasagerilor ca soţia lui şi se simţea ca femeia lui.

Era o epocă de odihnă şi de fericire paşnică.

Se opriră la Genova două zile. El cunoştea întreg pământul, fusese pretutindeni, până în Extremul - Orient. Cu toate astea şi lui i se părea lumea nouă şi nemaivăzută, acum, când putea să arate femeii iubite, şi atât de impresionabile, măreţiile ei. Se plimbară prin portul din Genova până la casele acelea înalte şi felurit colorate, ce se caţără pe stânci în sus, luminate de soare. Străbătură mondena cale numită „Via vente Septembre", apoi domeniul burghez şi grotesc al lui Campo Santo, până dădură de impresionantul monument al precupeţei care adunase în viaţa ei centesimo cu centesimo spre a apărea după moarte, posterităţii, în mărime naturală, dar în rochie de sărbătoare, aşa cum apăruse odinioară în piaţă cu nucile şi covrigii ei. Numai pentru locul de favoare din galeria cimitirului plătise odinioară 20.000 de lire.

Genova deveni pentru cei doi îndrăgostiţi „oraşul precupeţei". Monumentul acestei femei energice şi vanitoase era pentru ei capodopera simbolică a acestui oraş.

Cu trenul de lux Cannes - Viena călătoriră până la Veneţia. Pe la trei dimineaţa, coborâră pe peronul gării.

Pe canale începeau să se arate zorile zilei, când luară drumul spre Grand Hotel. Gondola luneca uşor; numai la cotituri liniştea era întreruptă, când şi când, de strigătul prevenitor al gondolierului. Casele

înalte se desprindeau ireale, ca niște culise, ca fantome, pe cercul cenușiu al dimineții.

Hilda, transportată ca într-o lume de basm, luă mâna iubitului ei. Cu inima palpitând de curiozitate, se gândise în cursul călătoriei, la Veneția, orașul visurilor și al amintirilor din trecut. Toate închipuirile ei fuseseră întrecute. Cu mulți ani mai târziu, după ce călători prin China și Japonia, prin India și America, tot orașul lagunelor rămase pentru ea minunea acestei lumi.

La Lido locuiră la Grand Hotel des Bains. Dar în primele zile, se duceau zilnic la Veneția, îmbătați de frumusețile ei și fermecați de lumina ei de basm.

În dimineața sosirii, se duseseră de la hotelul lor până la San Marco. Trecură peste niște punți înguste și din ce în ce se deschideau înaintea lor minunile acestui oraș binecuvântat, care lasă un dor nestins în sufletele acelora ce-au absorbit în sânge vraja străzilor, a pieților și a canalelor lui.

Străbătură clădirea dosnică a Procuraților și deodată li se desfășură larg înaintea ochilor cea mai frumoasă piață din lume, cu colonadele ei, cu turnul celebru și cu jocul de culori al Domului. Hilda izbucni într-un strigăt de admirație, atât era de copleșită pe neașteptate de maiestatea și frumusețea acestui colț înzestrat de natură și de oameni. Și izbucni din nou într-un strigăt de plăcere estetică, când o luară spre dreapta către Piazzetta și Canalul Grande.

Cu ochii strălucind de recunoștință, ea rătăci, dusă de mână ca un copil de către Röhn, printre

vestigiile acestea ale unui trecut glorios, printre palatele înfiorate de frigul morţii în mijlocul vieţii zgomotoase din jur. I se zburlea părul pe creştet de friguri, ochii i se umezeau în faţa priveliştii acestei puteri apuse, acestei părăsiri în plină splendoare, acestui trecut falnic ce s-a stins, lăsând în urmă o umbră de durere.

Iar după ce, cu toată arşiţa soarelui, îşi umpleau inima şi mintea de frumuseţile artistice ale palatului, ale bisericilor şi ale muzeelor, se întorceau la Lido ca să se odihnească. Numai uneori, în orele purpurii ale serii, când noaptea şi răcoarea se lăsau asupra Veneţiei, se mai duceau cu barca până acolo şi rătăceau prin străzile şi colţurile pustii, trecând peste punţile înguste. Într-un rând, răzbiţi de arşiţa zilei, ce se răsfrângea din lespezile de piatră ale străzii, spre seară, ei poposiră la micul han, în dosul Procuraţiilor, spre a bea ceva răcoritor. Deodată, Hilda deveni palidă şi-i arătă lui Röhn, casa. El urmă direcţia degetului ei arătător şi zări pe perete o placă de marmură, pe care citi:

„Aici a murit la 4 Ianuarie 1880, singur şi uitat de toţi, unul din fruntaşii artei: Anselm Feuerbach".

Rămaseră mult timp tăcuţi sub fereastra, îndărătul căreia se stinsese „singur şi uitat de toţi" un geniu.

—Asta-i Veneţia, şopti ea în cele din urmă „genială, singuratică, uitată de toţi, moartă". Se cutremură toată.

—Hai să plecăm, o îmbie el, „din lagune se ridică moartea şi întinde mâna după viaţă".

Ajunseră la Grand Hotel des Bains abia după miezul nopţii, frânţi de oboseala întregii zile, petrecute împreună, în acest univers al frumuseţii şi al dragostei depline.

* * *

CAPITOLUL 24

O PROPUNERE TULBURĂTOARE

Zilele călduroase se scurgeau într-o liniște plăcută. Făceau baie, leneveau, stăteau trântiți în nisip în fața cabinei, trăiau numai pentru dragostea lor. Înjghebau câte o convorbire cu vecinii din dreapta sau din stânga, făcând obișnuitele cunoștințe de la băi. În dreapta lor, își întinsese cortul o pereche americană, mai în vârstă, Mr. și Mrs. Henry B. Perrin din Philadelphia. El, un om înalt, zvelt, aproape uscat, antrenat de sport, cu un cap îngust, trăsături energice, buze subțiri și tăcute, un tip caracteristic de yankeu. Soția era o femeie de statură mică, încă frumoasă, simpatică și foarte comunicativă.

Discutau, glumeau, intrau împreună în apă, mâncau la mese învecinate. Mr. Perrin începu să-l simpatizeze pe Röhn, iar soția lui pe Hilda. Erau niște oameni simpatici, agreabili, cam puritani în idei și rigizi în unele privințe, mândri de originea lor și de vechimea familiei. Strămoșii lor emigraseră în America, după cum îi asigura Mrs. Perrin, cu „Mayflower", prima corabie cu

emigranţi englezi. Aşadar, cea mai autentică şi veche noblețe a Statelor Unite.

Dar gărgăunii aceştia de noblețe erau singurul ei cusur. Încolo erau oameni deştepţi, cu inima largă, care ţineau mult la tânăra pereche germană. Doamna o adora pe „tânăra şi drăgălaşa Mrs. Röhn". Rezerva firească a Hildei dispăru în faţa acestor atenţii şi sfaturi materne, pe care ea nu le cunoscuse niciodată.

—Haide, Darling, zicea ea adesea, să-i lăsăm pe bărbaţi să mai vorbească de-ale lor şi noi s-o luăm la picior, până jos la Excelsior. Au început să mă doară oasele de atâta stat pe spate.

Şi o lua pe Hilda de braţ şi pleca cu ea.

—Nu trebuie să-i răsfăţăm prea mult pe bărbaţi, stând mereu cu ei - o învăţa ea din experienţă - e bine din când în când să ne mai simtă şi ei lipsa ca să li se facă dor de noi.

Hilda o iubea pe bătrâna şi vesela doamnă cu o dragoste plină de respect, ca un copil.

Bărbaţii rămaseră culcaţi pe şezlongurile lor şi vorbiră mai departe despre afaceri. Şi Perrin era jurist, fusese avocat şi judecător, şi acum era director şi preşedinte al uneia din cele mai mari bănci din Statele Unite, „ Philadelphia and West Virginia Bank ".

De la discuţiile juridice, trecură la altele de ordin general, căci amândoi erau oameni inteligenţi şi cu multă experienţă. După comparaţiile între dreptul şi jurisprudenţa germană şi cea americană, alunecaseră la probleme şi consideraţii economice generale. Röhn ascultă cu interes părerile înţelepte, bine adâncite, sigure, ale americanului, iar pe de altă parte critica limpede ca cristalul asupra pieţei economice germane, analiza de o logică strânsă, până în cele mai mici amănunte, a problemelor

economice germane, făcute de Röhn, îl uimiră pe magnatul banilor. Ei aflară multe unul de la altul şi asupra ţărilor lor. Mai cu seamă Röhn, cu spiritul veşnic treaz, veşnic dornic de a-şi lărgi orizontul cunoştinţelor, întreba şi cerceta şi-l transforma mereu pe tăcutul american într-un izvor de informaţii preţioase.

—De când sunt, n-am auzit pe cineva punând întrebări atât de isteţe şi de înţelepte, zâmbea americanul pe sub mustaţa mică şi sură, şi niciodată pe un străin vorbind într-o engleză atât de perfectă.

—Am studiat trei semestre la Cambridge, îl lămuri Röhn.

—Dar şi soţia dvs. vorbeşte foarte bine - nu aşa de bine ca dvs. - dar foarte drăguţ şi simpatic - aşa cum e şi dânsa, zâmbi bătrânul, arătând înspre faleză, unde se plimbau doamnele.

Într-o zi mai răcoroasă - trecuseră vreo paisprezece zile de când se cunoşteau - doamnele plecară la Veneţia. Mrs. Perrin voia să facă cumpărăturile la Merceria, să „caşte gura" cum numea Hilda această plimbare prin faţa vitrinelor spre a cerceta, a dori, a chibzui pentru ca la urmă să nu cumpere nimic.

—O să vă aducem ceva frumos, îi consolă Mrs. Perrin pe domni : ce doriţi, domnule avocat ?

—Eu sunt un partizan înfocat al tehnicii surprizelor, mărturisi Röhn.

—Dar dvs. ce să vă aduc, domnule preşedinte ? întrebă Hilda.

—N-aş îndrăzni niciodată, glumi bătrânul, să-i dictez frumuseţii gustul meu simplu.

—Bravo, amândoi aţi dat răspunsuri nimerite, îi felicită Mrs. Perrin. Dar numai cu vorbe frumoase

n-am făcut nimic. Să trecem deci la fapte. Haide, jertfiţi-i nevrednicului Mammon, bani cât mai mulţi!

Oftând şi văicărindu-se, bărbaţii scoaseră pungile ; bucuroase de pradă, doamnele luară cât putură.

După ce priviră câtva timp zâmbind în urma lor, bărbaţii închegară iar o convorbire serioasă.

—Spuneaţi ieri, Mr. Perrin, că în Statele Unite confecţiile pentru bărbaţi au scăzut mult. Se pierd multe parale la afacerea asta. Nu văd care e cauza.

—Cauza trebuie căutată în industria automobilelor, răspunse Perrin. Nu vei recunoaşte asta numaidecât.

—Cum nu - acum îmi dau seama ce legătură există între ele ! exclamă Röhn zelos. Omul muncitor, care înainte îşi cumpăra trei rânduri de haine pe an, îşi întreţine astăzi Ford-ul sau Chevrolet-ul şi plasează banii în maşină şi întreţinerea ei. De aceea e silit să facă economie la haine. O consecinţă cât se poate de interesantă.

—Gândeşti repede şi consecvent, aprobă Perrin. Dar acum aş dori să discut cu d-ta ceva despre afaceri, „doc". Ori poate nu vrei să vorbeşti de afaceri în timpul vacanţei ?

—Mă rog, poftim ! zise Röhn. Spuneţi-mi despre ce e vorba. Îmi va face plăcere să vă fiu de folos într-o chestiune de drept german.

Perrin clătină din cap.

—Nu e vorba de vreo chestie de drept german. E vorba de - dar să încep mai de departe. Dumneata mi-ai plăcut din prima zi.

—E reciproc, zise Röhn surâzând.

Perrin urmă însă foarte serios :

—Şi tânăra dumitale soţie ne-a făcut o impresie foarte bună. Şi soţia mea şi eu am văzut numaidecât cu cine avem de-a face.

Tonul grav, cu care vorbea, trezi interesul şi mirarea lui Röhn. De unde până atunci şezuse alene întins pe spate, în nisip, cu braţele sub cap, acum el se îndreptă, sprijinindu-se în cot, cu faţa spre directorul de bancă.

—Vorbesc deschis cu dumneata, ca de la om la om. Am luat informaţii despre dumneata la Berlin. Nu-i nevoie, cred, să te asigur că aşteptările mele, îndeajuns de mari, au fost întrecute cu mult. Eu nu bănuiam că simpaticul meu vecin de plajă este unul din cei mai iluştri avocaţi ai Berlinului.

Spunea toate acestea precis, cu răceala omului de afaceri, aşa încât lui Röhn îi trecu pofta să mai facă observaţia ironică, ce o avea pe limbă.

—Mi s-au evaluat şi veniturile dumitale - nu ştiu dacă e mai mult sau mai puţin ca-n realitate. Nici nu mă interesează. În orice caz, dumneata eşti omul pe care-l caut.

Röhn rămase tăcut, în aşteptare. Presimţea acum o surpriză în aer. Lăsase la o parte dispoziţia veselă de vilegiaturist şi devenise iar avocat şi om de afaceri foarte prudent.

—Iată despre ce este vorba, „doc": noi, adică banca „Philadelphia and West Virginia" intenţionăm să fondăm la Berlin o filială, sau mai bine zis, o bancă cu banii noştri, sub numele nostru.

Röhn dădu din cap, rece. Inima-i bătea să se rupă. Dar se ţinea ţeapăn.

—Cunoşti banca mea ?

—Da. Tratează cu primarul din Berlin un împrumut de 50 milioane de dolari, replică Röhn indiferent.

—Foarte just. Ei bine, împrumutul acesta este punctul de plecare al fundaţiei noastre. Avem oferte pentru vreo treizeci de asemenea împrumuturi, de la diverse oraşe industriale. Afacerile acestea nu se pot conduce de peste ocean. Împuternicirile necesare de la stat, tratativele cu autorităţile, supravegherea garanţiilor, a plăţii dobânzilor, apoi - în fine, înţelegi cum stau lucrurile. Banca noastră abundă în numerar, ca şi întreaga Americă. Trebuie să căutăm plasament - în străinătate. Dobânda la noi - după cum ştiţi - e foarte redusă .

Röhn dădu din cap .

—Avem în perspectivă o clădire din Berlin. Un hotel din piaţa Potsdam, care a fost evacuat de comisia interaliată .

Röhn dădu iar din cap .

—Ca director comercial trimitem pe cineva din administraţia noastră, un om foarte activ şi capabil, un nepot al soţiei mele. Acum mai căutăm un avocat german, ca director juridic. Vă rog să înţelegeţi bine : nu un al doilea director, ci unul de acelaşi rang cu directorul comercial - ba, dacă împrejurările o vor cere, chiar superior. La împrumuturile acestea, intervin chestiuni foarte grave de drept politic şi civil ; adesea te vezi silit să găseşti noi jurisprudenţe. Vei pricepe, dar, că pentru noi alegerea nu-i tocmai uşoară. Omul acesta care să cunoască împrejurările din Germania mai bine ca noi, care să aibă relaţii de aşa fel, încât să trezească încrederea publicului german în noi, va fi sufletul afacerii noastre în Germania. Pe lângă asta, trebuie să fie un jurist eminent în practică şi un jurisconsult versat. Am oamenii mei care sondează la Berlin. Acum însă am oprit totul. Căci, dacă dumneata eşti de acord, atunci am găsit omul, care ne trebuie.

Lui Röhn îi vâjâia capul. Director al unei mari bănci germano - americane - tranzacţii uriaşe - muncă de bărbat - activitate juridică cât se poate de serioasă şi de grea - ţelul mult dorit, dar până azi, fără speranţe, al vieţii lui ...

Stăpânindu-se totuşi, el răspunse rece :

—Vă mulţumesc pentru încrederea ce mi-o arătaţi, Mr. Perrin. Propunerea dvs. mă cam surprinde. V-aş ruga să aveţi bunătatea de a-mi descrie situaţia mai pe larg .

—Da, cu plăcere. Va fi imposibil să te mai ocupi de clientelele dumitale .

—Desigur :

—Va trebui aşadar, să renunţi la ea sau s-o predai altcuiva .

—Bineînţeles .

—Va trebui deci, să fii asigurat pentru viitor din partea noastră. Mă gândeam la un contract pe cinci ani, cu o leafă de două mii de dolari pe săptămână în primul an, care va fi mărită cu o mie de dolari pe săptămână în fiecare următorul an .

Creierul lui Röhn calcula la iuţeală. Două mii înmulţit cu 4,20 marca, fac 8400 mărci, înmulţit cu 52 săptămâni, fac 436.800 mărci în primul an. O avere, chiar şi pentru el. Aproape dublu faţă de ce câştiga cu clientela lui. Cu toate astea nici o trăsătură a feţei lui nu tresări .

—Dacă după scurgerea celor cinci ani, se va constata că afacerea în Germania nu rentează, sau dacă cumva condiţiile se vor schimba în aşa fel, încât să ne vedem obligaţi să lichidăm afacerea dintr-un motiv oarecare, atunci dumneata vei primi o despăgubire de 250.000 dolari. Prin plata acestei sume vom fi, de asemenea, liberi de a nu mai prelungi contractul .

—Pricep, zise Röhn.

Preşedintele tăcu.

—Oferta e onorabilă şi demnă de atenţie, răspunse Röhn nepăsător. Vă mulţumesc încă o dată, domnule preşedinte. Îmi veţi permite să cuget asupra ei şi să vă comunic mâine hotărârea mea.

—All right, doc, zise preşedintele.

Apoi Röhn aduse din nou vorba despre influenţa industriei de automobile asupra confecţiilor de haine din U. S. A.

În sinea sa, însă, fierbea.

Când veni în fine, ora dineului, se despărţi de Perrin în holul hotelului - cheile nu mai erau jos, prin urmare doamnele se întorseseră de la plimbare - urcă scara în fugă. Ascensorul era sus şi el nu mai avu răbdare să-l aştepte până cobora.

Dădu năvală în camera Hildei.

Ea şedea pe pat, palidă şi desfigurată, braţele îi atârnau fără putere.

* * *

CAPITOLUL 25

O AMERICANĂ MĂRGINITĂ

Priveliştea tristă, la care nu se aştepta, îi potoli dintr-o dată bucuria. Se apropie de ea în grabă. Ea nu ridicase ochii, când deschisese el uşa brusc.

—Ce ai păţit, Hille ? ! o întrebă el speriat. Îşi închipuia că e vorba de tatăl ei, că o fi primit vreo veste rea de la dânsul.

Hilda îşi înălţă capul. Avea ochii umezi şi adânciţi de supărare.

—Trebuie să plecăm de aici, Wolfgang, izbucni ea deodată.

—Să plecăm ? ! De ce ?

—Am ajuns la capătul puterilor.

—Dar ce s-a întâmplat, Hille ?

—Pe vaporul din Veneţia, şedea alături de noi femeia aceea, cu părul roşu. Ştii care. Amanta bancherului din Paris.

—Ei, şi ? !

—Şedea chiar lângă doamna Perrin. Deodată, Mrs. Perrin se sculă şi trecu ostentativ de partea cealaltă a

vaporului. Mie nu-mi rămase altceva de făcut, decât s-o urmez. Franţuzoaica şi toţi ceilalţi observară fireşte, afrontul. Franţuzoaica începu să râdă în hohote şi exclamă : je m'en fiche ! Şi ceilalţi râmjiră şi ei .

Se întrerupse .

—Nu pricep de ce te supără aşa de mult toate acestea, se miră Röhn .

—Când mă aşezai lângă Mrs. Perrin, ea îmi spuse : „ Poate că nu m-am purtat cum trebuia, Mrs. Röhn. Dar ce să fac, dacă nu suport vecinătatea unei asemenea persoane. Nu pot. Totul se revoltă în mine. O femeie, care nu este măritată, şi trăieşte pe faţă cu un bărbat, o găsesc ..."

Ea căută cuvântul corespunzător. El o ajută .

—Respingătoare, zise el încet. Pricepuse .

—După aceea, urmă Hilda întărâtată, ea vorbi despre „legături" şi despre „amorul liber" cu atâta revoltă şi dispreţ, încât a trebuit să mă lupt cu mine însămi, ca să nu-i mărturisesc, că noi nu suntem căsătoriţi. Mi se părea că sunt o şarlatană !

Ea suspină .

El rămase tăcut câteva clipe. Apoi spuse blajin :

—Dar bine, Hille ! Nu priveşte pe nimeni cum trăim noi amândoi ! Astea sunt amănunte pur personale, ale noastre !

Ea îşi înălţă ochii spre el .

—Nu-i adevărat, Wolfgang. Ştii foarte bine .

—Eu nu ştiu nimic ! replică el, pe tonul lui liniştit, ca de obicei .

Ea urmă cu aprindere :

—Cât timp ne priveşte numai pe noi, e ceva pur personal. Dar când fac cunoştinţă cu cineva, care-mi declară, că după concepţiile lui, o femeie, care trăieşte în

concubinaj, este o persoană, cu care - pentru a îndulci termenii - n-ar primi să aibă relaţii niciodată, e de datoria mea s-o mărturisesc cu toată sinceritatea şi să suport consecinţele, căci de nu, mă fac vinovată de o înşelăciune neruşinată.

Röhn, penibil impresionat, îşi muşcă buza de jos.

—Ai luat-o oare drept o înşelăciune, când am fost trecuţi pe lista pasagerilor de pe vapor sau aici la hotel, ca domnul şi doamna dr. Röhn ?

—Nu - dar ştii prea bine, că asta-i altceva - cu totul impersonal.

—Se poate. Dar şi acum îmi menţin punctul meu de vedere, cum că nu suntem datori să dăm nimănui socoteală de intimităţile noastre.

Hilda întinse braţul către el şi-l trase spre ea.

—De ce să ne certăm, Wolfgang. Ar fi prima dată când suntem într-o totală divergenţă de păreri. Hai să scăpăm de toate şi să plecăm. Să mergem la Ragusa. De mult spuneai, că vrei s-o vizităm.

El îşi trase mâna supărat.

—Acum nu pot pleca, se împotrivi el. Apoi îi povesti despre oferta lui Perrin. Tu ştii, încheie el, ce înseamnă postul acesta pentru mine. Să scap în fine de clientela mea feminină ! Să nu mai fiu silit să văd zilnic atâta jale, pe care n-o pot uşura, să nu mai fiu locul de descărcare al necurăţeniilor amoroase ale Berlinului - să încep o nouă muncă serioasă, curată - ar fi cea mai mare fericire a vieţii mele, afară de tine - şi acum să renunţ la toate astea ! S-o iau la fugă ca un laş, numai pentru că doamna asta are un capriciu de Yankee puritană, ca să nu intre în relaţii decât cu femei măritate ! Nu-mi poţi pretinde asta în chip serios !

Hilda se mută, cu spatele încovoiat şi cu ceafa plecată. Conştiinţa îi spunea că orice păcat se răzbună. Cu toate acestea, lui nu-i zise nimic. Ci numai se tângui :

—Mă doare, că-ţi tulbur bucuria. Înţeleg ce înseamnă postul acesta pentru tine. Mă doare cumplit, că-ţi amărăsc norocul acesta mare. Însă - Wolfgang - gândeşte-te, dacă ei ar afla ! Atunci nu ţi-ar mai da postul. Ştii cum gândesc amricanii în privinţa asta. Lasă-mă să plec. Nu-i pot înşela pe oamenii aceştia mai departe. O să găsim noi un pretext oarecare. Lasă-mă să plec !

Sări în sus şi se agăţă de gâtul lui .

—Ce prostie, bombăni el, scuturând din cap supărat, mai bine renunţ la post .

—Ea încercă să-i schimbe hotărârea .

—Peste câteva zile, când totul va fi aranjat, vii şi tu după mine şi ...

—Nu vreau ! strigă el furios. Nu-mi trebuie un post, care mi se refuză, pentru că te iubesc ...

Braţele ei căzură în jos, deznădăjduite .

—Dacă-i aşa, să le-o spunem oamenilor deschis, zise ea cu neîncredere. Gândeşte-te la viitor, dragul meu. La Berlin, tot o vor afla odată şi odată. Atunci vor spune că i-ai înşelat.- şi asta nu-ţi va fi deloc pe plac. Mândria şi cinstea ta ar suferi. O ştiu bine .

El se plimbă prin cameră ca de obicei când era în fierbere .

—Nu văd nimic necinstit în asta, se încăpăţână el, nici un om din lume n-are să se amestece în felul nostru de trai. Basta ! N-o să iau lecţii de la o americană bătrână, mărginită, nebună, cum să mă conduc în viaţă !

—Îmbracă-te, zise el ceva mai potolit, e timpul să mergem la masă. Şi se îndreptă spre camera lui .

* * *

CAPITOLUL 26

CĂSĂTORIA ÎNSEAMNĂ DRAGOSTE

După masă, mai rătăciră câtva timp pe faleză, apoi, după ce se lăsă răcoarea nopţii dinspre Adriatica, se întoarseră la hotel. Bătrânul Perrin era un amator pasionat al dansurilor moderne, soţia sa se supunea de bună voie, deşi nu le prea gusta .

Hilda era palidă, neliniştită, nervoasă, surescitată şi se temea în fiecare clipă de vreo catastrofă. Căci, nu departe de masa lor, şedea pariziana cea picantă, cu părul roşu, cu o droaie de prieteni de chef. Suflete asemănătoare cu o soartă asemănătoare, care se regăsiseră aici, bărbaţi de viaţă din Paris, Londra, Viena, cu tovarăşele lor interimare de călătorie .

Franţuzoaica povestea tocmai povestea de pe vapor, imitând cu destulă dibăcie - căci era un mic talent din Montmartre - mutra indignată a bunei Mrs. Perrin, provocând astfel râsul şi veselia generală. Fără nici o sfială, atât doamnele cât şi domnii ce le însoţeau, îşi aţintiră privirea asupra bătrânei americane .

—E revoltător ! şopti ea - simţind că a devenit ţinta privirilor batjocoritoare ale mesei nelegitime - asta nu voi permite. Henry, cheamă-l pe managerul hotelului ! Tipele acelea de acolo râd de mine .

Pentru prima oară, simpatica doamnă era supărată cu adevărat .

—Dar ce s-a întâmplat, „old girl" ? întrebă Perrin mirat, dar liniştit .

—Damele acelea mă iau în râs pe mine, se burzului Mrs. Perrin. Cuvântul „ dame " îl pronunţase cu un dispreţ zdrobitor, ca şi cum ar fi voit să şteargă din orice alcătuire omenească onorabilă pe cei ce-i desemna sub acest nume .

—Bine, darling, încercă s-o îmblânzească Perrin, dar pe tine nu te poate atinge ceea ce fac asemenea creaturi !

Mrs. Perrin, înfuriată, întoarse scaunul şi spatele mesei batjocoritoare. Un râs general fu răspunsul .

—Aşa ceva i se poate întâmpla cuiva numai în Europa ! se plânse doamna Perrin, amărâtă. În America, astfel de persoane n-ar fi primite într-un hotel cumsecade .

—Cum se poate împiedica lucrul acesta ? întrebă Röhn, ca să nu aibă aerul că nu vrea să ia parte la discuţie. Doar nu se pot cere actele de căsătorie pasagerilor .

—Asta nu, îl informă preşedintele. Însă orice american are atâta bun simţ, pentru ca atunci când călătoreşte cu o femeie nemăritată, să tragă la un hotel mai retras, ca să nu se dea în spectacol în faţa bunei societăţi.

—Aşa este ! întări soţia sa. Îmi place Europa. Dar poate să-i treacă cuiva pofta să mai stea pe aici, fiind mereu osândit să se frece de lumea viciului .

Atunci Röhn interveni cu energie, căci voia să alunge stafia aceasta cu orice preţ. Îşi dădea seama că pe stăpânirea de sine a Hildei nu se mai putea pune temei.

—E drept, că femeile acelea sunt cam necuviincioase, zise el zâmbind. Aş susţine însă că proasta lor creştere provine mai degrabă din obârşia lor îndoielnică decât din faptul că nu sunt căsătorite cu tovarăşii lor de drum, după cum se pare. Cu toate acestea, există şi foarte multe femei, care călătoresc cu un bărbat, fără a purta verighetă, şi care, totuşi, nu se deosebesc prin nimic, dar prin nimic de femeile legitime. Asta e afară de orice discuţie !

—Oh, doc ! se aprinse Mrs. Perrin, asupra acestui fapt, peste ocean, avem cu totul altă părere. Slavă Domnului ! Dragostea fără căsătorie trece, la noi, drept ceva anticreştin şi imoral. Şi o femeie imorală nu are nici credinţă.

—Dar bine, stimată doamnă Perrin, ce legătură are religia şi morala cu dragostea ! zise Röhn cu aprindere. Punem cazul când doi oameni s-ar iubi cu patimă şi totuşi, dintr-o cauză intimă sau externă, nu se pot căsători. Atunci ...

—Atunci n-au decât să-şi înăbuşe patima, îl întrerupse doamna Perrin, categoric şi cu asprime. Nu-i aşa că şi dumneata eşti de aceeaşi părere, drăguţa mea ? Ia te uită, te rog, cum o sperii pe biata copilă cu ideile dumitale libere, revoluţionare ! Ia te uită cum s-a înroşit, ce încurcată pare !

Ea apucă mâna Hildei şi o mângâie cu mâinile ei blânde, ca de mamă.

—Uite, ce mâini reci are copila din pricina dumitale, om rău ce eşti ! îl certă ea. Nu crede el întocmai ceea ce spune, Hilda dragă. Dar aşa le place bărbaţilor, să facă

pe grozavii în faţa nevestelor lor. Nu te speria !Bărbaţii care urlă ca leii sunt întotdeauna blânzi şi credincioşi ca nişte mieluşei.

Hilda zâmbi în silă.

Röhn nu voia să se dea bătut. Odată pentru totdeauna trebuia să pună capăt situaţiei acestea penibile. Dar înainte de a replica ceva, Perrin zise cu glasul lui aşezat de om de afaceri:

—Eu ştiu, doc, că voi, europenii, aveţi concepţii asupra moralei, diferite de ale noastre, din Statele Unite. Din păcate. Cred însă că, după cât m-ai cunoscut, ţi-ai putut da seama că nici eu n-am idei strâmte. Cu toate acestea, date fiind poate şi concepţiile mele de modă veche, puritană, asupra vieţii, eu n-aş avea încredere într-un bărbat, nici în afaceri, măcar - dacă n-ar trăi legitim cu o femeie. Dumneata susţii, că asta nu-i împiedică să se iubească foarte serios. „All right", tocmai de aceea l-aş condamna pe acel bărbat, care iubeşte o femeie, şi cu toate acestea o dispreţuieşte într-atât, încât o privează de protecţia şi de cinstea unei căsătorii. Un astfel de bărbat, în ochii mei, nu-i un om de onoare, în care să te poţi încrede !

* * *

CAPITOLUL 27

CÂND IUBEŞTI PREA MULT

Röhn nu îndrăznea să întâlnească privirea Hildei. Şi lui îi pierise curajul de-a duce lupta mai departe. Îl examină în ascuns pe bătrân. Să-i fi venit oare vreo bănuială ? Ştie acum totul ? Să fie ăsta un avertisment ?

Hilda stătea ţeapănă şi supărată. Nu mai avea nici un pîc de sânge în obraji. Ochii ei măriţi aveau cearcăne vinete împrejur.

Deodată, ca un semnal de eliberare şi uşurare, începu muzica de dans.

Mrs. Perrin, zâmbitoare, devenind iar femeia veselă şi hotărâtă, zise :

—Destul ! Asta nu-i o convorbire pentru urechiuşele fine ale unei tinere femei în voiaj de nuntă ! Pari foarte obosită, „girly dear". Haide, mai dansează o dată cu bărbatul dumitale, trage-l de urechi pentru teoriile lui de eretic şi pe urmă du-te de te culcă şi te odihneşte. Azi a fost zăduf şi aerul era prea îmbâcsit la Veneţia.

Röhn şi Hilda se folosiră de prilejul de-a se depărta. În timpul dansului, el îi şopti :

—Ne luăm bună seara acum îndată .

Ea nu răspunse .

Când se întoarseră la masă, Mrs. Perrin zise veselă:

—Ştiţi dvs., că printre toţi oamenii aceştia frumoşi, voi sunteţi perechea cea mai frumoasă şi mai elegantă ?!

—Sunteţi prea amabilă, zise Röhn cu îndoială .

—N-am eu dreptate, Henry ? ceru cocheta doamnă aprobarea .

—Da, da, aşa e , răspunse Perrin râzând şi ridicând cupa de şampanie în onoarea Hildei .

Ajunşi în camera lor, Hilda şi Röhn se priviră câtva timp, fără a scoate o vorbă .

—Iar ai avut dreptate, dădu el din cap, în înţelepciunea ta intuitivă. Trebuie făcut ceva. Orice întâmplare ne poate trăda. Trebuie făcut ceva !

Îşi încrucişă braţele, îşi sprijini bărbia de mîna stângă şi rămase pe gânduri .

—Lasă-mă să plec, se rugă ea din nou .

—Copil ce eşti ! exclamă el, speriat de vorbe, asta nu se poate ! Perrin crede că noi suntem în călătorie de nuntă. Tu singură ai povestit odată, că e prima oară când călătorim împreună. Atunci, ce înţeles ar avea, să te las să pleci singură ?

—La asta nu m-am gândit, recunoscu ea intimidată. Se aşează pe marginea patului, nemaiştiind ce să spună. El se apropie de ea .

—Hille, ceea ce mi-a spus bătrânul a fost ca o lovitură de trăsnet pentru mine .

Ea îşi înălţă fruntea .

—Ceea ce a spus despre omul de onoare ?

—Da, despre omul de onoare, care nu acordă femeii iubite, protecţia căsătoriei. Din punctul acesta de vedere n-am considerat-o niciodată .

—Ah, Wolfgang, răspunse ea fără curaj, între noi doi nu poate fi vorba de asta ! Cu noi lucrurile stau altfel. De unde să ştie Perrin care-i situaţia. Tu nu te poţi însura, fără să te trădezi pe tine însuţi, pe mine şi dragostea noastră. La ce bun să ne mai chinuim cu imposibilităţi ?

El tăcu vădit impresionat, apoi spuse :

—Ceea ce spui tu, Hille, este adevărat într-un anumit sens, foarte înalt chiar. Dar viaţa nu se prezintă întotdeauna în aşa fel, încât să fii silit să spui : ori-ori. Viaţa, nu ca teorie, ci ca realitate blestemată, cere adesea un : se prea poate !

Ea îl privi cu ochii mari de mirare. Presimţea ce avea să-i spună acum şi se temea, din dragoste şi consideraţie pentru dânsul.

Lui îi veni greu să vorbească mai departe sub privirea ei încordată de aşteptare, totuşi izbuti să se stăpânească.

—Uite, ce-i, Hille, începu el, nu-i vorba numai de azi şi mâine şi de timpul cât vom sta aici. Perrin vine în septembrie la Berlin, acolo va fi oaspetele nostru, şi natural că vom fi mereu în relaţii cu el. Directorul băncii e un american. Vom sta mereu pe un crater de vulcan, gata să erupă. Prin urmare nu există decât două posibilităţi.

—Care ? întrebă ea cu o slabă şi ultimă speranţă.

—Ori să renunţ la situaţia asta, la norocul acesta nemaipomenit, la viaţa asta nouă - la darul acesta, ce mi-l hărăzeşte soarta, la cea mai mare şansă a vieţii mele, cu care omul nu se întâlneşte decât o singură dată în viaţă ...

—Ori ? îl întrerupse ea. Luminiţa slabă a speranţei se stinsese.

—Ori... , mai şovăi puţin şi apoi adăugă cu curajul disperării - să ne căsătorim !

Nu mai era nici o surpriză pentru ea. Şi cu toate acestea, când el pronunţă cuvântul, fu ca o lovitură de pumnal dată drept în inimă. Ea îşi dădea seama, că era nedreaptă. Îi mai propusese odată să se căsătorească. De dragul ei şi al tatălui ei. Era prin urmare nedreaptă, că-l dispreţuia acum, fiindcă voia să se căsătorească pentru un avantaj personal, pentru o situaţie, uitând de toate teoriile şi convingerile dinainte. Însă, deşi raţiunea îi spunea astfel, ea simţea o durere în piept, atât de violentă, încât îşi muşcă buzele până la sânge, ca să nu ţipe de durere.

Acum aflase, că voia s-o ia de nevastă, pentru că noua situaţie rentabilă, mult dorită, îi făcea cu ochiul, pentru că voia să devină director de bancă. Împotriva oricărei drepte judecăţi, se frământa de durere. Acum, lui nu i se mai părea căsătoria un martiriu, o cruce, un chin înspăimântător, inchizitorial din Evul Mediu - fiindcă putea să devină directorul unei mari bănci!

O rană adâncă, fără leac, se deschisese în pieptul ei. Îşi apăsa inima cu mâna, ca să liniştească sângele, ce năvălea prin rana arzătoare.

El bănuia, cam ce se petrece în sufletul ei. Căută să aducă vorba despre lucruri mărunte.

—În caz că mă decid să accept situaţia, plecăm mâine la Veneţia ; sau nu, mai bine într-o localitate mai retrasă - la Mestre, poate. Aici merge foarte repede. În câteva zile, am putea fi cununaţi.

Ea nu răspunse nimic.

—Cum vei spune tu, Hilda.

—Ce anume ?! întrebă ea, zăpăcită şi speriată.

—Dacă vrei, îi scriu acum lui Perrin şi-i spun tot adevărul, declarând că nu primesc postul, şi plecăm

mâine de dimineaţă la Ragusa - sau dacă nu, atunci plecăm mâine la prânz la Mestre şi depunem actele.

„Îmi lasă mie răspunderea", gândi ea cu necaz. Acum îl vedea în toată goliciunea. Se prăbuşise în fine de pe altarul, pe care iubirea ei îl înălţase, deasupra tuturor celorlalţi oameni.

—Plecăm la Mestre, zise ea.

Ar fi dorit să sune hotărât, plin de curaj. Dar se osteni în zadar. Fiindcă glasul ei era frânt, ascuţit şi plin de jale.

El veni atât de aproape, încât îi atinse genunchiul. Ea rămase nemişcată. Atingerea lui devenise un chin pentru ea.

—Hille, zise el cu aprindere, înţeleg că tu gândeşti că pentru avantaje materiale, mi-am uitat frica de căsătorie. Dar n-am uitat nimic. Eu nu sunt un ipocrit nemernic. Nu vreau să te amăgesc, spunându-ţi că sunt convins, că e bine să ne căsătorim. Nu pot.

—Nici nu trebuie s-o spui.

—Ştiu să joc la noroc cu dragostea noastră. Dar orice pas mare în viaţă cere curaj şi risc.

—Taci, nu mai spune nimic, şopti ea înăbuşit, fără putere. Te rog. Plecăm mâine, la Mestre. Sunt gata.

—Eşti - atât - de ciudată, zise el, codindu-se.

—Nu te mai îngriji de mine, îl rugă ea. Eu sunt cam grea de cap - nu pot înţelege aşa lesne - nu-mi pot schimba părerile cu atâta repeziciune.

El desfăcu degetele, enervat, apoi strânse din nou pumnii.

—Aş ţine mult, Hille, să iei parte cu mai mult suflet şi mai multă bucurie!

—Şi eu aş dori să fie aşa! zise ea cu amărăciune.

Atunci, marele avocat întrebă naiv şi copilăros, ca un băiat certat:

—Mă dispreţuieşti, Hilda?

Ea clătină din cap, obosită, şi răspunse cu buzele livide:

—Te iubesc prea mult, ca să te dispreţuiesc!

* * *

CAPITOLUL 28

DEZAMĂGIRE

În noaptea aceea, ea nu închise ochii.

Uşa camerei era deschisă. Îi auzea respiraţia regulată în somn.

El poate să doarmă! gândi ea îndurerată. Poate să doarmă în noaptea asta! Se însoară cu mine, ca şi cum ar face o afacere oarecare!

Apoi gândul ei începu să zboare. Acum i se împlinea aşadar speranţa cea mai scumpă, pe care o păzise ca pe o comoară! Avea să fie soţia lui. Dar cât era de departe împlinirea aceasta, de fericirea ameţitoare pe care o visase în orele ei de meditaţie şi de aşteptare tainică! Se însura cu ea pentru o situaţie! Da, da, numai pentru asta. Nu trebuia să-şi facă iluzii. Nu pentru că dragostea ei îl câştigase, nici pentru că fiinţa ei îi schimbase ideea sau pentru că, trăind strâns la un loc, îşi dăduse seama că o căsătorie ar fi singura şi cea mai sfântă necesitate între ei amândoi; nu fiindcă recunoştea că teama lui se datora unor simple halucinaţii de spaimă, care se ştergeau în faţa minunatei ei tovărăşii.

În noaptea aceasta, nesfârşită, în care urletul talazurilor mării, răscolite de vântul Nordului, pătrundea până în camera ei întunecoasă, ea frământa gânduri grele, hotărâri irevocabile, în creierul ei obosit, zdrobit.

A doua zi era deprimată, nedormită, dar luase în taină hotărârea drumului ce avea de urmat. Drumul neîndurător al caracterului ei.

Rămase închisă în ea însăşi, şi în zilele următoare, vorbind arareori şi simţindu-se foarte deprimată. El observă melancolia ei. Dar n-o putea înţelege, poate fiindcă era prea absorbit de altele. Uneori era aproape să-şi piardă răbdarea. El ştia, cât de fierbinte dorise ea să se căsătorească. Acum ajunsese la ţintă ; e drept - că motivele erau noi, răsărite din senin. Pentru o minte pozitivă, însă, nu exista decât scopul, mijloacele şi cauza n-aveau importanţă. De mii de ori fusese silit el însuşi - în cariera lui - să ocolească, să înconjoare piedicile, să se ferească de ele. Nu-l interesa decât sfârşitul. Asta era singura realitate. Atunci de ce-şi rodea ea sufletul, parcă ar fi aşteptat-o cine ştie ce nenorocire ? ! Devenea din ce în ce mai nerăbdător în faţa mutrei ei suferinde, care-i apărea ca o jignire.

El îşi exprima adesea gândurile acestea în felul lui calm şi comunicativ. Ea nu răspundea la vorbele lui înţelepte, logice, decât printr-un gest negativ şi tăcea. El se înfurie, aşa cum se înfurie un bărbat, când i se pare că e nesocotit, şi turbarea lui era cu atât mai mare cu cât în adâncul sufletului, simţea că-i face Hildei o nedreptate. El luă, cu destulă dibăcie, atitudinea omului neînţeles, supărat. Se silea să ia uşor „proasta ei dispoziţie". Ştia el cât sunt de „ciudate" uneori, femeile ! Fără nici un motiv, când te aşteptai mai puţin. În loc să jubileze, să sară în

sus de bucurie, că totul se sfârşeşte cu bine, să fie bucuroasă şi pentru tatăl ei, să arate că ia parte şi se bucură că scapă de clientela lui de divorţuri, mai ales că ea ştia, mai bine ca oricine, cum îşi ura meseria şi cât suferise din pricina ei !! - ea umbla cu o mutră de înmormântare aşa de amărâtă, încât o făcea pe doamna Perrin să-l asalteze cu sfaturile ei, ba ca să cheme un doctor, ba alte sfaturi tainice şi preţioase. Uf, femeile !

El ofta mereu adânc, ca un martir .

Noua situaţie îl preocupa mai mult. Omul rece şi calculat lepădase masca liniştii nestrămutate. Era agitat ca de friguri. Poziţia, situaţia socială, venitul, şi mai ales munca mult dorită, bărbătească, care pune importante probleme de ştiinţă juridică, îi aprindeau imaginaţia. Să fii o forţă financiară, un factor economic, să susţii industrii, să pui idei în aplicare, să contribui la reclădirea Germaniei - în loc să faci pe consolatorul fără succes al femeilor şi să desfaci căsniciile !!

Vorbea iute, agitat, despre noua viaţă, ce-l aştepta, de schimbarea fundamentală în munca sa, făcea felurite planuri, se ocupa întruna de noile perspective, avea idei pentru plasarea capitalurilor disponibile, care provocau admiraţia bătrânului om de bancă, ce era Perrin. Vorbea mult, cotrar obiceiului său, vulcanizat în sinea lui, dar numai despre interesele lui, despre faptele acestea noi, care-l zguduiau până-n măduva oaselor. Şi asta numai faţă de Hilda .

El n-auzea şi nu vedea că ea abia răspundea, că, sufleteşte, era separată de el. Era prea preocupat, absorbit, prins de noile planuri şi perspective pentru a băga în seamă tăcerea ei duşmănoasă .

Faţă de străini, era rezervat şi liniştit, nu-şi dădea drumul şi rămânea acelaşi sceptic plin de ironie. În adâncul sufletului, însă, tremura şi se temea, el care niciodată nu se temuse de vreo surpriză, care privise o situaţie oricât de precară cu sânge rece, trăia aceste opt zile, cerute de ofiţerul stării civile de la Mestre pentru actele de căsătorie, pe marginea unui crater, mereu cu grija şi frica unei izbucniri, sau a descoperirii tainei lor. Nu avea încă în mână contractul de angajament, se putea foarte lesne să se dărâme dintr-odată tot măreţul edificiu al viitorului. Şi apoi, acum nu era vorba numai de partea judiciară a postului de director, erau în joc chiar onoarea şi caracterul său. Jocul cu soarta îi ceruse cea mai mare miză, ce-o poate risca un om de vază .

Se scurseseră şapte zile fără nici un incident. Taina mai trebuia păzită încă douăzeci şi patru de ore. Pe urmă vor fi salvaţi .

În această ultimă zi îi ameninţa însă, trădarea şi ursita .

* * *

CAPITOLUL 29

O SURPRIZĂ NEPLĂCUTĂ

Voiau, ca şi prima dată când plecaseră la Mestre, acum opt zile, să meargă la plajă, apoi când va veni ora băii, să susţină că i-a apucat un dor irezistibil după artă, că trebuie neapărat să viziteze capela Rosario din biserica Dominicanilor Sf. Petru şi Paul.

Mrs. Perrin se va opune desigur: „Pe căldura asta, copii! Mai bine haideţi în apă să vă răcoriţi!" Ei însă se vor încăpăţâna şi Mr. Perrin va zice: „Lasă-i să plece, old girl. Asta e adevărata sentimentalitate germană pe care noi yankeii, n-o putem pricepe. Lasă-i să plece!"

Pe urmă vor ajunge tocmai bine, ca să mai apuce trenul, se vor cununa şi după-amiază se vor întoarce. Totul era pus la cale cu multă socoteală.

Însă, după gustarea de dimineaţă, pe când aşteptau în holul hotelului pe dl. şi d-na Perrin, care întârziaseră la masă, apăru din ascensor... Erwin Oven. Se apropie de ei, zorit.

—Erwin! exclamă Röhn, nu prea încântat.

—Bine te-am găsit, Wolfgang. Vă salut, stimată domnişoară ! zise el agitat şi vesel, strangând mâna amândurora .

Cand se adresase Hildei, Röhn tresărise .

—De unde ai răsărit pe aici ? îl întrebă el cu o prietenie cam silită. Eşti singur ?

—Nu. Marya vine şi ea numaidecât .

Asta e catastrofa completă, gândi Röhn şi-şi pierdu cumpătul. Îl examină pe Oven şi-l găsi mult schimbat în rău. Seninătatea, sănătatea, veselia, tinereţea dispăruseră de pe obrazul lui frumos. Bărbatul, ce-l aveau acum înaintea ochilor, părea mult mai bătrân decât era în realitate, viaţa îşi întipărise urmele în jurul gurii şi a ochilor, trăsăturile erau accentuate de suferinţele, prin care trecuse .

—Întâlnirea noastră e o pură coincidenţă ? cercetă Röhn .

—Nu. Marya a citit într-un ziar că tu te afli aici .

—Zău ?

—Da, era un articol în care se arăta unde îşi petrec vacanţa oamenii cei mai de seamă din diversele profesiuni. Actori, stele de cinema, directori de bancă, avocaţi celebri. Acolo scria despre tine, că te afli la Lido, la „Grand Hotel des Bains". Atunci Marya a vrut să vină şi ea încoace .

—Ea ? !

—Da .

—Hm, făcu Rohn, şi frica lui crescu. Căci presimţea că ea venise spre a se răzbuna într-un fel oarecare pentru jignirea, ce i-o adusese atunci la restaurant. Venise aşa într-o doară. Dar norocul îi surâdea. Îşi alesese bine momentul .

Oven vorbi cu Hilda despre Veneţia, Lido ; o întrebă dacă-i place şi dacă au avut vreme frumoasă. Röhn frământa tot felul de gânduri. Ar fi bine oare să-i spună totul lui Oven, şi să-l roage să o înduplece pe soţia lui ca să păstreze secretul ? Cine ştie ? Poate că, dimpotrivă, i-ar da prilejul să-şi aplice muşcătura de viperă arătându-i prosteşte care e partea lui vulnerabilă ? !

Nu apucase să ia o hotărâre, când Marya Fiodorovna apăru din ascensor, mai elegantă, mai fermecătoare şi mai radioasă ca niciodată. Se apropie de grupul din hol, legănându-se din şolduri cu eleganţa-i obişnuită .

—Bună ziua, domnule avocat, zise ea tare, cu accentul ei slav, o surpriză frumoasă, nu-i aşa ? Nu sunt eu drăguţă, că ţi-l aduc pe prietenul dumitale ? !

—A, e foarte drăguţ din partea dumitale, replică Röhn, sărutându-i mâna .

Apoi făcu prezentările cu dibăcie :

—Hilda, iată pe soţia vechiului meu prieten, Erwin, evitând să spună „soţia mea" sau „domnişoara de Lobach".

Doamnele îşi dădură mâna, Hilda distrată, nepăsătoare, cum era mereu acum ; rusoaica, intrigată, surprinsă că-l găseşte pe acest „duşman al femeilor" cu o prietenă .

Röhn îşi întări convingerea că Marya Fiodorovna nu trebuia să se întâlnească azi cu Perrin. Asta era prima poruncă a prudenţei .

De aceea îi îmbie să plece .

—Propun, zise el jovial şi cu o veselie prefăcută, ca să serbăm revederea noastră la Veneţia Sigur că voi n-o cunoaşteţi încă .

—Oh, eu cunosc Veneţia. Am fost de multe ori acolo. Mai bine, rămânem aici şi facem baie .

—Ah, fiindcă e ceva mai cald ! zise el cu dispreţ, băiete dragă, ajută-mă ! Hai să plecăm cu toţii la Veneţia!

El se uita mereu, neliniştit, la uşa restaurantului.

—Să-i facem pe plac, Marya, o rugă Oven fără convingere.

—Eu n-am venit la Lido, ca să mă prăjesc la Veneţia, când miroase rău, zise ea cu hotărâre. N-ai decât să pleci tu, dacă vrei. Eu nu te reţin.

—Atunci, vino Erwin, îl zori Röhn.

Acum Marya se adresă Hildei, foarte dulceagă :

—Spune dumneata bărbaţilor, că e o nebunie să plece la Veneţia pe căldura asta, dragă - doamnă - domnişoară - nu ştiu cum să vă numesc ?

Röhn văzu că primejdia e mare. Aşa încât întrerupse brusc :

—Noi plecăm. Dacă dumneata nu vii, ne vedem siliţi cu regret să renunţăm la compania dumitale. Tu vii, Erwin ?

Oven şovăia.

Tocmai atunci intrară dl. şi d-na Perrin în hol.

—Aici suntem ! exclamă bătrâna doamnă. Ce frumos din partea dvs., că ne-aţi aşteptat.

Abia acum îi zări pe Oven şi soţia sa.

—Oh, vă cer iertare, nu sunteţi singuri.

Dacă nu-i prezenta, însemna că e prost crescut. Röhn făcu aşadar, prezentările pe englezeşte, fiecare bombăni cate ceva neînţeles, că ar fi încântat că-l cunoaşte pe celălalt. Cât despre frumoasa şi prea eleganta femeie, ea făcuse o impresie profundă doamnei Perrin.

—Nu vorbiţi englezeşte ? întrebă ea cu interes.

Röhn răsuflă uşurat, când Marya răspunse că nu. Însă această ultimă speranţă fu înăbuşită în germene,când doamna Perrin urmă :

—Fiind rusoaică, sigur că vorbiţi franţuzeşte ?

—Oui, Madame, întări Marya .

—Oh, foarte bine, zise doamna Perrin pe franţuzeşte. Mr. Perrin şi cu mine nu vorbim tocmai bine - după cum auziţi. Dar tot mai îndrugăm câte ceva. De înţeles însă, înţelegem tot. Am stat acum cinci săptămâni la Paris şi am mai făcut puţin exerciţiu .

Vorbea curgător, cu un pronunţat accent englez .

—Vorbiţi admirabil, o linguşi Marya, în franţuzeasca impecabilă a moscovitei de familie bună. Röhn, doamna şi bărbatul meu vor să plece la Veneţia. Nu-i o nebunie, pe căldura asta ? !

Doamna Perrin surâse blajin, înţelegând .

—Nu-i nimic de făcut, Mrs. Oven. Asta-i hobby-ul lor. Când îi apucă, trebuie să plece neapărat acolo, ca să contemple operele de artă. Asta-i sentimentalitatea germană, pe care noi n-o înţelegem. Nu-i chip să luptţi împotrivă. Noi ştim asta. Lăsa-ţi pe germani să plece la arta lor, şi dvs. rămâneţi cu noi .

Ea o luă de braţ pe Marya Fiodorovna. Se bucura de noua cunoştinţă. Îi plăceau doamnele frumoase şi elegante. Şi-i plăcea să stea de vorbă. Tânăra doamnă Röhn devenise în ultimul timp foarte taciturnă şi o cam plictisea. Ţinea tot atât la ea ca mai înainte, ba o înconjura cu mai multă atenţie, ca o mamă. Căci, pricepea ea ce se petrece cu tânăra şi gingaşa femeie ! Cu toate că ea nega, dintr-o sfială lesne de înţeles. Întocmai aşa îi fusese şi ei la începutul sarcinii cu băiatul ei, care rămăsese unicul copil. Şi ea devenea tot aşa, melancolică, tăcută şi ciudată. Ştia ea şi înţelegea toate acestea. Şi incidentul acesta o umplea de compătimire şi de afecţiune. Dar nu prea o distra .

Rusoaica asta frumoasă ca un portret, cu ochii strălucitori, făgăduia o schimbare plăcută.

—Admiratorii de artă germani, la stânga - spiritele pozitive ruse şi americane la dreapta, zise zâmbind doamna Perrin.

Cu totul împotriva dorinţei lui Röhn, se despărţiră.

—Nu trebuie să aveţi nici o grijă. O păzim noi pe frumoasa dvs. soţie, îl linişti doamna Perrin, pe Oven, zâmbind.

—Au revoir ! Au revoir !

Familia Perrin şi Marya Fiodorovna se îndreptară spre uşa hotelului.

Röhn era în culmea încurcăturii şi a neliniştii.

—Erwin, izbucni el deodată, te rog rămâi aici ! Şi să împiedici pe soţia ta, ca să divulge familiei Perrin că Hilda nu-i soţia mea. Nu-ţi pot explica acum, în grabă. Dar e foarte important pentru mine. Du-te - fugi !

Oven îl privi uimit.

—Haide, du-te odată ! Tocmai când te desparţi de cineva - atunci vorbeşte de tine. Tu caută să aduci vorba, despre altceva îndată ce o fi vorba despre noi. Azi după-amiază o să-ţi explic totul.

—Bine, zise Oven şi plecă.

—Ia seamă să nu se observe nimic ! îl mai rugă Röhn din urmă.

* * *

CAPITOLUL 30

ZIUA NUNŢII

Plecară la Veneţia. Röhn era chinuit de presimţiri rele.

—Să vezi, Hilda, zise el amărât, că în ultimul moment se mai întâmplă o nenorocire. O presimt.

Fără a ridica ochii, cu oarecare răceală, ea spuse :

—Ce fricos ai devenit ! În sinea ei gândi : „fiindcă n-ai conştiinţa curată". Spuse însă indiferentă : Cum o să vină vorba tocmai despre căsnicia noastră !

El tăcu supărat. Cu ce linişte vorbea ea ! Ce nepăsătoare era ! Când era în joc viitorul lui ! Cum se mai schimbase femeia asta ! Nu lua deloc parte la grijile lui, nici nu-i păsa de situaţia înaltă, pentru care tremura el. Şi până atunci vorbise întruna de prietenie şi camaraderie. Uf, femeile !!

Era o zi foarte călduroasă, cu zăduf, fiindcă dinspre mare nu sufla nici o adiere. Ajunseră în oraş prea devreme.

—Ce facem până la plecarea trenului ? întrebă el.

Ea dădu din umeri.

—Ce vrei tu, zise ea fără voinţă .

Nepăsarea ei îl înfurie. Se stăpâni cu greu şi zise :

—Să intrăm într-o cafenea în faţa Procuraţiilor. O îngheţată o să te mai răcorească .

Ea dădu din cap .

Soarele ardea fără milă pe lespezile de marmură ale piţei. Nimeni nu îndrăznea să se aventureze în arşiţa asta ucigătoare. Până şi porumbeii se refugiaseră în umbra ornamentelor felurite ale Domului. Se îngrămădiră acolo în grupuri albastru-cenuşii, ciripind supăraţi .

Hilda şi Röhn rămaseră tăcuţi în umbra plumburie a colonadei. Neputinţa de-a face ceva, tocmai acum când era grăbit să ajungă la ţintă, îl enerva şi-l aţâţa peste măsură. Şi „mireasa" asta tăcută, nepăsătoare, alături de el ! Simţea că-l duşmăneşte. Îl apucă mânia şi turbarea .

—Nu te bucuri deloc, tu ? o întrebă el aspru. Hilda-asta e ziua nunţii noastre !

Ea ridică pleoapele cu genele lungi şi dese .

—Ştiu, zise ea în silă .

El tăcu, înfuriat că fusese respins. Pe urmă începu din nou :

—Altfel mi-am închipuit-o eu !

Auzind aceasta, ea păru că se deşteaptă dintr-o letargie .

—Tu nu ţi-ai închipuit-o deloc, Wolfgang ! De ce să nu fim sinceri. E o pură întâmplare, o chestiune de afaceri, dacă stăm aici şi aşteptăm să se oficieze căsătoria noastră. Nu e o zi de nuntă .

El se zbătu, penibil impresionat, pe scaunul de fier. Ea mai adăugă :

Chiar dacă suntem germani şi sentimentali, cum zice doamna Perrin, tot trebuie să ne păzim de o *falsă* sentimentalitate .

Lui îi veni pe buze un răspuns răutăcios. Dar se stăpâni, chemă un băiat cu ziare şi cumpără „Tribuna". Înţelegea italiana, dar n-o citea. Ţinea ziarul desfăşurat numai ca să ascundă gândurile răscolitoare, ce se puteau citi pe faţa lui.

Frumoasă zi de nuntă mai avea, nu zău ! Niciodată nu fuseseră mai departe unul de altul, ca în ziua aceasta a înlănţuirii lor. Ce va deveni căsnicia asta, care se zbătea de pe acum în spasmele morţii, când nici măcar nu era încheiată ?

Un surâs cinic, amar, îi flutură pe buzele ironice îndărătul cortinei ce o forma ziarul. O căsătorie care i se potrivea lui, duşmanul înverşunat al căsătoriei !Grotesc㠖 crudă, o necesitate logică la fel cu viaţa. Un joc de paiaţe, o farsă sinistră. Se potrivea aidoma cu părerile lui asupra căsătoriei. Întocmai ! Se însura cu o femeie, care-l dispreţuia - despre asta nu mai încăpea nici o îndoială - care nu înţelegea, nu *voia* să înţeleagă, că fusese silit de împrejurări să recurgă la însurătoare. Şi în loc să-i uşureze necesitatea aceasta aspră, să-l facă să nu-i mai fie ruşine, să-l ajute să-şi atingă scopul înalt, îi făcea dimpotrivă sarcina şi mai grea, chinuindu-l şi martirizându-l, tratându-l ca pe un criminal - uf - femeile - femeile ! Cine-şi lega viaţa de ele, era pierdut.

Răsfoi de zor ziarul, cu toate că nu citea nimic.

Nu mai regăsea în femeia asta de gheaţă, ferecată, închisă, cu care voia să se însoare, pe fata sinceră, entuziastă, pasionată, pe care o iubise odinioară. Ironia vieţii! Tocmai lui trebuia să i se întâmple asta ! Lui !! Să stea aici şi să aştepte cununia ca un conspirator. El, care dispreţuia femeile şi ura căsătoria !

Dar nu mai putea da îndărăt. Împrejurările erau mai tari decât raţiunea. Trebuia să treacă prin această

nenorocire până la capăt, la ridicola încheiere de comedie ; doi iubiţi uniţi într-o apoteoză de fericire prin căsătorie ! Pe urmă, va veni viitorul, pe care-l avea în mâna şi puterea lui. Să sară numai hopul ăsta ! Crezuse într-o vreme că Hilda nu era la fel cu celelalte femei pe care le cunoştea. Prostie ! Era şi ea din acelaşi soi crud şi egoist, cu care nu-i bine să ai de-a face. Va trece şi nebunia asta, acum n-are încotro, trebuie s-o îndure, cu dinţii strânşi. Să se vadă trecut odată !

Aruncă Hildei o privire pe furiş, din dosul gazetei. Ia, te uită cum stă ! Ţeapănă - rece ca gheaţa - pe căldura asta tropicală !

În sufletul lui se ivi un început de ură împotriva ei.

Ea era buimacă, capu-i atârna greu. Simţea gândurile duşmănoase, ce emanau de la el. Dar nu găsea nici un cuvânt de îmbunare. Tot îl mai iubea, da, dar vai ! - cu disperare, cum se iubeşte un copil nereuşit, infirm. Se simţea lovită în onoarea ei de femeie, înjosită în demnitatea ei de om, fiindcă el o lua de nevastă, fiindcă toate convingerile lui împotriva căsătoriei dispăruseră în faţa ispitei unei situaţii strălucite. Se luptase cu sine şi cu dragostea ei - dar fusese înfrântă. Nu se mai putea întoarce la el. Planul, ce şi-l făcuse noaptea, când el se hotărâse să se căsătorească, căpăta acum o formă precisă. Se mişca acum ca un automat, fără suflet, stăpânită de această hotărâre. Ea se supunea voinţei lui - ca să nu-şi piardă el situaţia. Nu voia să stea de-a curmezişul „fericirii" lui. Acum dorea numai să-l ajute să-şi formeze viitorul. Pe urmă, nu-i va mai datora nimic.

În cele din urmă, cei doi uriaşi de bronz de pe orologiul turnului bătură orele zece şi jumătate.

Röhn, uşurat, aruncă ziarul pe masă şi chemă chelnerul.

—Haide, porunci el tăios .

Luară o gondolă şi plecară la gară. Apoi fură cununaţi, fără nici un pic de bucurie sau fericire .

Röhn era nerăbdător să se vadă întors la Lido. Se zbătea într-o nelinişte plină de presimţiri. La gara din Veneţia, Hilda spuse - era primul cuvânt pe care-l pronunţa de când devenise soţia lui :

—Aş vrea să-i telegrafiez tatei .

El făcu un semn din cap şi o aşteptă în faţa poştei, plimbându-se în sus şi în jos, din ce în ce mai nerăbdător. Avea siguranţa crescândă, că s-a întâmplat o nenorocire. Darul lui de a ghici nu-l înşelase .

Doamna şi domnul Perrin petrecuseră dimineaţa în tovărăşia lui Oven şi a soţiei sale. Bătrâna doamnă era vrăjită de câte îi înşirase Marya. De mult nu mai râsese cu atâta poftă, ca acum, îmboldită de sarcasmul muşcător al acestei rusoaice inteligente. Mr. Perrin, de asemenea, zâmbi adesea cu surâsul lui potolit de yankeu .

Numai soţul distractivei doamne nu lua deloc parte la veselia generală. Îl treceau sudori de sânge, ori de câte ori venea vorba despre Röhn. Şi vorba venea mereu asupra periculosului subiect, fiindcă buna Mrs. Perrin exclama întruna :

—Ce păcat, că n-aude şi drăguţa doamnă Röhn anecdota asta ! În starea ei, ar avea nevoie de mai multă distracţie, biata fetiţă !

Ori de câte ori zicea „doamna Röhn", în ochii Maryei fulgera câte o scâteie. Iar Oven cunoştea îndeajuns semnalul de alarmă al perfidiei ei .

Când se sculară spre a se duce la baie, el rămase ceva mai în urmă cu Marya şi-i şopti :

—Vai de tine dacă divulgi că Röhn nu este însurat ! Îţi spun pe cuvântul meu de onoare, că dacă faci asta, s-a isprăvit totul, dar absolut tot între noi!

Ea nu răspunse, nici n-avu când, deoarece doamna Perrin se întoarse .

—Eu mă duc să stau la umbră pe terasa mea, la hotel. Vii cu mine Mrs. Oven ? Aici o să-ţi strici tenul .

—Cu plăcere, acceptă Marya .

—Şi mie mi-e prea cald, spuse Oven gândind că nu trebuie să piardă femeile din ochi .

—Atunci, culcă-te şi dumneata.Noi avem de discutat chestiuni feminine. Vreau să smulg acestei regine a modei câteva secrete .

Şi zicând acestea, doamnele se îndepărtară .

Cu inima strânsă de frică, Oven rămase în loc. N-avea încredere în Marya. Şi pe drept cuvânt .

În drum spre hotel femeile continuară discuţia .

—Te îmbraci admirabil, mărturisi Mrs. Perrin. Unde-ţi lucrezi ?

—La Paris. Noi locuim destul de aproape - în Germania de Vest. Dar nici doamna asta care călătoreşte cu avocatul Röhn nu are un croitor prost. Cine-i ea ?

—Nu ştiu de cine zici, spuse doamna Perrin .

—Doamna care e aici cu avocatul Röhn, repetă Marya pe un ton indiferent .

—Cum adică, nu-i nevasta avocatului Röhn ?

—Vă înşelaţi doamnă, avocatul Röhn n-are nici o nevastă .

Doamna Perrin rămase cu gura căscată, încremenită .

—Să mergem propuse rusoaica zâmbind, că aici căpătăm insolaţie .

Bătrâna doamnă o ascultă în mod automat .

—Dumneata greşeşti zise ea când îi mai veni inima la loc. E nevasta avocatului Röhn, ştiu bine .

—De unde ştiţi atât de sigur, madame ? Când l-am văzut pe dl. Röhn la Berlin în iunie n-avea nici gând de însurătoare .

—A, acum înţeleg ! zâmbi doamna Perrin cu înţeles. Sunt căsătoriţi abia de puţin timp .

—Cu neputinţă, stărui Marya. Avocatul Röhn e cel mai neîmpăcat duşman al căsătoriei ! Mai degrabă cade cerul pe pământ, decât să se însoare Röhn .

—Câinii care latră nu muşcă, glumi Mrs. Perrin .

—Cum credeţi, replică rusoaica amabilă - la urma urmelor îmi este indiferent dacă sunt căsătoriţi sau nu !

—Asta nu ! se opri în loc Mrs. Perrin. A, mie nu mi-e deloc indiferent .

—Nici mie, declară Marya cu tărie. De aceea v-am şi întrebat cine-i doamna .

—Dragă doamnă Oven, de ce nu vrei să înţelegi ? E nevasta lui !

Marya Fiodorovna dădu iar din cap .

—De ce vă lăsaţi păcălită de alţii, madame ? Eu ştiu sigur că e amanta lui. Ba, vă pot spune că am fost rugată să păstrez această taină faţă de dvs. şi de soţul dvs .

Mrs. Perrin care era cam slabă de inimă îşi pierdu răsuflarea .

—Rugată ? gâfâi ea. De către cine ?

—De către... doctorul Röhn, minţi Marya .

Bătrâna doamnă simţi că-i fuge pământul de sub picioare .

—Asta e cu neputinţă, oftă ea ca o astmatică .

—Dar din nefericire e adevărat. Să mergem, ne arde soarele !

Bătrâna doamnă păru dintr-o dată albită şi gârbovită. Urcă cu greu treptele hotelului. În hol, îi întinse mâna rusoaicei. Era umedă şi rece :

—Te rog să mă ierţi, Mrs. Oven, o rugă ea abia respirând, trebuie să mă culc puţin. Căldura !

—Îmi pare nespus de rău, că v-am provocat o decepţie atât de mare. Nu bănuiam, că o să vă impresioneze în aşa fel, zise Marya cu o voce învăluită de tristeţea regretului.

Mrs. Perrin făcu un gest de descurajare.

—Nu ţi-ai făcut decât datoria, copila mea. Adio !

Marya avu un zâmbet de triumf, când ascensorul începu să urce. Pe urmă acest zâmbet de triumf se prefăcu - potrivit obiceiului - într-un zâmbet de ispită. Un domn de vreo cincizeci de ani, bine legat, cu o figură impunătoare de împărat roman, intră grăbit şi mândru. Fu surprins când o zări pe Marya, se opri locului, o fixă fără nici o jenă şi se îndreptă agale spre bar. Acolo se întoarse din nou şi-i făcu semn cu ochiul.

Ea se făcu că n-a observat ochiada. Dar o văzuse. Cunoştea ea bine semnele acestea de patimă ce se aprind, de dorinţă subită, semnale roşii prevestitoare de furtună în lăcomia de cuceritor a bărbaţilor, le cunoştea şi ştia să le aprecieze.

Ea se duse la portar.

—Cine-i domnul, care a intrat acum în bar ? întrebă ea cu îndrăzneala nepăsătoare a marilor cocote.

—Domnul Morărescu, marele petrolist român, coniţă. N-aţi văzut iahtul lui ? E ancorat jos pe canal.

Ea îi mulţumi. Tocmai atunci ieşi din bar şi românul, cu mersul lui falnic. O fulgeră din nou cu o privire semnificativă a ochilor lui negri, şi intră ca o vijelie în sala de lectură.

Pe îndelete, ca din întâmplare, ea îl urmă. Se plictisea de moarte în căsnicia ei. Sala de lectură, la ora aceea, era goală şi pustie .

* *

—Eu nu pot crede lucrul acesta, stărui Perrin. Mai cunosc şi eu oameni. Ăştia doi nu sunt şalatani .

—Dar ea susţine cu tărie, zise Mrs. Perrin, tamponându-şi sudoarea de pe fruntea roşie .

—Pe femeia asta n-o cunosc, zise preşedintele, îmbufnat. Röhn şi tovarăşa lui sunt prietenii noştri. Calomniile mă lasă rece .

—Ar fi nemaipomenit - să fie prieteni cu noi timp de trei săptămâni - să accepte postul pe care i-l oferi, după ce am discutat de atâtea ori despre amorurile astea necreştineşti ! - Ah, de-ai avea tu dreptate, Henry dragă. Altfel aş pierde orice încredere în europeni !

—Eu nu cred, mormăi el .

—Cel mai bun lucru ar fi, propuse doamna Perrin, să-l întrebi pe prietenul lui. El trebuie să ştie adevărul .

—Eu nu întreb în spatele prietenilor mei, refuză Perrin, tăios. Îl voi întreba chiar pe Röhn, când se va întoarce .

Marya nu apăru la masă. Oven luă masa singur. Nu era îngrijorat, de mult se deprinsese să nu-şi mai facă probleme în privinţa nevestei lui. Şi acasă lipsea foarte des de la masă. Ea îşi vedea de petrecerile ei, fără să mai ţină seama de bărbat şi de rânduiala casei. În sufletul lui, se despărţise de mult de ea .

Când Röhn şi Hilda se întoarseră la hotel, auziră sunând telefonul din cameră. Perrin îi chema pentru a treia oară .

—Aş dori să vorbesc o clipă cu dumneata „doc", zise el.

—Vin imediat, spuse Röhn, atârnând receptorul.

Îşi zise imediat, că acum vine sfârşitul. Nu degeaba îl mânase spre casă o spaimă sfredelitoare. Sosise prea târziu.Aruncă o privire nehotărâtă spre camera Hildei. Ea se trântise pe divan, obosită şi distrusă de căldură şi de chinul acestei nunţi lipsite de orice bucurie.

Apoi ieşi grăbit.

Domnii se întâlniră în holul hotelului.

—Să intrăm în sala de lectură, propuse Perrin. Röhn aprobă în tăcere. După ce luară loc, americanul îşi împreună vârful subţire al degetelor, şi zise :

—Ţin foarte mult la dumneata, doctore. De aceea trebuie să-ţi vorbesc deschis. Nu pun nici un preţ pe bănuieli. Dar am nevoie de confirmarea dumitale. Nu-i vorba de un amănunt din viaţa dumitale privată, care nu mă priveşte. Astăzi lucrurile stau altfel. E vorba de conlucrarea noastră viitoare. De aceea te rog să-mi spui numai un cuvânt - dar pe cuvântul d-tale de onoare.

Röhn făcu un semn, vrând să zică că e gata la orice explicaţie.

—Te rog să-mi răspunzi, da sau nu. Dumneata eşti căsătorit cu doamna - pe care, atât soţia mea cât şi eu - o preţuim şi o stimăm ? Aştept un „da" sau un „nu" pe cuvânt de onoare.

—Da ! răspunse Röhn.

—Mulţumesc, zise Perrin, întinzându-i mâna şi apoi îndreptându-se spre uşă.

—Mr. Perrin ! exclamă Röhn.

—Să nu-mi spui nici un cuvânt despre chestia asta.

Şi zicând asta, plecă. Röhn rămase o clipă pe gânduri, după care părăsi grăbit sala.

CAPITOLUL 31

DESPĂRŢIREA

Puţin după aceea el bătu la uşa lui Oven.

Oven îi ieşi în întâmpinare. Röhn arătă spre camera de alături.

—Nevastă-ta e aici?

Oven scutură din cap.

—Nevastă-ta a găsit de cuviinţă să mă trădeze, izbucni el.

Oven îl privi înmărmurit, figura îi era schimonosită, schimbată de ură.

—Ce canalie! scrâşni el. N-am găsit alt mijloc s-o rog să tacă, decât să-i spun că dacă va scoate un cuvânt, totul se va sfârşi între noi. Ah, de mult s-a sfârşit totul între noi amândoi!

—Ţi-a făcut mult rău? întrebă Röhn îngrijorat.

—Ce canalie! explodă Oven. Dar asta a fost ultima! Tu nu-ţi închipui, Wolfgang, cât am suferit eu.

—Ba, da, Erwin, am ştiut imediat, din primul moment, de cum te-am zărit.

—M-a înjosit, m-a călcat în picioare. Mi-a tocat toate paralele - dar asta n-ar fi nimic. M-a făcut de râs în faţa personalului meu, în faţa întregului Grossenbrück. Fireşte că s-a plictisit în colţul acela de provincie - cu toate că era mereu plecată la Paris, ba la Colonia, ba la Düsseldorf. Avea legături cu toţi directorii şi inginerii mei - dracu ştie, până unde au mers.

Se întrerupse, nemaiputând să-şi tragă răsuflarea.

—Şi tu ai tolerat toate astea ? întrebă Röhn grav.

—O iubeam, gemu Oven, o iubeam orbeşte. A trecut mult până am început să văd - până *am vrut* să văd şi să cred. Atunci m-am gândit la tine - dar mi-a fost ruşine !

—Băiete, zise Röhn înduioşat, ţi-a fost ruşine de mine !

—Câtă dreptate aveai ! Nu există ceva mai groaznic pe lume decât căsătoria.

—Asta se află întotdeauna după, îl mângâie Röhn.

—Tu ai ştiut-o dinainte !

—Of, Doamne ! zâmbi Röhn sarcastic. Dac-ai şti ! Dar asta mai târziu. Mai întâi să vedem ce-i de făcut cu necazurile *tale*. Ce ai de gând ?

—Nu ştiu. Numai atâta ştiu, că nu mai pot îndura nici o zi măcar. Ticăloşia ei de azi a destrămat şi ultimul fir între noi. Acum câteva zile, te-am chemat la telefon la Berlin. Mi s-a spus că eşti plecat. Pe urmă am citit în ziar. Când ea a spus, că vrea să te revadă, am fost sigur că aici voi pune capăt.

—De ce oare a vrut să mă revadă ? Ţi-a dat vreun motiv ?

—Azi dimineaţă, faţă de... prietena ta.

—E soţia mea.

—Cum ? !

—Da, da. Se întâmplă multe. Dar despre asta vom mai vorbi. Acum să vedem ce-i cu tine. Ce-a spus ea ?

Oven se străduia din greu să-i răspundă la întrebare.

—Zicea că vrea să te revadă, fiindcă... i-ar face mare plăcere să te necăjească .

—I-auzi colo !

—Ia spune, Wolfgang, te-ai însurat într-adevăr ? !

—Da, desigur. Ei, şi acum vrei să divorţezi ?

—Da, răspunse Oven hotărât .

—Vrei să mai rămâi aici împreună cu ea ?

—Nu. Dacă ar fi posibil, să ...

—Totul e posibil. Las-o pe mâna mea .

—Ce ai de gând să faci ? întrebă el, îmblânzindu-se din nou .

—N-am s-o ucid. Fii liniştit. Îi voi spune numai că te-ai săturat de ea, că vrei să divorţezi şi o voi sfătui să-şi facă bagajele .

—În privinţa banilor, fii cât se poate de larg. Am iubit-o mult într-o vreme. Jumătate din averea mea...

—Eşti nebun. Şi acum o apreciezi mai mult decât face : 100.000 de mărci sunt mai mult decât merită .

—Wolfgang !

—Tot o mai iubeşti, băiete dragă. Aşa că n-am ce face cu tine, când voi proceda la amputare. Ia-ţi calabalâcul şi pleacă pentru noaptea asta la Veneţia. Trage acolo la Grand Hotel. Grăbeşte-te .

—Mi se pare că ar fi o laşitate - pretextă Oven .

—Vitejia în faţa femeilor nu-i nici un merit. Aşadar, înainte, dragul meu. Nu fii slab de înger !

Şovăind, Oven îşi luă valiza în mână .

În hol Röhn aştepta întoarcerea Maryei. Ea sosi cu puţin înainte de masă. El se afla din întâmplare la una din ferestre şi o văzu când îşi luă ziua bună de la un domn cu

profil de împărat roman. Cezarul ridică degetul, voind să-i întipărească ceva în minte. Ea făcu un semn din cap, ca şi cum s-ar fi învoit. Ochii ei făgăduiau ceva .

Röhn se retrase. Îl cunoştea pe omul acela. Era vestit pentru bogăţia sa, pentru terenurile lui petrolifere, pentru aventurile-i galante. Röhn era acum sigur, că-i va economisi prietenului său cele o sută de mii de mărci .

Când o văzu intrând în grabă în holul hotelului, se apropie de ea. Ea se opri, cam neplăcut surprinsă .

—Mă grăbesc, zise ea enervată .

—De vină e secolul nostru, replică el rece. Vreau numai să vă comunic ceva. Soţul tău îţi trimite salutări. A plecat chiar acum .

—A plecat ? Ea îşi încruntă sprâncenele fine, subţiri şi negre. Încotro ?

—A devenit clientul meu. Eu voi deschide procesul lui de divorţ. Şi d-ta, ştii prea bine, doamnă, că păstrez cu sfinţenie secretele clienţilor mei .

Săgeata o nimeri. Ea strânse pumnii, mânioasă .

—Dumneata, ce mai vrei de la mine ?

—Numai să vă spun că nimic nu vă mai împiedică să plecaţi. Când ridică iahtul ancora ?

El avu curajul să îndrăznească .

—Satana ! scrâşni ea. Parcă ai fi diavolul în persoană !! zise ea îngălbenindu-se .

—Oh, nu, zâmbi el. D-ta ai o părere prea bună despre mine. Şi acum încă un sfat. El nu va fi obligat la nici o despăgubire. De astă dată, fii mai prevăzătoare ca atunci - ştii, când era să apelezi la văduvă şi la fiu. Adio !

Şi zicând acestea, se înclină respectuos şi plecă .

Ea rămase pe loc câteva minute, nefiind în stare să facă o mişcare. Apoi pronunţă o înjurătură rusească, care o mai uşură. „Câine !" scrâşni ea printre dinţi. Acum se

simţi mai uşurată, alergă în camera ei şi împachetă, tremurând de mânie. Simţământul de-a fi suferit o înfrângere o sfredelea adânc şi dureros..

Röhn urcă în cameră şi se schimbă pentru masă.

Doamna Perrin, ştiindu-se vinovată, fu cât se poate de drăguţă cu ei. Odată, se aplecă, arătă din ochi masa vecină, neocupată, a lui Oven şi întrebă :

—Nu sunt acasă ? Voiam să-i spun ceva cucoanei aceleia.

Röhn făcu un semn spre lagună. Văzură un iaht care tocmai ieşea din port.

—Ar fi cam greu, Mrs. Perrin, observă el calm. Tocmai acum, pe iahtul acela, a fugit cucoana cu petrolistul român, părăsindu-l pe prietenul meu.

Opt zile mai târziu, Hilda şi Röhn se întoarseră la Berlin. Familia Perrin plecase în Elveţia pentru câteva săptămâni. Röhn grăbit o conduse pe Hilda la vila lui, făcu o baie, îşi schimbă hainele de drum şi porni în grabă spre oraş. În sala de lucru îl aştepta directorul comercial pentru prima conferinţă a băncii germane „Philadelphia and West Virginia Bank".

Directorul juridic după atâtea săptămâni de trândăvie şi recreaţie, ardea de dorinţa de a trece la fapte, la lucru. Nerăbdător de-a se vedea la noile îndatoriri, îşi luase un rămas bun destul de superficial de la Hilda. Ea rămăsese în pragul uşii deschise, privind în urma maşinii care alerga, până ce se pierdu în lumina sclipitoare a soarelui de august. Ştia că era o despărţire pentru lungă vreme. Poate pentru totdeauna.

Cu paşi rari se întoarse în casă şi rămase gânditoare în vestibul. Servitorul intră.

—Vă rog să-mi daţi cheile de la bagaje domnişoară. Vreau să despachetez, o rugă el.

—Cheile domnului avocat sunt în camera lui, răspunse ea cu o voce răguşită. Bagajele mele, lasă-le, te rog, aşa cum sunt.

Kleinmüller plecă supărat. N-are decât, gândi el, dacă vrea să-şi facă de lucru ! Puţin îmi pasă ! Era atins în demnitatea lui de servitor.

Ea cutreieră toate camerele. De multe ori au stat aici în camera de muzică strâns uniţi, în fericirea primelor zile de dragoste. Ce mult i se părea de atunci ? Ce lungă vreme şi cât de îndepărtată ! Acum era sfârşitul lui august - abia în iunie îl cunoscuse. În iunie abia - acum câteva săptămâni ! Atâta fericire şi atâta suferinţă trăite într-un spaţiu de timp atât de scurt ! Aproape cuprinsul vieţii ei.

Se aşeză la pian şi cântă din Mozart, din Schubert, după cum îi dicta dispoziţia ei sufletească. Apoi se sculă şi închise pianul şi se îndreptă spre portretul lui „Miss Farren". Examină copia îndelung. „Fosta-i tu mai fericită în mantia ta subţire, împodobită, fluturândă ?" gândi ea. „Eu cred că noi femeile, ne trăim toate partea noastră restrânsă de fericire, la început - de necazuri, pe urmă. Rămâi cu bine Miss Farren !"

Trecu apoi în biroul lui de lucru şi-şi luă rămas bun şi de acolo. Aici lucrase cu el, în primele zile când intrase în slujbă, cu respect şi consideraţie pentru celebrul ei şef - şi cu o dragoste ce germina în inconştient.

Se apropie de masa lui şi puse o scrisoare pe ea. Apoi urcă în dormitor îşi luă rămas bun şi de acolo - fără lacrimi - cu ochii măriţi de suferinţă.

La bucătărie îi dădu bucătăresei un bacşiş mare.

—Plec, îngână ea.

—Domnişoara pleacă ? !

Ea făcu „da" din cap.

—Pentru totdeauna ?

—Da .

—Ce rău îmi pare, dragă domnişoară, izbucni ea sinceră. Când aţi venit la început, eram şi noi cam bănuitori. De ! nu vă cunoşteam, nu-i aşa ? Noi v-am îndrăgit foarte mult ! Dar, acum ce păcat că plecaţi !

Hilda îi întinse mâna .

—Domnule Kleinmüller, du, te rog, bagajele mele la o maşină de oraş, îl rugă ea .

—Să nu iau Benz-ul ?

—Nu, mulţumesc .

După plecarea ei, cei doi servitori schimbară o privire cu înţeles .

—Drăguţii de ei ! Uite, să-ţi spun una şi bună : Nu m-ar fi răbdat inima să-l văd pe domnul cu nimeni - afară de domnişoara. Şi când colo, poftim, că pleacă !

—Ehei, totu-i trecător pe lumea asta ! zise Kleinmüller cu adâncă înţelepciune .

Sosise ceasul plecării. Bucătăreasa şi feciorul rămaseră în faţa casei şi o salutară pe Hilda până ce se pierdu în zare. Ea îi vedea ca printr-un văl colorat, printre lacrimile ce izvorau în fine, din ochii ei .

Sosind în casa părintească, îşi puse lucrurile în ordine şi făcu rânduială în locuinţă, până seara, când tatăl ei se întoarse de la atelierul de filme .

Ea căzu la pieptul lui, fără a scoate o vorbă. A durat cam mult până ce a înţeles-o. Dar nici atunci nu pricepu bine ce se petrecea în sufletul ei .

Către amiază, Röhn sună la telefon la el acasă .

—Domnişoara a plecat, răspunse feciorul .

—Domnişoara e soţia mea, spre ştiinţa dumitale, îl informă el, bine dispus. Unde s-a dus ?

—Eu, nu ştiu. domnule. Feciorul mirat din cale afară, abia putea să pronunţe cuvintele .

—Spunei doamnei, când se întoarce, că ...

—Domnule Röhn nu m-aţi înţeles bine, zise servitorul emoţionat, domnişoara, adică nu, coniţa - vorbele i se împleticeau în gură - a plecat... de tot .

—Ce înseamnă asta ? ! picură încet prin receptor, greu şi întunecat ca sângele. Începea să bănuiască adevărul .

—A plecat, domnule avocat, a luat bagajele toate.

O pauză lungă urmă pe fir .

—N-a lăsat nimic coniţa ?

—Ba da, pe masa dvs. se află o scrisoare groasă, am zărit-o chiar acum. Poate o fi ceva în ea .

—Adu-mi imediat scrisoarea la birou - ia Benz-ul .

—Prea bine, domnule avocat !

Cele câteva minute ce se scurseră până la sosirea lui Kleinmüller i se părură lui Röhn lungi ca ceasurile .

—Bine, mulţumesc, zise Röhn. Acum poţi pleca. Apoi rupse plicul şi citi :

Veneţia, 23 august

„Dragul meu, te voi părăsi. La Berlin mă voi despărţi de tine. Până atunci trebuie să mă mai suporţi, nu vreau ca ruptura să aibe loc în timpul călătoriei, printre străini. Iartă-mă că aştern în scris toate aceste lucruri, pe care ar fi trebuit să ţi le spun. E o laşitate, o ştiu. Dar vreau să te cruţ pe tine şi pe mine de amărăciunea unei explicaţii fără scop. Gândul tot n-ai putea să mi-l schimbi cu toată bunătatea şi înţelepciunea ta. Dragostea ta nu s-a stins, o simt. Dar ţi-ai pierdut răbdarea cu mine. Te înţeleg. În ultimile zile te-am necăjit. Dar nu puteam face altfel. Nu mă pot obişnui cu ideea că te însori cu mine într-un anumit scop. Nu vreau

să discut sau să susţin ceva împotriva ta, căci raţiunea mea te înţelege. Inima mea însă... nu !Nu pot îndura aceasta. În aceste condiţii nu pot rămâne nevasta ta. N-am vrut să ne căsătorim atunci când mi-ai oferit-o de dragul tatei, sau pentru a-mi crea o situaţie morală în casa ta. Acum nu pot primi să rămân nevasta ta din consideraţii de afaceri. Voi deveni soţia ta, spre a nu-ţi face vreun neajuns, văd că ţii atât de mult la postul acela de director ! Să nu crezi că nu înţeleg aceasta, nu vreau să-ţi stau în cale. Îmi voi face datoria, mâine voi deveni soţia ta, dar nu vreau să rămân. Nu pot primi să rămân soţia unui bărbat, decât dacă m-ar lua numai pentru mine, dintr-o convingere adâncă şi cinstită care simte că însurătoarea cu mine este o sursă de fericire pentru viaţa lui. Plec fiindcă nu vreau să susţi că şi căsnicia noastră va deveni un martiriu pentru amândoi. Nu vreau ca dragostea ta pentru mine şi marea şi puternica mea iubire să fie zdrobite şi măcinate în moara unei căsătorii silite. Nu vreau ca dragostea mea să-ţi devină o povară. Te iubesc - acum te iubesc altfel, nu mai puţin ca înainte, dar cu o dragoste mai matură, mai dureroasă, mai încercată dar tot atât de arzătoare şi exclusivă. Căci atunci când iubeşti, îl iubeşti pe celălalt cu toate luminile şi toate umbrele lui. Această dragoste doresc eu s-o păstrez. Ea formează viaţa mea şi tot ce mi-a rămas din singura şi marea întâmplare a vieţii mele. Lasă-mi măcar atât !"

24 august

„Astăzi ne-am căsătorit. A fost ziua cea mai tristă a vieţii mele. Mi-am dat seama cât am fost de crudă cu tine. Iartă-mă. Inima mea te cheamă în tăcere !

Dacă vrei să divorţezi de mine la Berlin, sau să trăim separat vom vedea. Nu mai aştept nimic de la viaţă, decât

dragostea mea pentru tine. Mă voi întoarce la tatăl meu. Dragul meu, iubitul meu - asta vei rămâne veşnic pentru mine - iubitul meu ! În ceasul despărţirii îţi mulţumesc aşa cum poate să mulţumească un om celuilalt. M-ai făcut fericită ; dar orice fericire conţine o picătură amară. La mine era părerea de rău, că tata e nemulţumit. Dar tu m-ai făcut fericită aşa cum poate ferici un bărbat pe o femeie ; dar ea a fost de scurtă durată. Dar mărimea şi conţinutul unei fericiri nu atârnă de durata ei. Am fost o clipă regină printre femei, asta mi se pare astăzi mult, foarte mult. Acum plec în exil, ducând cu mine o comoară nepieritoare de regină : dragostea mea pentru tine, pe care o voi păstra câte zile voi trăi. Te rog un lucru din suflet : nu veni după mine, nu-mi scrie, nu-mi schimba hotărârea. Nu pot îndura căsnicia alături de tine, dragul, scumpul, unicul meu iubit atât timp cât eşti convins că instituţia căsniciei înseamnă o răstignire pe cruce şi moartea dragostei. Nu pot să-mi pun dragostea la loterie, pentru că nu sunt o jucătoare la noroc.

Rămâi cu bine soţul meu, iubitul meu !Şi dacă vreo dată ţi se va face dor de mine, te voi înconjura cu gândurile mele de dragoste adâncă ."

Am deschis scrisoarea din nou. Iartă-mă că-ţi scriu atât. Stau de vorbă cu tine pentru ultima dată. E noapte. Tu eşti alături şi foarte supărat pe mine. Aş vrea să vin la tine, dar nu pot. Mă doare şi plâng amar. Dacă m-aş putea apropia de tine să plâng la pieptul tău !

Nu veni după ce vei citi scrisoarea aceasta. Ne-ar zdrobi pe amândoi. Gândeşte-te uneori la mine, nu ca la o eroină, ca la o femeie puternică, ci ca la o fată slabă, neajutorată, sărmană, care te iubeşte mult. Sau gândeşte-te mai bine la mine aşa cum eram : voioasă, mulţumită, neştiutoare de durerile vieţii ca atunci când ne-am cunoscut şi mi-ai spus „Miss Farren" . Noapte bună iubitul meu !"

CAPITOLUL 32

TRIUMFUL DRAGOSTEI

Röhn citea, citea de multă vreme. Şi iar recitea. Apoi colile de hârtie îi alunecară din mână, iar el căzu în fotoliul, în care ascultase şi văzuse atâtea suferinţe în căsnicia altora. Deodată sări în sus, alergă spre uşă, puse mâna pe clanţă, dar se opri ...

„Nu", se răsgândi el, pe când obrajii îi tremurau nervos, „Nu vreau să mai fiu laş ca ea - ci eroic ca şi ea - nu s-o urmăresc, s-o ameţesc, s-o silesc să mă iubească. Ci să păstrez dragostea ei cu sfinţenie !

Se întoarse la masă şi luă o coală de hârtie .

„Scumpa mea - adorata mea - nepreţuita mea comoară ! Nici când nu te-am iubit ca în clipa, în care am citit scrisoarea ta - înfiorătoarea ta scrisoare de dragoste, şi de înălţare sufletească. Eroina mea dragă ! Voi veghea cu sfinţenie asupra draghostei noastre, voi întreţine focul ei sacru pe altarul vieţii noastre. Tu eşti femeia mea, şi vei rămâne veşnic până când ..."

Se întrerupse, apoi scrise altă scrisoare mai potolită mai reală .

Se aruncă cu patimă în vâltoarea noilor afaceri, dar nu găsea nici o plăcere. Deveni o forţă financiară şi un factor economic al Germaniei, dar nici asta nu-i făcea plăcere. Nimic nu-l mai interesa. Asculta nepăsător descrierile pline de necazuri ale lui Hellebrandt, află ce figură disperată făcuseră clientele, ce dezamăgite au fost când li s-a spus că avocatul Röhn se retrăsese. Nu-i mai păsa de nimic acum ! Îşi făcea datoria la bancă şi chiar mai mult decât atât. Niciodată nu se stingea lumina în somptuosul lui birou din piaţa Potsdam, înainte de ivirea zorilor. Îi era urât să stea acasă. În casa lui umblau stafii. În fiecare colţ trăia câte o amintire de la ea. Mireasma parfumului ei mai dăinuia în perdelele dormitorului ei. El se culca pe pernele ei - dinadins voia să doarmă pe ele.

Ea se afla în casă, se plimba prin ea .

Camerele erau moarte, numai ea trăia acolo. Erau pline de glasul ei, de foşnetul rochiilor ei, de râsul ei .

Deschise pianul. Trase cu urechea să-i audă sufletul ce se prinsese de coardele instrumentului. Dar lăsă capacul cu atâta furie, încât preţiosul instrument gemu a jale. Şedea în faţa portretului lui „Miss Farren", se uita întruna la el şi nu vedea nimic, fiindcă avea ochii umezi de dor şi de aprinsă dorinţă .

Toate obiectele ce fuseseră atinse de ea, deveniseră relicve, moaşte sfinte. Purta în buzunarul de la vestă degetarul ei, ca un talisman, se juca cu el la bancă, îl punea în degetul mic pentru a simţi ceva de la ea, şi-l ascundea iute când intra cineva în birou. Dar se pomenea câteodată cu degetarul în deget în mijlocul celor mai serioase şi mai grave conferinţe .

„O superstiţie !" se scuza el zâmbind, în faţa oamenilor înmărmuriţi. Începu să ocolească tot mai mult casa

lui plină de stafii. Făcea nopţi albe. Frecventa localuri de noapte cu femei, pe care nu le atingea, care-i repugnau. Căuta numai să se ameţească. Dormea numai la hotel de frică, de urât ce-i era în casa în care se învârtea ea, în care plutea graţia şi spiritul ei. Arăta rău, părea bolnav.

Directorul american îl prevenea întruna :

—Te surmenezi doctore !

Röhn râdea nepăsător.

—Ce o să zică Mr. Perrin când o veni, când s-a despărţit de dvs., la Veneţia eraţi sănătos tun şi arătaţi minunat, iar acum, după patru săptămâni de muncă la banca noastră arătaţi cam prăpădit !

—Eu mă simt foarte bine, stărui Röhn şi schimbă vorba.

Banca prospera. El se mistuia ca o lumânare. Începu să aibă halucinaţii. O vedea pretutindeni, în localuri la dans, la teatru, pe stradă. Uneori sărea din mersul maşinii, dădea năvală, apoi se scuza în faţa femeii, care ţipa fiindcă o apucase de braţ, crezând că e ea. Deveni un caraghios.

Într-o seară - era trecut de zece - se dădu învins. Se îmbrăcă şi alergă nebun înspre casa ei. Sună cu disperare, astupă gura portarului cu o bancnotă şi o luă la fugă pe scări în sus. Sună lung până ce colonelul, zăpăcit şi buimăcit de somn, îi deschise. Nu-l recunoscu pe Röhn în întuneric.

—Cine eşti dumneata ? ! Şi ce doreşti la ora asta ?

El îl împinse pe Lobach la o parte.

Bătrânul soldat avu vedenii de spargere şi de atac, aşa că-l apucă de guler pe străinul care intrase cu forţa.

Röhn se smuci - alergă în salonul întunecos - nu era nimeni acolo - deschise uşile la întâmplare - repede

fără a şovăi, iar bătrânul care venea din urmă îl ajunse şi-l ţinu în loc.

—Lasă-mă în pace !

—Măi, omule eşti nebun ?

Röhn mai deschise o uşă.

Hilda se afla în camera ei pe jumătate dezbrăcată. Când îl văzu scoase un ţipăt.

Colonelul îl apucă de beregată.

—Tată - e Wolfgang !

Bătrânul îi dădu drumul. Abia acum îl recunoscu şi el, şi ieşi din cameră fără a zice o vorbă, închizând uşa în urma lui.

Röhn rămase încremenit de bucurie şi fu nevoit să se sprijine de perete.

Ea îl privea mirată pe bărbatul ei.

—Hille, zise el înecându-se, nu mai pot.

Ea nu zise nimic, se uită numai la el, cât era de prăpădit. O durea inima, că se schimbase atât de îngrozitor.

—Nu pot trăi fără tine.

—N-ar fi trebuit să vii, îl mustră ea cu blândeţe.

El îşi veni în fire.

—E curată nebunie, ceea ce facem noi, exclamă el cu aprindere.

—Ce-i de făcut ? întrebă ea, dojenindu-l blând.

—Să te întorci la mine !

—La căsătorie ? Abia se ţinea să nu izbucnească într-un hohot de plâns. Adu-ţi aminte de stampa aceea veche din dormitorul tău - la crucea... intitulată „Căsnicia"

—Fantezie bolnavă de artist, se înfurie el.

—Dar bine dragul meu, tu ştii prea bine că a te căsători, înseamnă a ucide dragostea .

—Teorii stupide, abstracte !

El făcu o mişcare din mâini parcă ar fi voit să zvârle încolo, tot trecutul lui .

—Nu mă chinui ! - gemu el - ştiu că e uşor să mă baţi cu propriile mele vorbe de nebun. De ce eşti aşa de rece şi de cumpănită !Nu te bucuri de triumful tău ? Nu simţi tu că mă întorc ca un învins - ca un distrus ...

Ea nu putu răbda .

Căzu la pieptul lui, scoţând un strigăt în care tremurau bucuria şi plânsul laolaltă .

—Nu ca un învins, îngână ea încet, ci ca un învingător asupra ta însuţi ...

După aceea nu mai pronunţară nici un cuvânt .

Afară în coridor, bătrânul colonel de Lobach auzi doi oameni plângând de fericire într-un singur suspin !

SFÂRŞIT

CUPRINS

Avocat de divorţuri 3
Marya 15
Prietenul meu Oven 25
Frumoasa văduvă 35
Petrecerea 41
Tentaţii 45
Obligaţii 51
Frumoasa Hilda 57
Prima întâlnire 73
Dorinţa 83
Sunteţi căsătorit 91
Răsăritul primei iubiri 97
Miss Farren 101
Invitaţie la teatru 105
Femeia de ieri şi de mâine 119
Oven se căsătoreşte 131
Desăvârşirea dragostei 147
Frământări 151
Destăinuirea 157
Alegerea 165
Marea renunţare 185
Vacanţă în Italia 191
O propunere tulburătoare 197

O americană mărginită 205
Căsătoria înseamnă dragoste 209
Când iubeşti prea mult 213
Dezamăgire 219
O surpriză neplăcută 223
Ziua nunţii 229
Despărţirea 239
Triumful dragostei 249

Tiparul executat sub comanda 40 054
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria CORESI
Piaţa Presei Libere, 1, Bucureşti
ROMÂNIA

ISBN 973-96177-3-5 Preţ 1400 lei

„—Aşadar e rea căsnicia ? repetă ea.

—Timp de şase ceasuri pe zi, zise Röhn, aflu ce-i căsnicia. Nu-i decât suferinţă, îndoială, decepţie, revoltă, silinţa de-a scăpa din lanţuri. E cel mai groaznic chin, pe care l-a inventat bestia-om, pe lângă alte torturi .

Ea rămase încurcată .

—Trebuie să existe şi căsătorii fericite, zise ea ... Ştia ea bine că el n-o va lua de soţie ."

În acest roman de dragoste veţi afla ce se întâmplă când bărbatul este învins cu propriile lui argumente !

MONTE CASSINO
EDITURA BUCUREŞTI